

עיר וקדיש מן שמיא נחית

זיא תשבת מפי זרעו

ספר תורת הזוהר

והוא ספר הזוהר שחבר התנא האלוקי
רבן שמעון בר יוחאי זיע"א
בלשון הקודש למען ירוץ הקורא בו
מנוקד ומחולק ללמוד יומי

חלק כט

בזוהר דא יפקון מן גלותא

והמשכילים ייהוו כזוהר הרקיע

עֲזָרִי מֵעַם ה' עוֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר תּוֹרַת הַזֹּהַר

חֵלֶק כֹּט

וְהוּא סֵפֶר הַזֹּהַר שֶׁחִבֵּר הַתַּנָּא הָאֱלֹקִי
רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א
בְּלִשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ לְמַעַן יְרוּץ הַקּוֹרֵא בּוֹ
מִנְקֵד וּמַחֲוֹלֵק לְלִמּוּד יוֹמֵי
לְכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה

מְזוּהָר פ' בֵּלֶק דף רז עד זוהר פ' פִּנְחָס רֵלֵב

וּמִצּוּרָף: 1. תִּיקוֹן הַכִּלְלִי, 2. תִּפִּילַת הַדֶּרֶךְ 3. תִּפְלַת הוֹדִיָּה
לְבוֹרֵא עוֹלָם, 4. תִּפְלָה לִפְנֵי וְאַחֲרֵי הַלִּימוּד, 5. תִּיקוֹן מַג, 6.
תִּיקוֹן מַח, 7. פְּתִיחַת אֱלִיהוּ הַנְּבִיא

מוֹפָץ לְלֹא מִטְרַת רוּחַ כָּלֶל – לְקִירוֹב הַגָּאוּלָּה בְּרַחֲמִים
וְכָךְ נִסִּים יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל אֶת סֵפֶר הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ שָׁנָה בְּשָׁנָה
בְּהִילּוּלַת הַרְשָׁב"

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעֵל הַזֹּהַר הָעוֹלָמִי"
בַּעִיָּה"ק בֵּית שְׁמֶשׁ תּוֹבֵב"א
שֶׁבֶט תִּשְׁע"ד לִפ"ק

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
האדמו"ר מהאלמין-בית שמש
חיבר למעלה מאלף ספרים
על כל מקצועות התורה

סניף בת ים
רחוב בר יהודה 50
בת ים יצ"ו ארץ ישראל
טל: 0527651911

נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובשמחות
ולכל החברים וידידים לזיכוי הרבים ולזכות ללמוד
תורה לשמה, וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים
צדיקים, ועליו נאמר "אם תוציא היקר מזולל כפי
תהיה", הוא מברך והקב"ה מסכים אתו אכ"ר.

הרשב"י קובע:

"בספר הזוהר יצאו בני ישראל מהגלות ברחמים"

**מחפשים מפיצים למליוני דפי הזוהר בכל העולם
מחפשים תורמים להדפיס מיליוני דפי הזוהר לחלקם
ל-15 מליון יהודים בחנם**

האם יש מחשב שיוכל לחשב את הזכות הגדולה שיכולים
לזכות בכסף קטן?

**גדולי הדור פסקו! תרמו אל מפעל הזוהר העולמי, (ישירות
לדפוס) והיו שותפים להצלת עם ישראל על ידי חלוקת דפי זוהר
היומי, ספרים ועלונים בחינם: 0527-651911**

כִּיּוֹן שְׁהִיָּה בָּא אוֹתוֹ מִמֶּנָּה, בִּלְעָם הָיָה בָּא עַל
אֲתוֹנוֹ, וְעָשָׂה מַעֲשָׂהוּ וְאָמַר דְּבָרִים, וְאָז
הָאֲתוֹן הֵיטָה מוֹדִיעָה לוֹ, וְהוּא מֵרָאָה מַעֲשָׂה
לְהַשְׁרוֹת עָלָיו אוֹתָהּ רוּחַ. וּמָה הֵרָאָה? הוּא הָיָה
יוֹדֵעַ שְׁחֲמוּרִים מְשׁוּטְטִים וְשׁוֹרִים בְּתַחֲלַת
הַלֵּילָה, וְאָז הֵרָאָה מַעֲשָׂה וְהַעֲמִיד אֶת אֲתוֹנוֹ
בְּמָקוֹם מְתָקָן, וְעָשָׂה מַעֲשָׂהוּ וְסִדֵּר דְּבָרָיו. וְאָז
הָיָה בָּא מִי שְׂבָא, וְהוֹדִיעַ לוֹ עַל יְדֵי אוֹתָהּ הָאֲתוֹן.
כִּיּוֹן שְׁלִילָה אֶחָד אָמַר לוֹ לֹא תִלָּךְ עִמָּהֶם, מִדּוּעַ
שָׁב פַּעַם שְׁנִית לָזֶה? אֲלֹא הֵם בְּרִשּׁוֹת
עֲלִיוֹנָה עוֹמְדִים, וְהָרִי שְׁנִינּוּ, בְּדֶרֶךְ שְׂאֲדָם רוּצָה
לָלֶכֶת, בָּהּ מוֹלִיכִין וְכו'. בַּהֲתַחֲלָה כָּתוּב לֹא תִלָּךְ
עִמָּהֶם. כִּיּוֹן שְׂרָאָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂרָצוֹנוֹ
לָלֶכֶת, אָמַר לוֹ, קוּם לֵךְ אִתָּם וְאֵךְ אֶת הַדָּבָר וְגו'.
מָה עָשָׂה בִלְעָם כָּל אוֹתוֹ הַלֵּילָה? הָיָה מְהִרְהֵר
וְאוֹמֵר: וְאִיפֹה הוּא הַכְּבוֹד שְׁלִי? הֲאִם בְּקֶשֶׁר
אַחֵר הִתְקַשְׁרֹתִי? הַשְׁגִּיחַ כָּל אוֹתוֹ הַלֵּילָה
בְּכַשְׁפּוֹ וְלֹא מִצָּא צַד שְׁיֵהִיָּה הוּא בְּרִשּׁוֹתוֹ, אֲלֹא
מִצַּד אֲתוֹנוֹ.

וְהֵינּוּ מֶה שְׂאֲמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי יְהוֹנָדָה,
בְּכַתְרִים הִתְחַתּוּנִים הָלָלוּ יֵשׁ יָמִין וַיֵּשׁ
שְׁמָאל. מִצַּד יָמִין חֲמוּרִים, כְּפִי שְׂבָאֲרָנוּ, וּמִצַּד

שְׂמַאל אֲתוֹנוֹת. וְשִׁנְנוּ, עֲשֶׂה הֵם לְיָמִין, וְעֲשֶׂה לְשְׂמַאל. וְזֶהוּ שְׂאֲמַר רַבִּי יוֹסִי, יוֹסֵף כְּשֶׁנִּפְרַד מֵאָבִיו יָדַע בְּחִכְמָה הָעֲלִינָה בְּסוֹד כְּתָרִים קְדוֹשִׁים עֲלִיּוֹנִים. כִּיּוֹן שֶׁהִיא בְּמִצְרַיִם, לָמַד בְּאוֹתָהּ חִכְמָה שֶׁלָּהֶם בְּאוֹתָם כְּתָרִים תַּחְתּוֹנִים, אֵיךְ אֲחוּזִים אֵלֶּה שֶׁל יָמִין וְאֵלֶּה שֶׁל שְׂמַאל. עֲשֶׂה שֶׁל יָמִין וְעֲשֶׂה שֶׁל שְׂמַאל חֲמוּרִים וְאֲתוֹנוֹת. וּמִשּׁוּם זֶה רָמַז לְאָבִיו מִמֶּה שֶׁלָּמַד שָׁם, שֶׁכְּתוּב (שם מח) וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת עֲשֶׂה חֲמוּרִים וְגו'.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֵלֹה שֶׁל יָמִין כְּלוּלִים כָּלָם בְּאַחַד שֶׁנִּקְרָא חֲמוּ"ר. וְזֶהוּ אוֹתוֹ חֲמוּר שֶׁכְּתוּב (דברים כב) לֹא תַחַרֵּשׁ בְּשׁוּר וּבַחֲמ"ר יַחְדּוֹ. וְזֶהוּ חֲמוּר שֶׁעֲתִיד מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ לְשַׁלֵּט עָלָיו, כִּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. וְאוֹתָם שֶׁל שְׂמַאל כְּלוּלִים כָּלָם בְּאַחַד שֶׁנִּקְרָא אֶתוֹן, שֶׁהִרִי מִצְדָּה נִקְרָא עִירָה, מְקַטְרֵג הַתִּינוּקוֹת, כִּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. וְהֵינּוּ שֶׁכְּתוּב (זכריה ט) עָנִי וְרוֹכֵב עַל חֲמוּר וְעַל עֵיר בֶּן אֲתָנוֹת. אֲתָנֹת חֲסֵר. עֲשֶׂה שֶׁכְּלוּלִים בְּאַחַד.

וְזֶהוּ שְׂאֲמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, מֶהוּ שְׂאֲמַר (בראשית מט) אֶסְרִי לִגְפֵן עִירָה? אֶסְרִי לִגְפֵן, עֲתִיד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַשֵּׁר מִשּׁוּם שִׁישְׂרָאֵל נִקְרָאוּ

גפן. עירה, שהוא קטגור שלהם, ומשום שנקראים שורק, שכתוב (ירמיה ב) ואנכי נטעתיך שורק. בני אתנו, אותו שיוצא מצד האתון הזה.

ואלו עשרה מימין ועשרה משמאל, ונכללים בשנים האלה, כלם נמצאים בקס"ם. ויש עשרה אחרים של ימין ועשרה של שמאל שנמצאים בנח"ש. ולכן כתוב כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל. מה הטעם? בגלל כי ה' אלהיו עמו. מצד הנח"ש יצא שו"ר, מצד הקס"ם יצא חמו"ר, וזהו שור וחמר. ועל זה בלעם, כיון שידע שנקשר ברשות אחרת, ואמר לו אף את הדבר וגו' – הזיק לו, ואמר, ואיפה כבודי? מיד הסתכל בכשפיו ולא מצא שיהיה ברשותו, רק אתון זו.

מיד – ויקם בלעם בבקר ויחבש את אתנו, לעשות את רצונו בה ורצון בלק. ועל זה, ויחר אף אלהים כי הולך הוא. הוא דוקא, שהוציא עצמו מרשותו, ממה שאמר לו ואף את הדבר וגו'. בא תראה שכך הוא, שהרי בהתחלה נתן לו רשות, ואמר קום לך אתם. עכשו שהיה הולך, למד ויחר אף אלהים? אלא משום שהולך

הוא, הוא בְּרִשּׁוֹתוֹ, לְהוֹצִיא מֵאוֹתוֹ שְׁאֵמֶר לוֹ וְאֵךְ
אֶת הַדָּבָר.

אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, רָשָׁע, אֶתָּה מִתְקַן
וּמְזִיז כָּלִי זֵינְךָ לְצֵאת מִרְשׁוֹתַי – חֲתִיךָ,
אֶתָּה וְאַתּוֹנֶךָ תִּהְיוּ בְּרִשּׁוֹתַי. מִיד – וַיִּתְּיֹצֵב
מִלְאָךְ ה'. מַה זֶּה וַיִּתְּיֹצֵב? אָמַר רַבִּי אַבָּא, יֵצֵא
וְעָמַד בְּאֲמָנוֹת אַחֲרֵת מֵאֲמָנוֹתוֹ, שְׁמִלְאָךְ זֶה הָיָה
שֶׁל רַחֲמִים. וְהִינּוּ מַה שְׁאֵמֶר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
רָשָׁעִים מִהַפְּכִים רַחֲמִים לְדִין. לְשֹׁטֵן לוֹ, שְׁהָרִי
לֹא הִיָּתָה אֲמָנוֹתוֹ.

אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר, לֹא שָׁנָה הַמִּלְאָךְ וְלֹא יֵצֵא
מֵאֲמָנוֹתוֹ, אֲלֹא מִשּׁוֹם שְׁמִלְאָךְ זֶה הָיָה
מִצַּד רַחֲמִים וְעָמַד מִמּוֹלוֹ, סָתַר אֶת חֻכְמָתוֹ
וְקָלְקַל רְצוֹנוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב לְשֹׁטֵן לוֹ. לוֹ הָיָה
לְשֹׁטֵן, וְנִמְצָא שֹׁטֵן, אֲבָל לֹא־אֲחֵר לֹא הָיָה שֹׁטֵן.

לְמִדָּנוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כַּמָּה חֻכִּים הָיָה
בְּלָעַם בְּכַשְׁפּוֹ עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם,
שְׁהָרִי בִשְׁעָה שֶׁהִשְׁגִּיחַ לְמִצָּא עֲצָה לְצֵאת
מִרְשׁוֹת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאוֹתוֹ דָּבָר, שְׁכָתוֹב
וְאֵךְ אֶת הַדָּבָר, הִסְתַּכֵּל בְּכַשְׁפּוֹ וְלֹא מִצָּא, פָּרַט
לְאוֹתָהּ אֶתוֹן, מַה כָּתוּב? וַיַּחֲבֹשׁ אֶת אֶתְנּוֹ.

הטעין אותה בכל הכשפים ובכל הקסמים
שִׁידַע, והכניס בה והכלילה מכלם כדי לקלל
את ישראל. מִיד - ויחר אף אלהים כי הולך
הוא. דוֹקא הוא, כמו שנתבאר. מה עשה
הקדוש ברוך הוא? הקדים מלאך של רחמים
לַעֲמַד מִמּוֹלוּ, ויסתר כשפיו וקסמיו.

ובא וראה, שַׁעַד עָכְשׁוּ לא כתוב ה', ולא נראה
בקסמיו ובכשפיו, והרי פִּרְשׁוּהָ. וְעָכְשׁוּ,
כיון שהתקין את אֲתוֹנוֹ וזִרְזָה בְּתַקוּנִי כְּשָׁפִיו
בְּצַד הַדִּין לְקַלֵּל את ישראל, הקדים הקדוש ברוך
הוא את מלאך הַרְחָמִים לְמוֹלוּ, ובשם הַרְחָמִים,
כדי לסַתֵּר חֲכָמָתוֹ וּלְהַטּוֹת את אֲתוֹנוֹ מֵאוֹתוֹ
הַדֶּרֶךְ, כמו שכתוב ותט האתון מן הדרך. דוֹקא
מִן הַדֶּרֶךְ. וְעַל זֶה לא כתוב וִיתִיצֵב מֵלֶאךָ
הָאֱלֹהִים, וַיַּעֲמַד מֵלֶאךָ הָאֱלֹהִים, אֶלָּא מֵלֶאךָ ה',
שֶׁל רַחֲמִים.

אמר הקדוש ברוך הוא, רָשַׁע, אַתָּה הַטְּעַנְתָּ
את אֲתוֹנְךָ בְּכִשְׁפֶיךָ בְּכִמָּה צַדִּיקִין מוֹל
בְּנֵי - אֲנִי אַעֲבִיר את הַמְטָעַן שֶׁלְּךָ וַיִּהְיֶה מִדֶּרֶךְ
זֶה. מִיד הקדים מלאך רחמים לְשַׁטֵּן לוֹ. דוֹקא
לוֹ, כמו שנתבאר.

וַיִּתְּרָא הָאֲתוֹן אֶת מְלֶאךָהּ וְגו'. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
 וְכִי לָמָּה רָאֲתָהּ הִיא, וּבִלְעָם שְׁהִיָּה חָכָם
 כָּל כָּךְ לֹא רָאָה? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, חָס וְשָׁלוֹם
 שְׁאֹתוֹ רָשַׁע יִסְתַּכֵּל בְּמַרְאֵה קֹדֶשׁ. אָמַר לוֹ, אִם
 כָּךְ, הֲרִי כְּתוּב נִפְל וּגְלוֹי עֵינַיִם! אָמַר לוֹ, לֹא
 שָׁמַעְתִּי בְּזֶה דְּבָר, וְלֹא אָמַר. אָמַר לוֹ, אֲנִי
 שָׁמַעְתִּי. כְּשֶׁהִיָּה צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל, הִיָּה נוֹפֵל
 וְרוֹאֶה, וְכַעַת לֹא הִצְטַרֵּךְ לְהִסְתַּכֵּל.

אָמַר לוֹ, אִם כָּךְ, בְּדִרְגָּה עֲלִיּוֹנָה יוֹתֵר הִיָּה עַל
 כָּל נְבִיאֵי הָאָמוּנָה, שֶׁהוּא גְלוֹי עֵינַיִם,
 רוֹאֶה וּמִסְתַּכֵּל בְּכָבוֹד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְהֲרִי
 רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בִּלְעָם הִיָּה יוֹדֵעַ בְּכַשְׁפּוֹ
 בְּאוֹתָם כְּתָרִים תַּחְתּוֹנִים שְׁלֵמָטָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב
 (יְהוֹשֻׁעַ יג) וְאֵת בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר הַקּוֹסֶם. קָרָאוּ הַכְּתוּב
 קוֹסֶם, שֶׁל טְנַפַּת הַטְּנוּפוֹת, אֵיךְ יִסְתַּכֵּל בְּכָבוֹד
 רְבוּנוֹ? וְעוֹד, הֲרִי אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמַרְאֵה אֶחָד
 שְׁרָאָה לְפִי שְׁעָה, שְׁכָתוּב וַיִּגַּל ה' אֶת עֵינַי בִּלְעָם,
 הִתְעַקְמוּ עֵינָיו, וְאֵתָה אוֹמֵר שְׁהֲרִי רוֹאֶה בְּגִלּוֹי
 עֵינַיִם וּמִסְתַּכֵּל בְּכָבוֹד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא?

אָמַר לוֹ, אֲנִי אֶחָזֵר לְמוּלָךְ, שְׁלִי וְשִׁלְךָ צָרִיךְ
 צָחוֹת. וְדַאי סוּדוֹת תּוֹרָה עֲלִיּוֹנִים, וְלֹא
 יְכוּלִים בְּנֵי אָדָם לַעֲמֹד עֲלֵיהֶם. לָכֵן אָסוּר

לְהַקְדִּים בְּדָבָר תּוֹרָה עַד שִׁישְׁמַע דְּבָר וַיֵּדַע אוֹתוֹ
עַל בְּרִיו. בָּאוּ לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמְרוּ דְּבָר לִפְנֵיו.

סדר הלימוד ליום טז אייר [יום 223 בשנה]

פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים ח) מָה אָנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וְגו'.

פֶּסוּק זֶה פִּרְשׁוּהוּ שְׁמַמְנֵי הָעוֹלָם אָמְרוּ
אוֹתוֹ בְּשַׁעָה שְׁעָלָה בְּרָצוֹן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְבָרָא אָדָם. קָרָא לְכַתּוּת כְּתוּת שֶׁל מְלָאכִי עֲלִיוֹן
וְהוֹשִׁיבָם לִפְנָיו. אָמַר לָהֶם, אֲנִי רוֹצֶה לְבָרָא
אָדָם. אָמְרוּ לִפְנָיו, (שם מט) וְאָדָם בִּיקָר בַּל יִלִּין
וְגו'. הוֹשִׁיט הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶצְבָּעוֹ וְשָׂרָף
אוֹתָם. הוֹשִׁיב כְּתוּת אַחֲרוֹת לִפְנָיו. אָמַר לָהֶם,
אֲנִי רוֹצֶה לְבָרָא אָדָם. אָמְרוּ לִפְנָיו, מָה אָנוֹשׁ כִּי
תִזְכְּרֵנוּ? מָה טִיבוֹ שֶׁל אָדָם זֶה? אָמַר לָהֶם, בֶּן
אָדָם שְׂיֵהִיָּה בְּצֶלֶם שְׁלָנוּ, שְׂתֵהִיָּה חֲכָמָתוֹ
עֲלִיוֹנָה מִחֲכָמָתְכֶם.

כִּיּוֹן שְׁבָרָא אָדָם, וְחָטָא, וַיֵּצֵא זָכָאִי לִפְנָיו, בָּאוּ
עַזְ"א וְעַזְ"ל, אָמְרוּ לִפְנָיו: פִּתְחוּן פֶּה יֵשׁ
לָנוּ אֱלִיךְ, הֲרִי בֶן אָדָם שְׁעֲשִׂיתָ חָטָא לִפְנֵיךְ!
אָמַר לָהֶם: אֲלֵמָלָא תִהְיוּ מְצוּיִים אֶצְלָם וְכו'. מָה
עָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? הִפִּילָם מִדְּרָגָתָם
הַקָּדוֹשָׁה מִהַשָּׁמַיִם.

אמר רבי שמעון, כעת השבתי לשאלתכם, שבלעם אמר נפל וגלוי עינים. אם נאמר שלא היה כך, ושבתים היה משבח את עצמו – איך יכתב הקדוש ברוך הוא דבר כוזב בתורה?! ואם דבר אמת הוא, איך ישתבח אותו רשע בדרגה עליונה על כל נביאי האמת?! ועוד, שהרי אין שורה קדשה העליונה, רק במקום הראוי לה. **כעת** חזרנו לדבר הראשון. אחרי שהפילם הקדוש ברוך הוא ממקומם הקדוש, טעו אחר נשות העולם והטעו את העולם. כאן יש להסתכל, והרי כתוב (תהלים קד) עשה מלאכיו רוחות וגו'. והרי מלאכים אלו היו, איך יכלו להתקיים בארץ? אלא בא וראה, כל אותם (מלכים) שלמעלה לא עומדים ולא יכולים לעמד, רק באור עליון שמאיר להם ומקים אותם. ואם פוסק מהם אותו האור, לא יכולים לעמד. כל שכן אותם שהפילם הקדוש ברוך הוא והפסיק מהם אותו האור שלמעלה שהשתנה זיום. וכשירדו ושלט בהם אור העולם, השתנו בדרגה אחרת.

בא וראה, המן שהיה יורד לישראל במדבר, אותו מן היה מטל שלמעלה, שהיה יורד

מִהַעֲתִיק הַנִּסְתָּר שֶׁל כָּל הַנִּסְתָּרִים. וּכְשֶׁהִיא
נוֹחַת, הִיא אוֹרוֹ מֵאִיר בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּמִמֶּנּוּ נִזּוֹן
שָׂדֶה הַתְּפוּחִים וּמִלְאָכִים עֲלִיוֹנִים. וּכְשֶׁהִיא יוֹרֵד
לְמִטָּה וְשׁוֹלֵט בּוֹ אֲוִיר הָעוֹלָם, הִיא מְגַלִּיד נִקְפָּא,
וּמִשְׁתַּנָּה זִיוּ, וְלֹא הִיא זִיוּ אֲלָא כִּמוֹ שֶׁכֶּתוּב
(במדבר יא) וְהָמָן כִּזְרַע גֵּד הוּא וְגו', וְלֹא יוֹתֵר. וְכָל
שָׁכֵן הַמִּלְאָכִים, כִּיּוֹן שֶׁיִּרְדּוּ וְשִׁלֵּט בָּהֶם אֲוִיר,
הַשְׁתַּנּוּ מֵאוֹתָהּ דְּרָגָה רִאשׁוֹנָה שֶׁהָיוּ בָּהּ.

מִהַ עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? רְאָה שֶׁהִטְעוּ אֶת
הָעוֹלָם, קִשְׁרָם בְּשִׁלְשָׁלוֹת בְּרִזָּל בְּהַר
הַחֲשֵׁךְ. בְּאִיזָה מְקוֹם יוֹשְׁבִים? בְּעֵמֶק הָהָר.
הוֹשִׁיב אֶת עֲזָ"א, וְזָרַק חֲשֵׁךְ הַפָּנִים. מִשּׁוּם
שֶׁבְּאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁקִּשְׁרָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
הַתְּחִזֵּק וְהִרְגִּיז כָּלפִי מַעֲלָה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
הִפִּילוֹ בְּעֵמֶק עַד צִוְּאוֹ, וְזָרַק חֲשֵׁךְ בְּפָנָיו. עֲזָ"ל
שָׁלַח הַתְּחִזֵּק, הוֹשִׁיבוֹ לְפָנָיו, וְהֵאִיר לוֹ הַחֲשֵׁךְ.

וּבְנֵי הָעוֹלָם שִׁיּוּדְעִים מְקוֹמָם, בָּאִים אֵלֶיהֶם
וּמְלַמְּדִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם כְּשָׁפִים וּנְחָשִׁים
וּקְסָמִים. וְאוֹתָם הָרִי הַחֲשֵׁךְ נִקְרָאִים הַרְרֵי קָדָם.
מִהַ הִטְעָם? מִשּׁוּם שֶׁהַחֲשֵׁךְ מְקַדֵּים לְאוֹר, וּמִשּׁוּם
זֶה הָרִי הַחֲשֵׁךְ נִקְרָאִים הַרְרֵי קָדָם. לָכֵן וּבִלְעָם

למדו מהם כְּשָׁפִים, וְהִינוּ מַה שְּׁאָמַר בְּלָעַם, מִן
 אֲרַם יִנְחֲנִי בָּלָק מֶלֶךְ מוֹאָב מֵהַרְרֵי קָדֶם וְגו'.

בא וּרְאֵה, בְּלָעַם הָיָה מְשַׁבַּח אֶת עֲצֻמוֹ
 מִמָּקוֹם זֶה, וְאָמַר, נָאִם שָׁמַע אֲמַרִי אֵל
 וְגו'. מִשּׁוֹם שֶׁעָזָא וְעָזָא"ל אוֹמְרִים לְאוֹתָם בְּנֵי
 הָעוֹלָם מֵאוֹתָם דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים שִׁידְעוּ בְּתַחֲלָה
 לְמַעַלָּה, וּמִדְּבָרִים מֵעוֹלָם הַקָּדוֹשׁ שֶׁהָיוּ בּוֹ. זֶהוּ
 שְׁכָתוּב שָׁמַע אֲמַרִי אֵל. לֹא כְּתוּב שׁוֹמֵעַ קוֹל
 אֵל, אֶלֹא אֲמַרִי אֵל, אוֹתָן אֲמִירוֹת שְׁאוֹמְרִים
 מִמֶּנּוּ. מִי שֶׁבָּא מִהַשְׁעוֹר וְשׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ מֵאִיפָּה
 אֵתָּה בָּא – אוֹמַר: מִלְּשָׁמַע דְּבָרֵי הַמֶּלֶךְ
 הַקָּדוֹשׁ. כֵּךְ נָאִם שָׁמַע אֲמַרִי אֵל. וְיֵדַע דַּעַת
 עֲלִיוֹן, שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ בְּשַׁעָה שֶׁהָיָה תְּלוּי בְּעוֹלָם,
 וּמִכּוֹן הַשַּׁעָה בְּכִשְׁפִּיו.

אֲשֶׁר מַחֲזֶה שְׂדֵי יַחֲזֶה. מַה זֶה מַחֲזֶה שְׂדֵי? אֶלֹא
 הֵם נִפְּל וּגְלוּי עֵינַיִם. וְאֵלּוּ הֵם עָזָא"ל
 וְעָזָא"ל. נִפְּל – זֶה עָזָא"ל, שֶׁהֶעֱמִיקוּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּעַמֶּק הַחֲשָׁךְ, וַיּוֹשֶׁב בְּעַמֶּק עַד צָנְאוּרָו כְּמוֹ
 שְׁאֲמַרְנוּ, וַחֲשָׁךְ נִזְרַק בְּפָנָיו, וְלִכֵּן נִקְרָא נִפְּל. נִפְּל
 פַּעַם אַחַת מִהַשָּׁמַיִם, וְנִפְּל פַּעַם אַחֲרָת אַחֵר כֵּךְ
 בְּעַמֶּק הַחֲשָׁךְ. עָזָא"ל – הוּא גְלוּי עֵינַיִם, שֶׁהָיָה
 לֹא נִזְרַק חֲשָׁךְ עָלָיו, שֶׁלֹא הִתְחַזַּק וְלֹא הִרְגִּיז

לְמַעַלָּה כְּמוֹ אוֹתוֹ שְׁלִמְעָלָה. וּבִלְעָם קָרָא לָהֶם
מַחֲזֵה שְׂדֵי, שֶׁהֵם נִפְל וְגִלּוֹי עֵינַיִם.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן לֹא נִשְׁאָר בְּעוֹלָם מִי שִׁימָצָא
לְפָנֵיהֶם, פָּרַט לוֹ. וּבְכָל יוֹם הָיָה נִסְתָּר
בְּאוֹתָם הָרִים עִמָּהֶם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב יִנְחֵנִי בְּלֶק מֶלֶךְ
מוֹאֵב מִהַרְרֵי קָדֶם. מִהַרְרֵי קָדֶם בּוֹדָאִי, וְלֹא
מֵאֲרֶץ בְּנֵי קָדֶם.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּמָה פְּעָמִים אָמַרְתִּי לָךְ דְּבַר
זֶה, וְלֹא מִסְתַּכְּלִים הַחֲבֵרִים, שֶׁהָרִי הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לֹא מִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ, רַק בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ,
בְּמָקוֹם שְׂרָאוּי לְהַשְׁרוֹת עָלָיו. וְכֵן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְכַרִּיז וְאוֹמֵר, (דְּבָרִים יח) לֹא יִמָּצָא בָּךְ מַעֲבִיר
בְּנוֹ וְגו', וְהוּא שָׁבָא (בא) לְהַתְעַרֵּב אִתָּם.

אֵלֶּא אֲשֶׁרִי חִלַּקְם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא קִדְּשָׁם לְשֵׁרוֹת בִּינֵיהֶם. וְהֵינּוּ מֵה
שְׁכָתוֹב, (שם כג) כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ מִתְּהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ
וְגו'. וּמִשּׁוֹם שֶׁהוּא מִתְּהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ, כְּתוּב
וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קָדוֹשׁ וְגו'. וְכְתוּב (ויקרא כ) וְהִייתֶם
קְדָשִׁים וְגו'. וְכְתוּב (שם יח) אֵל תִּטְמָאוּ בְּכָל אֱלֹהִים
וְגו'. וְכְתוּב (שם כ) וְאַקֵּץ בָּם וְגו'. שֶׁלֹּא יִכְלְתִי
לְקָרֵב אֲלֵיהֶם, וְהִשְׁרֹו אוֹתִי בַּחוּץ. אֲשֶׁרִי חִלַּקְם

שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְאַשְׁרֵי חֶלֶק הַנְּבִיאִים הַנֶּאֱמָנִים
הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהֵם קְדוּשִׁים, וַיֵּשׁ לָהֶם חֶלֶק
לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בַּקְּדָשָׁה הָעֲלִיוֹנָה.

וַתֵּרָא הָאֲתוֹן אֶת מֶלֶאךָ ה' נֹצֵב בַּדֶּרֶךְ וְחֹרְבוֹ
שְׁלוֹפָה בִּידּוֹ. (בַּדֶּרֶךְ) בְּאוֹתוֹ דֶּרֶךְ שֶׁהָיָה
שׁוֹקֵעַ (נִמְצָא) בְּתוֹכָהּ. וְחֹרְבוֹ שְׁלוֹפָה בִּידּוֹ, וְכִי אִם
הוּא יֵצֵא מוֹל הָאֲתוֹן הַזֶּה, לְשֵׁם מָה צָרִיךְ חֶרֶב?
וְאִם הוּא יוֹצֵא מוֹל בְּלָעַם, לְמָה רָאֲתָה הָאֲתוֹן
שָׁלוֹ, וְהוּא לֹא רָאָה? אֵלָּא הַכֹּל הַזֶּדֶמֶן. אוֹתוֹ
מֶלֶאךָ מְזִדְּמֵן מוֹל הָאֲתוֹן לְהוֹצִיאָהּ מֵאוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ
שֶׁנִּטְעָן בָּהּ. וּבִמָּה? בְּרַחֲמִים. וְהַזֶּדֶמֶן מוֹל בְּלָעַם,
לְהַעֲנִישׁוֹ עַל שְׂרָצָה לְלַכֵּת בְּרִשּׁוֹתָיו וְלֹא בְּרִשּׁוֹת
אַחֶרֶת (שְׁלִמְעֵלָה).

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּעֵת יֵשׁ לְשֶׁאֵל: אִם דְּבָרָיו הָיוּ
בְּאִים מִצַּד כְּתָרִים הַתַּחְתּוֹנִים וְלֹא מִמָּקוֹם
אַחֵר, לְמָה כָּתוּב וַיָּבֹא הָאֱלֹהִים אֶל בְּלָעַם וְגו',
וְאֵךְ אֶת הַדָּבָר וְגו'? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, (בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל
חֲזַר הַמֶּלֶאךָן לְדַבֵּר אִתּוֹ. שְׁאֵם תֹּאמַר שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דִּבֶּר אִתּוֹ, וְהוּא אָמַר
אֵךְ אֶת הַדָּבָר וְגו' – חֵס וְשְׁלוֹם! שֶׁהָיָה אוֹתוֹ מֶלֶאךָן אָמַר לוֹ, וְאַפִּס אֶת הַדָּבָר
וְגו'. שְׁאֵם תֹּאמַר, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל בְּלָעַם וְגו') כֵּךְ לְמִדַּתִּי, שֶׁהָיָה
אֱלֹהִים שֶׁל כָּאֵן, כָּלָם מֶלֶאךָן הָיָה. וְאוֹתוֹ הוּא
מִקּוֹם שֶׁבֹא מִצַּד דִּין הַקֶּשֶׁה שֶׁבּוֹ אַחוּזִים כֹּחַ

וְתִקֶּף אוֹתָם כְּתָרִים תַּחְתּוֹנִים שְׂבֻלָּעַם הָיָה
מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם. וּמִשּׁוּם כֵּן, וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל
בִּלְעָם. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל בִּלְעָם. שְׁלַפְעָמִים נִקְרָא
מִלֶּאךָ בִּשְׁם עֲלִיוֹן.

וְהַט הָאֲתוֹן מִן הַדֶּרֶךְ, סִטְתָּה מֵאוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ,
שֶׁהִיָּתָה טְעוּנָה מִצַּד דִּין הַקָּשָׁה כְּנֶגֶד
יִשְׂרָאֵל. וּבִמָּה רָאָה בִלְעָם שֶׁהִיא סִטְתָּה מֵאוֹתוֹ
הַדֶּרֶךְ? אֵלֹא כֵּן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂאֵפְלוֹ בַּדֶּרֶךְ
רָצָה לְהִזִּיק לְיִשְׂרָאֵל בְּכַח אֲתוֹנוֹ. וְכִיוֹן שֶׁלֹּא
עָלְתָה בִידּוֹ, מָה כָּתוּב? וַיֵּךְ אֶת הָאֲתוֹן בַּמֶּקֶל.
הִטְעִין אוֹתָהּ וְהִלְבִּישׁ אוֹתָהּ בְּזִרְזוּי דִּין קָשָׁה
וְחִזָּק. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב בַּמֶּקֶל, בַּמֶּקֶל דּוֹקָא, שֶׁהוּא
דִּין קָשָׁה תִּקִּיף. בַּמֶּקֶל לֹא כָּתוּב, אֵלֹא בַּמֶּקֶל.

צא וְרָאָה כִּמָּה תִּקִּיפָה חֲכָמַת אוֹתוֹ רָשָׁע וְתֵאָנוֹתוֹ
לְהִזִּיק לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא הַשְּׂגִיחַ לְצֵאת
מִרְשׁוֹת שְׁלֹמֶעֱלָה בְּגִלָּל תֵּאָנוֹתוֹ לְהִתְכַּבֵּד וּלְהִזִּיק
לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל.

וַיַּעֲמֵד מִלֶּאךָ ה' בְּמַשְׁעוֹל הַכֶּרְמִים וְגו'. מָה
כָּתוּב לְמַעְלָה? בַּהֲתַחֲלָה כָּתוּב וַיַּט
הָאֲתוֹן מִן הַדֶּרֶךְ וַתִּלָּךְ בַּשָּׂדֶה. וַתִּלָּךְ בַּדֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל,
מִצַּד הַשָּׂדֶה, (הַתְּעוּרָה) וְנִטְתָּה מִמָּה שֶׁהִיָּה בָּהּ. וַיֵּךְ

בלעם את האתון להטתה הדרך, להסטותה מאותו דרך של השדה. אמר רבי יוסי, בין המלאך ובין בלעם היתה האתון במצוקה. אחר כך ראה בלעם שלא היה יכול, אז ויך את האתון במקל, כמו שנתבאר.

ויעמד מלאך ה' וגו'. אמר רבי אבא, כמה יש לנו להסתכל בדברי התורה. פסוקים אלו רמוזים בחכמה עליונה. וכי לחנם יצא מלאך זה להראות לאתון אחת, או לעמד מולה בין הכרמים פעם כאן ופעם כאן? אלא הכל סוד עליון הוא, והכל רצה הקדוש ברוך הוא כדי להגן על ישראל ולא ישלטו בהם מינים רעים, משום שהם חלקו של הקדוש ברוך הוא.

ויעמד מלאך ה' וגו'. למדנו, מצד האמא, כשהיא מתעטרת, יוצאים בעטרותיה אלף וחמש מאות צדדים חקוקים בתכשיטיה. וכשרוצה להזדוג במלך, מתעטרת בעטרה אחת של ארבעה גונים. אותם גונים לוחטים בארבעת צדדי העולם, כל גון וגון לוחט שלש פעמים באותו צד, שהם שנים עשר תחומים חקוקים, ונכנסים ונכללים בשנים עשר אחרים.

בְּרֵאשׁ הָעֵטְרָה יֵשׁ אַרְבַּע חֳמוֹת לְאַרְבָּעָה

צִדְדִּים, וְהֵם מְגִדְלוֹת, כָּמוֹ שְׁנֶאֱמַר (שיר

השירים ה) **מְגִדְלוֹת מְרֻקָּחִים. מַה זֶה מְרֻקָּחִים? כָּמוֹ**

שְׁנֶאֱמַר (שם ג) **מִכָּל אֲבָקָת רוּכָל. וְעַל כָּל מְגִדָּל**

וּמְגִדָּל שְׁלֹשָׁה פִּתְחִים קְבוּעִים בְּאַבְנִים טוֹבוֹת

מִכָּל צֵד וְצֵד. עֵטְרָה זֹאת מְאִירָה (טהורה) (טמירה)

בְּדִלּוּגִים שֶׁל אוֹפִיר בְּשָׂכִיל כְּבוֹד הַמֶּלֶךְ, כָּמוֹ

שֶׁכְּתוּב (ישעיה יג) **אוֹקִיר אֲנוֹשׁ מִפֶּז וְגו'.**

תַּחַת הָעֵטְרָה תְּלוּיִים זִגֵּי זָהָב סְבִיבוֹתֶיהָ, זִג

זָהָב מִצַּד זֶה, וְזִג זָהָב מִצַּד זֶה, וְרִמּוֹן

אֶחָד. (בתוך) **כְּגוֹן אוֹתוֹ רִמּוֹן יֵשׁ אֶלֶף זִגִּים, וְכָל זִג**

מֵהֶם לוֹהֵט בָּאֵדָם וְלִבָּן. אוֹתוֹ רִמּוֹן נִחְלָק

לְאַרְבָּעָה חֲלָקִים, וְיֵשׁ פֶּתַח לְרִאוֹת זִגָיו. שְׁלֹשׁ

מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה זִגִּים לְצַד זֶה, וְכֵן לְכָל

צֵד וְצֵד, עַד שְׁלוֹהֲטִים אַרְבָּעָה צִדְדֵי הָעוֹלָם

מִמֶּרְאֶה כָּל פֶּלַח וּפֶלַח, וְהֵם נִקְרָאִים פֶּלַח

הָרִמּוֹן, כָּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שיר השירים ד) **כְּפֶלַח הָרִמּוֹן**

רִקְתָּךְ מִבַּעַד לְצִמְתָּךְ.

אַרְבָּעָה גִלְגָּלִים בְּפִלְחֵי אַרְבַּע הַזְיוֹת לִוְקָחִים

בְּגִלְגּוֹל אֶת אוֹתָהּ עֵטְרָה, וְכִשְׁלוֹקָחִים

אוֹתָהּ, מְזַדְקָפִים לְמַעֲלָה. עַד שְׁמַגִּיעִים לְגִלְגּוֹל

פֶּלַח הָעֲלִיוֹן, שְׁנוֹהֵם יוֹמָם וּלְלֵילָה, מִתַּחֲבָרִים כָּל

אוֹתָם פְּלָחִים, וְלוֹקָחִים הָעֵטְרָה וְזוֹקְפִים אוֹתָהּ.
וְקוֹל אוֹתָם הַגְּלָגְלִים נִשְׁמָע בְּכָל הָרְקִיעִים. לְקוֹל
נְעִימוֹתָם רוֹעֲשִׁים כָּל כַּחוֹת הַשָּׁמַיִם, וְכָל־
שׂוֹאֲלִים זֶה לָזֶה, עַד שְׂכָלִם אוֹמְרִים: (יחזקאל ג)
בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ.

בְּשִׁמְזוּדָּוָג הַמֶּלֶךְ בַּמְּלָכָה, עוֹלָה עֵטְרָה זו
וּמִתִּישְׁבֶּת בְּרֹאשׁ הַמְּלָכָה, וְאִז
יורֶדֶת עֵטְרָה אַחַת עֲלִיוֹנָה קְבוּעָה שֶׁל כָּל אֶבֶן
טוֹבָה, וְכַפֶּתוֹר וּפָרַח סְבִיבָה. בְּשִׁשָּׁה גְלָגְלִים
בָּאָה לְשִׁשָּׁה צְדֵי הָעוֹלָם, שֵׁשׁ כְּנָפֵי נֶשֶׁר לּוֹקָחִים
אוֹתָהּ. בַּפְּלָחִיָּה חֲמִשִּׁים (פְּלָחִי) עֲנָבִים סְבִיבָה
שְׁחֻקָּהּ בֵּהּ הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, קְבוּעִים בְּאֶבֶן טוֹבָה,
לְבָן וְאֵדָם, יָרֵק וְשָׁחֹר, תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן. שֵׁשׁ מֵאוֹת
וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה זָוִיּוֹת לְכָל צֵד וְצֵד.

אֵלֶּף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת מְגֻדָּלִים לְכָל צֵד וְצֵד, וְכָל
מְגֻדָּל וּמְגֻדָּל הָרִים קְבוּעִים. פּוֹרְחִים
לְמַעַלָּה, נִשְׁאָבִים בְּכַתְנַת (בְּשִׁלְחָן) הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה
בְּשִׁמְן מִשְׁחָה שְׁלֵה. אִז הָאֵמָא בְּלִחַשׁ מִשְׁפִּיעָה
מִתְּנוֹת עֲלִיוֹנוֹת, וְשׁוֹלַחַת וְקוֹבְעַת אוֹתָם בְּאוֹתָהּ
הָעֵטְרָה. אַחֵר כֵּךְ מִשְׁפִּיעָה נִחְלִי שִׁמְן מִשְׁחַת
קֹדֶשׁ עַל רֹאשׁ הַמֶּלֶךְ, וּמִהֲרֹאשׁ יוֹרֵד אוֹתוֹ שִׁמְן
טוֹב עֲלִיוֹן עַל זִקְנוֹ הַמְּכַבֵּד, וּמִשָּׁם שׁוֹפֵעַ עַל

אותם לבושי המלך. זהו שכתוב (תהלים קלג) כִּשְׁמֹן
הטוב על הראש ירד על הזקן וגו'.

אחר כך חזרת העטרה, ומעטרת אותה האם
העליונה באותה עטרה, ופורשת אותה
עליו ועל המלכה, לבושי כבוד באותה עטרה.
ואז נשמע קול בכל העולמות, (שיר השירים ג) צִיִּינָה
ורִאִינָה וגו'. אז חדרה היא בכל בני המלך. ומי
הם? כל אותם שבאו מצד ישראל, שהרי לא
מזדוגים בהם ולא עומדים עמם, פרט לאותם
ישראל שהם בני הבית ומשמשים אותם. ואז
ברכות שיוצאות מהם, של ישראל הן.

וישראל לוקחים הכל, ושולחים חלק ממנו
לשאר העמים, ומאותו חלק נזונים
כל אותם העמים. ולמדנו, מבין צדי חלקם של
הממנים על שאר העמים יוצא שביל דקיק אחד
שממש נשפע חלק לאותם תחתונים, ומשם נפרד
לכמה צדדים. ולזה קוראים תמצית, שיוצאת
מצד הארץ הקדושה.

ועל זה כל העולם שותה מתמצית ארץ ישראל.
מי זו ארץ ישראל? הרי בארנו. ובין
למעלה ובין למטה, כל אותם שאר עמים עובדי

כוכבים ומזלות לא נזונים אלא מאותה תמצית.
ואל תאמר שהם בלבדם, אלא אפלו אותם
כתרים תחתונים שותים מאותה תמצית. וזהו
במשעול הכרמים, שביל מגדולי שאר העמים
שמתברכים ממנו.

בשראה אותו מלאך שבלעם מסטה את האתון
לאותו שביל, שכתוב להטתה הדרך,
מיד - ויעמד מלאך ה' במשעול הכרמים,
להסתיר השביל, שלא יסתיעו בו שאר עמים
עובדי כוכבים ומזלות ואותם כתרים תחתונים.
והלכה זו, כזו שאמר רבי יצחק. כתוב (שיר השירים
(א) שִׁמְנֵי נֹטְרָה וְגו', לשמר ולברך את שאר
העמים בגלות. וישראל שהם כרמי שלי - לא
נטרתי, משום שהם בגלות ולא מתברכים כראוי.

גדר מזה וגדר מזה. אמר רבי אבא, איך יכול
אותו מלאך להסתיר אותו השביל? אלא
משום שסיוע אחר היה לו, הקדוש ברוך הוא
וכנסת ישראל. רבי יהודה אמר, התורה סייעה לו,
שכתוב (שמות לב) מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתֻבִּים.

באותה שעה מה כתוב? ותרא האתון וגו',
ותלחץ אל הקיר. מה זה ותלחץ אל

הקיר? כמו שִנְאָמַר (ישעיה כב) מְקַרְקַר קַר וְגו'. קיר – פִּטְרוֹן, אוֹתוֹ שְׁשׁוּלֵט עֲלֵיהֶם. וְתִלְחֹץ אֶת רֶגֶל בִּלְעָם אֶל הַקִּיר, הִיא לֹא נִתְּנָה לוֹ כָּלֵל סִיוֵעַ. וּבִמְצוּקָה (זִרְקָה) הַנִּיחָה (שְׁלַחָה) אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ קִיר וְרִמְזָה לוֹ זֶה. אִזּוֹ וַיִּסָּף לְהַכְתָּהּ, בְּצַד הַזֶּה.

וַיּוֹסֶף מֵלֶאךָ ה' עֲבוֹר וַיַּעֲמֵד בְּמָקוֹם צָר וְגו'. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה הִסְתִּיר לָהּ כָּל הַדְּרָכִים וְכָל הַסִּיוֵעִים, שְׁלֹא נִמְצָא בָּהּ סִיוֵעַ מְכַל צַד שֶׁבָּעוּלָם. אִזּוֹ וְתִרְבֵּץ תַּחַת בִּלְעָם. כְּשֶׁרָאָה בִּלְעָם שְׁלֹא הִיָּה יָכוֹל, מֶה כָּתוּב? וַיַּחֲר אַף בִּלְעָם וַיִּף אֶת הָאֶתוֹן בְּמָקָל, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר, שֶׁהִתְקִינָה וְהִלְבִּישָׁה בְּזִרְזוּי דִּין קָשָׁה וְתִקְיָף.

וַיַּכְתֵּחַ ה' אֶת פִּי הָאֶתוֹן וְגו'. זֶה אֶחָד מֵאוֹתָם דְּבָרִים שֶׁנִּבְרְאוּ עָרֵב שַׁבָּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מֶה הִגְדֵּלָהּ הַזֶּה לְבִלְעָם אוֹ לְאֶתוֹן אוֹ לְיִשְׂרָאֵל בְּדְבָרִים הֵלָלוּ? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, שֶׁצָּחָקוּ עָלָיו אוֹתָם גְּדוּלִים שֶׁהָיוּ עִמּוֹ, וְכִשְׁהִגִּיעוּ לְבָלֶק, אָמְרוּ לוֹ: וְכִי לִשְׁוֹטָה הִזָּה שְׁלַחְתָּ לְכַבֵּד?! לֹא תִמְצָא בּוֹ מִמֶּשׁ וְלֹא בְּדְבָרָיו. וּבְאוֹתוֹ דְּבוֹר שֶׁל הָאֶתוֹן הִתְבַּזָּה מְכַבּוּדוֹ. רַבִּי חֵיָּיא אָמַר, אֶלְמָלֵא לֹא אָמְרָה

הָאֲתוֹן אֶת זֶה, לֹא הִשְׁאִיר בְּלָעַם אוֹתוֹ שְׁלוֹ, וּבִדְבָרֵי הָאֲתוֹן יָדַע שֶׁנִּשְׁכָּר כָּחוֹ.

רַבִּי אָבָא שָׁאֵל, כָּתוּב (במדבר טז) וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ וּגְוֹ', וְכָתוּב וַיִּפְתַּח ה' אֶת פִּי וּגְוֹ'. מֶה שׁוֹנֶה אֶרֶץ מֵאֲתוֹן שֶׁלֹא כָתוּב בָּהּ וַיִּפְתַּח ה' אֶת פִּי הָאָרֶץ? אֵלֶּא שֶׁם מֹשֶׁה גָזַר עַל הַפֶּה, וּפְתַחָהּ וַעֲשֶׂתָהּ הָאָרֶץ אֶת מִצּוֹת מֹשֶׁה, וְלֹא נָאָה שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲבֹר מִצּוֹתוֹ, שֶׁהָרִי מֹשֶׁה גָזַר וְצִוָּהּ, וּפָצְתָהּ הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ. וְלָכֵן הִיא עָשְׂתָה מִצּוֹתוֹ, שֶׁכָּתוּב וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ. אֲבָל כָּאֵן לֹא נִמְצָא מִי שֶׁגָזַר, אֵלֶּא רְצוֹן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הָיָה, וְהוֹאִיל וּרְצוֹנוֹ הָיָה בְּכָךְ, כָּתוּב וַיִּפְתַּח ה' אֶת פִּי הָאֲתוֹן. מִמֶּנּוּ בָּא הַדְּבָר, וּמִמֶּנּוּ נִמְצָא.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הִסְתַּכַּלְתִּי בִּפְרָשָׁה זוֹ וּבִדְבָרִים הֵלֵלּוּ, וְנִרְאָה שֶׁאֵלּוּ דְּבָרִים שֶׁלֹא צְרִיכִים. וְכִי מֵאַחַר שֶׁכָּתוּב וַיִּפְתַּח ה' אֶת פִּי הָאֲתוֹן, צְרִיךְ לִהְיוֹת דְּבָרִים הֵלֵלּוּ דְּבָרִים מְעֻלִּים, דְּבָרֵי חֲכָמָה?! וְאִם כֵּמוֹ שֶׁהִתְעוֹרְרוּ חֲבֵרֵינוּ, שֶׁהוּא מִשְׁתַּבַּח שְׁסוּסָתוֹ רוּעָה בְּאָחוּ, וְהִיא שָׁבָה וְאוֹמְרָת: הֲלוֹא אֲנִכִּי אֲתִנֶּה – מִכָּאֵן הָיָה לָהּ לִפְתָּח! וְהִיא לֹא פְתַחָהּ, אֵלֶּא – מֶה עָשִׂיתִי לָךְ.

וְאִם כֹּה, לָמָּה טָרַח הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לִפְתּוֹחַ אֶת
פִּיהָ בַּדְּבָרִים הַלָּלוּ?

אָמַר רַבִּי אֲבָא, וְדַאי בַּדְּבָרִים הַלָּלוּ לְמַדְנֵנוּ עַל
דַּעַת בִּלְעָם שְׁאִינוּ כְּדַאי לְשֵׁרוֹת עָלָיו רוּחַ
הַקָּדוֹשׁ. וְלַמַּדְנֵנוּ שְׁהָרִי אֵין בְּאַתְנוֹנוּ יְכַלֵּת לְהַזִּיק אוֹ
לְהִיטִיב. וְלַמַּדְנֵנוּ מֵאַתּוֹן זֶה שְׁהָרִי אֵין כַּחַ
בְּבִהְמוֹת לְהַשְׁרוֹת עָלֵיהֶן דַּעַת שְׁלָמָה. בֹּא תִרְאֶה,
בִּלְעָם, בְּאוֹתוֹ דְּבוּר שֶׁל אֲתוֹנוּ וּבְאוֹתָהּ דַּעַת
טַפְּשָׁה לֹא יָכוֹל לַעֲמֹד. בַּדַּעַת עֲלִיוְנָה עַל אַחַת
כַּמָּה וְכַמָּה.

וְתֵאמַר לְבִלְעָם מָה עָשִׂיתִי לָךְ. וְכִי בְּרִשּׁוֹתַי
הָיָה לַעֲשׂוֹת טוֹב וָרַע? לֹא. שְׁהָרִי
בְּהִמּוֹת לֹא מִתְנַהֲגוֹת אֶלָּא בְּמָה שְׁמַנְהִיגִים אוֹתָן.
וְאִף עַל גַּב שְׁאוֹתָהּ אֲתוֹן בְּעַמְקָא (בְּמִצּוֹקָה) יוֹתֵר, זֶה
לֹא בְּרִשּׁוֹתָהּ, שְׁהָרִי הוּא הַטְּעִינָהּ בְּכַשְׁפִּיו,
וְעוֹמְדָת בְּרִשּׁוֹתָיו.

וַיֵּאמֶר בִּלְעָם לְאַתּוֹן כִּי הִתְעַלְלָתָּ בִּי. הָיָה לוֹ
לְצַחֵק מִמֶּנָּה, וְהוּא הִשִּׁיב כְּטַפְּשׁוֹת
דְּבָרֶיהָ לַעֲמָתָהּ. אֲזִי צַחֲקוּ מִמֶּנּוּ, וְנִהְיָה קָל
בְּעֵינֵיהֶם, וַיִּדְעוּ שֶׁהוּא שׁוֹטֵה. וּמָה אָמַר? כִּי
הִתְעַלְלָתָּ בִּי לוֹ יֵשׁ חֶרֶב בְּיָדִי. אָמְרוּ: שׁוֹטֵה זֶה

יכול להשמיד עמים בפיו, איך לא יכול להשמיד את אתנו והוא צריך חרב?! ולמדנו שאין כח בבהמות להשרות עליהן רוח אחרת. שאם יאמרו בני אדם, אם ידברו הבהמות כמה דעת שלם יוציאו לעולם – צא ולמד מאתון זו, שהרי הקדוש ברוך הוא פתח פיה, ראה דבריה.

ויהי בבקר ויקח בלק את בלעם וגו'. רבי יצחק אמר, בלק היה חכם בכשפים יותר מבלעם, פרט שלא היה מכון השעה לקלל. משל וכו'. משום כך, ויקח בלק את בלעם וגו'. הוא היה מתקין אותו ואוחזו לכל.

ויעלהו במות בעל. מה זה ויעלהו במות בעל? אלא השגיח בכשפיו באיזה צד יאחז בהם, ומצא שעתידיים ישראל לעשות במות ולעבוד לבעל, כמו שכתוב, וילכו אחרי הבעל. וירא משם קצה העם, ראה את גדולי העם ומלכם שעובדים לו, כמו שכתוב (מלכים א' יח) ויקראו בשם הבעל, וכתוב (שם) אם ה' האלהים וגו'. כיון שראה בלעם שעתידיים ישראל לזה, מיד – ויאמר בלעם אל בלק בנה לי בזה שבעה מזבחת.

רבי יוסי ורבי יהודה. אחד אמר, כנגד
מזבחות של הראשונים הקריב אותם
שבעה מזבחות. ואחד אמר, בחכמה עשה
הכל, ומצא שחלק ישראל בשבע דרגות
נקשרו. ומשום זה סדר שבעה מזבחות.

לאדם שהיה לו אהוב אחד שהשאיר לו
אביו, ובני אדם פחדו להתקוטט עמו
בגלל אותו אוהב. לימים בא אדם אחד ורצה
לעורר קטטה עמו. אמר: מה אעשה? אם
אעיר קטטה עמו, הרי אותו אוהב שקשור
אתו, ואני לא אוכל. אמר: מה אעשה? שלח
דורון לאותו אוהב. אמר אותו אוהב: וכי מה
יש לאיש הזה אתי?! ידעתי שזה בגלל אותו
בן אהובי. אמר: דורון זה לא יכנס לפני. זרקו
אותו לכלבים שיאכלוהו.

**כך בלעם בא לעורר קטטה בישראל, וראה
שלא יכול, בגלל אותו אוהב עליון שלהם.**
(כמו שנאמר (משלי כז) רעך ורע אביך אל תעזב)
התחיל לתקן לפניו דורון. אמר הקדוש ברוך
הוא: רשע! ומה יש לך אלי?! אתה רוצה
להזדוג אתי? הרי דורונך מזמן לכלבים. בא
וראה מה כתוב, ויקר אלהים אל בלעם. ואמר

רבי שמעון, לשון קרי וטמאה. דורונך ימסר
לאלה ולא יכנס לפני.

רבי אבא אמר, ויקר - כמו שנאמר (תהלים
קמז) לפני קרתו מי יעמד. הוא היה
עתיד שבאותו דורון יוכל לישראל. מה
כתוב? ויקר אלהים. קרר עצמו ממה שהיה
חושב, ויקר אלהים, כמו שנתבאר, שהתעורר
עליו מצד הטמאה.

רבי אלעזר אמר, ויקר - בלעם חשב שבאותו
דורון יכנס להזיק את ישראל, והקדוש
ברוך הוא עקר אותו מלפני אותו דורון. ועקר
את בלעם ממה שחשב, ועקר (אותו מאותה דרגה)
את אותה דרגה. זהו שכתוב ויקר, כמו שנאמר
(משלי ל) יקרוה ערבי נחל. אמר לו: רשע! אינך
כדאי להתקשר אלי ולהכניס לפני. דורונך
נמסר לכלבים.

אמר רבי שמעון, בא ראה, רשע זה היה געל
הכל, שלא תמצא בכל הפרשה הזו ויאמר
ה' אל בלעם, או וידבר ה', חס ושלום. מה
כתוב? וישם ה' דבר בפי בלעם וגו', כמי ששם
מחסום בפי החמור שלא יסטה כאן או כאן. כך
- וישם ה' דבר בפי וגו'.

אמר לו הקדוש ברוך הוא: רשע! אתה חושב שְׁעַל יְדֶךָ תִּהְיֶה וְתִתְקַיֵּם בְּרַכָּה בְּבִנִי אוֹ הֶהָפֵךְ – לֹא צְרִיכִים הֵם לָךְ, כִּמּוֹ שְׁאוּמְרִים לִצְרָעָה וְכו'. אֲלֹא אַתָּה שׁוֹב אֶל בָּלֶק, וּכְשֶׁתִּפְתָּח פִּיךָ, לֹא יִהְיֶה בְּרִשׁוֹתֶךָ. וְלֹא בְּפִיךָ תִּלְוִי הַדְּבוּר, אֲלֹא וְכֹה תִּדְבֹּר. הֲרִי כֹה, שְׁעַתִּיד לְבָרְכֶם כֹּה, תִּדְבֹּר בְּרַפְתּ בְּנִי, שְׁכְשֶׁתִּפְתָּח פִּיךָ הִיא תִּדְבֹּר מַלְּיָם לְהִתְקַיֵּם עַל בְּנִי, שְׁלֹא אֲשִׁאִיר דְּבָרִים לָךְ.

בא וּרְאֵה שְׁכֵךְ הוּא. כִּיּוֹן שֶׁבֶּא בָלֶק, וּבָלֶק שָׁמַע כָּל אוֹתָם דְּבָרִים, הִיָּה חוֹשֵׁב שְׁמִפִּי בִלְעָם יֵצְאוּ, וְאָמַר: לֵקֵב אִיבִי לְקַחְתִּיךָ. אָמַר בִּלְעָם: קַח כְּשָׁפִים אֵלַי בְּיָדְךָ, כְּדֵי לְעַכֵּב כָּאֵן אֶת הַכֹּה הַזֶּה. וְאִם תּוּכַל לְעַכְבָּהּ (לְעַקְרָהּ) בְּכְשָׁפִים הִלְלוּ, אֲנִי אֶעְקֹר אוֹתָהּ מֵאוֹתָם דְּבָרִים שֶׁהִיא אָמְרָה.

מה כָּתוּב? הַתִּיַּצֵּב כֹּה עַל עֲלֹתֶךָ. בָּזָה וּבְכָשָׁפִים הִלְלוּ תַעֲכֵב אוֹתָהּ, וְאֲנִי אֶקְרָה כֹּה. כְּלוּמַר, אֶעְקֹר אוֹתָהּ מֵהַדְּבָרִים הִלְלוּ. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: רִשְׁעִי! אֲנִי אֶעְקֹר אוֹתְךָ! מַה כָּתוּב אַחֲרָיו? וַיִּקֶּר אֱלֹהִים אֶל בִּלְעָם. וְאוֹתוֹ דִּבֶּר הָרִים קוֹל בְּדְבוּרִים שֶׁל כֹּה. וַיֹּאמֶר שׁוֹב אֶל בָּלֶק וְכֹה תִּדְבֹּר. כֹּה תִּדְבֹּר בְּיָדְךָ.

בא וְרָאָה, בַּתְּחִלָּה לֹא כָתוּב הִתִּיצֵב כֹּה עַל
עֲלִתָךְ, אֲלֹא הִתִּיצֵב עַל עֲלִתָךְ וְאִלְכָה אוֹלִי
יְקָרָה ה' לְקָרְאֲתִי. כִּיּוֹן שָׁרָאָה שְׂכָה אִמְרָה אוֹתָן
בְּרָכוֹת, אָז אָמַר, הִתִּיצֵב כֹּה עַל עֲלִתָךְ וְאִנְכִי
אֶקְרָה כֹּה.

לִכָּה אָרָה לִי יַעֲקֹב, כְּלוּמַר לְקַט. רַבִּי יוֹסִי אָמַר,
זֶרֶק אוֹתָם מֵאוֹתָה דְרָגָה שֶׁהֵם עוֹמְדִים בָּהּ,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוּאֵל-א' כ) צִדָּה אוֹרָה. אָמַר, אִם תּוּכַל
לְזַרֵּק (אוֹתָם מֵאוֹתָה דְרָגָה) אֶת אוֹתָה דְרָגָה שֶׁלָּהֶם, הֲרִי
כֻּלָּם יַעֲקִירוּ מִהָעוֹלָם. וְלָכָה זַעֲמָה יִשְׂרָאֵל –
יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּמַעֲלָה, שְׁיִמְצֵא רִגְזוֹ לְפָנָיו, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים ז) וְאֵל זַעַם בְּכָל יוֹם.

כִּי מֵרֹאשׁ צָרִים וְגו'. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מֵרֹאשׁ
צָרִים – אֵלּוּ הֵם הָאֲבוֹת, שֶׁכָּתוּב (ישעיה נא)
הִבִּיטוּ אֶל צוּר חֲצִבְתָּם. וּמִגִּבְעוֹת אֲשׁוּרָנּוּ –
אֵלּוּ הָאֲמָהוּת. בֵּין מִצַּד זֶה בֵּין מִצַּד זֶה לֹא
יְכוּלִים לְהִתְקַלֵּל.

רַבִּי אָבָא אָמַר, כִּי מֵרֹאשׁ צָרִים – מִי יְכוּל
לִישְׂרָאֵל, שֶׁהֲרִי הוּא אֲחוּז מֵרֹאשׁ שְׁכָל
הַצּוּרִים יוֹצְאִים. וּמִי אֵלּוּ צָרִים? גְּבוּרוֹת, שֶׁהֲרִי
כָּל דִּינֵי הָעוֹלָם יוֹצְאִים מֵאוֹתָן גְּבוּרוֹת, וְהֵם

נֶאֱחָזִים בָּהֶן. וּמִגְבָּעוֹת אֲשׁוּרָנוּ – אֵלּוּ שְׂאֵר
הַמַּחֲנוֹת (כְּתָרִים) שְׂאֵחֻזִּים בָּהֶם. הֵן עָם לְבָדָד וְגו',
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים ל"ב) ה' בָּדָד יִנְחֵנּוּ.

מִי מָנָה עֶפֶר יַעֲקֹב וְגו', הֲרִי פֶרְשׁוֹהוּ. אֲלֵא אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, שְׁתֵּי דָרְגוֹת הֵן – יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל.
בַּתְּחִלָּה יַעֲקֹב, וְאַחֲרֵי כֵן יִשְׂרָאֵל. וְאַף עַל גַּב
שֶׁהַכֹּל אֶחָד – שְׁתֵּי דָרְגוֹת הֵן, שְׁהֲרִי דָרְגָה
עֲלִיוֹנָה הִיא יִשְׂרָאֵל.

מִי מָנָה עֶפֶר יַעֲקֹב וְגו'. לְמַטָּה, מַה זֶה עֶפֶר? רַבִּי
שִׁמְעוֹן אָמַר, זֶה שְׁכָתוֹב בּוֹ (ישעיה מא) יִתֵּן כְּעֶפֶר
חֲרֹבוֹ וְגו'. מִי חֲרָבוֹ? הֲרִי יָדוּעַ, שְׁכָתוֹב (שם לד)
חָרַב לֵה' מְלֵאָה דָם. עֶפֶר, אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁמִּמֶּנּוּ
נִבְרָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, שְׁכָתוֹב (בראשית ב) וַיִּצְרֶה
אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֶפֶר וְגו'. וּמֵאוֹתוֹ עֶפֶר כִּמְהַ
חִילוֹת וְכִמְהַ מַּחֲנוֹת יִצְאוּ, כִּמְהַ שְׁלֵהָבוֹת, כִּמְהַ
שׁוּמְרֵי חֶק וּמְנַהֲגִים, כִּמְהַ חֲצִים, כִּמְהַ
בְּלִיסְטְרָאוֹת, כִּמְהַ רְמָחִים וְחֲרָבוֹת וְכָלִי זִין
נִמְצְאוּ מֵאוֹתוֹ עֶפֶר. מִי מָנָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב כ"ה)
הִישׁ מִסְפָּר לִגְדוּדָיו.

וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל. רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל הִיא
ה"א, וְדָבָר אֶחָד הִיא. רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל,

כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כג) רִבֵּץ תַּחַת מִשָּׁאוֹ, רְבִיעַ.
זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שיר השירים ג) מִטָּתוֹ שֶׁלְשִׁלְמָה. דָּבָר
אַחֵר רְבַע – כְּמוֹ רְבִיעִית מִיִּשְׂרָאֵל לְמִטָּה, רְבַע
נִקְרָא לְפִי הַכְּתָרִים מִשְׁמַע דָּוִד, שֶׁהוּא רָגַל
רְבִיעִית שֶׁל הַכֶּסֶּא.

דָּבָר אַחֵר מִי מִנֵּה עֶפֶר יַעֲקֹב וְגו' – כָּל אֱלוֹ
שְׁחָשׁוּבִים עֶפֶר, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. וּמִסְפֵּר אֶת
רְבַע יִשְׂרָאֵל, שְׁכָתוֹב הֵישׁ מִסְפֵּר לְגִדּוּדָיו. רְבַע
יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. דָּבָר אַחֵר מִי מִנֵּה עֶפֶר –
אֱלוֹ מַצּוֹת שֶׁהֵם בַּעֲפֹר, בִּזְרִיעָה, בְּנִטְיָעָה,
בְּקִצִּירָה, וְהָרִי פֶרֶשׁוּהָ הַחֲבֵרִים. וּמִסְפֵּר אֶת רְבַע,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יא) בְּהַמֶּתֶךָ לֹא תִרְבִּיעַ. (אָמַר רַבִּי
אֲבָא, בְּלֶק חֲכָם הָיָה בְּכַשְׁפּוֹ כְּבִלְעָם, פָּרַט שְׁלֹא יָדַע לַכּוֹן הַשְׁעָה לְקַלֵּל).

וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר. וַיִּדְבֹּר לֹא כָתוּב. מֶה זֶה
וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ? רַבִּי חֵיִיא אָמַר, הוּא הָיָה
מֵרִים קוֹל לְאוֹתוֹ מִדְּבָר, וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ בְּלָעָם.
וַיֹּאמֶר הִכָּה הַזֹּאת, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב וְכֹה תִדְבֹּר,
וְאַמִּירָה הִיא מִמֶּנָּה.

בֹּא וּרְאֵה, כִּיּוֹן שֶׁרָאָה בְּלָעָם שֶׁבְּכָל כַּשְׁפּוֹ וּבְכָל
אוֹתוֹ דּוֹרוֹן לֹא יָכַל לַעֲקֹר אֶת אוֹתָהּ כֹּה, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וְאַנְכִי אֶקְרָה כֹּה, אֶעֱקֹר אֶת הַכֹּה הַזֹּאת –

אמר לו הקדוש ברוך הוא: רשע! אתה סבור לעקר אותה?! אני אעקר אותך משלשלותיה. מה כתוב? ויקר אלהים אל בלעם, כמו שנאמר. אחר כך, כיון שראה שלא יכל, חזר ואמר, וברך ולא אשיבנה. ולא אשיבנו היה צריך לו לומר! אלא ודאי ולא אשיבנה לאותה שכתוב עליה כ"ה, וכה תדבר. איני יכול להחזירה.

אמר בלעם: בשתי דרגות רציתי להכניס בהם; רציתי להכניס בהם מדרגת יעקב ולא יכלתי. רציתי להכניס בהם מצד אחר של ישראל ולא יכלתי. מה הטעם? משום ששם זה או זה לא נקשר במינים רעים. זהו שכתוב לא הביט און ביעקב וגו'.

למדנו, שתי דרגות הן: נחש וקסם. כנגדן – עמל ואון. אמר בלעם: הרי ודאי נמצאתי כנגד אלה – יעקב וישראל. און כנגד יעקב, שהוא קשור בנחש. עמל כנגד ישראל, שקשור בקסם. כיון שראה שלא יכל, אמר, ודאי לא הביט און ביעקב וגו'. מה הטעם? משום שה' אלהיו עמו וגו'.

ואם תאמר, באלה לא יכלתי, בקסם ונחש יכלתי – כתוב כי לא נחש ביעקב וגו'.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁכָל הַכַּחוֹת שְׁלִמְעָלָה וְכָל
מַחְנוּתֵיהֶם כָּלָם, לֹא יוֹדְעִים וְלֹא מַסְתַּכְלִים
בְּנִימוּסֵי הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן עַד שְׁשׂוּאָלִים לִשְׁנַיִם
הֵלְלוּ – יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל. וְמָה אוֹמְרִים? מָה פָּעַל
אֵל. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל הַדְּבָרִים הֵלְלוּ, כֹּה
אָמַר. וְהוּא הָרִים קוֹל כְּנַגְדָּהּ וְלֹא יָדַע מֶהוּ, וְלֹא
נִשְׁמַע פָּרִט לְקוֹלוֹ.

הֵן עִם כָּלִבִּיא יְקוֹם וְגו'. מִי עִם תְּקִיף כְּמוֹ
יִשְׂרָאֵל. בְּשָׁעָה שְׁמַאִיר הַבֶּקֶר, קָם וּמִתְגַּבֵּר
כְּאִרִי לַעֲבוֹדַת רַבּוֹנָם בְּכֻמָּה שִׁירִים, בְּכֻמָּה
תִּשְׁבָּחוֹת. מִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה כָּל הַיּוֹם, וּבִלְיָלָה
לֹא יִשְׁכַּב וְגו'. כְּשֶׁרוֹצֶה הָאָדָם לִשְׁכַּב עַל מִטָּתוֹ,
מְקַדֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן, מְמַלִּיכוֹ לְמַעְלָה
וּלְמַטָּה. כֹּמָה שׁוֹמְרֵי הַחֻקִּים מִתְקַשְּׁרִים לְפָנֶיהֶם
בְּשָׁעָה שְׁפוֹתָחִים פִּיהֶם עַל מִטָּתָם בְּשִׁמְעַ
יִשְׂרָאֵל, וּמִבְקָשִׁים רַחֲמִים לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ
בְּכֻמָּה פְּסוּקֵי רַחֲמִים.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, הֵן עִם כָּלִבִּיא יְקוֹם – עֲתִידִים
הָעַם הַזֶּה לְקוֹם עַל כָּל עַמִּים עוֹבְדֵי
כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת כְּאֲרִיָּה גְבוּר וְתְקִיף, וְיִתְנַפְּלוּ
עֲלֵיהֶם. דֶּרֶךְ כָּל הָאֲרִיּוֹת לִשְׁכַּב עַל טְרַפָּם, אֲבָל
עִם זֶה לֹא יִשְׁכַּב עַד יֵאָכֵל טָרֶף.

דְּבַר אַחַר הֵן עִם כְּלָבִיא יָקוּם – לְהַקְרִיב
קָרְבָּנוֹת וְעוֹלוֹת לִפְנֵי מַלְכָּם עַל גְּבֵי
הַמִּזְבֵּחַ. וְלִמְדָנוּ, בְּשַׁעַה שֶׁהַקָּרְבָּן הָיָה נִשְׂרָף עַל
גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ, הָיוּ רוֹאִים דְּמוֹת אֲרִיָּה אֶחָד רְבוּץ
עַל אוֹתוֹ קָרְבָּן וְאוֹכֵל אוֹתוֹ.

וְאָמַר רַבִּי אֲבָא, אֲוִרִיא"ל מְלֹאךְ עֲלִיּוֹן הָיָה,
וְרָאוּ אוֹתוֹ בְּדְמוּת אֲרִיָּה תְקִיף רוֹבֵץ עַל
הַמִּזְבֵּחַ וְאוֹכֵל אֶת הַקָּרְבָּנוֹת. וּכְשִׁישְׂרָאֵל לֹא הָיוּ
זִכָּאִים כָּל כֶּף, הָיוּ רוֹאִים דְּמוֹת כָּלֵב אֶחָד חֲצוּף
רוֹבֵץ עָלָיו, אַזְ הָיוּ יִשְׂרָאֵל יוֹדְעִים שֶׁצָּרִיכִים
תְּשׁוּבָה, וְאִז שָׁבִים. לֹא יִשְׁכַּב וְגו' – אֵלּוּ קָרְבָּנוֹת
הַלֵּילָה, כָּמוֹ עוֹלוֹת. וְדָם חִלָּלִים יִשְׁתָּה, שֶׁהַקְדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא עוֹרָךְ קָרֵב שְׁלָהֶם עַל שׁוֹנְאֵיהֶם.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, לֹא יִשְׁכַּב, מִהוּ לֹא יִשְׁכַּב?
אֲלֹא בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה כְּשֶׁבֶן אָדָם הוֹלֵךְ
בְּמַצּוֹת רְבוּנוֹ, לֹא שׁוֹכֵב עַל מִטָּתוֹ עַד שֶׁהוֹרֵג
אֶלָּף וּמֵאָה וְעֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹתָם מִיָּנִים רָעִים
שְׂשׁוּרִים עִמּוֹ. רַבִּי אֲבָא אָמַר, אֶלָּף הֵם מֵצֵד
שְׂמָאֵל, שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים צא) יִפֹּל מִצִּדָּךְ אֶלָּף, כָּמוֹ
שְׁכָתוֹב (שם קמט) יַעֲלֶזוּ חֲסִידִים בְּכִכּוּד וְגו',
רוּמָמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְגו', לַעֲשׂוֹת נִקְמָה וְגו'.

זֶהוּ שְׁכָתוֹב לֹא יִשְׁכַּב וְגו', וְזֶהוּ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם
מִשְׁפָּט וְגו'.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, כִּנְגֵד שֶׁלֹּשׁ הַפְּעָמִים שֶׁהִכָּה
אֶת אֲתוֹנוֹ וְהִטְעִינָה בְּכַשְׁפּוֹ, הִתְבָּרְכוּ
יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים. רַבִּי חֲזִיא אָמַר, כִּנְגֵדוֹ
הִתְבָּרְכוּ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים, שְׁעוּלִים יִשְׂרָאֵל
לְהִרְאוֹת לַפָּנִי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

וַיֵּרָא בַּלָּעַם כִּי טוֹב בְּעֵינֵי ה' וְגו', וְלֹא הֵלֵךְ
כָּפֹעַם בְּפֹעַם לִקְרֹאת נְחָשִׁים וְגו'. מֶה זֶה
לִקְרֹאת נְחָשִׁים? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, שֶׁהַפְּעָמִים
הָרַאשׁוֹנוֹת הִלְלוּ הָיָה הוֹלֵךְ בְּכָל כַּשְׁפּוֹ וְרָצָה
לְקַלֵּל אֶת יִשְׂרָאֵל. כִּיּוֹן שֶׁרָאָה רָצוֹן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא שֶׁאָמַר שׁוֹב אֶל בָּלָק, שֶׁהָרִי דְבוּרִיךְ לֹא
רוֹצִים בְּנִי – דְבוּר אַחֵר מִזְמַן מֵהִכָּה הַזֹּאת, כְּמוֹ
שְׁכָתוֹב וְכֹה תְדַבֵּר. כֹּה תְדַבֵּר – וְלֹא אֶתָּה. כֹּה
תְדַבֵּר – שְׁשׁוּלָטָת עַל כָּל הַשְּׁלִיטִים, מְכַשְׁפִּים
וְקוֹסְמִים וּמִינִים רָעִים שֶׁלֹּא יְכוּלִים לְהִרְע לְבָנִי.
וְאִז רָצָה לְהִסְתַּכֵּל בָּהֶם בְּעֵין רָעָה.

בֹּא וּרְאֵה, רָשָׁע זֶה כְּשֶׁהִסְתַּכֵּל בְּיִשְׂרָאֵל, הָיָה
מִסְתַּכֵּל בְּשִׁתֵּי דְרָגוֹת אֵלּוּ – יַעֲקֹב
וְיִשְׂרָאֵל – לְהִרְע לָהֶם, אוֹ בָזָה אוֹ בָזָה

בְּכַשְׁפִּיו. בְּגִלְל כֶּף כָּל בְּרָכוֹת וּבְרָכוֹת, יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל הִתְבָּרְכוּ. וַיֵּרָא בִלְעָם כִּי טוֹב וְגו'. בְּמָה רָאָה? רָאָה שֶׁבִשְׂעָה שְׁפָנֵי הַמֶּלֶךְ מְאִירוֹת, מִיָּנִים רָעִים לֹא עוֹמְדִים בְּקִיּוּמָם, וְכָל הַכְּשָׁפִים וְכָל הַקְּסָמִים לֹא עוֹלִים בְּכַשְׁפֵּיהֶם.

בא וּרְאָה, בִּשְׁתֵּי הַפְּעָמִים הָאֵלֶּה כָּתוּב וַיִּקָּר; וַיִּקָּר אֱלֹהִים. וַיִּקָּר ה' אֶל בִּלְעָם וְגו'. וְכָתוּב וְכֹה תְדַבֵּר. וְעַכְשָׁיו, כִּיּוֹן שֶׁרָאָה שְׁהָרִי לֹא נִמְצָא רִגְזוֹ וְכַשְׁפִּיו לֹא עָלוּ, אִזּוֹ – וְלֹא הָלַךְ כְּפַעַם בְּפַעַם וְגו'. כִּיּוֹן שֶׁהַפְּרִיד וְהַעֲלָה עֲצָמוֹ מִכַּשְׁפִּיו, הִתְחִיל (בְּרוֹת אַחֲרֵת) בְּהִתְעוֹרְרוֹת אַחֲרֵת – לְשַׁבַּח אֶת יִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵיזוֹ הִתְעוֹרְרוֹת כָּאֵן? אָמַר לוֹ, (רוּחַ אֱלֹהִים וְלֹא רוּחַ ה', אֱלֹא) הִתְעוֹרְרוֹת שֶׁל רוּחַ אַחַת מִצַּד שְׂמָאל, אוֹתוֹ שֶׁהִתְקַשְּׁרוּ תַּחְתָּיו אוֹתָם מִיָּנִים וְכַשּׁוּפִים שְׁלוֹ.

אמר רַבִּי אֶלְעָזָר, כֶּף לְמַדְנֹו, שֶׁאֶפְלוּ בְּזִמְן הַזֶּה לֹא שָׁרְתָה בּוֹ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, אִם כֶּף, הָרִי כָּתוּב וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים, וּבְכָל אוֹתָן פְּעָמִים אַחֲרוֹת לֹא כָּתוּב בָּהֶן כֶּף. אָמַר לוֹ, כֶּף זֶה. **בא** וּרְאָה, כָּתוּב (מְשָׁלִי כב) טוֹב עֵין הוּא יְבָרְךָ, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, אֶל תִּקְרִי יְבָרְךָ אֱלֹא יְבָרְךָ. וּבִלְעָם הָיָה רַע עֵין, שֶׁלֹּא נִמְצָא רַע עֵין

בְּעוֹלָם כְּמוֹתוֹ, שְׂבָכָל מְקוֹם שֶׁהִיא מְסַתְּפָל
בְּעֵינָיו, הִיא מְתַקְלָל.

וַעֲלֵ זֶה אָמְרוּ, מִי שֶׁמַּעֲבִיר בְּנוֹ בַּשּׁוּק וּפּוֹחֵד
מַעֲיֵן רָעָה, יִשִּׁים סוּדָר עַל רֹאשׁוֹ כְּדִי
שְׁעִין רָעָה לֹא תוּכַל לְשַׁלֵּט בּוֹ. גַּם כָּאן, כִּיּוֹן
שֶׁרָאָה בַלְעָם שָׁלֹא יְכוּל בְּכַשְׁפּוֹ וּבִקְסָמּוֹ
לְהַזִּיק לְיִשְׂרָאֵל, רָצָה לְהַסְתַּכֵּל בָּהֶם בַּעֲיֵן רָעָה,
בְּגִלָּל שְׂבָכָל מְקוֹם שֶׁהִיא מְסַתְּפָל בְּעֵינָיו
הָרַעוֹת, הִיא מְתַקְלָל.

בֹּא וְרָאָה מָה רָצוֹנוֹ כְּנֶגֶד יִשְׂרָאֵל. כְּתוּב וַיִּשֶׁת
אֶל הַמַּדְבָּר פָּנָיו, כְּתַרְגֹּמוֹ: (וְשֵׁם פָּנָיו (כְּנֶגֶד הָעֵגֶל)
לְעֵגֶל שֶׁעָשׂוּ יִשְׂרָאֵל בַּמַּדְבָּר), כְּדִי שִׁיהִי לוֹ צַד
סִיּוּעַ לְהִרְעֵלָהֶם.

כַּעֲת רָאָה מָה כְּתוּב, וַיִּשָּׂא בַלְעָם אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא
אֶת יִשְׂרָאֵל. רָצָה לְהַסְתַּכֵּל בָּהֶם בַּעֲיֵן רָעָה.
בְּשַׁעָה זֹאת אֲלֵמָלֵא הַקָּדִים הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
רְפוּאָה, הִיא מְאֻבֵּד אוֹתָם בְּהַסְתַּכְלוֹת עֵינָיו.
וַאֲיִזוֹ רְפוּאָה נָתַן הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל
בְּאוֹתָהּ שְׁעָה? זֶהוּ שְׂכָתוּב וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ
אֱלֹהִים. וַתְּהִי עָלָיו, עַל יִשְׂרָאֵל הוּא אוֹמֵר. כְּמִי
שֶׁפּוֹרֵשׁ סוּדָר עַל רֹאשׁ הַתֵּינוֹק כְּדִי שֶׁלֹּא תִשְׁלַט
בּוֹ עֵינּוֹ.

סדר הלימוד ליום יז אייר [יום 224 בשנה]

אז התחיל ואמר, מה טבו אהליך יעקב. בא וראה, כל מי שרוצה להסתכל בעין רעה, לא יכול, אלא כשמשבח ומכבד את אותו הדבר שרוצה לקלל בעין רעה. ומה דרכו? אמר, ראו כמה טוב זה, כמה נאה זה! כדי שתשלט בו עין רעה. גם כאן אמר, מה טבו אהליך יעקב, כמה יפים הם, כמה נאים הם, כמה נטיעות יפות שננטעו מהם, דומים לאותן נטיעות שננטע הקדוש ברוך הוא בגן עדן נאות. מי יתן ואלו הנטיעות נמצאו מאותם עניים שבהם.

ויז מים מדליו וגו'. לאדם שהיו לו ידים יפות נאות למראה. עבר אדם אחד בעל עין הרע, הסתכל באותן ידים, והתחיל לשבח. אמר: כמה יפות הן, כמה נאות הן, ראו אצבעות שנגזרו מיפי עליון! אחר כך אמר: מי יתן ידים אלו ששורות בין אבנים יקרות ובלבושי כבוד של ארגמן (כביתנו וכו') בתבה שלו) בביתו להשתמש בהן, ויהיו גנוזות בתבה שלו.

כך בלעם, התחיל לשבח: מה טבו אהליך, ראו כמה יפים, כמה נאים וכו'. אחר כך אמר,

יִזְל מִים מִדְּלִיו, לֹא תִמָּצֵא נְטִיעָה יָפָה זֶה, נְטִיעַת
הַתּוֹרָה, מִחוּץ לְאוֹתָם עֲנִיִּים (דְּלִיו, כְּלוּמֶר מִסְכָּנִים)
(מִשְׁכָּנוֹת). וְזָרְעוּ בְּמִים רַבִּים, שְׁלֹא יִגְדֵּל וְלֹא יִרְבֶּה
רוּחַ הַקֹּדֶשׁ.

אָמַר לוֹ הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא: רָשָׁע! לֹא יוּכַל
עֵינֶיךָ לְהִזִּיק, הָרִי פְּרִישַׁת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵיהֶם.
וְאֵז אָמַר: אֵל מוֹצִיאוֹ מִמִּצְרַיִם וְגו', הָרִי לֹא
יְכוּלִים כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם לְהִזִּיק לָהֶם, שֶׁהָרִי כַחַ
תְּקִיף עָלֵיוֹן אַחֲזוּ בָהֶם, וּמִיָּהוּ? אֵל מוֹצִיאוֹ
מִמִּצְרַיִם. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כְּתוּעַפֹת רָאִם לוֹ, שְׁלֹא
יְכוּל בֶּן אָדָם לְהוֹשִׁיט יָדוֹ עָלָיו מִתּוֹךְ גְּבָהוּ.
וּמִשְׁנִמָּצֵא בְּזַקִּיפוֹת עֲלִיוֹנָה כֶּף, יֹאכֵל גּוֹיִם צָרִיו
וְגו', וְאֵין מִי שֶׁיְּכוּל לְהִזִּיק לָהֶם.

וְאָפֵלֵו בְּזִמְנָן שְׁלֹא זָקוּף, לֹא יְכוּלִים. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
כָּרַע שָׁכַב. לֹא פוֹחַד, בְּגִלְל שְׁנִמָּצֵא גְבוּר
כְּאִרִי וּכְלָבִיא, אֲפֵלוּ כְּשֶׁהֵם בֵּין הָעַמִּים, וְכָרַע
וְשָׁכַב בֵּינֵיהֶם, כְּאִרִי הוּא יִמָּצֵא בְּנִימוּסֵי הַתּוֹרָה,
בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה. (וְאֵף עַל פִּי כֵן) יֵשׁ לָהֶם שְׁלִטוֹן בְּרַבּוֹנָם
שְׁאֲפֵלוּ כָּל מַלְכֵי הָעוֹלָם לֹא יַעֲקְרוּ אוֹתוֹ, כְּאִרִיָּה
זֶה כְּשֶׁשׁוֹכֵב עַל טְרָפוֹ לֹא יְכוּלִים לְהַקִּימוֹ מִמָּנוּ.
זֶהוּ שְׁכָתוֹב כָּרַע שָׁכַב כְּאִרִי וְגו'.

אמר רבי אלעזר, לא נמצא בעולם חכם להזיק כמו בלעם הרשע, שהרי בתחלה היה נמצא במצרים, ועל ידו קשרו המצרים קשר על ישראל שלא יצאו ממצרים לעולמים. וזהו שאמר, מה אוכל להזיק להם? שהרי אני עשיתי שלא יצאו ממצרים לעולמים, אבל אל מוציאו ממצרים, ונגדם (ונגדו) לא יכולים חכמים ומכשפים של העולם.

ועתה הנני הולך לעמי וגו'. רבי יהודה פתח, (דברים כג) לא תסגיר עבד אל אדניו וגו' עמך יושב בקרבך. כמה חביבים דברי התורה. כמה חביבה התורה לפני הקדוש ברוך הוא. כמה חביבה התורה שהוריש אותה הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל. בא וראה, בשעה שיצאו ממצרים, שמע בלעם שהרי כשפיו וקסמיו וכל אותם קשרים לא עלו בישראל, התחיל לגרד עצמו ולמרט ראשו. הלך לאותם הרי החשוך, והגיע לפני אותם שלשלאות ברזל.

וכך הוא דרך מי שמגיע אליהם. כיון שנכנס האדם בראש ההרים, רואה אותו עזא"ל, אותו שנקרא גלוי עינים, מיד אומר לעז"א. אז נותנים קול, ומתכנסים אליהם נחשים גדולים

שְׁבוּעֵרִים וְסוֹכְבִּים אוֹתָם. שׁוֹלְחִים חֲזִיה קְטָנָה מוֹל הָאָדָם, וְלַמִּדְנָה, כְּמִין חֲתוּל הִיא, וְרֹאשָׁה כְּרֹאשׁ הַנֶּחֱשׁ, וְשְׁנֵי זַנְבוֹת לָהּ, וַיְדִיָּה וְרִגְלֶיהָ קְטָנוֹת. בֶּן אָדָם שְׂרֹאָה אוֹתָהּ, מְכַסֶּה פָּנָיו, וְהוּא מְבִיא קְטֹרֶת אַחַת מִשְׁרַפַּת תְּרִנְגוּל לֶבֶן, זוֹרֵק בְּפָנֶיהָ, וְהִיא בָּאָה עִמּוֹ.

עַד שְׁמַגִּיעַ לְרֹאשׁ הַשְּׁלֹשְׁלָאוֹת, וְאוֹתוֹ רֹאשׁ הַשְּׁלֹשְׁלָאוֹת נֶעוּץ בְּקֶרֶקַע וּמַגִּיעַ עַד הַתְּהוֹם. וְשֵׁם בְּתֵהוּם עֲמוּד אֶחָד שֶׁנֶּעוּץ בְּתֵהוּם הַתְּחַתּוֹנָה, וּבְאוֹתוֹ עֲמוּד קָשׁוּר רֹאשׁ הַשְּׁלֹשְׁלָאוֹת. כְּשֶׁמַּגִּיעַ הָאָדָם לְרֹאשׁ הַשְּׁלֹשְׁלָאוֹת, מִכָּה בָּהּ שֶׁלֹשׁ פְּעָמִים, וְהֵם קוֹרְאִים לוֹ, וְאָז כּוֹרֵעַ וּמִשְׁתַּחֲוֶה עַל בְּרַכּוֹ, וְהוֹלִיךְ וְאוֹטֵם עֵינָיו עַד שְׁמַגִּיעַ אֲלֵיהֶם. אָז יוֹשֵׁב לְפָנֶיהֶם, וְכָל אוֹתָם נִחָשִׁים סוֹכְבִּים אוֹתוֹ מִצַּד זֶה וּמִצַּד זֶה. פּוֹתַח עֵינָיו וְרוֹאֶה אוֹתָם, מְזַדְעָזַע וְנוֹפֵל עַל פָּנָיו וּמִשְׁתַּחֲוֶה כְּנֻגָּדָם.

אַחֵר כֶּף מְלַמֵּדִים אוֹתוֹ כְּשָׁפִים וּקְסָמִים, וְיוֹשֵׁב לְפָנֶיהֶם חֲמָשִׁים יוֹם. כְּשֶׁמַּגִּיעַ הַזְמָן לָלֶכֶת לְדַרְכוֹ, אוֹתָהּ הַחֲזִיה וְכָל אוֹתָם נִחָשִׁים הוֹלְכִים לְפָנָיו עַד שִׁיּוּצָא מִהֶהָרִים בֵּין אוֹתוֹ חֶשֶׁךְ תְּקִיף.

וּבְלָעָם, כְּשֶׁהִגִּיעַ לַפְּנִיָּהִם, הוֹדִיעַ לָהֶם דָּבָר,
וְהִסְגִּיר עֲצָמוֹ בְּהָרִים עִמָּם. וְרָצָה
לְקַטְרֵג עֲלֵיהֶם לְהַשִּׁיב אוֹתָם לְמִצְרִים, וְהַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בִּלְבָל וְקִלְקֵל כָּל חֲכָמַת הָעוֹלָם וְכָל
כְּשׁוּפֵי הָעוֹלָם שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְקַרֵּב אֲלֵיהֶם.

בֹּא וּרְאֵה, כַּעַתָּה, כִּיּוֹן שֶׁרָאָה בְּלָעַם שְׂאִינוּ יָכוֹל
לְהִזִּיק לְיִשְׂרָאֵל, הִחְזִיר עֲצָמוֹ, וְהִמְלִיךְ אֶת
בָּלָק, מֶה שֶׁלֹּא רָצָה מִמֶּנּוּ כְּדִי לְהִזִּיק לָהֶם.
וְעֲצָתוֹ הָיְתָה בְּאוֹתָן נִקְבוֹת מִדִּין שֶׁהֵן יָפוֹת,
וְאַלְמָלָא שֶׁאָמַר לוֹ מֹשֶׁה, לֹא הֵייתִי יוֹדֵעַ, שֶׁכְּתוּב
הֵן הִנֵּה הָיוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדָבָר בְּלָעַם.

כִּיּוֹן שֶׁרָאָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲצָתוֹ, אָמַר: הֲרִי
וְדֹאֵי יִפֹּל בַּעֲצָתָךְ. מֶה עָשָׂה? אוֹתוֹ כַּחַ
שְׁשׁוּלֵט עַל כָּל הַכְּשָׁפִים, הִרְאָה לוֹ סוּף הַכֹּל, וְכִי
יֵשׁ לָהֶם רְשׁוּת לְזִמֵּן רְחוּק. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עֵין
רָאָה, וּדְבָרִים נֶאֱמָרוּ מֵאוֹתוֹ שֶׁעוֹמֵד עָלָיו, וְהֲרִי
פֶּרֶשׁוּהָ. וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר. מִי שֵׁישׁ לוֹ לוֹמַר.
מֶה הַטַּעַם? בְּשִׁבִּיל שֶׁלֹּא יִתְקַיְּמוּ דְבָרֵי גַעַל
בְּרָצוֹן עָלָיוֹן, (וּבְשִׁבִּיל שֶׁיִתְקַיְּמוּ דְבָרִים שְׁלִמְעָלָה) בְּדַעַת
עָלְיוֹנָה בַּתּוֹרָה.

אֲרָאֵנוּ וְלֹא עָתָה, שֶׁהֲרִי דְבָרִים אֱלוֹ – מִמֶּה
הִתְקַיְּמוּ בְּאוֹתוֹ זְמַן, וּמִמֶּה לְאַחַר זְמַן,

וּמֵהֶם בְּזֶמֶן מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. שְׁנִינוּ, עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְבָנוֹת אֶת יְרוּשָׁלַיִם וּלְהִרְאוֹת כּוֹכָב
אֶחָד קְבוֹעַ נוֹצֵץ בְּשָׁבָעִים רָצִים, וּבְשָׁבָעִים
רוּחוֹת מְאִירוֹת מִמֶּנּוּ בְּאַמְצַע הָרָקִיעַ, וְיִבְלְעוּ בוֹ
שְׁבָעִים כּוֹכָבִים אֲחֵרִים, וִיְהֵא מְאִיר וְלוֹהֵט
שְׁבָעִים יוֹם.

וּבַיּוֹם הַשְּׁמִי יֵרָאֶה בְּכ"ה לַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִי, וְיִתְכַנֵּס
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי לְסוֹף שְׁבָעִים יוֹם. יוֹם
רֵאשׁוֹן יֵרָאֶה בְּעִיר (אֲחַת) שֶׁל רוֹמָא, וְאוֹתוֹ יוֹם
יִפְלוּ שְׁלֹשׁ חוֹמוֹת עֲלִיוֹנוֹת מֵאוֹתָהּ עִיר שֶׁל רוֹמִי,
וְהִיכָל גָּדוֹל יִפֹּל, וְשְׁלִיט אוֹתָהּ הָעִיר יָמוּת. אַז
יִתְפַּשֵּׁט אוֹתוֹ כּוֹכָב לְהִרְאוֹת בְּעוֹלָם, וּבְאוֹתוֹ זֶמֶן
יִתְעוֹרְרוּ קְרִבּוֹת חֲזָקִים בְּעוֹלָם לְכָל אֲרֻבָּעָה
צָדָדִים, וְאַמוֹנָה לֹא תִמָּצֵא בִּינֵיהֶם.

וּבְאַמְצַע הָעוֹלָם, כְּשִׁיאִיר אוֹתוֹ כּוֹכָב בְּאַמְצַע
הָרָקִיעַ, יָקוּם מֶלֶךְ אֶחָד גָּדוֹל וְשׁוֹלֵט
בְּעוֹלָם, וְתִתְגַּאֵה רוּחוֹ עַל כָּל שְׂאֵר הַמְּלָכִים,
וְיִעוֹרֵר קְרִבּוֹת בְּשָׁנֵי צָדָדִים וְיִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם.

וּבַיּוֹם שִׁיבְרָא (שִׁיתְכַסֶּה) הַכּוֹכָב, תִּזְדַּעֵזַע הָאָרֶץ
הַקְּדוֹשָׁה אֲרֻבָּעִים וַחֲמִשָּׁה מִיָּלִים סָבִיב
הַמָּקוֹם שֶׁבוֹ הִיָּה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְתִתְגַּלֶּה מְעָרָה

אחת מתחת הקרקע. ומאותה מערה תצא אש חזקה לשרף את העולם. ומאותה מערה יגדל עוף (ענף) אחד גדול עליון שישלט בכל העולם, ולו תנתן המלכות. וקדושים עליונים יתכנסו אליו, ואז יתגלה מלך המשיח בכל העולם, ולו תנתן המלכות.

ובני העולם, בשעה שיתגלה, יהיו נמצאים בצרה אחר צרה, ושונאיהם של ישראל יתגברו, אז יתעורר רוח המשיח עליהם ויכריז לאדם הרשעה, וכל ארץ שעיר ישרף באש. אז כתוב, וישראל עשה חיל. זהו שכתוב, והיה אדם ירשה והיה ירשה שעיר איביו. אויביו של ישראל. ואז – וישראל עשה חיל. ובזמן ההוא יקים הקדוש ברוך הוא למתים של עמו וישתכח מהם המות. זה שכתוב (תהלים קיח) 'ימין ה' עשה חיל. לא אמות כי אחיה. וכתוב (עובדיה א) ועלו מושעים וגו'. ואז (זכריה יד) והיה ה' למלך.

אמר רבי אבא, מהו שכתוב (ישעיה נה) כי בשמחה תצאו וגו'? אלא כַּאֲשֶׁר יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת, שְׂכִינָה יוֹצֵאת עִמָּהֶם וְעִמָּה יֵצְאוּ. זהו שכתוב כי בשמחה תצאו. ששון – זה הקדוש ברוך הוא. רבי יצחק אמר –

זֶה צַדִּיק. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שם נא) שָׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה
יִמָּצָא בָּהּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, צַדִּיק נִקְרָא שָׁשׁוֹן, וּמִיּוֹם
שִׁכְנָסְתָּ יִשְׂרָאֵל נִפְלָה בִּגְלוֹת, נִמְנָעוּ
בְּרָכוֹת מִלָּרֶדֶת לְעוֹלָם מִזֶּה הַצַּדִּיק. בְּזִמָּן הָהוּא
מָה כָּתוּב? (ישעיה יב) וּשְׂאֲבָתָם מִים בְּשָׁשׁוֹן, זֶה
צַדִּיק. מִמַּעֲיָנִי הִישׁוּעָה – אֱלוֹ אָבָא וְאִמָּא. דְּבַר
אַחֵר, אֱלוֹ נִצְ"ח וְהו"ד, וְהַכֹּל מִמְקוּרוֹת עֲמָקִים
הַנוֹבְעִים. וְאִז, (שם) וְאִמְרַת בְּיוֹם הָהוּא אוֹדֶךָ ה'
וְגו', צִהְלִי וְרַנִּי יוֹשְׁבַת צִיּוֹן וְגו'. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם
אָמֵן וְאָמֵן. יִמְלֹךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרַשְׁת פִּנְחָס (דף ריב ע"ב – דף רנט ע"א)

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר. פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר
וְגו'. רַבִּי אֱלֶעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (משלי א)
שִׁמְעַת בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאַל תִּטְּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ. שִׁמְעַת
בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ – זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאַל
תִּטְּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ – זֶה כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל. מָה זֶה מוֹסֵר
אָבִיךָ? מוֹסֵר זֶה הַתּוֹרָה, שֵׁשׁ בָּהּ כֶּמֶה תּוֹכְחוֹת,
כֶּמֶה עֲנָשִׁים, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם ג) מוֹסֵר ה' בְּנֵי אֵל
תִּמָּאֵס וְאַל תִּקַּץ בְּתוֹכְחָתוֹ.

וּמִשּׁוּם שְׁכָל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה
 זוֹכֶה שְׂיִפְתָּחוּ לוֹ כַּמָּה שְׁעָרִים לְעוֹלָם
 הַהוּא, כַּמָּה אֲוֵרוֹת – בְּשַׁעַה שְׂיֵצֵא מִהָעוֹלָם הַזֶּה
 הִיא מְקַדִּימָה לְפָנָיו, וְהוֹלֶכֶת לְכָל שׁוֹמְרֵי
 הַשְּׁעָרִים, מְכַרִּיזָה וְאוֹמֶרֶת: (ישעיה כו) פִּתְחוּ
 שְׁעָרִים וַיָּבֹא גּוֹי צָדִיק! הִתְקִינוּ כִּסְאוֹת לְפָלוּנֵי
 עֶבֶד הַמֶּלֶךְ! שְׂאִין שְׂמֵחָה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אֲלֵא בְּמִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, כָּל שָׂכֵן אָדָם
 שֶׁמִּתְעוֹרֵר בַּלֵּילָה לְהִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, שֶׁהָרִי כָּל
 הַצְּדִיקִים שֶׁבָּגֵן עֵדֶן מְקַשְׁיָבִים לְקוּלוֹ, וְהַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא בִּינֵיהֶם, כָּמוֹ שֶׁפָּרָשׁוֹהָ (שיר השירים
 ח) הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגָּנִים חֲבֵרִים מְקַשְׁיָבִים לְקוּלָּהּ
 הַשְּׂמִיעֲנִי.

רַבִּי שֶׁמֶעוֹן אָמַר, פָּסוּק זֶה יֵשׁ בּוֹ סוֹד חֲכָמָה.
 הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגָּנִים – זֶה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא
 בְּגָלוֹת עִם יִשְׂרָאֵל וְהוֹלֶכֶת עִמָּם בְּצָרָתָם. חֲבֵרִים
 מְקַשְׁיָבִים לְקוּלָּהּ – מַחֲנוֹת עֲלִיוֹנִים כָּלָם
 מְקַשְׁיָבִים לְקוּלָּהּ, לְקוֹל תִּשְׁבַּחְתָּהּ בְּגָלוֹת.
 הַשְּׂמִיעֲנִי, כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שיר השירים ב) הָרְאִינִי אֶת
 מַרְאֵךְ הַשְּׂמִיעֲנִי אֶת קוּלָּהּ. הַשְּׂמִיעֲנִי קוֹל
 אוֹתָם הַחֲבֵרִים שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה, שֶׁהָרִי אֵין
 תִּשְׁבַּחַת לְפָנָי כְּאוֹתָם שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה.

אמר רבי שמעון, כביכול כל אותם שזכאים להשתדל בתורה, ומכשנחצה הלילה ובאים עם המלכה כשמאיר היום לקבל פני המלך, מתחזק ויורש בשכינה. ולא עוד, אלא ששורה בו חוט של חסד, כמו שבארנו.

בא וראה, כל מי שזוכה להתחזק בשכינה, ישמר עצמו מאותם דברים שאחוזים מולה, כמו מי? אותם שלא משקרים באות הקדוש, כגון בת אל נכר. וכל מי ששומר עצמו כביכול כנסת ישראל אחוזה בו ושומרת אותו והיא מקדימה לו שלום, וכל שכן אם זוכה וקונה את זה.

ואמר רבי שמעון, ראויים היו ישראל להיות משמדים באותה שעה, פרט לזה שהקדים פנחס למעשה הזה ושכף את הרגז. זהו שכתוב פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב וגו'. דבר אחר פינחס בן אלעזר וגו' – אמר רבי שמעון, בן בן פעמים, בא להשלים האבדה (המעשה).

אמר רבי שמעון, אדם זה שנוטל גלגול הנשמה ולא זכה להתתקן בו, כאלו

מִשְׁקָר בְּאַמֶּת הַמֶּלֶךְ, וְאֲנִי קוֹרֵא עָלֶיךָ פֶּסוּק זֶה,
(ויקרא ה) אוּ מִצָּא אֲבֹדָה וְכַחַשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל
שְׁקָר. וְכַחַשׁ בָּהּ, טוֹב לוֹ שֶׁלֹּא נִבְרָא.

שְׁנֵינִי, צְדִיק גָּמוּר אֵינוֹ נִדְחָה, וְצְדִיק שְׂאִינוֹ
גָּמוּר נִדְחָה. מִיֵּהוּ צְדִיק גָּמוּר וּמִיֵּהוּ
צְדִיק שְׂאִינוֹ גָּמוּר? וְכִי מִי שֶׁלֹּא שָׁלֵם בְּדִבְרָיו
נִקְרָא צְדִיק? אֲלֹא צְדִיק גָּמוּר, יָדוּעַ שֶׁהָרִי לֹא
לֹוֹקֵחַ גְּלוּגִילִים עֶקְמִים, וּבִירְשָׁתוֹ בּוֹנֶה בְּנִין,
וּמִתְקִין חוּמֹת, וְחוֹצֵב בּוֹרוֹת וְנוֹטֵעַ אֵילָנוֹת.
צְדִיק שְׂאִינוֹ גָּמוּר בּוֹנֶה בְּנִין בִּירְשָׁה אַחֲרֵת,
חוֹפֵר בָּהּ בּוֹרוֹת וְעוֹדֵר, הָרִי הַתְּקִין אֲבִנֵי
יְסוֹד כְּמוֹ מִקְדָּם וְעָמַל בָּהּ, וְלֹא יוֹדֵעַ אִם נִשְׁאָר
שְׁלוֹ. מִצְדּוֹ הוּא נִקְרָא טוֹב וְצְדִיק, וּמִצְדּוֹ אוֹתָהּ
יִרְשָׁה לֹא כֶּךָ.

לְאָדָם שְׁבוּנָה בְּנִין יָפָה, נָאָה לְמִרְאָה, הַסֵּתֶכֶל
בִּיְסוֹד וְרָאָה אוֹתוֹ שׁוֹקֵעַ עֵקֶם מִכָּל
הַצְדָדִים. הָרִי הַבְּנִין לֹא שָׁלֵם עַד שְׁסוּתֵר אוֹתוֹ
וּמִתְקִין אוֹתוֹ כְּמִקְדָּם. מִצְדּוֹ אוֹתוֹ בְּנִין שְׁלוֹ נִמְצָא
טוֹב וְיָפָה – מִצְדּוֹ הַיְסוֹד רַע וְעֵקֶם, וְלִכֵּן לֹא נִקְרָא
מִעֲשֵׂה שָׁלֵם, לֹא נִקְרָא בְּנִין שָׁלֵם. בְּגִלָּל כֶּךָ נִקְרָא
צְדִיק שְׂאִינוֹ גָּמוּר, וְנִדְחָה. וְעַל זֶה (חֲבִקוּק א) כְּבֻלַּע
רָשָׁע צְדִיק מִמֶּנּוּ.

בא וּרְאֵה, מִי שֶׁמִּקְנֵא לְשֵׁם הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שֶׁאֶפְלוּ לֹא יִזְכֶּה לַגְּדֻלָּה וְלֹא
 יִהְיֶה רָאוּי לָהּ, (שִׁירָשׁ אוֹתָהּ) יִרְוִיחַ אוֹתָהּ וַיִּקַּח
 אוֹתָהּ. פִּנְחָס לֹא הָיָה רָאוּי לָהּ בְּאוֹתוֹ זְמַן, וּמִשּׁוּם
 שֶׁקִּנֵּא לְשֵׁם רַבּוֹנוֹ הַרְוִיחַ אֶת הַכֹּל, וְעָלָה לְכָל
 וְהִתְתַּקֵּן בּוֹ הַכֹּל, וְזָכָה לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּכֹּהֲנָה עֲלִיוֹנָה.
 מֵאוֹתָהּ שָׁעָה – פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן,
 שֶׁהַשָּׁלִים לְשֵׁתֵי דְרָגוֹת מִשּׁוּם שֶׁקִּנֵּא לְשֵׁם רַבּוֹנוֹ,
 שֶׁתִּקֵּן מֶה שֶׁהִתְעַקֵּם.

רַבִּי יְהוּדָה פֶּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים פו) שֶׁמֶרֶה נִפְשֵׁי כִי
 חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ וְגו'. יֵשׁ לְהִסְתַּכָּל
 בְּסוּף הַפְּסוּק, וְאַחֵר כֶּף עַל כָּל הַפְּסוּק. בְּסוּף
 הַפְּסוּק כָּתוּב הַבּוֹטֵחַ אֵלַיךְ, צָרִיךְ לוֹ לִהְיוֹת
 הַבּוֹטֵחַ בָּךְ! מֶה זֶה הַבּוֹטֵחַ אֵלַיךְ? אֵלֶּא כִּבְיָכּוּל
 דָּוִד מִבְּטִיחַ לוֹ שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עָלָיו חֲצוֹת הַלַּיְלָה
 בְּשָׁנָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שֵׁם קֵיט) חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם
 לְהוֹדוֹת לָךְ. קִמַּמְתִּי הָיָה לוֹ לִהְיוֹת! אֵלֶּא אָקוּם,
 וְאַתְּקֶשֶׁר בָּךְ לְעוֹלָמִים.

שֶׁמֶרֶה נִפְשֵׁי, שֶׁמֶר הָיָה צָרִיךְ לוֹ לִהְיוֹת! וְהָרִי
 לְמַדְנֵנו שְׂאִין אוֹת בַּתּוֹרָה שְׂאִין בָּהּ
 סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים וְנִכְבָּדִים. שֶׁמֶרֶה – לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא הוּא אָמַר, שֶׁמֶרֶה אֶת אוֹתוֹ חֵלֶק שְׁנֵאֲחֻזַּת בּוֹ

נפש. שפשוט צאת הנפש מהעולם הזה, באה לרשת עולם (הבא). אם זוכה, כמה חילות עליונים יוצאים לקבלה ולשמר אותה ולהכניסה למדור מקומה. והה' הזו לקחתה להתאחד עמה בראשי חדשים ושבתות.

ואם לא זוכה, כמה שומרי חק בעלי דינים מזדמנים מולה ודוחים אותה החוצה. אוי לאותה נפש שמתגלגלת בריקנות, כמו אבן בכף הקלע. זהו שכתוב (שמואל-א כה) ואת נפש איביך יקלענה בתוף כף הקלע. ודוד בקש בקשתו לפני הקדוש ברוך הוא ואמר שמרה נפשי, שלא ידחו אותה החוצה. וכשיגיע (למולה, יפתחו לה) מולה, יפתחו לה פתחים, ותקבל אותה לפניך. כי חסיד אני, וכי חסיד נקרא? אמר רבי יהודה, כן, שכתוב (ישעיה נה) חסדי דוד הנאמנים. בגלל כף שמרה נפשי, שלא תעזב אותה ללכת החוצה.

רבי יצחק אמר, כל אדם שיש לו חלק בצדיק, יורש ארץ זו, כמו שכתוב (שם ס) ועמך כלם צדיקים וגו'. וצדיק זה נקרא חסיד. אמר דוד, אחר שבמקום זה נאחזתי, חסיד אני, ולכן שמרה נפשי להתקשר בך.

רבי חייא פתח, (תהלים פא) **עדות ביהוסף שמו וגו'.**
הרי פרשונה שלמד שבעים לשון, ולשון
הקדש יותר. זהו שכתוב (שם) **שפת לא ידעתי**
אשמע. אבל מה זו עדות? בא וראה, בשעה
 שאשת פוטיפר אחזה בו לאותו הדבר, עשה
 יוסף עצמו כמי שלא יודע לשונה, וכן בכל יום
 עד אותה שעה אחרונה, שכתוב (בראשית לט)
ותתפשהו בבגדו. מה זה ותתפשהו? אלא משום
 שעשה עצמו כמי שלא יודע לשונה, ורוח הקדש
 צווחת כנגדו: (משלי ז) **לשמרך מאשה זרה מנכריה**
אמריה החליקה. מה בא להשמיענו? אלא כל מי
 ששומר עצמו מזה, מתקשר לשכינה ואחוז
 באותה עדות. ומהי? ה' שנתוספה בו, שכתוב
 עדות ביהוסף שמו. גם כאן התוספה י' בפניחוס
 על שקנא בזה.

רבי ייסא פתח, (תהלים קלז) **על נהרות בבל שם**
ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון. את
 ירושלים היה צריך לו להיות, כמו שכתוב אם
 אשכחך ירושלם תשכח ימיני! מה זה בזכרנו את
 ציון? לאדם שהיה לו היכל נכבד, נאה ויפה,
 באו לסטים ושרפו אותו. צערו של מי הוא? לא
 של בעל ההיכל?! גם כאן השכינה שרויה

בגלות, צער של מי הוא? לא של הצדיק?! וזה הולך כפי שבארוה, שכתוב (ישעיה נז) הצדיק אבד, אבד ממש. גם כאן בזכרנו את ציון, בזכרנו את אותו צער שלו על זוגתו, צער שלו הוא.

אמר רבי ייסא, מי שמוקיר שם רבונו בזה ושומר זה, זוכה שיוקיר אותו רבונו על הכל. מניין לנו? מיוסף, שכתוב (בראשית מא) וירכב אתו במרכבת המשנה אשר לו, וכתוב ונתון אתו על כל ארץ מצרים. ולא עוד, אלא כשעברו ישראל את הים, ארונו של יוסף נכנס בפנים בהתחלה, ולא היו המים עומדים על עמדם לפניו. זהו שכתוב (תהלים קיד) הים ראה וינס. מה זה וינס? אלא ראה אותו שכתוב בו (בראשית לט) וינס ויצא החוצה.

בא וראה, זוכה לכבוד בחייו וזוכה לכבוד במיתתו. בחייו מדוע? בגלל אותו זמן שלא רצה להתדבק בה, שכתוב (שם) וימאן ויאמר אל אשת אדניו. וכתוב, ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה. בגלל זה זכה בזה העולם. כיון שכתוב ותתפשטו בכבודו, וכתוב וינס ויצא החוצה, זכה לבסוף שנכנס לתוך

מחצה עליונה, וכך ראוי לו – את שלו לקח
בזה העולם, ואת שלו לקח בעולם האחר.

פנחס זכה בזה העולם, וזכה בעולם הבא, וזכה
להתקיים יותר מכל אלו שיצאו ממצרים,
וזכה לכהנה גדולה, הוא וכל בניו אחריו. ואם
תאמר שלא (שהרי) זכה לכהנה עד שלא עשה
מעשה זה – נכון (לא). שהרי אותם שאומרים (שלא)
זכה קדם – לא כף. אלא כמו שבארנו – תחת
אשר קנא לאלהיו, שמשמע שבגלל מעשה זה
הרויח הכהנה, מה שלא היה מקדם.

בא וראה, כל כהן שהורג נפש, נפסלה כהנתו
לעולמים, שהרי ודאי פסל אותה דרגה שלו
אליו. ופנחס מהדין היה פסול לכהנה, ובגל
שקנא לקדוש ברוך הוא, הצטרף ליחס לו כהנת
עולמים, לו ולבניו אחריו לדורי דורות. אמר רבי
יצחק, בא וראה, פנחס רשום הוא למעלה,
ורשום הוא למטה, עד שלא יצא לעולם, שהרי
עם אותם שיצאו ממצרים נמנה.

רבי אלעזר ורבי יוסי ורבי חייא היו הולכים
במדבר. אמר רבי יוסי, זה שכתוב בפנחס
הנני נתן לו את בריתי שלום. שלום ממלאך

הַמִּנּוֹת שֶׁלֹא שׁוֹלֵט בּוֹ לְעוֹלָמִים וְלֹא נִדּוֹן בְּדִינָיו.
וְאִם תֹּאמַר שֶׁלֹא מֵת – וְדַאי לֹא מֵת כְּשָׂאֵר בְּנֵי
הָעוֹלָם, וְהָאֲרִיז יָמִים עַל כָּל בְּנֵי דוּרוֹ, מִשּׁוּם
שֶׁהִתְאַחַז בַּבְּרִית הָעֲלִיּוֹנָה הַזֹּאת. וְכִשְׁהִסְתַּלַּק
מִהָעוֹלָם, בְּתַאֲוָה עֲלִיּוֹנָה וּבִדְבָקוֹת נֶאֱדָה הִסְתַּלַּק
מִשָּׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (זכריה ג) וַיֵּרָאֵנִי אֶת יְהוֹשֻׁעַ
הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאָךְ ה' וְגו'. בֹּא
וּרְאֵה, אוֹי לְאוֹתָם בְּנֵי אָדָם שֶׁלֹא מִסְתַּכְּלִים
בְּכְבוֹד רַבּוֹנָם, וְכָל יוֹם וַיּוֹם הַכְּרוֹז קוֹרֵא עֲלֵיהֶם,
וְלֹא מִשְׁגִּיחִים. בֹּא אָדָם לְהִסְתַּכֵּל בְּמַצּוֹת
הַתּוֹרָה – כַּמָּה סִּנְגוּרִים עוֹמְדִים לְהַזְכִּירוֹ לְטוֹב.
בֹּא אָדָם וְעוֹבֵר עַל מַצּוֹת הַתּוֹרָה – אוֹתָם
מַעֲשִׂים מְקַטְרָגִים עָלָיו לָרַע לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא. יְהוֹשֻׁעַ כֹּהֵן גָּדוֹל הָיָה, וּפָרְשׁוּהָ, מֶה כְּתוּב
בוֹ? וְהִשְׁטֵן עֹמֵד עַל יְמִינוֹ לְשִׁטְנוֹ. וּמֶה בָּזָה כָּךְ,
בְּשָׂאֵר בְּנֵי אָדָם שֶׁלֹא מִסְתַּכְּלִים בְּכְבוֹד רַבּוֹנָם עַל
אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה.

רְאֵה מֶה כְּתוּב, וַיְהוֹשֻׁעַ הָיָה לְבֶשׂ בְּגָדִים
צוּאִים, וּפָרְשׁוּהָ. אָבֵל בְּגָדִים צוּאִים,
וְדַאי אוֹתָם לְבוּשִׁים שֶׁהָרוּחַ הַתְּלַבֶּשָׁה בָּהֶם
בְּאוֹתוֹ עוֹלָם. אֲשֶׁרִי חָלְקוֹ שֶׁל מִי שֶׁלְבוּשָׁיו

מִתְקַנִּים וּשְׁלָמִים בְּאוֹתוֹ עוֹלָם. וְהָרִי נִתְבָּאֵר, כָּל
 מִי שְׁצָרִיכִים לְהִכְנִיסוֹ לְגִיְהֵנָם, אוֹתָם לְבוֹשִׁים
 שְׂמֵלֵבִישִׁים אוֹתוֹ אֵיךְ הֵם? מַה כָּתוּב כָּאן?
 וַיְהוֹשֶׁעַ הָיָה לִבָּשׁ בְּגָדִים צוּאִים וְעָמַד לִפְנֵי
 הַמֶּלֶךְ. אֵיזָה מֶלֶךְ? זֶה הַמֶּלֶךְ הַמְּמַנֶּה עַל
 גִּיְהֵנָם וּמְמַנֶּה עַל מִי שֶׁרָאָה בְּאוֹתָם לְבוֹשִׁים. עַד
 שֶׁבָּא קוֹל וְאָמַר: הִסִּירוּ הַבְּגָדִים הַצּוּאִים מֵעַלְיוֹ.
מִכָּאן יֵשׁ לְהִסְתַּכֵּל, שְׂמַעְשִׁים רָעִים שֶׁל אָדָם
 עוֹשִׂים לוֹ בְּגָדִים צוּאִים. וַיֹּאמֶר אֵלָיו
 רָאָה הָעֵבֶרֶתִי מַעֲלִיךְ עוֹנֶךָ וְהַלְבֵּשׁ אֶתְךָ מַחֲלָצוֹת.
 הַלְבִּישׁוּהוּ לְבוֹשִׁים אֲחֵרִים מִתְקַנִּים שֶׁבָּהֶם
 מִסְתַּכֵּל אָדָם בְּזִיו כְּבוֹד רְבוּנוֹ.

בֹּא וּרְאָה, כִּמוֹ זֶה פִּנְחָס, שֶׁלֹּא הִסְתַּלַּק מִהָעוֹלָם
 עַד שֶׁהִתְקִינוּ לִפְנֵי לְבוֹשִׁים אֲחֵרִים שֶׁהָרוּחַ
 נְהַנִּית בָּהֶם לָעוֹלָם הַבָּא. בְּשַׁעַת אַחַת הִתְפַּשֵּׁט
 מֵאֵלָה וְהִתְלַבֵּשׁ בְּאֵלָה, לְקַיֵּם אֶת הַכָּתוּב הִנְנִי
 נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים,
 הַשֶּׁמֶשׁ הָיְתָה חֲזָקָה, וַיֵּשְׁבוּ תַּחַת צֶלַשׁ סֵלַע
 אֶחָד שֶׁל הַמִּדְבָּר. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדָאִי צֶלַע
 חֲדוֹת הַנֶּפֶשׁ הוּא.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא לְרַבִּי אֶלְעָזָר, יָמִים אֵלּוּ מֵרֹאשׁ
 הַשָּׁנָה עַד יוֹם הָאַחֲרוֹן שֶׁל חַג בְּרִצּוֹנִי

לַעֲמֹד עֲלֵיהֶם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, זֶה נֶאֱמַר,
וְהַחֲבֵרִים הִתְעוֹרְרוּ בָּזֶה. אָמַר רַבִּי חֲיִיא, וְדַאי כֶּךָ
הוּא, אֲבָל אֲנִי שָׁמַעְתִּי מִהַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה
עֲלִיּוֹנָה דְּבַר בָּהֶם. אָמַר לוֹ, אָמַר אוֹתוֹ דְּבַר. אָמַר
לוֹ, עֲדִין לֹא עֲמַדְתִּי בּוֹ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֵף עַל
גַּב שְׁהַחֲבֵרִים בָּאָרוּ דְּבַר וַיִּפֶּה הוּא, אֲבָל סְדוּר
הַיָּמִים הִלְלוּ הוּא סוּד חֲכָמָה בֵּין קוֹצְרֵי הַשָּׂדֶה.
בא וְרָאָה, הָרִי נֶאֱמַר סְדוּר שֶׁל יַחֲוּד הַכֹּל בְּאַחַד
אֵיךְ הָיָה, וְהָרִי נִתְבָּאֵר. פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה נב)

חֲשׂף ה' אֶת זְרוּעַ קִדְשׁוֹ – זו זְרוּעַ אַחַת שְׂבָה
תְּלוּיָה הַיְשׁוּעָה, שְׂבָה תְּלוּיָה הַנִּקְמָה, שְׂבָה
תְּלוּיָה הַגָּאֻלָּה. וְלָמָּה? לְהַקִּים אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
מִהָעֶפֶר וּלְקַבֵּלָהּ אֵלָיו לְהַזְדַּוֵּג כָּחֵד. וּכְשֶׁזֶּה
מִתְעוֹרֵר לְקַבֵּלָהּ, כָּמָה פָּחַד שָׂרוּי בְּעוֹלָם, עַד
שֶׁיִּנִּיחַ אוֹתָהּ זְרוּעַ תַּחַת רֹאשָׁהּ לְהִתְחַבֵּר, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (שיר השירים ב) שְׁמָאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וְגו'. וְאִז
נָח הַדִּין וּמִכֶּפֶר עַל חֲטָאִים.

אחר כֶּךָ בָּאָה הַיָּמִין לְחִבְקָהּ, וְאִז חֲדוּהָ שְׂרוּיָה
בְּעוֹלָם וְכָל הַפָּנִים מְאִירוֹת. אַחֵר כֶּךָ
מִזְדַּוְּגָת בְּגוּף, וְאִז הַכֹּל נִקְרָא אֶחָד, בְּלִי פְּרוּד,
וְאִז הוּא שְׁלֵמוֹת וְחֲדוּת הַכֹּל, וְאַחֲוִיזִים בְּוֹדַי מֶה
שֶׁלֹּא נִמְצָא כֶּךָ בִּיְתֵר הַזְּמַנִּים.

כְּמוֹ שֶׁל זֶה, סְדוּר הַיָּמִים הִלְלוּ מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה עַד
 יוֹם הָאַחֲרוֹן שֶׁל חֹג. בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה
 מִתְעוֹרֶרֶת זְרוּעַ שְׁמַאל לְקַבֵּל אֶת הַמַּלְכָּה, וְאִזּוּ כָּל
 הָעוֹלָם בְּפֶתַח בְּדִין, וְצָרִיף אוֹתוֹ הַזְמַן בְּתִשְׁבּוּבָה
 שְׁלֵמָה שְׂיִמָּצֵא הָעוֹלָם לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 אַחֵר כִּף בָּאָה הַמַּלְכָּה, וּמִתְבַּקְּשִׁים בְּנֵי הַהִיכָל
 בְּתִשְׁבּוּבָה לְחַדֵּשׁ לַעֲשׂוֹת חֲדָוָה וְלִטְבֹּל בְּנִהָר,
 לְטַהֵר עֲצָמָם בְּזוּג הַמַּלְכָּה בַּיּוֹם הָאַחֵר, הוּא זְווג
 שְׁלֵה לְשִׁים שְׁמַאל תַּחַת רֹאשָׁה (רֹאשׁ הַמֶּלֶךְ), כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר שְׁמַאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי.

וְאִזּוּ יִשְׂרָאֵל בְּתַעֲנִית עַל חֲטָאֵיהֶם, וּמִכְפָּרֶת
 לָהֶם. שְׁהָרִי הָאֵם הָעֲלִינָה מְאִירָה פְּנִיָּה
 לְמַלְכָּה בְּזוּגָהּ, וּמִתְכַּפְּרִים כָּל בְּנֵי הַהִיכָל, כִּיּוֹן
 שֶׁהַשְׁמַאל מְקַבֵּל אוֹתָהּ בַּיּוֹם הַזֶּה, שְׁרֹאשׁ
 הַמַּלְכָּה עַל הַשְׁמַאל.

בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל הַחֹג יִתְעוֹרֵר הַיָּמִין לְקַבֵּלָהּ
 בְּשִׁבִּיל לְחֻבָּקָהּ, וְאִזּוּ כָּל הַחֲדָוָה וְכָל
 הַפָּנִים מְאִירוֹת, וְחֲדוֹת הַמַּיִם הַצְּלוּלִים לְנִסְף
 עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְצָרִיכִים בְּנֵי אָדָם לְשַׁמַּח בְּכָל
 מִינֵי חֲדָוָה, שְׁהָרִי הַיָּמִין גּוֹרֵם. בְּכָל מְקוֹם
 שְׁשָׁרוּי יָמִין, חֲדָוָה צָרִיכָה בְּכָל, וְאִזּוּ חֲדָוָה
 הִיא לְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ.

אַחַר כֵּן בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי חֲדוֹת הַתּוֹרָה הִיא, שֶׁהָיָה
אֶז זְנוּג הַגּוֹף הוּא, זְנוּג הַכֹּל, לְהִיּוֹת הַכֹּל
אֶחָד, וְזֶהוּ שְׁלֵמוֹת הַכֹּל, וְזֶהוּ יוֹם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
וְדַאי וְחֶלְק שְׁלָהֶם לְבָדֵם, שְׂאִין בּוֹ חֶלֶק לְאַחֵר.
אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא,
עֲלֵיהֶם כָּתוּב (דְּבָרִים יד) כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לָּהּ
אַלֶּהֶיךָ וְגו'.

פִּינְחָם בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הַשֵּׁיב אֶת
חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה
פָּתַח, (אִיּוֹב ד) זָכַר נָא מִי הוּא נָקִי אָכֵד וְאִיפָּה
יִשְׂרָיִם נִכְחָדוּ. שֵׁם שְׁנִינוּ, מִי שְׁרוּאָה קִשְׁת
בְּגוֹנִיָּה (מֵאִירִים), צָרִיךְ לְכַרֵּךְ בְּרוּךְ זוֹכֵר הַבְּרִית,
מִשּׁוּם שֶׁזֶּהוּ בְּרִית הַקָּיָם הַקָּדוֹשׁ שֶׁשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בָּאֲרֶץ כְּדִי שְׁלֹא יָבֹא עָלֶיהָ מִי הַמְּבּוּל.
מִשּׁוּם שֶׁכְּשֶׁמִּתְרַבִּים רְשָׁעִים בְּעוֹלָם, רוֹצֶה
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַאֲבִיד אוֹתָם, וְאֶז זוֹכֵר לָהֶם
שְׁבוּעָה זוֹ שֶׁנֶּשְׁבַּע לְאֲרֶץ, שֶׁכָּתוּב פַּעַמִּים לֹא לֹא:
(בְּרֵאשִׁית ח) לֹא אֶסֶף לְקַלֵּל, וְלֹא אֶסֶף עוֹד לְהַכּוֹת.
זֹהִי הַשְּׁבוּעָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה נד) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
מֵעַבֹּר מִי נַח.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, הַקִּשְׁת בָּאָה לְהִגֵּן עַל הָעוֹלָם.
לְמַלְךְ שְׁכָל הַפַּעַמִּים שֶׁבָּנוּ חָטָא כְּנֶגְדּוֹ, בָּא

הַמֶּלֶךְ לְהִלְקוֹתוֹ – הַתְּגַלְתָּה עָלָיו הַמִּלְכָּה
 בְּלִבּוֹשֵׁי כְבוֹד שֶׁל מַלְכוּת. כְּשֶׁהַמֶּלֶךְ רוֹאֶה
 אוֹתָהּ, מִסְתַּלֵּק הַרְגֹז שֶׁל בָּנוּ, וְשֹׁמֵחַ בָּהּ, שְׂכֵתוֹב
 (בראשית ט) וּרְאִיתִיהָ לְזִכֹּר בְּרִית עוֹלָם. וְעַל כֵּן לֹא
 נִרְאִית הַקֶּשֶׁת בְּעוֹלָם אֲלֹא בְּלִבּוֹשֵׁי כְבוֹד שֶׁל
 מַלְכוּת. וּבִשְׁעָה שֵׁישׁ צָדִיק בְּעוֹלָם, הוּא בְּרִית
 לְהַעֲמִיד בְּרִית וּמִגֵּן עַל הָעוֹלָם. אִם אֵין צָדִיק,
 הָרִי הַקֶּשֶׁת, לְהִרְאוֹת שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד לְהֶאֱבֹד,
 אֲלֹא בְּגִלְל קֶשֶׁת זֶה.

רַבִּי אֱלֻעָזָר אָמַר, לְעוֹלָם לֹא מִתְּלַבֶּשֶׁת קֶשֶׁת זֶה,
 אֲלֹא בְּלִבּוֹשׁ הָאֲבוֹת הָרִאשׁוֹנִים, יִרְק אָדָם
 וְלִבָּן. יִרְק, זֶה לְבוֹשׁ אֲבִרָהֶם, נִצְבֵּעַ לְבוֹשׁ (גו) זֶה
 כְּשִׁיצָא מִמֶּנּוּ יִשְׁמַעֲלָל. אָדָם זֶה הַגִּזְוֹן שֶׁל יִצְחָק,
 שֶׁבָּא אָדָם וְנִצְבֵּעַ כְּשִׁיצָא מִמֶּנּוּ עָשׂוּ, וְנִמְשָׁךְ
 אוֹתוֹ הָאָדָם לְמִטָּה עַד כּוֹכַב מַאֲדִים, שֶׁנֶּאֱחָז בּוֹ
 עָשׂוּ. לָבָן זֶהוּ לְבוֹשׁ טוֹב שֶׁל יַעֲקֹב, שֶׁהָרִי לֹא
 הִשְׁתַּנּוּ פָּנָיו לְעוֹלָמִים.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, יִפָּה הוּא, אֲבָל כֵּן אָמַר הַמְּנוּרָה
 הַקְּדוּשָׁה, לָבָן זֶה אֲבִרָהֶם, שֶׁהִתְלַבֵּן בְּלִבָּן
 הָאֵשׁ. אָדָם זֶה וְדָאֵי יִצְחָק. יִרְק זֶהוּ יַעֲקֹב, שֶׁעוֹמֵד
 בֵּין שְׁנֵי גִּזְוִים, וְכֵתוּב בּוֹ בְּיַעֲקֹב, (ישעיה כט) לֹא

עֲתָה יְבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עֲתָה פָּנָיו יִחָוְרוּ, שְׁהָרִי כָּל
מִטָּתוֹ הִיטָה שְׁלֵמָה. וְכֵן הוּא לֹא עֲתָה יְבוֹשׁ
יַעֲקֹב – לְהִרְאוֹת בְּגֹן אָדָם כִּי צָחַק שְׂיָצֵא מִמֶּנּוּ
עֲשׂוֹ, וְלֹא עֲתָה פָּנָיו יִחָוְרוּ – כְּמוֹ אַבְרָהָם,
לְהִרְאוֹת בְּגֹן לְבָן, שְׂיָצֵא מִמֶּנּוּ יִשְׁמַעֲלֵל. אֲלֹא
לְקַח גִּוְנִים לְהִתְעַטֵּר בָּהֶם עַל הָאֲבוֹת שְׁלוֹ.
וּבְלְבוּשִׁים הִלְלוּ מִתְלַבֶּשֶׁת הַקֶּשֶׁת בְּשָׁעָה
שֶׁנִּרְאִית לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ.

בא וְרָאָה, סוּד הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה הִיא אוֹת יו"ד
שְׁמַתְעַטֶּרֶת בְּרָשָׁם עֲלֵיוֹן, וְהָרִי (וְהָ) הוּא
שֶׁנִּרְשָׁם בַּבְּרִית תָּמִיד לְעוֹלָמִים, וּמִשּׁוֹם שֶׁקָּנֵא
פְּנִיָּה עַל הַבְּרִית, נִרְשָׁמָה בְּשֵׁמוֹ הָאוֹת הַזֹּאת
כָּאֵן, פִּינְחָס, יו"ד קֶטֶטָה, הִיא יו"ד שֶׁהִיא בְּרִית
וְדָאִי, שְׂיֻצָּאת מִתּוֹךְ יו"ד עֲלִיוֹנָה קְדוּשָׁה. וְלִכֵּן
הוּא עוֹמֵד בְּקִיּוֹם שְׁלָם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ,
שֶׁלֹּא נֶאֱבָד מִתּוֹךְ הָעוֹלָם. וְכֵן הוּא נָקִי מֵאוֹתוֹ
חֲטָא שֶׁל פְּעוּר, וְלֹא נֶאֱבָד תָּמִיד בְּתוֹךְ קֹדֶשׁ
הָעוֹלָם (וְלֹא נֶאֱבָד מִתּוֹךְ הָעוֹלָם). (אִיּוֹב ד) וְאִיפֹה יִשְׁרִים
נִכְחָדוּ – אֵלּוֹ נִדָּב וְאִבִּיהוּא שֶׁלֹּא נִשְׁמְדוּ מֵאוֹתוֹ
הָעוֹלָם בְּגִלְלוֹ.

סדר הלימוד ליום יח אייר [יום 225 בשנה]

רעיא מהימנא

אמר לו הרועה הנאמן, יפה אמרת, אבל משום
שאליהו, שהוא פנחס, קנא על הברית,
צריך לחדש דברים רבים בה, שהרי הפרשה
כתובה בתורה על שמו, שעליו נאמר (מלכים-א יט)
קנא קנאתי, שתי קנאות. אחת בשד"י
שלמעלה, והשנית בשד"י שלמטה. ולכן עשה
שתי שבועות (בשני לא לא) (בפעמים) בשתיהן, ופעמים
לא לא.

אבל רבי יהודה אמר, מי שרואה קשת בגונים
מאירים, צריך לברך ברוך זוכר הברית.
ובגלות, שאינה מאירה בגוניה כראוי, ולא עוד,
אלא שלפעמים מאירה מעט ולפעמים לא
מאירה בכלל, לפעמים נראית בשלמות
ולפעמים לא. שקשת רומזת גוניה לזכיות
הכהנים לויים וישראלים כשהם יפים, שהקשת
מאירה בגוניה שהם שלשה.

קום אתה רבי יוסי הגלילי ואמר, שהרי דברים
יפים אמרת בחבור הראשון, שקשת לא
באה אלא להגן על העולם. למלך, שבכל זמן

שְׁבָנוּ חוּטֵא וְהַמֶּלֶךְ רוֹאֶה אֶת הַמַּלְכָּה, מִסְתַּלֵּק
 רִגְזוֹ בָנוּ, שְׁכַתוֹב (בראשית יט) וְרֵאִיתִיהָ לְזִכֹּר בְּרִית
 עוֹלָם. וְלִכֵּן לֹא נִרְאִית קֶשֶׁת אֶלָּא לְהִגֵּן עַל
 הָעוֹלָם. וְלֹא נִגְלִית אֶלָּא בַּלְבוּשׁ נִכְבָּד שֶׁל
 מַלְכוּת, וּבִשְׂעָה שֵׁשׁ צַדִּיק בָּאָרֶץ, הוּא הַבְּרִית,
 לְהַעֲמִיד בְּרִית.

וְכִי בַגְלוֹת הִתְרַחַק הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מִהַמַּלְכָּה? וְאֵיךְ הַמַּלְכָּה הִתְלַבְּשָׁה לְבוּשֵׁי
 מַלְכוּת בַּגְלוֹת? לֹא. אֲבָל בַּגְלוֹת לְבוּשָׁה שֶׁל
 קִדְרוֹת, וְהִיא אוֹמֶרֶת, (שיר השירים א) אֶל תִּרְאֲנִי שְׂאֲנִי
 שְׁחַרְחֲרֵת. אֶלָּא וְדַאי אוֹתָהּ קֶשֶׁת שְׁנִגְלִית בַּגְלוֹת
 אֵינָהּ אֶלָּא מִטְטְרוֹ"ן, שְׁנִקְרָא שְׁד"י, וְהוּא עֲבִדוֹ
 זֶקֶן בֵּיתוֹ שְׁשׁוּלֵט בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ (בַּגְלוֹת), וּבְנָיו
 נִקְרָאִים עֲבָדֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּבְנֵי הַמַּלְכָּה
 בָּנִים, וּמַשׁוּם זֶה אִם כְּבָנִים אִם כַּעֲבָדִים.

וְכִשְׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, פִּרְשׁוּהָ שְׁעַבָדִים חָפוּ
 רֹאשָׁם וְנִדְלְדְלוּ אֲנָשֵׁי מַעֲשָׂה. וְדַאי
 אֲנָשֵׁי מַעֲשָׂה נִקְרְאוּ עַל שֵׁם הַמַּלְכָּה, שְׁנֶאֱמַר
 עָלֶיהָ (משלי לא) רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל וְאֵת עָלִית עַל
 כְּלָנָהּ. אֲבָל אִם יֵשׁ צַדִּיק שְׁזָכִיחוּתוֹ וּמַעֲשָׂיו
 לְהֵאִיר בָּהֶם אֶת הַמַּלְכָּה, וּלְפָשֵׁט מִמֶּנָּה לְבוּשֵׁי
 קִדְרוֹת הַפְּשׁוּטִים וּלְקַשֵּׁט אוֹתָהּ בַּלְבוּשִׁים שֶׁל

גִּוְנִים מְאִירִים שֶׁל סוּדוֹת הַתּוֹרָה, מֶה כָּתוּב בּוֹ?
וּרְאִיתִיהָ לְזִכֹּר בְּרִית עוֹלָם. וּרְאִיתִיהָ, בְּסוּדוֹת
מְאִירִים שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁאוּ"ר נִקְרָא רַ"ז. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב (משלי ו) כִּי יָרַם מִצֹּהַ וְתוֹרָה אֹר. וּבְסוּדוֹת
הִלְלוּ נֶאֱמַר וּרְאִיתִיהָ.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן עוֹלָה מִמֶּנּוּ רִגְזוּ בָנוּ, (אסתר ז) וַחֲמַת
הַמֶּלֶךְ שָׁכְכָה, וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ בְּתַפְלַת
הָעֲמִידָה לְפָנָיו, (שם ה) מֶה שְׁאַלְתָּ וַיִּנָּתֶן לָךְ וּמֶה
בִּקְשָׁתְךָ. בְּאוֹתוֹ זְמַן שׁוֹאֵלֶת עַל גְּאֻלָּתָהּ וּבְנִיָּה
עֲמָה, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שם ז) תִּנָּתֶן לִי נַפְשִׁי בְּשִׂאֲלָתִי
וְעַמִּי בִּבְקָשְׁתִּי. אָבֵל קִשְׁתָּ שְׁנֵרְאִית בְּעוֹלָם
בְּגִלוֹת, שְׁעָבַד הוּא, לְפַעֲמִים יוֹצֵא בְּשִׁלְמוֹת,
כְּשֶׁבָנוּ מִכְשִׁירִים מַעֲשִׂיהֶם, וְלַפְעָמִים לֹא נִמְצָא
בְּשִׁלְמוֹת, כְּשֶׁבָנוּ לֹא מִכְשִׁירִים מַעֲשִׂיהֶם.

וְאַם לֹא בְּגִלָּל אוֹת יו"ד שֶׁל שְׂד"י שֶׁקָּנָא עָלֶיהָ
פְּנִחָס שֶׁהִגְנָה עָלָיו מִשְׁבָּטוֹ שֶׁל שְׁמַעוֹן, הָיוּ
הוֹרְגִים אוֹתוֹ וּמֵאֲבָדִים אוֹתוֹ מִן הָעוֹלָם. וּמִשּׁוּם
זֶה, (איוב ד) זָכַר נָא מִי הוּא נָקִי אָבֵד – זֶה פְּנִחָס.
וְאִיפָה רְשָׁעִים נִכְחָדוּ – אֵלּוּ שְׁמַעֲשִׂיהֶם כְּשִׁרִים
לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ וּמִקְנָאִים עַל שְׁמוֹ וּמִקְדָּשִׁים אוֹתוֹ
בְּרַבִּים, כִּךְ מִקְדָּשִׁים אוֹתוֹ לְמַעְלָה בֵּין מִמְּנֵי שְׁאָר
הָעַמִּים, וְנוֹדְעִים לוֹ כָּל מְמָנָה בְּכִנּוּיוֹ. אָבֵל

יִשְׂרָאֵל נִוְדָעִים לְמַעַלָּה הַכֹּל בְּשֵׁם יְהוָה, שְׁהוּא
מַחֲיָה כָּל הַכְּנוּיִים.

וְכָל שֵׁם וְכְנוּי מַעֲיֵד עָלָיו. א"ל מַעֲיֵד עָלָיו שֵׁשׁ
לוֹ יִכְלֹת עַל כָּל אֵל, זֶהוּ שְׁכָתוּב אֲנִי אֲדַרְשׁ
אֵל אֵל. אֵל – בַּעַל הָאֵל. אֱלֹהִים מַעֲיֵד עָלָיו שְׁהוּא
אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים. אֲדַנִּי מַעֲיֵד עָלָיו שְׁהוּא אֲדוֹנִי
הָאֲדוֹנִים. גַּם כֵּךְ כָּל שֵׁם. שְׁלֹכַל (סְפִירָה וּמִלָּאָה) מִלָּאָה
יֵשׁ שֵׁם יְדוּעַ, לְהוֹדִיעַ לְכֹל כֵּת בְּאוֹתוֹ שֵׁם שֶׁל
מִלְכוּ. אֲבָל יִשְׂרָאֵל נִוְדָעִים לוֹ בִּיהוָה.

וְסוּד הַדָּבָר – לְבֵן אָדָם אֶחָד יְכוּלִים לִהְיוֹת כִּמְהָ
סוּסִים, גַּם כֵּךְ כָּל יִשְׂרָאֵל הֵם בְּנֵי שֶׁל
אָדָם, וְכָל בֶּן צָרִיף לִהְיוֹת לוֹ לְאָבִיו כְּסוּס
וְכַחמור לְמִשָּׁא וְלִהְיוֹת כְּפוּף תַּחְתָּיו, וְזֶהוּ סוּד
(תְּהִלִּים לוֹ) אָדָם וּבְהֶמָּה תוֹשִׁיעַ ה'. שְׁהוּא בֶּן שֶׁל
אָדָם, וְעוֹשֶׂה עֲצָמוֹ כְּבְהֶמָּה תַּחְתָּיו.

וְלִבֵּן זֶהוּ מִצּוֹת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹרָה
לִהְיוֹת אֶח מֵיבֵם אֶת אִשְׁתּוֹ אֶחָיו לַעֲשׂוֹת
בֶּן לְאָחִיו, כְּדִי שְׁלֹא יֵאבֵד מֵאוֹתוֹ עוֹלָם. וְזֶהוּ
כְּמוֹ סוּד כְּלָאִים בְּצִיצִית. שְׁאֲמָרוּ, מֶה שְׁאֲסִרְתִּי
לָךְ כָּאֵן – הִתְרַתִּי לָךְ כָּאֵן. אֲסִרְתִּי לָךְ כְּלָאִים שֶׁל
הָעוֹלָם – הִתְרַתִּי לָךְ כְּלָאִים שֶׁל צִיצִית. אֲסִרְתִּי

לך אשת אח – התרתי לך יבמה. כגון מרכיבים
תפוחים או דקלים מין במינו, ואסור להרכיב מין
בשאינו מינו. ונאמר בו (דברים כ) כי האדם עץ
השדה. וביבמה מרכיבים מין בשאינו מינו, כדי
שלא תאבד (להאבד) נפש המת, (שם כה) ולא ימחה
שמו מישראל.

וזהו סוד הגלגול. לגלגל אין תנועה בלי אמת
המים, גם כך אמת המים סוד של אות ו',
בה נעשה הגלגל גלגול. וסוד הדבר – מה גלגל
אין לו תנועה בלא אמת המים – גם כך גלגל הוא
י' ואין לו תנועה בלי אמת מים, שהיא ו'. יבמה
ה'. לזה הוא בינ"ה ב"ן י"ה. באות י' ברא את
העולם הבא, עולם ארץ, שהוא ו'.

בגלגל זה מי שאין לו בן אינו מבני העולם הבא,
שהים למולו, וממנו יצא, מביניהם ו',
וממנו נחלקים כמה נחלים שמסובבים את
העולם, עד שחוזרים לים שיצאו משם, ומשום
זה אמר הפסוק (קהלת א) כל הנחלים הלכים אל
הים והים איננו מלא אל מקום שהנחלים וגו'.
עד שחוזרים כמו שיצאו.

גם כך – (שם יב) והרוח תשוב אל האלהים אשר
נתנה. כמו שנתן אותה שלמה אם תשוב

בַּת־שׁוּבָה, שֶׁהִיא בִּינָ"ה, בִּ"ן יִ"ה, עֲלִיּוֹן. אוֹת ה' עוֹלָה בָּאוֹת י' לַחֲמָשִׁים, עֶשֶׂר פְּעָמִים חֲמֹשׁ. הָרִי הִיא יִ"ם, יִ"ה. בִּ"ן, נָחַל שְׂיוּצָא מֵהֵיט וְנִחְלָק לְכַמָּה נִחְלִים, כָּמוֹ אֵילָן שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט לְכַמָּה עֲנָפִים.

וְאִם לֹא חֲזָרָה נִשְׁמָה שְׁלֵמָה כָּמוֹ שֶׁהִשְׁתַּלְמָה, נֶאֱמַר בָּהּ (שם א) שֵׁם הֵם שְׁבִים לְלֶכֶת, הִיא וְכָל הַנִּשְׁמוֹת הָאֲחֵרוֹת. גַּם כֹּךְ אֵינָנו שָׁלֵם בְּבֶן אִם אֵין לוֹ בַּת, שֶׁהִיא הָעוֹלָם הַזֶּה, לִהְיוֹת שָׁלֵם בָּעוֹלָם הַזֶּה שֶׁנִּבְרָא בָּהּ. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בַּהֲבִרָאָם. (אֵלֶּא)

יְהִי, (איוב לג) הֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל אֵל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עַם גָּבֵר. וְהִרְשָׁעִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (קהלת ח) וּבִכֵּן רָאִיתִי רִשְׁעִים קִבְּרִים וּבָאוּ, גָּרְמוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֵיהֶם (עמוס ב) עַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל. אַחֲרֵי שֶׁקִּלְקְלוּ עֲצָמָם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים וְלֹא זָכוּ בִּיהִי"ו, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (קהלת יא) מָקוֹם שִׁיפּוֹל הָעֵץ שֵׁם יְהוּא. [וְ]עַל אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבָנוּ, דִּהְיֵנוּ ה'. וְנִדְּוָנוּ בִּגְיֵהֵנָם בְּמִשְׁחִית אֶף וְחִמָּה.

וְלִבּוֹשִׁים שֶׁל שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת הִלָּלוּ נוֹדָעִים בְּקִשְׁתּוֹ, שֶׁהֵם לֶבֶן, אָדָם וִירָק. מִי

שִׁיבָא בְּזִמְן אֶחָד הוּא לָבֵן, בְּשָׁנֵי אָדָם, בְּשָׁלִישֵׁי יָרֵק. וּמִשּׁוּם שְׂבִיעֶקֶב נִכְלְלוּ הָאוֹתִיּוֹת, וְנִשְׁרַשׁ הָאֵילָן וְנִנְטַע וְהִתְגַּדֵּל וְנַעֲשֶׂה פְּרִי טוֹב – (ישעיה כט) לֹא עָתָה יִבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עָתָה פָּנָיו יִחְוֹרוּ, לִהְיוֹת מְרַכְבְּתוֹ בִּיצֵר הָרֶעַ, שֶׁהוּא נֶחֱשׁ וְכָל מִינֵי חַיָּה רָעָה, וּמִשּׁוּם זֶה – (הושע יב) וַיֵּשֶׁר אֶל מְלֶאךָךְ וַיּוֹכֵל. וּמִשּׁוּם שְׂאָדָם נִקְרָא אֵילָן, הוּא סוּד זֶה לְאֵילָן שְׁנִנְטַע בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא עוֹשֶׂה פְּרִי, מָה עֹשֶׂה? עָקַר אוֹתוֹ וְנִטְעוּ בְּמָקוֹם אֲחֵר. וּמִשּׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהָ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁלֹּא הָיָה מְחֻזָּק לִהְיוֹת עָקָר, עַד שֶׁהִלֵּךְ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְנִנְטַע שָׁם בְּאֶשָּׁה.

ג כִּף צִדִּיק, שֶׁהוּא מְטַלְטֵל מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, מִבֵּית לְבֵית, כָּאֵלּוּ יָבֹא בְּגִלְגּוֹל פְּעָמִים רַבּוֹת, וְהִינּוּ (שמות כ) וַעֲשֶׂה חֹסֶד לְאֲלָפִים לְאַהֲבִי[ו], עַד שְׂיִזְכֶּה לְעוֹלָם (הבא) שָׁלֵם. אָבֵל לְרָשָׁעִים לֹא מְבִיאִים יוֹתֵר מִשְׁלֵשׁ פְּעָמִים. וְאִם חִזַּר בְּתִשּׁוּבָה, נֶאֱמַר בּוֹ גְלוּת מְכַפֶּרֶת עוֹן. וּמִשּׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהָ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, צִדִּיקִים שׁוֹב אֵינָן חוֹזְרִים לַעֲפָרָם.

א רֹמֵז, (ויקרא יד) וַעֲפָר אַחֵר יִקַּח וְטָח אֶת הַבֵּית. (איוב לד) וְאָדָם עַל עֲפָר יָשׁוּב. (קהלת יב) וַיֵּשׁוּב הָעֶפֶר עַל הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה. מִשּׁוּם שֶׁהוּא

מִנְגָּע, וְאֵין בּוֹ אֵלָא אֵשֶׁה רָעָה, יִצַּר הָרַע, שְׁנֵאמַר
 בַּה אֵשֶׁה רָעָה צָרַעַת לְבַעֲלָהּ. מַה תִּקְנַתּוּ?
 יִגְרָשְׁנָה וַיִּתְרַפֵּא, שְׁהִיא גּוֹרַמַת (בראשית כג) וַיִּגְרַשׁ
 אֶת הָאָדָם. הָאָדָם – זֶה הַנִּשְׁמָה. אִ"ת – בֵּית זִוְג
 הָאָדָם. (משלי כז) כְּצִפּוֹר נוֹדֶדֶת מִן קִנָּה כֵּן אִישׁ
 נוֹדֵד מִמָּקוֹמוֹ.

וּמִשּׁוּם זֶה, (תהלים פד) גַּם צִפּוֹר מְצָאָה בֵּית, הֵינּוּ
 יִבְמָה. וַדְּרוֹר קָן לָהּ, הֵינּוּ גּוֹאֵל. אֲשֶׁר
 שָׁתָה אֶפְרָחִיָּה, בֵּין וּבֵת. אֲשֶׁרִי מִי שְׁעוֹשָׂה (לָהֶם)
 קָן, (ויקרא כה) וַגָּאֵל אֶת מִמְכַּר אָחִיו, שְׁהוּא מְכּוֹר
 בַּעֲבוּר מַה שְּׁלֹא שָׁלוּ.

וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר מֹשֶׁה, (דברים ג) וַיִּתְּעֶבֶר ה' בִּי
 לְמַעַנְכֶם. כָּאֵן הוּא סוֹד הָעֵבוֹר. רוֹעָה
 נֶאֱמַר הַשָּׂאִיר שְׂשִׁים רְבּוּא, כְּמָה פְּעָמִים שָׂבֵא
 בְּגִלְגּוֹל, וּמִשּׁוּם זֶה זְכוּת כָּלָם תָּלָה בּוֹ הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא. וּמִשּׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהָ חֲכָמִים, אֵשֶׁה אַחַת
 יִלְדָה בְּמִצְרַיִם שְׂשִׁים רְבּוּא בְּכָרִס אֶחָד. וְאָף עַל
 גַּב שְׁחֲכָמִים פִּרְשׁוּהָ בְּדִבְרִים אַחֲרִים – שְׁבָעִים
 פָּנִים לַתּוֹרָה.

שֵׁכֶן דֶּרֶךְ בַּעֲלֵי הַסּוּדוֹת: אוֹמְרִים מְרַגְלִית
 לַתְּלִמִּידֵיהֶם, וְלֹא נוֹדְעוּ בּוֹ בְּרִמְיָזָה, חוּזֵר

לָהֶם אוֹתוֹ דָּבָר בְּדָבָר שְׁחוּק, כְּמוֹ אוֹתוֹ שְׁאָמַר,
 בִּיצָה אַחַת הַפִּילָה שְׁשִׁים כָּרְכִים. וּבָאָה בִיצָה
 וְנִפְלָה מֵעוֹף שֶׁהָיָה פּוֹרֵחַ בְּאֹוִיר וְהִכְתָּה שְׁשִׁים
 כָּרְכִים אֵלּוּ. וּבַעֲלֵי לִיצָנוֹת אָמְרוּ שֶׁלֹּא אָמַר הוּא,
 רַק שֶׁבֶן אָדָם כָּתַב שְׁשִׁים כָּרְכִים, וּבָאָה בִיצָה
 שִׁצְצָאָה מֵעוֹף וּמִחֻקָּה שְׁשִׁים כָּרְכִים שֶׁל כְּתִיבָה.
 וַחֲס וְשָׁלוֹם שֶׁבַעֲלֵי הַתּוֹרָה אוֹמְרִים דְּבָרֵי שְׁחוּק
 וּדְבָרִים בְּטָלִים בַּתּוֹרָה.

אָלֵא כֵּן פֶּרֶשׁוּהָ, (דְּבָרִים כב) אֶפְרָחִים – אֵלּוּ בַעֲלֵי
 מִשְׁנָה. אוֹ בִיצִים – אֵלּוּ בַעֲלֵי מִקְרָא. וְכְמוֹ
 שֶׁנִּפְל מֵאוֹתוֹ אֶפְרוּחַ, שֶׁהוּא בַר נִפְלִי, נִפְּלִית
 בִּיצָה שֶׁהוּא אֶתְרוּג שְׁעוֹר שֶׁכִּבִּיצָה, וּבִגְלָלָהּ
 נֶאֱמַר (עֲמוֹס ט) בַּיּוֹם הַהוּא אֶקִּים אֶת סִכַּת דָּוִיד
 הַנִּפְלֵת. וְנִפְּלוּ עִמָּה (שִׁיר ו) שְׁשִׁים הֶמָּה מְלָכוֹת,
 שֶׁהֵם כְּרוּכִים בָּהּ, כְּגוֹן כֵּיצַד כּוֹרְכִים אֶת שְׁמַע.
 וְהֵם כִּנְגֵד שְׁשִׁים מִסְכָּתוֹת. וְעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר,
 אֵלּוּ (תְּהִלִּים מֵה) בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רַעוּתֶיהָ, שֶׁהֵן
 הֶלְכוֹת שְׁאֵין לָהֶן חֲשֻׁבוֹן.

וְאוֹתוֹ אֶפְרוּחַ הוּא בֶּן י"ה, הוּא בְּתוֹךְ חֲמִשִּׁים
 שְׁעָרֵי בֵּינ"ה, דְּהֵינּוּ י"ה חֲמִשׁ פַּעַמִּים
 עֶשֶׂר, ו' הוּא נִיפּוֹל, שֶׁנִּפְּל אַחֵר אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר,
 (יִשְׁעִיָּה יד) אֵיךְ נִפְלְתָּ מִשָּׁמַיִם הִילַל בֶּן שָׁחַר. וְנִקְרָא

ניפול, ולא נפל, ולא נופל. משום שבו ניפול יש י"ו, ויורד בהם לגבי ה' ה', שנאמר בהן (רות א) ותלכנה שתיהן. זהו שכתוב (דברים כב) שלח תשלח. אחד מבית ראשון, והשני מבית שני, להקיים. זהו שכתוב (תהלים צו) י"ש מחו ה"שמים ונתגל ה"ארץ.

בא וראה, השמש הזה מתגלה ביום, ומתכסה בלילה, ומאיר בשמים רבוא כוכבים. גם כך רועה הנאמן, כשהתכנס מהעולם, מאיר בשמים רבוא נשמות ישראל, אם הדור כראוי. וזה סוד הגלגול שאמר עליו קהלת (קהלת א) דור הלך ודור בא. ופרשה שאין דור פחות מששים רבוא. והארץ לעולם עמדת – זו כנסת ישראל, אותה שנאמר בה (ישעיה סו) והארץ הדם רגלי, (בראשית כח) והיה זרעך כעפר הארץ.

ועוד סוד אחר בארו החכמים, הדור שהולך הוא הדור שבא. הלך חגר בא חגר, הלך סומא בא סומא. ועוד פרשה חכמים, שעתיד היה משה לקבל תורה בדור המבול, אלא משום שהיו רשעים, זהו שכתוב (שם ו) בשג"ם הוא בשור. בשג"ם זה מש"ה. ולמה קרא לו בשג"ם?

אַלָּא קהֶלֶת חסר ב' מַבְשָׁגִּים לְכִסּוֹת הַדָּבָר. אָמַר,
(קהלת ח) אֲמַרְתִּי שָׁגַם זֶה הָבֵל.

וּבִפְרָשׁוֹהָ עַל יִתְרוֹ, לָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ קִינִי?
שֶׁנֶּפֶרד מִקִּין. קָם מְנוּרָה הַקְדוּשָׁה
וְאָמַר, עַל זֶה כָּתוּב (בראשית ד) קִנִּיתִי אִישׁ אֶת
יְהוָה. שָׂרְאָתָהּ אוֹתוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שְׁעֵתִידִים
בְּנֵיו לְשַׁבֵּת בְּלִשְׁכַּת הַגְּזִית.

וְגַם כִּךְ רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן פִּדְתָּ, שֶׁהֵיִתָּה דְחוּקָה לוֹ
הַשָּׁעָה, שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ אֶלָּא קַב חֲרוּבִים
מֵעֶרֶב שַׁבָּת לְעֶרֶב שַׁבָּת, כְּמוֹ לְרַבִּי חֲנִינָא. לָמָּה
זֶה? לְאַחַר שִׁיצָאָה בֵּת קוֹל וְאוֹמְרָת: כָּל הָעוֹלָם
כָּלוּ אֵינוֹ נִזּוֹן אֶלָּא בְּשִׁבִּיל חֲנִינָא בְּנִי.

אֵלֶּא הוּא גָרַם קִדְּם שֶׁהִחְרִיב ק"ב מִן י', שֶׁהוּא
יב"ק. גַּם כִּךְ לֹא הָיָה לוֹ אֶלָּא קַב
חֲרוּבִים, שָׂאוֹת י' הֵיא יְחִוּד, וּמִמָּנָה בָּאָה נְבִיעָה
לְאוֹת ב', שֶׁהֵיא בִּרְכָה, וְהֵיא קֹדֶשׁ, וּמִמָּנָה
מִתְקַדֵּשׁ ק, שֶׁהֵיא קֹדֶשׁ. וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן פִּדְתָּ
גָרַם לְהֵיוֹת חֲרוּבִים שְׁלוֹ ק"ב, שֶׁהֵם ק"דֶּשֶׁה
בִּ"רְכָה. גַּם כִּךְ לֹא הָיָה לוֹ אֶלָּא קַב חֲרוּבִים. גַּם
כִּךְ אִיּוֹב בֶּן יִבְמָה הָיָה, וּמִשּׁוֹם זֶה נֶעְנַשׁ עַל מַה
שֶׁכָּבַר אֶרֶע לוֹ.

וְהֵם שְׁלֹא יָדְעוּ סוּד זֶה, אָמְרוּ, בָּנִים חַיִּים
וּמְזוֹנוֹת לֹא בְּזָכוֹת תְּלוּי הַדָּבָר, אֲלֹא
בְּמִזְל תְּלוּי הַדָּבָר. הֵרִי רָאִינוּ אֶת אַבְרָהָם שֶׁרָאָה
בְּמִזְלוֹ שְׁלֹא הָיָה עֲתִיד לִהְיוֹת לוֹ בֶּן, וְהַקְדּוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא הוֹצִיאוֹ הַחוּצָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם טו)
וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הִבֵּט וּגּוֹ'. וּפְרָשׁוֹהָ
שָׁאֵמַר לוֹ: צֵא מֵאֲצֻטְגָּנִינוֹת שְׁלֶךְ, וְהַעֲלֵהוּ
לְמַעַלָּה מִהַכּוֹכָבִים, וַאֲמַר לוֹ: הִבֵּט נָא הַשָּׁמַיְמָה
וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים. עַד כָּאן דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ, וְצָרִיךְ
לְפָרֵשׁ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר.

בֵּא וּרְאֵה, כָּל בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם, קִדְּם שְׁנִתְּנָה הַתּוֹרָה
לְיִשְׂרָאֵל הָיוּ תְּלוּיִים בְּמִזְל, וְאֶפְלוּ בָּנִים
חַיִּים וּמְזוֹנוֹת. אָבֵל אַחֵר שְׁנִתְּנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל,
הוֹצִיא אוֹתָם מִחַיּוֹב כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, וְזֶה לְמַדְּנוּ
מֵאַבְרָהָם, מִשּׁוֹם שֶׁהָיוּ בָּנָיו עֲתִידִים לְקַבֵּל ה'
מֵאַבְרָהָם, שֶׁהָיָא חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ
(שם ב) אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם, בְּה'
בְּרָאָם. אָמַר לְאַבְרָהָם: בְּגִלְל הָה' הִזּוֹ שְׁנוּסָפָה
לְשִׁמְךָ, הַשָּׁמַיִם תַּחְתִּיךָ וְכָל הַכּוֹכָבִים וְהַמִּזְלוֹת
שְׁמֵאִירִים בָּה'. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (שם מז)
ה"א לָכֶם זָרַע. וְזָרַעְתֶּם בָּה"א. (שם כא) כִּי בִיצָחַק
יִקְרָא לָךְ זָרַע.

ומשום זה, כל המשתדל בתורה בטל ממנו חיוב פוכבים ומזלות, אם לומד אותה כדי לקיים מצוותיה. ואם לא – פאלו לא השתדל בה, ולא בטל ממנו חיוב פוכבים ומזלות. כל שכן עמי הארץ שנמשלו לבהמות, שבארו עליהם (דברים כז) ארור שכב עם כל בהמה, שלא התבטלו מהם חיוב של פוכבים ומזלות.

אנוש כחציר ימיו כציץ השדה כן יציץ (תהלים קג). ונאמר בו (שם לז) נער הייתי גם זקנתי. אחר כך (איוב לג) ישוב לימי עלומי. שאילן שנקצצו ענפים עתיקים שלו וצמחו כמו מקדם בשרשו, חזרו בעולם כמקדם. מתו זקנים, וחזרו לעולם הזה עלמים. וזהו סוד שמחדש הקדוש ברוך הוא בכל יום תמיד מעשה בראשית, שמתים אלה בכל יום, ומתחדשים אלה בכל יום.

יין ישמח לבב אנוש (תהלים קד) – זה יין התורה. שכן עולה יין, כחשבון ס"ד. ומה יין צריך להיות סתום וחתום שלא יתנסף לעבודה זרה, גם כך צריך להיות סתום וחתום סוד התורה, וכל סודותיה, ולא משקים אותם, רק ליראיו. ולא לחנם עושים כמה מצוות ביין ומברכים בו את הקדוש ברוך הוא. וליין יש שני

גִּוְנִים – לָכֵן וְאָדָם, דִּין וְרַחֲמִים, וְהִינוּ ב' תּוֹסֶפֶת
בֵּינָן. כָּמוֹ שׁוֹשְׁנָה לְכַנָּה וְאֲדָמָה. לָכֵן מֵצֵד יָמִין,
אָדָם מֵצֵד שְׂמָאל.

וְיִמָּה זֶה לְבָב אָנוּשׁ? לֵב הָיָה לוֹ לומר! אֶלָּא
שֵׁשׁ לֵב מְסוּר לְלֵב, וְהֵם ל"ב אֱלֹהִים שֶׁל
מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, ב' מְבַרְאשִׁית, ל' מְלַעֲינִי כָּל
יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ ל"ב שָׁנִי. זֶה ל"ב ל"ב (הֵם) שָׁנִים –
ס"ד, חֶסֶר שְׁמוֹנֶה לְע"ב, שֶׁהוּא וַיְכַלּוּ. הֵם שְׁבַעַה
יָמִי בְּרָאשִׁית. שְׁמִינִי מֵהוּ? שְׁבַעַה יָמִי בְּרָאשִׁית
עַם (בְּרָאשִׁית ה) זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם. זֶה ע"ב
בְּחֻשְׁבוֹן בֵּינָן.

מִיָּה זֶה לְהַצְהִיל פָּנִים מִשְׁמָן? אֵלּוּ שָׁנִים עָשָׂר
פָּנִים – אַרְבָּעָה שֶׁל אַרְיָה, אַרְבָּעָה שֶׁל שׁוֹר
אַרְבָּעָה שֶׁל נָשָׂר, שֶׁהֵם: מִיכָאֵל אַרְיָה, אַרְבַּע
פָּנִים שֶׁלוֹ יְהוֹ"ה. אַרְבַּע פָּנֵי שׁוֹר, וְהוּא גְּבֻרִיאֵל,
וְהֵם יְהוֹ"ה. אַרְבַּע פָּנֵי נָשָׂר, וְהוּא נוּרִיאֵל, וְהֵם
יְהוֹ"ה. וְהֵם מְמַנִּים תַּחַת חֶסֶד פַּחַד אֱמֶ"ת,
דְּרָגוֹת שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת. וּפְרָשׁוּהָ רַבּוֹתֵינוּ, הָאֲבוֹת
הֵן הֵן הַמְּרַכְּבָה. וְעוֹלָיִם (נִקְדָּוִים) הָאֲוֵרוֹת לְחֻשְׁבוֹן
יב"ק. וְהֵם מִלֶּךְ מִלֶּךְ יְמִלֶּךְ, יְהוֹ"ה אֶהְיֶ"ה אֲדֹנָיִי.
סך הַכֹּל – יב"ק.

רבי שמעון היה יושב ועוסק בפרשה זו, בא לפני רבי אלעזר בנו. אמר לו, נדב ואביהוא מה עושים בפנחס? אם פנחס לא היה בעולם כשמתו, ואחר כך בא לעולם והשלים מקומם – אז יפה. אבל פנחס היה בעולם, (וסגן היה) ונשמתו בו בקיום עומדת.

אמר לו, בני, סוד עליון פאן, וכך הוא. שבשעה שהסתלקו מן העולם, לא היו נסתרים תחת כנפי הסלע הקדוש. מה הטעם? משום שכתוב (במדבר ג) ובנים לא היו להם. שהקטינו דמות המלך, שהרי הם לא ראויים לשמש בכהנה גדולה.

בשעה שקנא פנחס על הברית הקדוש ונכנס בתוך כמה אוכלוסין והרימם על הרמח לעיני כל ישראל, כשראה שבט שמעון, באו אליו בכמה אוכלוסין. פרחו ממנו נשמתו, ושתי נשמות שהיו מערטלות בלי מקום קרבו אליה, ונכללו כאחת, וחרזה נשמתו כלולת רוח, שנכללה בשתי רוחות, והתחזקו בה, ואז הרויח מקומם להיות כהן (גדול), מה שלא (היה ראוי) מקדם. **ולכן** כתוב, (איוב ד) זכר-נא מי הוא נקי אבד, שלא אבד באותה שעה, ולא אבדה רוח

כְּשֶׁפָּרְחָה מִמֶּנּוּ. וְאִיפֹה יִשְׂרָיִם נִכְחָדּוּ – אֵלּוּ
בְּנֵי אֶהֱרָן שֶׁחֲזָרוּ לְעוֹלָם, מֶה שֶׁאֲבָד בְּחַיֵּיהֶם.
וְלִכְּנָן כָּתוּב בּוֹ בְּפִנְחָס בֶּן בִּזְיָא, פְּנִיחָס בֶּן
אֶלְעָזָר בֶּן.

מֶה כָּתוּב לְמַעַלָּה מִפֶּרֶשֶׁה זֶה? (במדבר כה) וַיֹּאמֶר ה'
אֶל מֹשֶׁה קַח אֶת כָּל רְאִשֵׁי הָעָם וְהוֹקֵעַ
אוֹתָם לַה' נֶגֶד הַשָּׁמַשׁ. וְכִי עַל שֶׁהִרְגוּ בַּלִּילָה, אוֹ
עַל שֶׁהִרְגוּ בַּיּוֹם, בַּיּוֹם מַעֲנֵן, כָּתוּב נֶגֶד הַשָּׁמַשׁ?
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שֶׁתְּהִיָּה מִיתָתָם בְּגִלּוּי כְּמוֹ
שֶׁחֲטָאוּ בְּגִלּוּי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לֹא בְּגִלּוֹל זֶה נֹאמַר, אֲלֹא
מִכָּאן לְמִדְּנֹו, בְּדֶרֶגָה שֶׁחֲטָא אָדָם לְקִדּוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, לְאוֹתוֹ מְקוֹם יֵשׁ לַעֲשׂוֹת תְּקִנָּה
לְנַפְשׁוֹ. הֵם חֲטָאוּ בְּבִרְיַת קֹדֶשׁ שֶׁנִּקְרְאת שְׁמֶשׁ,
בְּגִלּוֹל כֶּף דִּין וְתִקּוֹן שְׁלֵהֶם הוּא כְּנֶגֶד הַשָּׁמַשׁ, וְלֹא
בְּמִקּוֹם אֲחֵר. מִכָּאן שֶׁלֹּא צָרִיךְ אָדָם לְתַקֵּן נַפְשׁוֹ
אֲלֹא בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁחֲטָא אֵלָיו, וּמִי שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה
כֵּן, אֵין לוֹ תִּקּוֹן לְעוֹלָמִים כְּרִאוי.

רַבִּי חִיָּיא פָּתַח, (תהלים קד) יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי ה' אֲרָזֵי
לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע. מֶה כָּתוּב לְמַעַלָּה? וַיֵּין
יִשְׁמַח לִבָּב אֲנוּשׁ וְגו'. וְכִי מֶה זֶה לְזֶה? אֲלֹא כֵּן

לְמִדְנּוּ, שְׁכָתוֹב מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבִהמָה וְגו' – וְכִי
שָׁבַח לְבִהמָה שֵׁישׁ לָהּ חֲצִיר, בָּא דָּוִד לֹאמַר בְּרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ? אֵלָּא מִצְמִיחַ חֲצִיר – אֵלָּה הֵם שְׁשִׁים
אֶלֶף רְבּוּאָה שֶׁל מִלְאָכִים, שְׁלִיחִים, שֶׁנִּבְרְאוּ בַּיּוֹם
הַשְּׁנִי שֶׁל בְּרָאשִׁית, וְכָלֵם אֵשׁ לוֹהֶטֶת. אֵלָּה הֵם
חֲצִיר. לָמָּה חֲצִיר? מִשּׁוּם שְׁצוּמָחִים כְּחֲצִיר זֶה
בְּעוֹלָם, שֶׁכָּל יוֹם וָיוֹם נִקְצְרוּ כָּעֵת, וְאַחֵר כָּךְ
צוּמָחִים וְחוֹזְרִים כְּמִקְדָּם.

וְלָכֵן כָּתוֹב מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבִהמָה, זֶהוּ שְׁכָתוֹב
(משלי יב) יוֹדֵעַ צְדִיק נֶפֶשׁ בְּהִמָּתּוֹ. וְשִׁנִּינוּ,
אֶלֶף הָרִים מַעֲלִים לָהּ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וּבְכָל הָרָה
וְהָרָה יֵשׁ שְׁשִׁים רְבּוּאָה, וְהִיא אוֹכֶלֶת.

וַיַּעֲשֶׂב לַעֲבֹדֶת הָאָדָם – אֵלּוּ אוֹתָם נִשְׁמוֹת
הַצְּדִיקִים, שְׁאוֹתוֹ אָדָם שָׂרוּכָב וְשׁוֹלֵט
עַל בְּהִמָּה זֹו אוֹכֵל וּמִכְנִיסָם בְּתוֹכוֹ, וּבִזְכוּתָם נִזּוֹן
כָּל הָעוֹלָם מֵאוֹתוֹ אָדָם, שְׁכָתוֹב בּוֹ (יחזקאל א) וְעַל
דְּמוּת הַכֶּסֶּא דְּמוּת כְּמִרְאָה אָדָם וְגו'. וְעַל זֶה
כָּתוֹב הָאָדָם, אוֹתוֹ שֶׁנּוֹדֵעַ, כְּדִי לְהוֹצִיא לָחֶם מִן
הָאָרֶץ, לְהוֹצִיא מִזּוֹן לְעוֹלָם מִהָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה.

וַיֵּין – זֶה יֵין עֲתִיק שֶׁשׁוּפֵּעַ מִלְּמַעְלָה. יִשְׁמַח לְבַב
אָנוּשׁ – אָנוּשׁ זֶה סוּד שֶׁל אוֹתוֹ נֶעַר שֶׁעָלָה

לְשִׁיבָה וְחֹזֵר כְּמִקְדָּם. וְעַל זֶה כָּתוּב (תהלים קג) אָנוּשׁ
כַּחצִיר יָמָיו.

לְהַצְהִיל פָּנִים – אֵלּוּ אוֹתָם פָּנִים שֶׁנִּקְרָאִים
פָּנִים גְּדוּלוֹת וּפָנִים קְטָנוֹת. מִשְׁמָן,
מִשְׁפַּע הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁמָן וּמִשְׁחָה קָדוֹשׁ עָלֵינוּ.
וְלֶחֶם לִבֵּב אָנוּשׁ יִסְעֵד – אוֹתוֹ לֶחֶם שְׂמֻזִּילִים
הַשְּׂחָקִים, וְטוֹחָנִים מִן לְמֵאכָל שֶׁל צַדִּיקִים סֶתֶם,
וּמִשֵּׁם שׁוֹפֵעַ לְכַמָּה חִילוֹת שֶׁנִּקְרָאִים לִבֵּב אָנוּשׁ,
וְהַכֹּל בָּא מִשְׁפַּע עָלֵינוּ.

יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי ה' – אֵלּוּ אוֹתָם עֲצִים עָלֵינוּ
פְּנִימִיִּים. אֲרִזֵּי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע, שֶׁהָרִי
נִעְקְרוּ וְנִטְעָם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מֶה בֵּין עֲצֵי ה'
לְאֲרִזֵּי לְבָנוֹן? עֲצֵי ה' – אֵלּוּ עֵץ הַחַיִּים וְעֵץ
הַדַּעַת טוֹב וָרַע. אֲרִזֵּי לְבָנוֹן – אֵלּוּ חֲמֻשִּׁים
שְׁעָרִים שֶׁנִּקְרָאִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה.

אֲשֶׁר נָטַע. אֲשֶׁר שָׁם צַפְרִים יִקְנְנוּ, בְּצֵלָם
מִקְנָנוֹת נִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים, וְכָל חִילוֹת
הַקָּדֹשׁ נִזְוָנִים מִשָּׁם. חֲסִידָה – בְּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם
אֲבִינוּ, שֶׁנִּקְרָא חֲסִיד, וְעָשָׂה חֶסֶד עִם כָּל בְּנֵי
הָעוֹלָם, בְּגִלָּל זֶה נִקְרָאת חֲסִידָה. בְּרוּשִׁים בֵּיתָה,
בֵּין זְרוּעוֹת עוֹלָם יוֹשְׁבֶת. (עד כאן רְעִיא מֵהִימָנָא).

רבי אבא ורבי יוסי קמו לעסק בתורה בחדות הלילה. עד שישבו ועסקו בתורה אמר רבי יוסי, זה שאמר רבי חייא (תהלים קג) **אנוש כחציר ימיו – יפה אמר.** אבל במה בארנו סוף הפסוק – כי רוח עברה בו ואיננו ולא יפירנו עוד מקומו. אמר לו, כך הוא בודאי, **אנוש כחציר ימיו כמו שאמר. כציץ השדה – כציץ אותו שדה הנודע – כן יציץ, שהתחדש וחזר במקדש.** (כך יציץ ועולה. מה

הטעם? משום)

כי רוח עברה בו ואיננו – זה רוח עליון טמיר קדוש גנוז מהכל, שכולל אותו בתוכו, ואז איננו. וזהו סוד של חנוך, שכתוב בו (בראשית ה) **ואיננו כי לקח אתו אלהים, זה אלהים עליון. רוח עליונה, רוח גנוזה וטמירה. ולא יפירנו עוד מקומו, שהרי נכללת רוח קטנה ברוח עליונה. מה כתוב אחריו? וחסד ה' מעולם ועד עולם. ונכנס לו כהן גדול לתוך קדש הקדשים, ולוקחו ומולידו במקדש, ומתחדש כנשר עלומיו, וחוזר הוא נער.**

עד שישבו, ראו צל שעומד עליהם, הולך ובא, הולך ובא בתוך הבית. תמהו. אמר רבי אבא, יוסי בני, אמר לך מה היה לי עם המנורה

הַקְדוּשָׁה. יוֹם אֶחָד הָיִינוּ הוֹלְכִים בְּבִקְעַת אוֹנוֹ,
וְהָיִינוּ עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה כָּל אוֹתוֹ יוֹם, וּמִתּוֹךְ חֲזַק
הַשֹּׁמֵשׁ יִשְׁכְּנוּ לַיָּד סֵלַע אֶחָד בְּתוֹךְ נֶקֶב אֶחָד.

אֲמַרְתִּי לוֹ, מַה זֶה שְׂבָכָל שְׂעָה שְׂמִתְרָבִים
הַרְשָׁעִים בְּעוֹלָם וְהַדִּין שָׂרוּי בְּעוֹלָם,
צַדִּיקִים שְׂבָהֶם לוֹקִים עֲלֵיהֶם?! שָׂכָךְ שְׁנִינוּ,
בְּחֹטֵא הַדּוֹר, קְדוּשִׁים וְצַדִּיקִים יִתְפָּסוּ. לָמָּה? אִם
מִשּׁוּם שֶׁהֵם לֹא מוֹכִיחִים אֶת הָעוֹלָם עַל
מַעֲשֵׂיהֶם – כִּמָּה הֵם שְׂמוֹכִיחִים וְלֹא מְקַבְּלִים
מֵהֶם, וְהַצַּדִּיקִים כְּפוּפִים לְפָנֵיהֶם. וְאִם מִשּׁוּם
שֶׁאֵין מִי שְׂיִגֵּן עַל הָעוֹלָם – לֹא יָמוּתוּ וְלֹא יִתְפָּסוּ
בְּחֹטְאֵיהֶם, שֶׁהָרִי חֲדוּהָ הִיא לְצַדִּיקִים בְּאֲבוּדָם.

אֲמַר לוֹ, בּוֹדָאִי בְּחֹטֵא הַדּוֹר נִתְפָּסִים הַצַּדִּיקִים,
וְהָרִי בְּאֲרָנוּ דְּבָרִים אֱלוֹ. אֲבָל בְּשַׁעָה
שְׁנִתְפָּסִים הַצַּדִּיקִים בְּחֻלָּאִים אוֹ בְּמַכּוֹת, זֶה
בְּשִׁבִּיל לְכַפֵּר עַל הָעוֹלָם, וְאִזּוֹ יִתְכַּפְּרוּ כָּל חֹטְאֵי
הַדּוֹר. מִנֵּין לָנוּ? מִכָּל אֵיבָרֵי הַגּוּף. בְּשַׁעָה שְׂכָל
הָאֵיבָרִים בְּמַצּוּקָה וְחָלִי גָדוֹל שׁוּרָה עֲלֵיהֶם,
אֵיבָר אֶחָד צָרִיךְ לְלַקּוֹת כְּדֵי שְׂיִתְרַפְּאוּ כָּלָם.
וּמִיָּהוּ? הַזְרוּעַ. הַזְרוּעַ לוֹקָה וּמוֹצִיאִים מִמֶּנָּה דָם,
וְאִזּוֹ הָרִי רְפוּאָה לְכָל אֵיבָרֵי הַגּוּף.

גם כן בני העולם הם איברים זה עם זה. בפעם שרופא הקדוש ברוך הוא לתת רפואה לעולם, מלקה צדיק אחד ביניהם במחלות ומכות, ובגללו נותן רפואה לכל. מנין לנו? שכתוב (ישעיה נג) והוא מחלל מפשעינו מדכא מעונתינו וגו', ובחברתו נרפא לנו. ובחברתו הקזת דם, כמו מי שמקז זרוע, ובאותה חבורה נרפא לנו, רפואה הוא לנו לכל איברי הגוף.

ולעולם לא מלקה צדיק, אלא כדי לתת רפואה לדור ולכפר עליהם, (וסוד זה צדיק ורע לו)

שזה נוח לצד האחר שהדין שולט (לשלט) על הצדיק יותר מהכל, שלא חושש אז לכל העולם ולא משגיח בהם מהשמחה שהוא שולט עליו. ואותו צדיק זוכה לשלטון עליון בעולם הזה ובעולם הבא. צדיק וטוב לו, שלא חושש הקדוש ברוך הוא לכפר על העולם.

אמרתיו לו, אלו לא היו בזמן אחד – יפה. אבל כאן יש צדיק, וכאן יש צדיק. לזה יש מחלות, ולזה יש את כל טוב העולם. אמר לי, באחד מהם או בשנים מספיק, שהקדוש ברוך הוא לא רוצה להלקות הכל, (ס"א כל עוד) כמו שלא צריך אלא זרוע אחת להלקות

וּלְהַקִּיז לְתַת רְפוּאָה לְכָל הָאִיבָרִים. גַּם כָּאן,
בְּצַדִּיק אֶחָד מִסְפִּיק.

וְאִם מִתְחַזְקֵת (מִכְבִּידָה) הַמַּחֲלָה עַל כָּל
הָאִיבָרִים, אָז צָרִיךְ לְהַקִּיז מִשְׁתֵּי
זְרוּעוֹת. גַּם כֵּן, אִם הִתְרַבּוּ הַחֲטָאִים וּכְבִּדִים
עַל הָעוֹלָם, אָז כָּל הַצַּדִּיקִים לוֹקִים, לְתַת
רְפוּאָה עַל כָּל הַדּוֹר. אֲבָל בְּזֶמֶן שֶׁלֹּא הִתְרַבּוּ
כָּל כֵּן, אָז רַק צַדִּיק אֶחָד לוֹקֶה, וּשְׂאָר
הַצַּדִּיקִים בְּשָׁלוֹם, שֶׁהָרִי לֹא צָרִיךְ הָעוֹלָם
שְׂכָלָם יִלְקוּ. נִרְפָּא הָעָם – נִרְפָּאוּ הַצַּדִּיקִים.
וּלְפַעֲמִים שְׂכָל יְמֵיהֶם עוֹמְדִים בְּמַחֲלוֹת לְהִגֵּן
עַל הַדּוֹר. אִם מֵתוּ – הָרִי נִרְפָּא הַכֹּל וְנִתְכַּפֵּר,
לְפַעֲמִים כִּשֶׁהַחֲטָאִים הֵם נְכַבְּדִים יוֹתֵר.

קִמְנּוּ וְהִלְכְנוּ, וְחִזַּק הַשֵּׁמֶשׁ הִיא יוֹתֵר, וְהִדְרִיךְ
הִיָּתָה דְּחוּקָה לָנוּ. רָאִינוּ אֵילָנוֹת
בְּמִדְבָּר וּמִים תַּחְתֵּיהֶם. יִשְׁכְּנוּ תַּחַת צֵל שֶׁל
אֵילָן אֶחָד שֶׁל הַמִּדְבָּר. שְׂאֵלְנוּהוּ, מֶה זֶה שְׂכָל
עַמִּי עוֹלָם לֹא עוֹשִׂים נְעֻנּוּעַ, רַק יִשְׂרָאֵל
לְבָדָם? שֶׁכְּשֶׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה מִתְנַעֲנְעִים לְכָאן
וּלְכָאן בְּלִי לְמוֹד שֶׁל אָדָם בָּעוֹלָם, וְלֹא יְכוּלִים
לַעֲמֹד בַּעֲצָמָם?

אמר לי, הזכרתני דבר עליון, ובני אדם לא יודעים ולא משגיחים. ישב שעה ובכה. אמר, אוי לבני האדם שהולכים כבהמות השדה בלי שכל. בדבר הזה לבדו נודעות נשמות קדושות של ישראל בין נשמות עמים עובדי כוכבים ומזלות. נשמות ישראל נגזרו מתוך גר קדוש שדולק, שכתוב (משלי כ) גר ה' נשמת אדם. וגר זה, בשעה שנאחז (שנדלק) מתוך תורה העליונה, לא שוכך האור עליו אפלו רגע. וסוד זה – (תהלים פז) אלהים אל דמי לך. כמו זה כתוב – (ישעיה סב) המזכירים את ה' אל דמי לכם. אין שכוך לכם. אור הגר, כיון שנאחז תוך הפתילה, אותו האור לא שוכך לעולמים, אלא מתנענע האור לכאן ולכאן ולא שוכך לעולמים.

כמו זה ישראל, שנשמותיהם מתוך אותו אור הגר – כיון שאמר דבר אחד של התורה, הרי האור דולק, ולא יכולים הם לשכך, ומתנענעים לכאן ולכאן ולכל הצדדים כאור הגר, שהרי כתוב (משלי כ) גר ה' נשמת אדם.

וכתוב (יחזקאל לד) אדם אתם. אתם קרויים אדם ולא אמות עובדי כוכבים ומזלות. נשמות עמים עובדי כוכבים ומזלות מדעיכת

הַקֶּשׁ, בְּלֹא אוֹר שְׁשׁוּרָה עֲלֵיהֶם, וְלִכְן שׁוֹכְכִים
וְלֹא מִתְנַעֲנְעִים, שְׁהֲרִי אֵין לָהֶם תּוֹרָה וְלֹא
דּוֹלָקִים בָּהּ, וְאֵין אוֹר שׁוּרָה בָּהֶם. הֵם עוֹמְדִים
כְּמוֹ עֵצִים בְּתוֹךְ אֲשׁ שְׁדוּלֶק בְּלִי אוֹר שְׁשׁוּרָה
עֲלֵיהֶם, וְעַל זֶה שׁוֹכְכִים בְּלִי אוֹר כָּלֵל. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, זֶהוּ בְּרוּר הַדְּבָר! אֲשֶׁרִי חֲלָקִי שְׁזַכִּיתִי לָזֶה
לְשִׁמְעַת אֶת זֶה.

סדר הלימוד ליום יט אייר [יום 226 בשנה]

רַעֲיָא מִהֵימָנָא (רוּעָה הַנֶּאֱמָן)

וּבְחִבּוּר רֵאשׁוֹן אָמַר הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, מְנוּרָה
הַקְדוּשָׁה, יָפָה אָמְרוּ רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי
חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי, אֲבָל (תהלים קג) כִּי רוּחַ עֲבָרָה בּוֹ
וְאֵינָנוּ – כָּאֵן צָרִיךְ לִפְתּוֹחַ בְּדַבָּרִים, מֵה זֶה
עֲבָרָה בּוֹ? זוֹ עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה, אֶחָד מֵאוֹתָם
מִלְּאָכִים רָעִים.

שְׁמִינִי שְׁלֹא יָדְעוּ בּוֹ אוֹתָם בְּעֲלֵי חֲטָאִים,
צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת לוֹ שְׁנוּי מְקוֹם וְשְׁנוּי
הַשֵּׁם וְשְׁנוּי מַעֲשֵׂה, כְּמוֹ אֲבָרָהֶם, שְׁנֵאמַר בּוֹ
(בראשית יב) לֵךְ לְךָ מֵאֶרֶץ וּמִמּוֹלֶדְתְּךָ – הָרִי שְׁנוּי
מְקוֹם. (שם יז) וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמֶךָ אֲבָרָם וְהָיָה
שְׁמֶךָ אֲבָרָהֶם – הָרִי שְׁנוּי הַשֵּׁם. שְׁנוּי מַעֲשֵׂה –

שֶׁהִשְׁתַּנָּה מִמַּעֲשִׂים רָעִים שֶׁעָשָׂה בְּתַחֲלָה
לִמַּעֲשִׂים טוֹבִים. הוּא מָשַׁל לְרוּחַ שֶׁל אוֹתוֹ שְׁמַת
בְּלֹא בָנִים. כְּמוֹ זֶה עוֹשֶׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְאָדָם כְּשֶׁגֵּרַשׁ אוֹתוֹ מֵאוֹתוֹ עוֹלָם, וְהֵבִיאוֹ לְעוֹלָם
הַזֶּה, וְהָרִי נִתְבָּאֵר לְמַעְלָה.

מִשְׁנָה פָּנִיו וַתִּשְׁלַחְהוּ (איוב יד). וּמִשּׁוֹם זֶה כִּי רוּחַ
עָבְרָה בּוֹ. אַחַד מֵאוֹתָם מְלָאכִים רָעִים,
כְּשֶׁרוֹאֶה אוֹתוֹ מִשְׁנָה בְּזִמָּן שֶׁנִּפְגָּשׁ (בו) עִמּוֹ,
שׂוֹאֲלִים אוֹתוֹ שָׂאֵר הַמִּשְׁחִיתִים עָלָיו: זֶהוּ בַעַל
חֹבֶב? הוּא עוֹנֶה לָהֶם וְאוֹמֵר: אֵינָנוּ.

כְּשֶׁמִּתְגַּרֵּשׁ מִמְּקוֹמוֹ וְנִנְטַע בְּמָקוֹם אֲחֵר, נֶאֱמַר
בו וְלֹא יִכְיָרְנוּ עוֹד מְקוֹמוֹ, בְּגִלְל
(ויקרא יד) שֶׁעָפַר אַחֵר יָקַח וְטַח אֶת הַבֵּית. וְזֶהוּ סוֹד
וְנִתֵּן אֶת הַבֵּית אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֵצָיו – אוֹתָם
עֲצָמוֹת וְגִידִים וּבָשָׂר שֶׁהָיָה, חֲזָר לְעָפָר. מֶה
כָּתוּב בּוֹ? (ישעיה סה) וְנָחַשׁ עָפָר לַחֲמוֹ, מִשּׁוֹם שֶׁהָיָה
מִגִּנֵּעַ. וְאַחֵר כֶּף, וְעָפַר אַחֵר יָקַח וְטַח אֶת הַבֵּית,
וּבּוֹנֶה לוֹ עֲצָמוֹת וְגִידִים וּמִתְחַדֵּשׁ, כְּמוֹ בֵּית יִשָּׁן
שֶׁעוֹשִׂים אוֹתוֹ חֲדָשׁ, וְדַאי שֶׁהוּא מִתְחַדֵּשׁ.

וַיֵּמָּה שֶׁאֵמַר וְלֹא יִכְיָרְנוּ עוֹד מְקוֹמוֹ – עַל רוּחַ,
שֶׁנִּכְלָלָה רוּחַ קְטָנָה בְּרוּחַ עֲלִיוֹנָה. זֶהוּ

מִשָּׁל לְאֵילָן שֶׁלֹּא עוֹשֶׂה פְּרוֹת, לּוֹקְחִים עֲנָפִים
שָׁלוֹ וּמִרְכִּיבִים אוֹתוֹ בְּעֵנָף שֶׁל עֵץ אַחֵר עֲלִיוֹן (זה)
שֶׁעוֹשֶׂה פְּרוֹת, וְנִכְלָל זֶה בְּזֶה וְעוֹשֶׂה פְּרוֹת.
בְּאוֹתוֹ זֶמֶן נֶאֱמַר בּוֹ, וְלֹא יִכְיֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ.

ג כִּךְ בֶּן אָדָם שִׁיּוֹשֵׁב בְּעִיר שִׁיּוֹשְׁבִים בָּהּ
אֲנָשִׁים רָעִים, וְלֹא יָכוֹל לָקִים מְצוֹת הַתּוֹרָה
וְלֹא מַצְלִיחַ בַּתּוֹרָה – עוֹשֶׂה שְׁנַיִם מְקוֹם וְנֶעְקָר
מִשָּׁם, וְנִשְׁרָשׁ בְּמְקוֹם שְׁגָרִים בּוֹ אֲנָשִׁים טוֹבִים,
בְּעָלֵי תּוֹרָה, בְּעָלֵי מְצוֹת. שֶׁהַתּוֹרָה נִקְרְאת עֵץ,
זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ.
וְהָאָדָם הוּא עֵץ, שֶׁכָּתוּב (דברים כ) כִּי הָאָדָם עֵץ
הַשָּׂדֶה. וְהַמְצוֹת שֶׁבָּהּ דּוֹמוֹת לְפָרִי. וְזֶה כָּתוּב
בּוֹ? רַק עֵץ אֲשֶׁר תִּדַּע כִּי לֹא עֵץ מֵאֲכָל הוּא אוֹתוֹ
תִּשְׁחִית וְכָרְתָּ. אוֹתוֹ תִּשְׁחִית – מִהָעוֹלָם הַזֶּה.
וְכָרְתָּ – מִהָעוֹלָם הַבָּא. וְלָכֵן צָרִיךְ לַעֲקֹר (אוֹתוֹ מֵאוֹתוֹ)
מֵאוֹתוֹ מְקוֹם, וְיִנָּטַע בְּמְקוֹם אַחֵר בֵּין צַדִּיקִים.

מִזֶּה אָדָם בָּלִי בָנִים נִקְרָא עָקָר וְאִשְׁתּוֹ עֶקְרָה, גַּם
כִּךְ תּוֹרָה בָּלִי מְצוֹת נִקְרְאת עֶקְרָה. וְלָכֵן
פְּרֻשָּׁה, לֹא הַמְדַּרְשׁ הוּא עָקָר אֲלֹא הַמַּעֲשֶׂה. בָּאוּ
הַחֲבֵרִים וְהִשְׁתַּטְּחוּ לִפְנֵינוּ וְאָמְרוּ, כָּעֵת לְמַדְנּוּ
חֲדוֹשׁ אֵיךְ נִכְלָלֵת רוּחַ בְּרוּחַ, כָּמִי שֶׁרָאָה דְּבַר

בְּעֵין וְהִבְרַר לוֹ. מִקֵּדָם זֶה הָיָה קִבְלָה לָנוּ, וְכָעַת
בְּרוּר הַדָּבָר.

וְעוֹד נֶאֱמַר בְּחִבּוּר רֵאשׁוֹן, שֶׁהָרִי נֹחַ לוֹ לִסְטָרָא
אַחֲרָא לְשִׁלְט עַל הַצַּדִּיק יוֹתֵר מֵהַכֹּל, וְלֹא
חוּשׁ אֲזִי לְכָל הָעוֹלָם. בֵּין כֶּךָ הָרִי צֵל הַזְדַּמֵּן
לְפָנֵיהֶם, וְאָמַר לוֹ, מִנֵּין? מֵאִיּוֹב. שְׂרָאָה הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַדּוֹר מְחַיִּיבִים כָּלֶיהָ, וּבֹא שְׁטֵן
לְקַטְרֵג, אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: (אִיּוֹב ב) הַשְׁמַתָּ
לְבָבְךָ אֶל עַבְדֵי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בְּ[בְכָל הָ]אָרֶץ,
לְהַצִּיל אֶת הַדּוֹר. וְהוּא מְשַׁל לְרוּעָה שְׂבֵא הַזָּאֵב
לְטָרֵף אֶת צֹאנָיו וּלְהַאֲבִידוֹ. מָה עָשָׂה אוֹתוֹ רוּעָה
שֶׁהָיָה חָכָם? נָתַן לוֹ תִישׁ חֲזָק וְשִׁמְן וְגִדּוֹל מִכָּלֵם,
אוֹתוֹ שְׁכָלֵם נוֹהֲגִים אַחֲרָיו, וּבִרְצוֹן לְשִׁלְט עַל
אוֹתוֹ תִישׁ טוֹב, שְׁכַח (הַשְׂאִיר) אֶת כָּלֵם. מָה עָשָׂה
אוֹתוֹ רוּעָה? בְּשַׁעָה שֶׁהַזָּאֵב הָיָה מִתְעַסֵּק עִם
אוֹתוֹ תִישׁ, בָּרַח הָרוּעָה עִם הַצֹּאֵן וְשֵׁם אוֹתָם
בְּמִקּוֹמָם, וְאַחֵר כֶּךָ שָׁב לְתִישׁ וְהַצִּילוֹ מֵהַזָּאֵב.
כֶּךָ עָשָׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם הַדּוֹר. נָתַן
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַצַּדִּיק בְּרִשּׁוֹת
הַמִּקְטָרֵג לְהַצִּיל אֶת הַדּוֹר בְּגִלְלוֹ. וְאִם הוּא חֲזָק
כִּיעֵקֵב, נֶאֱמַר בּוֹ (בְּרֵאשִׁית לב) וַיֹּאבֵק אִישׁ עִמּוֹ. כָּל
שָׁכֵן וְכָל שָׁכֵן שֶׁנִּצָּח אוֹתוֹ, עַד שֶׁאָמַר שְׁלַחֲנִי.

אמר, צל צל, כך הוא. אשרי חלקו של אותו צדיק שהוא חזק לסבל יסורים. כל שכן מי שמנצח בהם את המקטרג שלו, שהוא שולט על כל דור, ונחשב לו כאלו הוא הציל אותם, והקדוש ברוך הוא עושה אותו רועה עליהם במקומו, ולכן זכה רועה הנאמן להיות רועה על ישראל. ולא עוד, אלא שכך משליטו עליהם בעולם הבא, משום שהציל אותם שלא נאבדו משם, שהנהיגם בתורה ובמעשים טובים.

בין כך בא רועה הנאמן, אמר להם, ולמה לוקה זרוע ימין? שדרך כל בעלי הרפואה שמקיזים בהתחלה זרוע ימין, והרי זרוע שמאל קרובה ללב, ומדוע לא מקיזים אותה? אמר לו, משום שהקדוש ברוך הוא לא רוצה להלקות יותר, שהרי בזה מספיק, ואם כבדה המחלה על איברי הגוף, מקיז מזרוע שמאל.

אמר לו, אם לא היו שניהם בזמן אחד – יפה, אבל כאן יש צדיק, וכאן יש צדיק. לזה יש חלאים ומכות, ולזה יש טוב. למה? אם יכבד החלי – יקיז לשניהם, שהם שתי זרועות, לתת רפואה לכל האיברים. ואם לא יכבד בו החלי על

כָּל הָאִיבָרִים, לָמָּה מְקִיז לְזִרְוֹעַ יָמִין יוֹתֵר
מִהַשְׁמָאל? אֵלָּא (אָמַר לוֹ), אָמַר אֶתָּה.

אָמַר לוֹ, וְדַאי גּוֹף וּשְׁתֵּי זְרֻעוֹת הֵם כְּנֶגֶד
הָאֵבוֹת. רֹאשׁ כְּנֶגֶד אָדָם הָרֹאשׁוֹן, זְרֻעַ
יָמִין כְּנֶגֶד אַבְרָהָם, זְרֻעַ שְׁמָאל כְּנֶגֶד יִצְחָק, גּוֹף
כְּנֶגֶד יַעֲקֹב. וּמִתּוֹךְ לְגוֹף – כְּבֵד לְיָמִין, טָחוּל
לְשְׁמָאל – עָשׂוּ וַיִּשְׁמְעָל. לֵב יַעֲקֹב, בְּאִמְצָע.
כְּנִפֵּי רֹאֵה וּכְלִיּוֹת כְּנֶגֶד אַבְרָהָם וַיִּצְחָק. רֹאֵה מִים,
שָׁהֶם (כְּנִפֵּי רֹאֵה שׁוֹאֲבִים) שׁוֹאֲבִים כָּל מִינֵי מַשְׁקִים.
כְּלִיּוֹת אֵשׁ, שְׁמִבְשָׁלוֹת זֶרַע שִׁיּוּרֵד מִהֶמֶח.

וּמִשּׁוּם שְׁאֲבָרָהֶם הוּא מִים, שֶׁם זֶרַעוֹ בְּגָלוֹת
אָדָם, וּמִשּׁוּם זֶה כְּבֵד לְיָמִין אַבְרָהָם.
וּמָרָה, שֶׁהַכְּבֵד הוּא חֶרֶב שְׁלָה, הִיא מָרָה, נֶאֱמַר
בָּהּ (מִשְׁלִי ה') וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כְּלַעֲנָה. וְאִם מִתְרַבִּים
הַחֲטָאִים בְּבָנֵי אַבְרָהָם, שָׁהֶם בְּגָלוֹת אָדָם,
נִכְבָּד בּוֹ הַחֲלִי עֲלֵיהֶם מִצַּד הַכְּבֵד. זְרֻעַ יָמִין
צָרִיף לְהִלְקוֹת, לְהַקִּיז מִמֶּנּוּ דָם. שְׁמִי שֶׁלְקָחוּ
מִמֶּנּוּ מִמוֹנוֹ כָּאֵלוֹ שֶׁפָּכוּ דָמוֹ, וְנִשְׁאָר עָנִי, שְׁעָנִי
חָשׁוּב כִּמְתָּ.

וְאִם הַחֲטָאִים מִתְרַבִּים מִצַּד בְּנֵי יִצְחָק, שָׁהֶם
(בְּגָלוֹת) בֵּין יִשְׁמְעָל, בֵּית חָלִיו יְכַבֵּד מִצַּד

טחול שְׁבִשְׁמַאל, וְצָרִיף לְהַקִּיז זְרוּעַ שְׁמַאל,
וְלֹא יוֹתֵר.

וְאִם מִתְרַבִּים הַחֲטָאִים בְּבָנֵי יַעֲקֹב, שֶׁהֵם
אַחוּזִים לְשְׁנֵי צַדִּדִּים, שֶׁהֵם מִפְּזָרִים בְּבָנֵי
עֶשָׂו וַיִּשְׁמַעֲאֵל, הָרִי הַחֲלִי נִכְבֵּד עַל הַגּוֹף, וְצָרִיף
לְהַקִּיז מִשְׁתֵּי זְרוּעוֹת. וְאִם כָּל הַשְּׁלֶשָׁה בְּמַחְלוֹת
כְּאַחַד, הָרִי הַחֲלִי עָלָה לְרֹאשׁ, וְצָרִיף לְהַקִּיז וְרִידֵי
הָרֹאשׁ, וְשְׁלֶשֶׁת אֵלֶּה נַעֲשׂוּ מִרְכָּבָה לְאָדָם,
הָרֹאשׁוֹן וְלְאַבּוֹת, וּבָהֶם הִתְחַזְּקוּ לְסִבֵּל יְסוּרִים,
לְהִגָּן עַל הַדּוֹר לְאַרְבַּעַת צַדִּי הָעוֹלָם.

אִי לָהֶם לְדוֹר שְׁגוֹרָמִים שִׁילְקוֹ הָאֲבוֹת וְאָדָם
הָרֹאשׁוֹן וְאֵלֶּה הַצַּדִּיקִים שְׁבִינִיָּהֶם, שְׁאִין
הַפְּרָדָה בֵּין צַדִּיקִים אֵלּוֹ לְאַבּוֹת וְאָדָם, שֶׁהֵם
נִשְׁמוֹת שְׁלֵהֶם, וְהַדְּחָק וְהַצָּעַר וְהִיגּוֹן שְׁלֵהֶם
מִגִּיעִים לְאַבּוֹת וְלְאָדָם. כְּמוֹ שֶׁהֵינּוּ, נִחָלִים אֵלּוֹ
שִׁיּוּצָאִים מִשָּׁם, אִם חוּזְרִים עֲכוּרִים וּמִלְכָּלָכִים
לָיִם, הָרִי הָיִם נוֹטֵל מִעֲכִירוֹת וְלִכְלוּף שְׁלֵהֶם.
וּבִכְחַ הָיִם שֶׁהוּא תַקִּיף, לֹא סוֹבֵל לְכָלוּף שְׁלֵהֶם
וְזוֹרֵק אוֹתוֹ הַחוּצָה, וְנִשְׁאַרוּ הַנִּחָלִים צְלוּלִים
וְזָכִים מֵאוֹתוֹ לְכָלוּף.

כְּמוֹ שְׁאֵמָא מְנַקָּה לְכָלוּכֵי בְּנֵיָה הַקְּטָנִים, כִּף
הָאֲבוֹת מְטַהֲרִים חֲטָאִים וְלִכְלוּכִים שֶׁל בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁנִּמְצְאִים בָּהֶם צְדִיקִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם,
חֲזָקִים לִסְבֹּל יְסוּרִים עַל דּוֹרָם. בְּאוֹתוֹ זְמַן אֵין
הַפְּרָדָה בָּהֶם. בָּאוּ כָּלָם וּבִרְכוּהוּ, וְאָמְרוּ לוֹ, סִינִי
סִינִי, שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ מְדַבֶּרֶת בְּפִיו,
מִי יָכוֹל לַעֲמֹד לִפְנָיו בְּכָל? אֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ שְׂזָכִינוּ
לְחִדּוֹשׁ חֲבוּר רֵאשׁוֹן זֶה בֶּךָ לְהָאִיר שְׂכִינָה בְּגָלוֹת.
אָמַר לָהֶם, רַבָּנִים שֶׁל כָּל דּוֹר הֵייתֶם בְּזִמְנָם, כָּל
שָׁכֵן מְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, שֶׁחֲכַמְתּוּ מְאִירָה
בְּכָל הַדּוֹרוֹת שֶׁהָיוּ אַחֲרָיו, אַל תִּתְּנוּ דָּמִי לַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בַּתּוֹרָה עַד יַעֲרָה עָלָיו רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (א)
שְׂכִינְתּוֹ), שֶׁהָרִי אֵין רִשּׁוֹת לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַטְטְרוֹ"ן שֶׁר
הַפָּנִים רַק לָךְ, שְׂאוֹתִיּוֹת שֶׁלוֹ רְמוּזִים בְּשִׁמְךָ.
וְכַעַת צְרִיךְ רוֹפֵא לְדַעַת בְּכֻמָּה מַעֲלֹת עָלָה דַּפֵּק
אוֹתוֹ הַחוּלָה בְּגָלוֹת אָדוּם, שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו
שְׁחוּלַת אֶהְבָּה אָנִי. שֶׁהָרִי כֻמָּה רוֹפֵאִים הַתְּכַנְסוּ
עָלָיו לְדַעַת סוּף הַחֲלִי שֶׁלוֹ בְּדַפִּיקוֹת הַלָּלוּ, וְלֹא
הָיָה אֶחָד מֵהֶם שִׁיּוּדַע בָּהֶם שֶׁדַּפֵּק אוֹתוֹ חוּלָה
לֹא כָּל רוֹפֵא בָּקִי לְדַעַת בּוֹ, שֵׁישׁ דַּפִּיקוֹת שֶׁל
קֶשֶׁר"ק קֶשֶׁר"ק קֶשֶׁר"ק, שֶׁהַנְּבִיא אָמַר עֲלֵיהֶם (ישעיה
כו) כְּמוֹ הָרָה תִּקְרִיב לִלְדֹת תִּחִיל תִּזְעַק בַּחֲבָלֶיהָ.
וְכֵלָם עֲשָׂרָה שׁוּפְרוֹת, כָּלוּלִים בְּשִׁלְשָׁה, שֶׁהֵם
סִימָן קֶשֶׁר"ר, שֶׁהוּא תִּקְיָעָה שְׁבָרִים

תְּרוּעָה. וּתְקִיעָה נִרְאִית אַרְךְ הַגָּלוּת, שְׁבָרִים
הַתְּקָרְבוֹת הַגָּלוּת. בְּתְרוּעָה תָּבֵא הַגָּאֲלָה, שְׁנִירָאָה
דְּחִק אַחֲרֵי דְחִק, וְאֵין רוּחַ בֵּין זֶה לָזֶה, שְׂוֹדָאֵי
כִּיּוֹן שֶׁשָּׂאָר עַמִּים מְעַכְבִּים אֶת יִשְׂרָאֵל בַּגָּלוּת,
דְּחִקָם מְקָרֵב לָהֶם הַגָּאֲלָה. גַּם כֹּךְ מִהִירוֹת הַדְּפָק
זֶה אַחֲרֵי זֶה, בּוֹ יוֹצֵאת נַפְשׁ הָאָדָם, אַחֲרֵי שְׂאִין
רוּחַ בֵּין זֶה לָזֶה.

קִשְׁרָ"ק קִשְׁ"ק קר"ק, הוּא שֶׁשֶּׁם קִשְׁ"ר, תְּקִיעָה
שְׁבָרִים תְּרוּעָה, שְׂעִיבָר בּוֹ שְׁקָר מִן
הָעוֹלָם, שְׂבּוֹ שְׂבוּעָה – (שְׁמוֹת יז) מְלַחֲמָה לָהּ
בְּעַמְלָק. יִתְעוֹרֵר בָּעוֹלָם שִׁיר פָּשׁוּט, וְכַפּוּל,
וּמִשְׁלֵשׁ, וּמִרְבַּע, שֶׁהוּא עוֹלָה אוֹתִיּוֹת שָׁלוֹ: י',
י"ה, יו", יו"ה – ע"ב. בָּאוּתוֹ זְמַן – וּבִכֵּן
צְדִיקִים יֵרָאוּ וַיִּשְׁמְחוּ וַיִּשְׁרִים יַעֲלוּזוּ וַחֲסִידִים
בִּרְנָה יִגִּילוּ. ו' תּוֹסֶפֶת – אֶלֶף הַשָּׁשִׁי. קֶדֶם שָׁלוֹ
עָק"ב, חָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּלְאַחֲרָיו עַד תְּשֻׁלוֹם
רַע"ב יִהְיֶה עַר"ב. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שם טז) עָרֵב
וַיִּדְעָתָם כִּי ה' הוֹצִיא אֶתְכֶם וְגו'. (בְּרַשִׁית מ"ד) כִּי
עֲבָדְךָ עָרֵב אֶת הַנַּעַר וְגו'. (עַד כֹּאן רַעִיָא מִהִימְנָא).

קוּם רַבִּי אַבָּא לְחַדֵּשׁ דְּבָרֵי תוֹרָה שְׂאִמְרַתָּ
בְּחִבּוּר רֵאשׁוֹן. פֶּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, (יִשְׁעִיה
מ"ב) שִׁירוֹ לָהּ שִׁיר חֲדָשׁ תְּהִלָּתוֹ מְקַצֶּה הָאָרֶץ וְגו'.

כְּמָה חֲבִיבִים יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
שְׁחֲדוּהוּ שְׁלָהֶם וְתִשְׁבַּחַת שְׁלָהֶם אֵינָה אֱלָא (לְשִׁתָּף
אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ בְּאוֹתוֹ שְׂכָךְ וְכו') בּוֹ. שְׂכָךְ שְׁנִינוּ,
כָּל חֲדוּהָ שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא מִשְׁתַּפִּים בָּהּ אֶת
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (וּשְׂכִינָתוֹ), אֵינָה חֲדוּהָ. וְעַתִּיד
הוּא סִמְאָל וְכָל סִיעָתוֹ לְקַטְרֵג לְאוֹתָהּ חֲדוּהָ,
(וְיִחְזֹר) וְיִשְׁאָר בְּצַעַר וּבְכִי, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
מִשְׁתַּתֵּף בְּאוֹתוֹ הַצַּעַר.

אב"ל מִי שֶׁמִּשְׁתַּתֵּף אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ
בְּחֲדוּתוֹ, אִם יָבֹא מְקַטְרֵג לְקַטְרֵג בְּאוֹתָהּ
חֲדוּהָ, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ מִשְׁתַּתֵּף
בְּאוֹתוֹ צַעַר. מָה כָּתוּב בּוֹ? (שם סג) בְּכָל צָרָתָם לוֹ
צָר. וּבִמָּה? מָשׁוּם שֶׁעָמְדוּ אֲנָכִי בְצָרָה.

וּמִנֵּיין לָנוּ שֵׁישׁ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל לְשִׁתָּף אֶת הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ בְּחֲדוּתָם? (מָשׁוּם שֶׁאֵינָה
שְׂמִיחָה, אֱלָא בְּשִׁתְּפוֹת שְׁלוֹ מֵאֲלוֹ) שְׂכָתוֹב (תהלים קמט) יִשְׂמַח
יִשְׂרָאֵל בְּעֲשָׂיו. אוֹתָהּ חֲדוּהָ שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינָה,
אֱלָא בְּעֲשָׂיו. בְּעֲשָׂיו?! בְּעוֹשׁוֹ צָרִיף לוֹ לְכַתֵּב!
אֱלָא אֵלּוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ, וְאָבִיו
וְאִמּוֹ. שָׂאף עַל גֵּב שְׂמִתּוֹ, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
עוֹקְרֵם מִגֵּן עֵדֶן וּמִבֵּיָאֵם עָמְדוּ לְאוֹתָהּ חֲדוּהָ,

לְקַחַת חֵלֶק שֶׁל חֲדוּהָ עִם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְשִׁכְיִנְתּוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב מ) הָעֲשׂוֹ יִגַּשׁ חֲרֵבוּ.

דְּבַר אַחֵר בַּעֲשׂוֹ – מִשּׁוּם שֶׁבֶן אָדָם נַעֲשֶׂה
בְּשִׁתְּפוּת אִישׁ וְאִשָּׁה וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְעַל סוּד זֶה כָּתוּב (בראשית א) נַעֲשֶׂה אָדָם, בְּשִׁתְּפוּת.
שְׁשָׁנֵינוּ, שְׁלֹשָׁה אֲמָנִים עָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְהוֹצִיא מֵהֶם עוֹלָם, וְאֵלּוּ הֵם: הַשָּׁמַיִם, וְהָאָרֶץ,
וְהַמַּיִם. וְכָל אֶחָד שֶׁמֶשׁ יוֹם אֶחָד, וַחֲזָרוּ כְּמִקְדָּם.

יוֹם רִאשׁוֹן הוֹצִיאוּ הַשָּׁמַיִם אֲמָנוֹת שְׁלָהֶם,
שְׁכָתוּב (שם) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי
אוֹר. יוֹם שֵׁנִי הוֹצִיאוּ הַמַּיִם אֲמָנוֹת לְמַעֲשֶׂה,
שְׁכָתוּב (שם) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רִקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם
וְגו'. עָלוּ חֲצֵי מַיִם לְמַעְלָה, וְחֲצֵי מַיִם נִשְׁאָרוּ
לְמַטָּה. וְאֵלְמָלָא כֵךְ שֶׁהַמַּיִם נִפְרְדּוּ, הָעוֹלָם לֹא
הָיָה עוֹמֵד. יוֹם שְׁלִישִׁי עָשְׂתָה הָאָרֶץ וְהוֹצִיָּאָהּ
כְּמוֹ שֶׁצּוֹתָהּ, שְׁכָתוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ
דְּשָׂא עֵשֶׁב, וְכָתוּב וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דְּשָׂא וְגו'.

עַד כָּאֵן כָּל אֲמָנוֹת מְשֻׁלָּשָׁה אֵלֶּה הוֹצִיָּא אֲמָנוֹתוֹ,
וַעֲשׂוּ מֵה שֶׁהֶצְטִינוּ. נִשְׁאָרוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים
אַחֲרוֹנִים. יוֹם רְבִיעִי הֶצְטָנָה אֲמֵן רִאשׁוֹן לַעֲשׂוֹת
אֲמָנוֹתוֹ, שְׁכָתוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מֵאֲרֶת וְגו',

וְהִינּוּ שְׁמַיִם. בְּיוֹם הַחֲמִישִׁי הוּצִיאוּ הַמַּיִם, שֶׁהוּא
אֲמָנוּת אַחֶרֶת, שְׁכָתוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ
הַמַּיִם וְגו'. בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי עָשְׂתָה הָאָרֶץ אֲמָנוּתָהּ,
שְׁכָתוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְגו'.

בִּיּוֹן שֶׁשְׁלֹשֶׁת הָאֲמָנִים הָאֵלֶּה הַשְּׁלִימוּ מַעֲשֵׂיהֶם,
אָמַר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֲמָנוּת אַחַת
יֵשׁ לִי לַעֲשׂוֹת, וְהוּא אָדָם. הִתְחַבְּרוּ כָאֶחָד, וְאֲנִי
עִמָּכֶם, נַעֲשֶׂה אָדָם. גּוֹף שְׁלָכֶם, וְאֲנִי אֶהְיֶה שְׁתָּף
עִמָּכֶם וְנַעֲשֶׂה אָדָם. כְּמוֹ שֶׁבִּתְחִלָּה הָיָה בְּשִׁתְּפוּת,
גַּם אַחֵר כֵּךְ כֵּן. אָבָא – שָׁבוּ עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה הַשְּׁמַיִם
וּמַעֲשֵׂה הַמַּיִם, וְהָאִשָּׁה – שֶׁהִיא אֶמֶן שְׁלִישִׁי כְּמוֹ
הָאָרֶץ, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהִשְׁתַּתֵּף יַחַד אִתָּם.
וְעַל סוּד זֶה כָּתוּב בְּעֵשׂוֹ.

וְאַף עַל גַּב שְׂאֵבָא וְאַמָּא נִפְרְדּוּ מִהָעוֹלָם הַזֶּה,
יֵשׁ חֲדוּהָ בְּכָל שְׁתַּפּוּת. שְׁשָׁנִינוּ, בְּשַׁעֲהָ
שֶׁהָאָדָם מִשְׁתַּף אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּחֲדוּהָ
שְׁלוֹ, בָּא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגַן עֵדֶן וְעוֹקֵר מִשָּׁם
אֶת אָבִיו וְאִמּוֹ, שֶׁהֵם שְׁתַּפִּים אִתּוֹ, וּמֵבִיא אוֹתָם
עִמּוֹ לְאוֹתָהּ חֲדוּהָ, וְכֻלָּם מִזְמָנִים שָׁם, וּבְנֵי אָדָם
לֹא יוֹדְעִים. אֲבָל בְּצֶרֶת הָאָדָם, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִזְמַן אֵלָיו לְבַדּוֹ, וְלֹא מוֹדִיעַ לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ. זֶהוּ

שְׁכָתוֹב (תהלים יח) בְּצַר לִי אֶקְרָא ה' וְאֵל אֱלֹהֵי
אֲשׁוּעַ וְגו'.

סדר הלימוד ליום כ אייר [יום 227 בשנה]

רַעֲיָא מְהִימָנָא

אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי וּשְׁכִינָתִי שְׁתָּפוּת
הַנְּשָׁמָה, וְאָבִיו וְאִמּוֹ שְׁתָּפוּת הַגּוֹף.
שְׁאָבִיו מִזְרִיעַ לֶבֶן שֶׁל הָעֵינִים וְשֶׁל הָעֲצָמוֹת וְשֶׁל
הַגִּידִים וְהַמַּחַ, וְהָאִשָּׁה שָׁחַר שְׁבַעֲעִינִים וְשָׁעַר
וּבָשָׂר וְעוֹר. וְגַם כֶּךָ שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְכָל חַיִּילֵיהֶם
הַשְׁתָּתְּפוּ בִיצִירָתוֹ: מְלָאכִים, מֵהֶם יֵצֵר הַטּוֹב
וְיֵצֵר הָרָע לְהִיּוֹת מְצִיר מִשְׁנֵיהֶם. שָׁמַשׁ וּלְבָנָה
לְהָאִיר לוֹ בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה. חַיּוֹת וּבְהֵמוֹת וְעוֹפוֹת
וְדֹגִים לְהַתְּפָרֵס מֵהֶם, וְכָל עֲצִים וְזֵרַעֵי הָאָרֶץ
לְהַתְּפָרֵס מֵהֶם.

מָה עָשָׂה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? עָקַר אֶת אָבִיו
וְאִמּוֹ מִגֵּן עֵדֶן וְהִבִּיאָם עִמּוֹ, לְהִיּוֹת עִמּוֹ
בְּחִדּוֹת בָּנוּ, וְאֵין חִדּוּהַ כְּחִדּוֹת הַגָּאֲלָה, שְׁכָתוֹב
בָּהּ (דברי הימים-א טז) יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ
וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם ה' מֶלֶךְ. אֲזַיִרְנֵנוּ עֲצֵי הַיַּעַר מִלְּפָנֶי
ה' כִּי בָא לְשָׁפוֹט אֶת הָאָרֶץ. (עד כאן רַעֲיָא מְהִימָנָא).

חֲזַר אוֹתוֹ צֶל שֶׁל קֹדֶם וְהִלֵּךְ לְתוֹךְ הַבֵּית כְּמוֹ
 דְּמוּת אָדָם. נָפַל עַל פָּנָיו רַבִּי אַבָּא. אָמַר
 רַבִּי יוֹסִי, נִזְכַּרְתִּי שְׁבִמְקוֹם זֶה רָאִיתִי אֶת רַבִּי
 פְּנִיחָס בֶּן יֶאֱרִי, יוֹם אֶחָד הָיָה עוֹמֵד בְּמְקוֹם זֶה
 וְהָיָה אוֹמֵר כֵּךְ: פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן,
 בָּאוֹת י' קִטְנָה.

מִשּׁוּם שֶׁשְּׁנֵי א"ב רְשׁוּמִים – אֶלְפָּא בֵּיתָא שֶׁל
 אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת, וְאֶלְפָּא בֵּיתָא שֶׁל
 אוֹתִיּוֹת קִטְנוֹת. אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת הֵן בְּעוֹלָם הָבָא,
 וְאוֹתִיּוֹת קִטְנוֹת הֵן בְּעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. י' קִטְנָה,
 אוֹת בְּרִית הַקְּדוֹשׁ. כִּיּוֹן שֶׁפְּנִיחָס קָנָא עַל בְּרִית
 זוֹ, נִתְּוֹסְפָה לוֹ י' קִטְנָה, סוּד בְּרִית זוֹ.

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מָה
 אַעֲשֶׂה עִם מִשָּׁה? בְּרִית זוֹ מִמֶּשֶׁה
 הָיְתָה, וְכָלְתוּ הָיְתָה, גִּנָּאי הוּא לָתֵת אוֹתָהּ לְאַחֵר
 בְּלִי דַעַת וּרְצוֹן מִשָּׁה. לֹא נָאָה זֶה. הִתְחִיל הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וְאָמַר לְמִשָּׁה: מִשָּׁה, פְּנִיחָס בֶּן אֶלְעָזָר
 בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן. אָמַר לוֹ מִשָּׁה: רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם,
 מִהוּ? אָמַר לוֹ, אַתָּה הוּא שְׁמִסְרַת נַפְשֶׁךָ עַל
 יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא יֵאבְדוּ מִן הָעוֹלָם בְּכַמָּה פְּעָמִים,
 וְהוּא הִשִּׁיב אֶת חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אָמַר
 מִשָּׁה: מָה אַתָּה רוֹצֶה מִמֶּנִּי? הֲרִי הַכֹּל שְׁלֶךְ!

אָמַר לוֹ: הָרִי הַכֹּל שֶׁלָּךְ הִיא, אָמַר לוֹ שֶׁתְּשֵׁרָה בְּתוֹכוֹ. אָמַר מִשָּׁה: הָרִי בְּלֵב שָׁלֵם תִּהְיֶה אֵלָיו. אָמַר לוֹ: אָמַר אַתָּה בְּפִיךָ וְהָרִם קוֹלְךָ, שְׂאֵתָה מִסִּרְתָּ אוֹתָהּ בְּרָצוֹן וּבְלֵב שָׁלֵם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב לָכֵן אָמַר. אַתָּה אָמַר בְּרָצוֹן: הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם. שְׂאֵלוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הִיָּה לוֹ לוֹמַר: לָכֵן אָמַר לוֹ הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם. אָבֵל לֹא כָּתוּב אֶלָּא לָכֵן אָמַר. וְאִם תֹּאמַר שֶׁהַעֲבָרָה מִמִּשָּׁה – לֹא. אֶלָּא כִּנֵּר זֶה שֶׁמְדַלִּיקִים מִמֶּנּוּ – זֶה נוֹתֵן וּמַהֲנֶה, וְזֶה לֹא נִגְרַע מִמֶּנּוּ.

בֵּא אוֹתוֹ הַצֵּל, וַיֵּשֶׁב, וַיִּנְשָׁקוּ. שְׁמַעוּ קוֹל אֶחָד שֶׁהָיָה אוֹמֵר: פָּנּוּ מִקּוֹם, פָּנּוּ מִקּוֹם לְרַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר, שֶׁהוּא אֶתְכֶם. שִׁשְׁנִינוּ, שְׁכָל מְקוֹם שֶׁצָּדִיק חֲדָשׁ בּוֹ דְּבָרֵי תוֹרָה, כְּשֶׁהוּא בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם פּוֹקֵד אֶת אוֹתוֹ מְקוֹם וּבֵא אֵלָיו, וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁשְׂרוּיִים בּוֹ צָדִיקִים אֲחֵרִים לְחֲדָשׁ בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שְׂאוּמְרִים דְּבָרֵי תוֹרָה, כְּמוֹ זֶה שֶׁהָיָה בֶּא רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר לִפְקֹד אֶת מְקוֹמוֹ וּמִצָּא צָדִיקִים אֵלּוֹ מְחַדְּשִׁים דְּבָרֵי תוֹרָה, וְהִתְחַדָּשׁ כְּמִקְדָּם אוֹתוֹ דָּבָר שֶׁל רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר לִפְנָיו. **אָמַר** רַבִּי אַבָּא, נֶאֱדָה הַדָּבָר שֶׁל רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר, שֶׁהָרִי לֹא כָּתוּב לָכֵן הִנְנִי נוֹתֵן,

אֵלָא לָכֵן אָמַר הַנְּנִי נִתֵּן לוֹ. וְכִי דָבַר זֶה הָיָה
גָּנוּז מִחֲסִיד זֶה תַּחַת יָדָךְ וְלֹא הָיִיתְ אוֹמֵר!
אֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ שְׂזָכִינוּ לְהִיּוֹת בְּסִיוַע שֶׁל הַצֵּל
הַקָּדוֹשׁ כָּאֵן.

ג הוּא פִּתַּח וְאָמַר מִשְׁמוֹ שֶׁל רַבִּי פִּנְחָס, (קהלת ט)
כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחֲךָ עֲשֵׂה וְגו' –
כִּמָּה נֶאֱמָר לוֹ לְאָדָם בְּעוֹד שֶׁהֵנָּה דוֹלֵק וְשָׂרִי עַל
רֹאשׁוֹ לְהַשְׁתַּדֵּל וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן רַבּוֹנוֹ, מִשּׁוֹם
שְׂאוֹתוֹ הֵנָּה הוּא כ"ח שְׂשָׂרִי עָלָיו, וְלָכֵן כָּתוּב
(במדבר יד) יִגְדַּל נָא כַּח יי. כַּח יי, זֶהוּ כַּח שְׂשׂוּרָה
עַל רֹאשׁ הַצַּדִּיקִים וְכָל אוֹתָם שְׂמִשְׁתַּדְּלִים בְּרְצוֹן
רַבּוֹנָם. וְעַל זֶה שָׁנִינוּ, כָּל הָעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׂמִיָּה
רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל כַּחוֹ. (זוהר כחו)

ו דַּאי צָרִיךְ לְעוֹרֵר כָּל אִיבָרָיו בְּכַח חֲזָק, מִשּׁוֹם
שֶׁבְּהִתְעוֹרְרוֹת חֲזָקָה שֶׁהִתְחַזַּק, הִתְעוֹרֵר
אוֹתוֹ כַּח קָדוֹשׁ עָלְיוֹן וְעֲלָה לְתוֹךְ הַקָּדֵשׁ, וְנִשְׁבֵּר
כַּח וְחֲזָק הַצַּד הָאֲחֵר. וְלָכֵן בְּכַחֲךָ, שְׂצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
רְצוֹן רַבּוֹנָךְ.

כ אֵין מַעֲשֵׂה וְחִשְׁבוֹן וְגו', מִשּׁוֹם שֶׁבְּאוֹתוֹ כַּח
יֵשׁ מַעֲשֵׂה הַשְׁתַּדְּלוּת לְהַשְׁתַּדֵּל בְּעוֹלָם הַזֶּה
שֶׁנִּקְרָא מַעֲשֵׂה, עוֹלָם הַמַּעֲשֵׂה, לְהַשְׁלִים סוּף

המחשבה. וחסבון - זהו עולם שתלוי בדבור, שהרי החשבון בדבור תלוי. ולכן כל הגימטריאות ותקופות העבורים של העולם הם בלבנה. ודעת - זהו סוד ששה צדדים שתלויים במחשבה, ונקראים עולם של אותה מחשבה. וחקמה - שהכל תלוי ממנה.

וכ' אלו כלולים באותו כח, מה שאין כן בצד השאול, דרגת הגיהנם. שהרי כל אדם שלא משתדל בכ"ח זה בעולם הזה להכנס בו במעשה וחסבון ודעת וחקמה, סופו להכנס בשאול, שאין בו מעשה וחסבון ודעת וחקמה. שהרי הצד האחר הוא דרך שאול, שכתוב (משלי ז) ודרכי שאול ביתה. מי שיתרפה מכ"ח הקדוש הזה, מתחזק בו צד האחר, ששאול ביתה.

אשר אתה הלך שמה. וכי כל בני העולם הולכים לשאול? כן, אבל עולים מיד, שכתוב (שמואל א-ב) מוריד שאול ויעל. פרט לאותם רשעים שלא הרהרו תשובה לעולמים, שיורדים ולא עולים. ואפלו צדיקים גמורים יורדים לשם. למה יורדים? משום שלוקחים כמה רשעים משם, ומעלים אותם למעלה. (ושם גורמים להם להרהר בתשובה) ומי הם? אותם שהרהרו תשובה בעולם

הָזֶה וְלֹא יִכְלוּ, וְהִסְתַּלְקוּ מֵהָעוֹלָם. וְצַדִּיקִים
יורדים בגלל הרשעים לתוך השאול, ולוקחים
אותם, ומעלים אותם משם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתוּב (קהלת ז') אַחַת לְאַחַת לְמִצָּא
חֶשְׁבוֹן. חֶשְׁבוֹן שֶׁל גִּימְטְרִיאוֹת שְׁעוֹמְדִים
בַּלְבָּנָה, בְּאִיזוֹ דְּרָגָה שְׁלָה הֵם? לֹא הָשִׁיב לוֹ.
אָמַר, שְׁמַעְתִּי וְלֹא נִזְכַּרְתִּי בַדָּבָר. קָם אוֹתוֹ הַצֵּל
וְהִכָּה בְּעֵינָיו שֶׁל רַבִּי אַבָּא. נָפַל עַל פָּנָיו מִתּוֹךְ
פֶּחָד. עַד שֶׁהָיָה נוֹפֵל עַל פָּנָיו, נָפַל פָּסוּק בְּפִיו,
שְׁכָתוֹב (שיר השירים ז') עֵינַיִךְ בְּרִכּוֹת בְּחֶשְׁבוֹן עַל שְׁעַר
בֵּת רַבִּים. וְאֵלוֹ הָעֵינַיִם שְׁלָה: פֶּרַפְרָאוֹת לְתוֹךְ
חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה שְׁנַמְשָׁכָה מְלַמֶּעֶלָה, וּמִתּוֹךְ חֶשְׁבוֹן
וּתְקוּפוֹת וְעִבּוּרִים מִתְמַלְאִים, וְנִעֲשׂוּ בְרִכּוֹת,
שִׁיָּצְאוּ מִיָּמִיו לְכָל הַצְּדִידִים, (אוֹתָן עֵינַיִם) עַד שֶׁנִּפְקְדוּ
לְכָל חֶשְׁבוֹן וְעִבּוּרֵי הַלְבָּנָה בַּלְבָּד (שְׁבַחוּךְ) וְכוֹכָבִים
וּמִזְלוֹת לַעֲשׂוֹת חֶשְׁבוֹן, וְזֶהוּ שְׁעַר בֵּית רַבִּים, זֶהִי
הַלְבָּנָה שְׁבַחוּךְ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא לְרַבִּי יוֹסִי, אוֹתָהּ מְרַגְלִית קְדוּשָׁה
שֶׁהִיָּתָה תַּחַת יָדֶךָ, מִתּוֹךְ סִיּוּעַ שֶׁל הַחֲסִיד
הַקְדוּשׁ שֶׁהוּא אֶצְלָנוּ, כִּמָּה יָפָה הוּא, וְחֲזַרְנוּ בוֹ.
שְׁהָרִי וְדָאִי לֹא צָרִיךְ לְהוֹצִיא אִשָּׁה לְהַשְׁרוֹת
בְּמָקוֹם אַחֵר, עַד שֶׁבַעֲלָה יִצְוָה וַיִּתֵּן לָהּ רִשּׁוֹת

לִלְכֶת, וּמוֹדִיעִים לְבַעֲלָהּ בְּהִתְחַלָּה, וּמַפִּיס אוֹתוֹ
שֶׁהוּא יִצְוָה אוֹתָהּ וַיִּתֵּן לָהּ רְשׁוּת לִלְכֶת לְאוֹתוֹ
מִקּוֹם. כִּךְ הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא פִּיס אֶת מַשֶּׁה, וְעַד
שֶׁנָּתַן לוֹ רְשׁוּת וְאָמַר לוֹ: אֲמַר אֶתָּה, הַנְּנִי נָתַן לוֹ
אֶת בְּרִית שְׁלוֹם, לְשֵׁרוֹת בְּתוֹכּוֹ. וְעַד שֶׁנָּתַן לָהּ
רְשׁוּת לִלְכֶת לְשָׁם, לֹא הִלְכָּהּ.

מַנִּין לָנוּ? מַצְדִּיקוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁנָּתַן לָהּ רְשׁוּת
לְשֵׁרוֹת בְּתוֹךְ צַדִּיקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה. וַיִּשְׁבֶּה
עַמָּם כִּמוֹ כָּלָה בְּתוֹךְ הַקְּשׁוּטִים שָׁלָה. וְצַדִּיק
הָעוֹלָם רוֹאֶה וְשֹׁמֵחַ בָּזֶה. אֲבָל בֵּין זְרוּעוֹת
בַּעֲלָהּ שׁוֹכְכֶת, וְחוֹזֶרֶת לְהִיּוֹת אִתָּם, וְשָׁבָה
לְבַעֲלָהּ, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (אסתר ב) בָּעֶרְבַּ הָיָא בָּאָה
וּבִבְקָר הָיָא שָׁבָה. בָּעֶרְבַּ הָיָא בָּאָה לְבַעֲלָהּ,
וּבִבְקָר הָיָא שָׁבָה לְצַדִּיקֵי הָעוֹלָם, וְהַכֹּל בְּרִשְׁוֹת
בַּעֲלָהּ. (זוהר שְׁכֵתוֹב (תהלים לד) וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן).

וּמַשֶּׁה כִּךְ אָמַר, הַנְּנִי נָתַן לוֹ אֶת בְּרִיתִי. כִּמוֹ
שֶׁצַּדִּיק שְׁלַמְעֵלָה נּוֹתֵן, גַּם אֲנִי הַנְּנִי
נוֹתֵן, מַתָּנָה לְהַחֲזִיר מַתָּנָה הִיא, וּבִשְׁבִיל בְּרִית זוֹ
הַרוּיחַ כֶּהֱנָה עֲלִיּוֹנָה. וְאִם לֹא תִהְיֶה אִתּוֹ, לֹא
יִתְקַשֵּׁר פְּנִיחָם בְּדֶרֶגַת כֶּהֱנָה עֲלִיּוֹנָה, שֶׁהָרִי בְּרִית
דְּבִקָּה תָּמִיד בְּיָמִין עֲלִיּוֹן. וַיִּמֵּן עֲלִיּוֹן זֶה עֲתִיד
לְבָנוֹת בֵּית מִקְדָּשׁ, שֶׁהוּא בְּרִית.

אמר רבי אבא, נזכרתי בדבר אחד ששמעתי מהמנורה הקדושה, ששמע משמו של רבי אליעזר. יום אחד בא לפניו גוי אחד ואמר לו: זקן זקן, שלש בעיות אני רוצה לתבע ממך. אחת, שאתם אומרים שיבנה לכם בית מקדש אחר, והרי לא היו להבנות אלא רק פעמים – בית ראשון ובית שני. בית שלישי (ובית רביעי) לא תמצא בתורה, והרי מה שהיה לו להבנות כבר נבנו, ולעולם אין בו יותר, שהרי שני בתי ישראל קרא להם הפסוק, וכתוב (חגי ב) גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון.

ועוד, שאתם אומרים שאתם קרובים למלך העליון יותר מכל שאר העמים. מי שקרוב למלך הוא שמח (יותר) תמיד, בלי צער, בלי פחד, בלי דחק, והרי אתם בצער ובדחק וביגון תמיד יותר מכל בני העולם, ולנו לא התקרב צער ודחק ויגון כלל. אנו קרובים למלך העליון, ואתם רחוקים ממנו, ולכן יש לכם צער ודחק, אבל ויגון, מה שאין לנו.

ועוד, שאתם לא אוכלים נבלות וטרפות כדי שתהיו בריאים וגופכם יהיה בבריאות. אנו אוכלים כל מה שרוצים, ואנו חזקים בכח

בְּבְרִיאוֹת, וְכָל אֵיבְרִינוּ בְּעַמָּדָם. וְאַתֶּם שְׁלֹא אוֹכְלִים, חֲלָשִׁים כְּלָכֶם בַּחֲלָאִים רָעִים וּבִשְׁבָר יוֹתֵר מִכָּל שְׁאָר הָעַמִּים. עִם שְׁשׁוּנָא אַתְּכֶם אֱלֹהֵיכֶם בְּכָל. זָקֵן זָקֵן, אֵל תֹּאמַר לִי דָבָר, שְׁלֹא אֲשַׁמַּע אוֹתְךָ וְלֹא אֶקְבֹּל מִמֶּךָ. הָרִים רַבִּי אֶלְעָזָר עֵינָיו וְהַשְׁגִּיחַ בּוֹ, וְנִעְשָׂה גַל שֶׁל עֲצָמוֹת.

פִּינֵן שֶׁנֶּח רָגְזוּ, הִחֲזִיר רֹאשׁוֹ וּבִכָּה, וְאָמַר, (תהלים ח) ה' אֲדִנִּינוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ. כִּמָּה חֲזָק כַּח הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, חֲזָק בְּכָל הָאָרֶץ, וְכִמָּה חֲבִיבִים דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, שְׁאִין לָךְ דְּבָר קִטָּן שְׁלֹא תִמָּצָא בַּתּוֹרָה, וְאִין לָךְ דְּבָר קִטָּן שֶׁבֶּא בַּתּוֹרָה שְׁלֹא יֵצֵא מִפִּי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. דְּבָרִים אֵלּוּ שֶׁשָּׂאֵל אוֹתוֹ רָשָׁע, אֲנִי שְׁאַלְתִּי יוֹם אֶחָד אֶת אֱלֹהֵי, וְאָמַר שְׁהָרִי בִישִׁיבַת הָרְקִיעַ הַסִּתְּדָרוֹ לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכָךְ זֶה:

שֶׁשִּׁיִּצְאֻ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם רָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹתָם בָּאָרֶץ כְּמִלֻּאכִים קְדוּשִׁים שֶׁל מַעֲלָה, וְרָצָה לְבָנוֹת לָהֶם בֵּית קְדוֹשׁ וּלְהוֹרִידוֹ מִתּוֹךְ שָׁמַי הָרְקִיעִים וּלְנַטֵּעַ אֶת יִשְׂרָאֵל, נָצִיב קְדוֹשׁ, כְּמוֹ הַדְּמוּת שֶׁל מַעֲלָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שמות טו) תִּבְאֲמוּ וְתִטְעֲמוּ בַּהָר נַחֲלֹתָי. בְּאִיזָה מָקוֹם. בְּמִכּוֹן לְשִׁבְתְּךָ פַּעֲלֹת ה' . בְּאוֹתוֹ

שפַּעֲלָתָ אֶתָּה ה', וְלֹא אַחֲרֵי. מִכּוּן לְשִׁבְתָּךְ פְּעֻלָּתָ
ה' - זֶה בֵּית רֵאשׁוֹן. מִקְדָּשׁ ה' כּוֹנֵנוּ יְדִיד - זֶה
בֵּית שֵׁנִי. וְשֵׁנִיָּהֶם אֲמָנוּת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵם.
וּמִשְׁהַר גִּיזוֹ לִפְנֵי בַּמִּדְבָּר - מֵתוֹ, וְהַכְּנִיס
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת בְּנֵיהֶם
לְאָרֶץ, (לְמַדוּ מַעֲשֵׂיהֶם) וְהַבֵּית נִבְנָה עַל יְדֵי אָדָם, וְלִכְן
לֹא עָמַד. וְשִׁלְמָה הָיָה יוֹדֵעַ שְׁמִשׁוֹם שְׁמַעֲשֵׂה זֶה
שֶׁל אָדָם לֹא יַעֲמַד, וְעַל זֶה אָמַר, (תהלים קכז) אִם ה'
לֹא יִבְנֶה בֵּית שְׁוֹא עָמְלוֹ בּוֹנוֹ בּוֹ, שֶׁהָרִי אֵין לוֹ
בּוֹ עֲמִידָה. בִּימֵי עֲזָרָא גֵרָם הַחֲטָא, וְהַצְטַרְכוּ הֵם
לְבָנוֹת, וְלֹא הָיְתָה בּוֹ עֲמִידָה. וְעַד עַכְשָׁיו בְּנִין
הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא הָיָה בְּעוֹלָם,
וְלִעֲתִיד לָבֵא כְּתוּב (שם קמז) בּוֹנֶה יְרוּשָׁלַם ה'. הוּא
וְלֹא אַחֲרֵי. וְלִבְנֵין זֶה אָנוּ מַחֲכִים, וְלֹא בְנִין אָדָם,
שְׂאִין לוֹ עֲמִידָה כָּלָל.

בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שֵׁנִי יוֹרִיד אוֹתָם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא כְּאֶחָד מִלְמַעְלָה. בֵּית רֵאשׁוֹן בְּכֶסֶף,
וּבֵית שֵׁנִי בְּגָלוּי. אוֹתוֹ בֵּית יְהוָה בְּגָלוּי, שְׁנִקְרָא
בֵּית שֵׁנִי, שִׁירָאָה לְכָל הָעוֹלָם אֲמָנוּת הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, חֲדוּהַ שְׁלֵמָה וְרִצּוֹן הַלֵּב בְּכָל עֲמִידָה.
אוֹתוֹ בֵּית רֵאשׁוֹן בְּכֶסֶף עֲלָה לְמַעְלָה, עַל
גַּב אוֹתוֹ שְׁבַגְלוּי. וְכָל הָעוֹלָם יֵרָאוּ

עֲנִי כְבוֹד שְׁסוּבִים עַל גֹּב אוֹתוֹ שְׁבַגְלוּי.
 וּבִתּוֹף אוֹתָם עֲנָנִים יִהְיֶה בֵּית רֵאשׁוֹן בְּמַעֲשֵׂה
 טָמִיר שְׁעוּלָה עַד רוֹם כְּבוֹד הַשָּׁמַיִם, וּלְבַנִּין
 זֶה אָנוּ מַחֲכִים.

וְעַד עַכְשָׁיו לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, שְׁאֶפְלוּ עִיר שֶׁל
 יְרוּשָׁלַיִם לֹא תִהְיֶה אֲמָנוּת אָדָם, שֶׁהָרִי
 כָּתוּב (זכריה ב) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַר ה' חוֹמַת אֲשֶׁר
 סָבִיב וְגו'. אִם לְעִיר כָּתוּב כֶּךָ – כָּל שֶׁכֵּן הַבֵּית,
 שֶׁהוּא דִּיּוֹר שְׁלוֹ. וּמַעֲשֵׂה זֶה הָרִי רָאוּי לְהִיּוֹת
 בְּרֵאשׁ כְּשִׁיצְאוֹ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְהִסְתַּלַּק עַד
 לְסוֹף הַיָּמִים בְּגֹאֲלָהּ הָאַחֲרוֹנָה.

שְׁאֵלָה אַחֲרָת, שְׁוֹדָאֵי אָנוּ קְרוּבִים לְמַלְךְ הָעֲלִיּוֹן
 יוֹתֵר מִכָּל שְׁאָר הָעַמִּים – וְדָאֵי כֶּךָ זֶה,
 שִׁישְׂרָאֵל עָשָׂה אוֹתָם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֵב כָּל
 הָעוֹלָם. וְכֶךָ הֵם יִשְׂרָאֵל בֵּין שְׁאָר הָעַמִּים, כְּמוֹ
 לֵב בֵּין הָאֵיבָרִים. כְּמוֹ שֶׁהָאֵיבָרִים לֹא יְכוּלִים
 לַעֲמֹד בְּעוֹלָם אֶפְלוּ רָגַע אֶחָד בְּלִי לֵב, כֶּךָ הָעַמִּים
 כָּלָם לֹא יְכוּלִים לַעֲמֹד בְּעוֹלָם בְּלִי יִשְׂרָאֵל. וְכֶךָ
 גַּם יְרוּשָׁלַיִם בִּתּוֹף שְׁאָר הָאֲרָצוֹת כְּמוֹ לֵב בִּתּוֹף
 הָאֵיבָרִים, וְעַל כֶּךָ הִיא בְּאֲמֻצָּע כָּל הָעוֹלָם, כְּמוֹ
 לֵב בִּתּוֹף הָאֵיבָרִים.

וישראל מתנהגים בתוך שאר העמים כמו הלב בתוך האיברים. הלב הוא רך וחלש, והוא קיום כל האיברים. לא יודע מצער וצרה ויגון כלל, רק הלב, שבו הקיום, שבו השכל. שאר האיברים לא התקרב בהם כלל, שהרי אין בהם קיום ולא יודעים דבר. כל שאר האיברים לא קרובים למלך, שהוא חכמה ושכל, ששרוי במח, אלא רק הלב. ושאָר האיברים רחוקים ממנו ולא יודעים כלל. כך ישראל קרובים למלך הקדוש, ושאָר העמים רחוקים ממנו.

שאלה אחרת, שישאל לא אוכלים נבילות וטרפות וטנוף ולכלוף ושקצים ורמשים כשאָר העמים – כך הוא, שהרי הלב הוא רך וחלש, ומלך ועמידת כל שאר האיברים. לא לוקח למזונו, רק ברור וצחות כל הדם, ומזונו נקי וברור, והוא רך וחלש מהכל, ושאָר הפסלת מניח לכל האיברים, וכל שאר האיברים לא משגיחים בזה, אלא כל פסלת ורע של הכל לוקחים, והם בחזק כמו שראוי להם.

ועל זה בכל שאר האיברים יש אבעבועות, שאַת או ספחת, סגירות הצרעת. ללב אין כלום מכל אלה, אלא הוא נקי וברור מהכל, אין בו

מום כָּלֵל. כֶּן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לָקַח אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא נָקִי וּבְרוּר שְׂאִין בּוֹ מוֹם, וְעָלָיו כָּתוּב (שיר השירים ד) כִּלְךָ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ. בָּא רַבִּי יוֹסִי, נִשְׁק יָדוֹ וְאָמַר, אֱלוֹ לֹא בָאתִי לְעוֹלָם רַק כִּדִּי לְשִׁמְעַת אֶת זֶה – דִּי לִי.

וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמֶּכָּה וְגו'. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, פֶּסוּק זֶה הָיָה צָרִיךְ לְהַכְתִּיב: וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִכָּה פִּנְחָס, וְלֹא הַמֶּכָּה אֲשֶׁר הִכָּה. לֹא נֶאמַר אֱלֹא בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר.

אֱלֹא כֶּן אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר (רַבִּי שְׁמַעוֹן), כִּיּוֹן שֶׁהָעֵלָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת פִּנְחָס לְכַהֲנָה גְדוֹלָה, לֹא רָצָה לְהַזְכִּיר לְפִנְחָס אֶת הָרֵג הָאָדָם, שֶׁהָיָה לֹא רָאוּי לְכַהֵן גְּדוֹל. טֶרֶם הָעֵלָהּ לְכַהֲנָה גְדוֹלָה הַזְכִּיר לוֹ, וְאָמַר, וַיֵּרָא פִּנְחָס [וְגו'] וַיִּקַּח רֶמֶחַ וְגו', וַיִּדְקַר אֶת שְׁנֵיהֶם וְגו'. כִּיּוֹן שֶׁהָעֵלָהּ לְכַהֲנָה גְדוֹלָה, לֹא הַזְכִּיר שְׁמוֹ בַּהֲרֵג, שְׁלֹא רָאוּי לוֹ, וְחָס עָלָיו כְּבוֹד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכֻּהֵן גְּדוֹל לֹא רָאוּי לְהַזְכִּיר בַּהֲרֵג. וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמֶּכָּה, גַּם כֶּן.

סדר הלימוד ליום כא אייר [יום 228 בשנה]

רבי שמעון הִיה הולך מקפוטקיא ללוד, ורבי יהודה הלך עמו. עד שהיו הולכים, פגע

בהם רבי פנחס בן יאיר, ושני אנשים מחמרים אחריו. עמד חמורו של רבי פנחס. טענו אותו, ולא הלך. אמר רבי פנחס, השאירו אותו, שהרי ריח של פנים חדשות הריח, או שנס יעשה לנו כאן. עד שהם שם, יצא רבי שמעון מאחרי סלע אחד, נטל חמור והלך. אמר רבי פנחס, ולא אמרתי לכם שהרי ריח של פנים חדשות הריח?!

ירד וגפף אותו רבי פנחס ובכה. אמר לו, ראיתי בחלומי שבאה שכינה אלי ונתנה לי אוצרות גדולים, ושמחתי בה. ועכשו כפי שראיתי. אמר רבי שמעון, מקול פרסות חמורך ידעתי שזה אתה. כעת חדוה שלמה. אמר רבי פנחס, נשב במקום אחד, שדברי התורה צריכים צחות. מצאו מעין מים ועץ, וישבו.

אמר רבי פנחס, מסתכל הייתי שזה לתחית המתים בדרך אחר יעשה להם הקדוש ברוך הוא, ומה שהיה בעת ראשון, יהיה אז אחרון. מנין לנו? מאותן עצמות, אותן עצמות

שֶׁהַחַיָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי יַחֲזָקָא, שְׁכָתוּב (יחזקאל לו) וַתִּקְרְבוּ הָעֲצָמוֹת עֶצֶם אֶל עַצְמוֹ – בַּהֲתַחֲלָה, וְאַחֵר כֵּךְ כָּתוּב, וְרֵאִיתִי וְהִנֵּה עָלֵיהֶם גִּידִים וּבָשָׂר עָלֶיהָ וְגו'. וַיִּקְרַם עָלֵיהֶם עוֹר מִלְמַעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם – שֶׁהָרִי מֵה שֶׁהַפְּשִׁיט בַּתַּחֲלָה, יִהְיֶה אַחֲרוֹן. בַּתַּחֲלָה (הַפְּשִׁיט מְרוּחַ, וְאַחֵר כֵּךְ) עוֹר, וְאַחֵר כֵּךְ בָּשָׂר. בַּתַּחֲלָה הַפְּשִׁיט מְרוּחַ, וְאַחֵר כֵּךְ עוֹר, וְאַחֵר כֵּךְ בָּשָׂר, וְאַחֵר כֵּךְ עֲצָמוֹת. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בָּזָה הַתִּקְשׁוֹ הָאַחֲרוֹנִים, אֲבָל עֲצָמוֹת אֵלֶּה שֶׁהַחַיָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, נָסִים וְאוֹתוֹת מְשֻׁנִּים עָשָׂה בָּהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. בֹּא וּרְאֵה מֵה כָּתוּב, (איוב י) זָכָר נָא כִּי כַחֲמֹר עָשִׂיתָנִי וְאֵל עֹפֹר תִּשְׁיַבֵּנִי. מֵה כָּתוּב אַחֲרָיו? הֲלֹא כַחֲלָב תַּתִּיכֵנִי וְכַגְבִּינָה תִקְפִּיאֵנִי. עוֹר וּבָשָׂר תִּלְבִּישֵׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תִּשְׁכְּכֵנִי. עֲתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְאַחֵר שְׁיַבֵּלָה הָאָדָם בְּעֹפֹר וַיִּגִּיעַ זְמַן שֶׁל תַּחֲיִית הַמֵּתִים, שְׁאוֹתָה עֶצֶם שֶׁתִּשָּׂאֵר, לַעֲשׂוֹת אוֹתָה כְּמוֹ עֶסֶה זֶה, וְכְמוֹ גְּבִינָה שֶׁל חֶלֶב וְנִבְיַעַת הַחֶלֶב, שְׁאוֹתָה נִבְיַעַת נִקְיָה וּמִצְחָצַחַת בְּצַחוֹת אוֹתָה עֶצֶם. תַּתְּעַרֵּב אוֹתָה הָעֶצֶם וְתִמְחָה כְּמוֹ חֶלֶב, וְאַחֵר כֵּךְ יִקְפִּיא אוֹתָה, וְתִצְטִיר בְּצִיּוֹר כְּמוֹ גְּבִינָה בְּקַפְאוֹן,

וְאַחַר כֵּךְ יִמָּשֶׁךְ עָלֶיהָ עוֹר וּבָשָׂר וְעֲצָמוֹת
וְגִידִים.

זֶהוּ שְׁכָתוֹב הֵלֵא כִּחְלָב תַּתִּיכֵנִי וְכִגְבִּינָה
תִּקְפִּיאֵנִי. הַתְּכַתְּנִי לֹא כָתוֹב, אֲלֵא תַתִּיכֵנִי.
הַקְפִּיתֵנִי לֹא כָתוֹב, אֲלֵא תִקְפִּיאֵנִי. הַלְבַּשְׁתֵּנִי לֹא
כָתוֹב, אֲלֵא תַלְבִּישֵׁנִי. סוֹכְכְתֵנִי לֹא כָתוֹב, אֲלֵא
תַסּוֹכְכֵנִי. כֻּלָּם מִשְׁמַע שְׁלֹאֲחַר זְמַן.

וְאַחֵר כֵּךְ מָה כָתוֹב? חַיִּים וְחֶסֶד עֲשִׂיתָ עִמָּדִי –
זוֹ רוּחַ הַחַיִּים. (וְאִם תֹּאמַר), הֲרִי כָתוֹב עֲשִׂיתָ
עִמָּדִי, וְלֹא כָתוֹב תַּעֲשֶׂה! אֲלֵא כֵךְ אָמַר, חַיִּים
וְחֶסֶד עֲשִׂיתָ עִמָּדִי. בָּאוּתוֹ עוֹלָם זְרֻקָתָ בִּי רוּחַ
חַיִּים, אָבֵל וּפְקֻדָּתְךָ – שְׁמִלְכַת הַמֶּלֶךְ – שְׁמָרָה
רוּחִי, הִיא שְׁמָרָה אֶת רוּחִי בָאוּתוֹ עוֹלָם. מָה זֶה
וּפְקֻדָּתְךָ? שְׂאֵתָה עֲתִיד לִפְקֹד אוֹתָהּ בַּתְּחִלָּה.

(שְׁמָרָה רוּחִי) וְסוּד דְּבַר זֶה – כָּל נַפְשוֹת הַצְּדִיקִים
גְּנוּזוֹת וְטְמִירוֹת תַּחַת כִּסֵּא הַמֶּלֶךְ, וְהִיא שׁוֹמֶרֶת
אוֹתָם לִהְשִׁיבָן לְמְקוֹמוֹתֵיהֶן. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
וּפְקֻדָּתְךָ שְׁמָרָה רוּחִי. מָה זֶה וּפְקֻדָּתְךָ? כְּמוֹ
שְׁנֵאמַר (תהלים קט) פְּקֻדָּתוֹ יִקַּח אַחֵר. פְּקֻדָּתְךָ – זוֹהִי
מִלְכַת הַמֶּלֶךְ, שְׁכָל הָרוּחוֹת הֵם פְּקֻדוֹנוֹת בִּידֵיהָ.
זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שם לא) בִּידְךָ אֶפְקִיד רוּחִי וְגו', וְהִיא

שומרת אותם, בגלל זה שמרה רוחי, והיא שומרת אותה.

כמו זה אמר דוד, (שם פו) שמרה נפשי כי חסיד אני. שמרה – זו מלכת המלך, שהיא שמרה נפשי, בגלל כי חסיד אני. ובכל מקום שכתוב סתם – זו המלכה, כמו שנאמר ויקרא אל משה, (שמות טו) ויאמר אם שמע תשמע בקול ה' אליהי.

בבה רבי פנחס ואמר, ולא אמרתי לך שהשכינה נתנה לי אוצרות ומתנות?! אשרי חלקי שזכיתי לראותך ושמעתי את זה. אמר לו, באותו זמן מילא אותה עצם, מה יעשה משאר העצמות שימצאו? אמר לו, כלן יכללו באותה נביעה של עצם זו, ויכללו יחד אתה, והכל יעשה עסה אחת, ושם יצטיר ציור, כמו שנאמר. זהו שכתוב (ישעיה נח) ועצמתיך יחליץ. מה זה יחליץ? כמו שנאמר (הושע ה) חלץ מהם. כלם יעברו מקיומם ויכללו בעצם הזאת להיות עסה אחת, ואז (ישעיה שם) והיית כגן רוה וכמוצא מים וגו'. (אמר הרועה

רַעֲיָא מְהִימָנָא

אָמַר רוּעָה הַנֶּאֱמָן, אוֹי לָהֶם לְבָנֵי אָדָם שֶׁהֵם
אֲטוּמֵי לֵב, סְתוּמֵי עֵינַיִם, שְׁלֹא יוֹדְעִים
שְׂכַשְׁבָּא הַלִּילָה שְׁעָרֵי הַגִּיהֶנֶם נִפְתָּחִים, שֶׁהִיא
מָרָה. וְעַשְׂנִים שְׁלֹה שְׁמַת־פְּשָׁטִים עוֹלִים עַד לַמָּח.
וְכַמָּה חִילוֹת יֵצֵר הָרַע מִתְּפַשְׁטִים בְּכָל אֵיבָרֵי
הַגּוּף, וְשְׁעָרֵי גֶן עֵדֶן, שֶׁהוּא עֵינֵי הַלֵּב, נִסְתָּמִים
וְלֹא נִפְתָּחִים. שְׁכָל אוֹרוֹת הָעֵינַיִם יוֹצְאִים מֵהַלֵּב.

וְשְׁעָרֵי הַלֵּב, אוֹתָם עֵינַיִם נִסְתָּמוֹת, מִשּׁוּם שְׁלֹא
מִסְתַּכְלוֹת בַּמַּזִּיקִים הַלָּלוּ, שֶׁהֵם לִילִית,
וְלֹא שׁוֹלְטִים בְּאוֹרוֹת הַלֵּב, שֶׁהֵם מְלֹאכִים
שְׁמַת־פְּשָׁטִים בְּכָל הָאֵיבָרִים כְּעֶנְפֵי הָעֵץ לְכָל צֶד.
בְּאוֹתוֹ זְמַן הֵם כָּלֵם אוֹרוֹת נִסְתָּרִים בַּלֵּב,
וּמִתְכַּנְּסִים אֵלָיו כְּמוֹ יוֹנִים לְאַרְבוּתֵיהֶם, כְּמוֹ נֶחַ
וְאִשְׁתּוֹ וְכָל מִין וּמִין שֶׁנִּכְנָסוּ עִמּוֹ לַתְּבָה.

וּמַזִּיקִים שְׁמַת־גְּבָרִים עַל כָּל אֵיבָרֵי הַגּוּף, כְּמוֹ
מִי הַמְּבּוּל שֶׁגָּבְרוּ עָלָיו ט"ו אֲמָה,
מִשּׁוּם שֶׁחָטָא בִּי"ה, וְהִסְתַּלַּק י"ה מֵהַגּוּף וְנִשְׁאַר
אֶל"ם, בְּלִי רֵאִיָּה וְשִׁמְיעָה וְרִיחַ וְדַבּוּר. וְסוּד
הַדְּבָר - (תהלים לט) נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָה (הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב וְכֹאבִי
נִעְכָּר). דוּמְיָה - דו"ם י"ה. כְּאוֹתוֹ זְמַן, חֲמֵשׁ

עֲשֶׂרָה אַמָּה גָּבְרוּ הַמְזִיקִים עַל הַגּוֹף, וְהֵם כְּמוֹ
תָּלֶם לַעְרוּגָה.

וְכִמוֹ שֶׁנֶּחַ שָׁלַח אֶת הַיּוֹנָה בְּשְׁלִיחוֹתוֹ, גַּם כִּךְ
שָׁלַח נִשְׁמָה בְּאָדָם, רוּחוֹ בְּשְׁלִיחוֹתוֹ, וְלִכְן
צָרִיךְ אָדָם לְהַפְקִיד אוֹתָהּ בַּמַּלְכָּה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
(תהלים לא) בְּיָדְךָ אֶפְקִיד רוּחִי. וְאִם הִיא אֲסוּרָה
בַּחֲטָאֵי הַגּוֹף וּבִיְדֵי חֵילוֹת יֵצֵר הָרָע, מַה כָּתוֹב?
בְּיָדְךָ אֶפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי ה' אֵל אֱמֶת.

וְעוֹד, בְּזִמְנֵן שֶׁהִיא חֲתִיבָת, מַה כָּתוֹב בְּרוּחוֹ? (משלי
יא) יָד לֹיֵד לֹא יִנְקֶה רָע. שֶׁהוֹלֵךְ מִיָּד לֹיֵד
בְּמַחֲנוֹת הַיֵּצֵר הָרָע שְׁשׁוּרִים עָלָיו בַּחֲטָאִיו,
וְזוֹרְקִים אוֹתוֹ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם. וְזֶהוּ שֶׁמֶרְאָה
עֲצָמוֹ בַּמְדִּינָה אַחֶרֶת אוֹ בַּמַּלְכוּת אַחֶרֶת,
וְלִפְעָמִים בְּאַשְׁפָּה, כְּפִי עֲוֹנוֹתָיו. וְאִם הוּא צָדִיק,
כָּל מַחֲנוֹת הַיֵּצֵר הַטּוֹב כָּלָם, וּפְנִיָּהֶם וְכִנְפֵּיהֶם
פְּרוּדוֹת לְקַבֵּל רוּחַ, וּמַעֲלִים אוֹתוֹ לְמַעְלוֹת,
לְמָקוֹם חַיּוֹת הַכֶּסֶּא, וְשֵׁם רוּאָה כְּמָה חֲזִיוֹנוֹת,
דְּמִיוֹנוֹת וּמֶרְאוֹת נְבוּאָה. וּמִשּׁוֹם זֶה פֶּרְשׁוּהָ
רְבוּתֵינוּ שֶׁחֵלוּם אֶחָד מִשְׁשִׁים שֶׁל נְבוּאָה.

וְעוֹד, (תהלים פו) שְׁמָרָה נַפְשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי – אֲף
עַל גֵּב שֶׁפֶּרְשׁוּהָ בַּגְּמָרָא, וְלֹא חָסִיד אָנִי,

שְׁכָל מַלְכֵי מְזֻרָח וּמַעֲרָב יִשְׁנִים עַד אַרְבַּע שָׁעוֹת, וְאֲנִי (שם קיט) חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שְׁכָל מַלְכֵי מְזֻרָח וּמַעֲרָב וְכו', וְאֲנִי יְדֵי מְלַכְלוֹת בְּדָם שְׁפִיר וְשִׁלְיָה כְּדֵי לְטַהֵר אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ. מִיָּד נִזְדַּמְּנָה לוֹ צִפְרִידַע אַחַת וְאָמְרָה לוֹ, לָמָּה אַתָּה מְשַׁבֵּחַ עֲצָמְךָ לְזִמְרָת חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ? וְאֲנִי כָּל לַיְלָה לֹא יִשְׁנָה לְשַׁבַּח לֹא וּלְנַגֵּן לְפָנָיו! אָמַר דָּוִד, אוֹי לְמַמְנָה שֶׁל אוֹתָהּ צִפְרִידַע שְׁלֹא יוֹדַע מַה שֶּׁאֲנִי אוֹמֵר, שְׁלֹא אֶמְרָתִי כִּי חֲסִיד אֲנִי.

אָלֵא מִשּׁוּם שֶׁפָּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים, וְלֹא עִם הָאָרֶץ הָאָרֶץ חֲסִיד, שֶׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה מִימֵין הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא חֶסֶד. וּמִשּׁוּם זֶה מִי שֶׁמִּתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה נִקְרָא חֲסִיד. בְּגִלְלָה זֶה אֶמְרָתִי לְהַקְדִּישׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁמֵרָה נִפְשִׁי, וְלֹא תִדּוֹן אוֹתָהּ כְּמַעֲשֵׂה אֵלֹה עִמִּי הָאָרְצוֹת שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְלֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד. וְאִם תֹּאמַר, כִּמָּה עִמִּי הָאָרְצוֹת הֵם שֶׁעָשׂוּ חֶסֶד – אֲלֹא כֵךְ פָּרְשׁוּהוּ: אֵיזֶהוּ חֲסִיד? זֶה הַמִּתְחַסֵּד עִם קוֹנוֹ. כִּמוֹ דָּוִד שֶׁהָיָה מְחַבֵּר. וְמָה הָיָה מְחַבֵּר? תּוֹרָה שֶׁל לְמַעֲלָה הָיָה מְחַבֵּר עִם הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמִשּׁוּם זֶה, שְׁמֵרָה נִפְשִׁי כִּי חֲסִיד אֲנִי.

וּכְשֶׁאָדָם מֵת, מָה כָּתוּב בַּנֶּפֶשׁ הַזֹּאת? (משלי ו)
 בַּהֲתַהֲלֹכָךְ תִּנְחָה אֶתְךָ בַּשֶּׁכֶּבֶד
 תִּשְׁמַר עָלֶיךָ, וְהִקִּיצוֹת - לְתַחֲיַת הַמֵּתִים -
 הִיא תִּשְׁיַחֲךָ. זֶה לְתַחֲיַת הַמֵּתִים יָפָה, שִׁיעָמִיד
 אֶת הָאָדָם, אֲבָל לְשָׁכַר הַנִּשְׁמָה בְּעוֹלָם הַבָּא
 מָה יִהְיֶה?

אַלֵּא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלָבִישׁ אוֹתָהּ כְּמוֹ
 בַּתְּחִלָּה בְּעֲנֵנֵי כְבוֹד. כְּמוֹ בַּתְּחִלָּה תִּכְנֹס
 בַּמְּרָאָה, שֶׁהוּא כְּמוֹ הַגּוֹף, כְּלוּלָה בְּרַמ"ח
 אֵיבָרִים. גַּם כֵּךְ תִּכְנֹס בַּמְּרָאָה כְּלוּלָה בְּמֵאֲתָיִם
 אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה מִצּוֹת, וּבְמֵאֲתָיִם אַרְבָּעִים
 וּשְׁמוֹנֶה אוֹרוֹת שֶׁנִּפְרָדִים מֵאוֹתָהּ מְרָאָה, שֶׁנֶּאֱמַר
 בָּהּ (במדבר יב) וַיֹּאמֶר אִם יִהְיֶה נִבְיָאֲכֶם ה' בַּמְּרָאָה
 אֵלָיו אֶתְּוֹדַע. וּבְלִבּוֹשֵׁי עֲנֵנֵי כְבוֹד - (בראשית ט)
 וְרֵאִיתִיהָ לְזָכַר בְּרִית עוֹלָם, זֹו אֶסְפְּקֶלְרָיָהּ
 הַמְּאִירָה. (במדבר יב) בַּחֲלוּם אֲדַבֵּר בּוֹ - זֹו
 אֶסְפְּקֶלְרָיָה שְׂאִינָה מְאִירָה, כְּלוּלָה מִשְׁלֹשׁ מֵאוֹת
 שָׁשִׁים וַחֲמֵשֶׁה אוֹרוֹת, כַּחֲשֹׁבֹן יִשְׁנָה, וְהִינּוּ (שיר
 השירים ה) אֲנִי יִשְׁנָה. אֶחָד בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֶחָד בְּעוֹלָם
 הַבָּא. וְהֵם בְּמַעֲשֵׂה יָדָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
וְסוֹד שְׁלָהֶם - (שמות ג) זֶה שְׁמִי לְעֹלָם. י"ה עִם
 שְׁמִי - שֶׁלֹשׁ מֵאוֹת וַחֲמֵשֶׁה וּשְׁשִׁים.

ו"ה עם זכרי – מאתים ושמונה וארבעים.
וכרוזים יורדים ועולים לפניו: תנו כבוד (לדמות)
לכבוד המלך.

וְהִינּוּ (בראשית א) **וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצֶלְמוֹ**
בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ. והוא שעשה
אותו בשתי דמיות, בשני גנים (פנים), שנאמר
עליהם (שיר השירים ה) היושבת בגנים. היא עלת על
הכל, שנאמר עליה (דברים ד) כי לא ראיתם כל
תמונה. ועל שאר הדמיות כתוב, תמונת כל וגו'.
(במדבר יב) ותמונת ה' יביט. ותרי"ג מלאכים מעלים
את הנשמה בדמיות אלו, כלם ופניהם וכנפיהם
פרדות, לקים את הפסוק שכתוב בהם (שמות יט)
ואשא אתכם על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי.
כְּמוֹ שיצאו ממצרים והלכו בענני כבוד, ובכל
אותו כבוד כמו זה תהיה יציאת הנשמה
מגוף של טפה סרוחה ללכת לשני גנים, שנבראו
שמים וארץ שלהם בשם ה', ובגללו נאמר (תהלים
צו) ישמחו השמים ותגל הארץ. באותו זמן יתקיים
באדם (ישעיה ל) ולא יכנף עוד מוריה, לגביה, (שם ו)
בשמים יכסה פניו, אלא – והיו עיניך ראות את
מוריה. ומצד המראות הללו זכה משה רבנו עליו
השלום, רבן של נביאים וחכמים. אמר המנורה

הַקְדוּשָׁה, אַתָּה הוּא שְׂזָכִיתָ בְּחַיֵּיךָ לְמָה שְׂיִזְכּוּ
צְדִיקִים אַחֵר חַיֵּיהֶם, אֲשֶׁרִי חָלָקְךָ!

דְּבַר אַחֵר, שְׁמָרָה נִפְשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי – לְמָה?
כְּדִי שְׁאַתְחַסֵּד עִם אָנִי, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ אָנִי
וְהָ"ו. אוֹי לוֹ לְמִי שֶׁמִּפְרִיד אָנִי מֵהוּא, שְׁנֹאֲמַר
(תהלים ק) הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ. שֶׁהַכֹּל אֶחָד בְּלִי
פְּרוּד. זֶהוּ שְׁכָתוּב (דברים לב) רְאוּ עַתָּה כִּי אָנִי אָנִי
הוּא [וְגו'], אָנִי אֲמִית וְאַחִיָּה מִחֲצָתִי וְאָנִי אֶרְפָּא
וְאֵין מִיָּדִי מִצִּיל. אָנִי יְהוָה, אָנִי הוּא וְלֹא אַחֵר.
וְזֶה אָנִי מִן אֲדֹנָי. ה' – עֲמוּד הָאֲמָצְעִי.

וּמִשּׁוּם שְׂיֵהוּ"ה הוּא לִימִין, שֶׁהוּא חֹסֵד, אָמַר,
שְׁמָרָה נִפְשִׁי שְׁאַתְחַסֵּד בְּךָ עִם אָנִי,
וְהוּא אֲדֹנָי לְגִבּוֹרָה. וּבִתְפֹאֶרֶת מִתְחַבְּרִים שְׁנֵי
שְׁמוֹת – יֵאֵהוּדוֹנָה"י. וְסוּד הַדְּבַר בְּחֹסֵד וּבְגִבּוֹרָה
(יחזקאל א) וּפְנִיָּהֶם וְכִנְפֵּיהֶם פָּרְדוֹת מְלֻמָּעָה.
וּבִתְפֹאֶרֶת שְׁנִקְרָא (שמות טו) ה' אִישׁ מִלְחָמָה, מֶה
כָּתוּב? (יחזקאל א) שְׁתֵּים חֲבֵרוֹת אִישׁ, שְׁנֵי שְׁמוֹת
מִתְחַבְּרִים בּוֹ כְּאַחַד. וּשְׁתֵּים מְכֹסוֹת אֵת
גּוֹיְתִיהֶנָּה. תְּפֹאֶרֶת נִקְרָא גּוֹף, (דניאל י) וְגוֹיְתוֹ
כְּתָרְשִׁישׁ, יֵאֵהוּיָה"ה.

הוֹשִׁעַ עֲבֹדְךָ אַתָּה אֱלֹהֵי. שְׁמַח נֶפֶשׁ עֲבֹדְךָ. תְּנֶה
עֶזְךָ לְעֲבֹדְךָ (תהלים פו). שְׁלֹשׁ פְּעָמִים נִעֲשֶׂה

דוד עבד בתהלה הזו, כנגד שלש פעמים
 שהעמידו בעלי המונה שצריך אדם להיות עבד
 בתפלה: בברכות הראשונות, כמו עבד שמסדר
 שבחו לפני רבו. באמצעות, כמו עבד שמבקש
 פרס מרבו. ובאחרונות, כמו עבד שמודה לפני
 רבו בפרס שקבל ממנו והולך לו.

וישליש פעמים שעבד צריך לעשות מצד
 העבודה, שפרשוה בעלי המונה שאין
 עבודה אלא תפלה, ושלשה אבות נקראו עבדים
 מצדה, על שם השכינה, שהיא עבודת ה'. וגם
 כך משה עבד ה'. ולכן (ויקרא כה) כי לי בני ישראל
 עבדים. אבל לגבי אחרים – כל ישראל בני
 מלכים הם, מצד המלכות. והיא למה נקראת
 עבודה? כדרך אשה לעבד לבעלה, ודרך בנים
 לעבד את אביהם.

ודוד נעשה עני, חסיד ועבד. זהו שכתוב, (תהלים
 פו) תפלה לדוד הטה אדני אזנך ענני כי עני
 ואביון אני. שמרה נפשי כי חסיד אני. הושע
 עבדך אתה אלהי הבוטח אליך. נעשה עני לשער
 המלך, שנאמר בזה (שם נא) אדני שפתי תפתח.
 אדני היכ"ל, נעשה עני לשער המלך. ומה
 כתוב? הטה אדני אזנך ענני, וזהו שכינה

תַּחְתּוֹנָה, שְׁהִיא אֶזֶן לְקַבֵּל תַּפְלוֹת וְלִשְׁמַע אוֹתָן,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם כב) כִּי לֹא בָזָה וְלֹא שָׁקַץ עֲנֹת עֲנִי
וְלֹא הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבִשְׂוֵעוֹ אֵלָיו שָׁמַע.

שְׁהִיא נַעֲשֶׂה עֲנִי וְדַל מִצַּד אוֹת ד' מִן אֶחָד,
לְשֹׂאֵל מִן א"ח, שְׁהִיא עֲמוּד הָאֲמִצָּעִי,
לְקִיּוֹם בּוֹ (שם קטז) דְּלוֹתַי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ, שֶׁלֹּא יָמוּת
מִשִּׁיחַ בֶּן אֶפְרַיִם. וְשֹׂאֵל מִמֶּנּוּ בְּאוֹתוֹ הַשַּׁעַר
בְּשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל הָעֲנִיִּים, לְקִיּוֹם בָּהֶם (שמואל-ב כב)
וְאֵת עַם עֲנִי תוֹשִׁיעַ.

וְאַחֵר כֶּף שֹׂאֵל בְּשִׁבִּיל הַכְּהֲנִים, שֶׁתַּחֲזֹר עֲבוּדָה
לְמִקּוֹמָהּ, וְנַעֲשֶׂה עֶבֶד. לְאַחֵר שֶׁנִּתֵּן לָהֶם
תּוֹרָה מִצַּד הַחֶסֶד, לַעֲשׂוֹת גָּמוּל עִם דָּל"ת
מִהַתּוֹרָה, וְלָכֵן נַעֲשֶׂה חֲסִיד. כֶּף הַגִּיעַ לְשִׁלְשׁ
סְפִירוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת. פָּתַח וְאָמַר, (שם קלא) ה' לֹא
גָבַהּ לִבִּי וְלֹא רָמוּ עֵינַי וְלֹא הִלַּכְתִּי בַּגְדָלוֹת
וּבִנְפִלְאוֹת מִמֶּנִּי.

שְׁלֵמָה אָמַר, הֲרִי בִּינָה הִיא שֶׁל מֹשֶׁה, אֲשֶׁר
בְּחֻכְמָה עֲלִיּוֹנָה, שְׁהִיא מַעַל דְּרָגָתוֹ. מַה
כָּתוּב? (קהלת ז) אָמַרְתִּי אֲחֻכְמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי.
וְהֲרִי כָּתוּב (מלכים-א ה) וְה' נָתַן חֻכְמָה לְשֵׁלֵמָה!
חֻכְמָה קִטְנָה. וְרָצָה לְהַעֲלוֹתָהּ מִלְמָטָה לְמַעְלָה

שְׁהִתְרַחֲקָה מִמֶּנּוּ, מִשּׁוּם שְׁאֶפְלוּ לְבִינָה אֵין אָדָם
בְּעוֹלָם יְכוּל לַעֲלוֹת פָּרֹט לְמַשָּׁה, כָּל שְׁכָן לְמַעְלָה
מִמֶּנָּה, שְׁהִיא חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה, שְׁמַצְדָּה חֲכָם עֲדִיף
מִנָּבִיא. וְאַף עַל גַּב שְׁפִרְשׁוּהָ בְּדֶרֶךְ דִּרְשׁ עַל פֶּרָה
אַדְמָה, שְׁבַעִים פָּנִים לְתוֹרָה.

רבי אלעזר, קום לְחַדֵּשׁ דְּבָרִים לְפָנֵי הַשְּׁכִינָה,
שְׁתַּהֲיָה עֶזֶר לְאַבִּיךָ, שְׁהֵשֶׁם גּוֹרָם – עֶזֶר
אַל מִיָּמִין, עֶזֶר מִשְׁמָאל. זֶהוּ שְׁכָתוּב (בראשית
ב) אַעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ. בַּמָּה? בְּזֶרַע יָפָה, שְׁהוּא
הַפֶּךְ עֶזֶר. וַיִּקּוּם רַבִּי יוֹסִי עִמָּךְ, שְׁהוּא כִּסָּא
שְׁלָם לְרַבּוֹנוֹ, שְׁכָךְ עוֹלָה יוֹסִי לְחֻשְׁבוֹן כִּסָּא,
אֱלֹהִים בְּחֻשְׁבוֹן.

ויקום עמו רבי יהודה, שְׁבוּ הוֹ"ד, וּבוּ י"ה, וּבוּ
יְהוֹ"ה ד', אַרְבַּע חֵיוֹת. וּפְנִיָּהֶם וְכִנְפֵּיהֶם
פְּרֻדּוֹת, כָּלָם לְקַבֵּל אוֹתוֹ. וּמִמֶּנּוּ דָּוִד, שְׁהוּדָה
לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, דִּרְגָּה בְּהוֹדָאוֹת, שְׁהוּא מַצַּד
הוֹד. וַיִּקּוּם עִמּוֹ רַבִּי אֶלְעָאי, בְּגִימָטְרִיא יב"ק,
בְּקִי בַּהֲלָכָה.

ויקום עמו רבי יודאי, שְׁחֻשְׁבוֹנוֹ א"ל. כְּמוֹ
מִיכָאֵל, מְלָאכִים רְשׁוּמִים בְּאֵל, כְּמוֹ (שם
לא) יֵשׁ לְאֵל יָדִי. וְסוּד שֶׁל אֵל – א' דְּמוּת אָדָם, ל'

שֶׁלֹש חֵיות, שֶׁהֵם אַרְבַּע פָּנִים לְכָל אֶחָד, שְׂרֵמוֹזִים (בָּה) בָּה' בְּחֻשְׁבוֹן ל', שֶׁלֹש יוֹדִי"ן (עולות ל'). וְהֵם בְּרָאשֵׁי שֶׁלֹש אֲזָכְרוֹת, שֶׁהֵם ה' מֶלֶךְ, ה' מֶלֶךְ, ה' יִמְלֹךְ לְעֵלָם וָעַד. וַיִּקּוּם עִמָּם רַבִּי אַבָּא, שֶׁהוּא חֻשְׁבוֹנוֹ ד', אַרְבַּע חֵיות.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּא כְּאֵילָן, וְרַבִּי אֱלֻעָזָר בֶּנוֹ וְחֻבְרִיו, שֶׁהֵם הַחֲמִשָּׁה שֶׁהִזְכֵּרְנוּ, כַּעֲנָפִים גְּדוּלִים שֶׁל הָאֵילָן שְׂדוּמִים לְזֵרוּעוֹת וְשׁוֹקִים.

קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וַיִּתְּחַדְּשׁוּ דְבָרִים מִפִּיךָ בְּפֶסוּק זֶה שְׁמַקְדֵם. לְמַנְצָח – שֵׁם נִצָּח, נִגּוֹן צַח. וּבּו נִקְרָא ה' בְּעַל נִצָּחוֹן קִרְבוֹת לְאַמוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, וְרַחֲמִים וְדִין לְיִשְׂרָאֵל. וְסוּד הַדָּבָר – (משלי יא) וּבִאֲבֹד רְשָׁעִים רָנָה. מ"ל – שְׂבָעִים שְׁמוֹת יֵשׁ לוֹ, וְעַם נִצָּח וְהוּד ע"ב, כְּחֻשְׁבוֹן חֶסֶד, וְסוּד הַדָּבָר – (תהלים טז) נַעֲמֹת בִּימִינָךְ נִצָּח.

הוּד – בּו הוּדוֹ לָה'. צִדִּיק – בּו (תהלים לג) רָנְנוּ צִדִּיקִים בָּה', וּבּו (ירמיה לא) רָנּוּ לִיעֶקֶב שְׁמִחָה. תְּפָאֶרֶת – בּו (תהלים קנ) הִלְלוּ אֵל. הִלְלוּיָהּ, הִלְלוּ יָהּ, שֵׁשׁ יְהוֹ"ה. בְּנִגּוֹן וּבְזֶמֶר – חֶסֶד וּגְבוּרָה. בְּשִׁיר וּבִבְרָכָה – חֲכָמָה וּבִינָה. בְּאֲשָׁרֵי – כֶּתֶר. בְּתִהְלָה – מַלְכוּת.

מִזְמוֹר – בּוֹ רָ"ז וּבּוֹ מו"ם. מִצַּד הַזֶּמֶר שֶׁל
 תּוֹרָה וְזֶמֶר שֶׁל תְּפִלָּה. זֶמֶר מִצַּד אַחֵר
 הוּא מו"ם ז"ר. זֶמֶר בְּבֵית – חֶרֶב בְּבֵית. נִדָּה
 שִׁפְחָה בַּת עֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת זִוְנָה. וְזֶה
 אוֹתִיּוֹת מִזְמוֹר. נְגוּן – שֵׁם ג"ן. כֶּךָ יְפִי הַנְּגוּן,
 בּוֹ הַלֵּל, כָּמוֹ (שְׁמוֹת יב) לֵיל שְׁמָרִים הוּא לֵה'
 לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם. אֲשֶׁרִי שָׁבוּ שְׂרוּי הָעוֹלָם
 מִשְׁבָּחִים. (תְּהִלִּים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁכְכָה לוֹ.
 בְּבִרְכָּה – (שם לד) אֲבִרְכָּה אֶת ה' בְּכָל עֵת. בְּתִהְלָה
 – תָּמִיד תִּהְלֶתוּ בְּפִי.

עַל שׁוֹשֵׁן עֵדוֹת (שם ס) – זֶה הוּד, שֶׁהוּא שׁוֹשֵׁן,
 אָדָם שׁוֹלֵט עַל לָבָן, שֶׁהִנָּצַח שׁוֹלֵט הוּא לָבָן
 עַל אָדָם. מַה זֶה עֵדוֹת? זֶה צִדִּיק. הוּא בְּרִית,
 שֶׁהוּא אוֹחֵז אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. זֶהוּ שִׁכְתוֹב
 (דְּבָרִים ד) הָעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
 הָאָרֶץ. מַה זֶה מִכְתָּם? מ"ך ת"ם. מֶךְ הוּא צִדִּיק,
 תָּם עֲמוּד הָאֱמָצִי, דִּרְגַת יַעֲקֹב, (בְּרֵאשִׁית כה) אִישׁ
 תָּם. גּוֹף וּבְרִית נִחְשָׁבִים לְאַחַד. לְלַמֵּד – חֹסֵד
 וּגְבוּרָה, שֶׁמֶשֶׁם נִתְּנָה תּוֹרָה לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד.

אָמַר לוֹ, יָפָה אִמְרָתְךָ, אָבֵל (תְּהִלִּים יב) לְמַנְצַח עַל
 הַשְּׁמִינִית, שֶׁלֹּא תִזְוֶז נִצַּח מִהוּד, שֶׁהִיא
 סְפִירָה שְׁמִינִית, אָמַר לְמַנְצַח עַל הַשְּׁמִינִית. אָמַר

הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, אִם כֵּן, בִּינָה וְרִגְתָּךְ, וְלָמָּה
פְּרִשּׁוּתָּהּ וְנִתֵּן הַהוּד לְמֹשֶׁה, שְׁנֹאֲמַר (במדבר כז)
וְנִתַּתָּה מִהוּדְךָ עָלָיו?

אָמַר לוֹ, יִפֶּה שְׁאֵלָתְךָ. ה' עוֹלָה בָּאוֹת י', חֲמֵשׁ
פַּעַמִּים עֶשֶׂר, לְחֲמֵשִׁים שְׁעָרֵי בִינָה.
וְהִתְפַּשְׁטוּתָם מִחֶסֶד וְעַד הוּד הֵן חֲמֵשׁ, עֶשֶׂר בְּכָל
סְפִירָה, הֵם חֲמֵשִׁים. וּמִשּׁוּם זֶה מְבִינָה עַד הוּד,
הַכֹּל הִתְפַּשְׁטוֹת אַחַת. אַחֵר כֵּן בָּא צַדִּיק, וְלָקַח
כָּל הַחֲמֵשִׁים שְׁעָרִים לְבָדוֹ, לְהִיּוֹת שָׁקוּל לְכָל
הַחֲמֵשׁ, וְנִקְרָא כָל, שְׁנוּטֵל כָּל חֲמֵשִׁים שְׁעָרִים.
וְגַם כֵּן כָּלָה לְקַחָהּ אֶת כָּלָם. אָמַר, כָּעֵת הַתִּישָׁב
דְּבַר זֶה עַל בְּרִיו.

וְעוֹד לְמִנְצָח – שֵׁם מ"ל עִם נִצָּח. וְזֶה מ"ל
מִחֲשָׁמ"ל. מִן ח"ש – הוּד וְנִצָּח, הֵם כְּנֻגָּד
שְׁתֵּי הַשְּׁפָתִים. וְלִכְּן נִקְרְאוּ שְׁפָתִים, חִיּוֹת אֵשׁ
מִדְּבָרוֹת. וּבַחֲגִיגָה, עַד הֵיכָן מַעֲשֵׂה מְרַכְּבָה?
וּפְרִשּׁוּתָּהּ מִן וָאֵרָא, עַד חֲשַׁמֵּל. שְׁמַצַּד הַגְּבוּרָה
נִקְרְאוּ חִיּוֹת אֵשׁ. וְנִהָר שִׁיּוּצָא מִהִזְעָה שְׁלֵהֶם –
יְסוֹד. כָּל שְׁלֹשֶׁת אֱלֹהִים מְרַכְּבָה לְתַפְאֶרֶת, אָדָם.

מַעֲשֵׂה מְרַכְּבָה זֶה מַלְכוּת. וּבִשְׁלֹשֶׁת אֱלֹהִים, הוּא
חֲכָמָה וּבִינָה וְדַעַת. וְלִכְּן פְּרִשּׁוּתָּהּ בְּעֲלֵי

הַמְשָׁנָה שְׁאִין דּוֹרְשִׁים בְּמַעֲשֵׂה מֶרְכָּבָה בְּיַחֲד, אֵלָא אַם כֵּן הוּא חָכָם וּמַבִּין מִדַּעְתּוֹ.

וַיֵּשׁ מֶרְכָּבָה לְמָטָה מְזַעִיר אֲנָפִין, שְׁהוּא מְטַטְרוֹ"ן, אָדָם הַקָּטָן. שְׁבִמְרַכְּבָתוֹ, שְׁהִיא פְרִדָּס, זוֹרְמִים בְּמַהֲירוֹת מִים שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁיוּצָאִים מִתּוֹךְ פְּרִדָּס שְׁלוֹ לְשִׁלְשׁ מֵאַרְבַּע, שְׁנֶאֱמַר עָלֵיהֶם אַרְבָּעָה נִכְנסוּ לְפְרִדָּס, וְהָרִי נִתְבָּאֵר.

שְׁהוּא צָפוֹר שְׂרָאָה רַבָּה בַּר בַּר חֲנָה לְחוּף יָם הַתּוֹרָה, שְׁהֵימ הִגִּיעַ עַד קֶרְסְלִיו, וְרָאֵשׁ הִגִּיעַ עַד קֶצֶה הַשָּׁמַיִם, וְלֹא נִכְשְׁלוּ בּוֹ שְׁלֹשָׁה מִשּׁוּם שְׁהֵמִים שְׁלוֹ רַבִּים, אֵלָא מִשּׁוּם זְרִמַּת הַמַּיִם, וּפְרָשׁוּהָ.

אֲבָג כּוֹלִל אוֹתָם שְׁעוּלִים לְשֵׁשׁ, כְּנָגֵד אוֹתִיּוֹת מְטַטְרוֹ"ן. רְבִיעִי ד', (מלכים-א יט) קוֹל דְּמָמָה דְּקָה, שְׁשָׁם בָּא הַמֶּלֶךְ, וְהוּא אָדָם לְשֶׁבֶת עַל הַכֶּסֶּא.

א י"י - מִים עֲלִיוֹנִים וּמִים תַּחְתּוֹנִים, שְׁאִין בִּינִיָּהֶם אֵלָא כְּמֵלָא נִימָה, שְׁהוּא ו' נְטוּי בִּינִיָּהֶם בְּרָקִיעַ שְׁהוּא מְבַדִּיל בֵּין מִים לְמִים, שְׁתֵּהָא הַבְּדִלָה בֵּין נִקְבָּה לְזָכָר. לָכֵן, (בראשית א)

ויהי מבדיל. וסוד הדבר – יאהדונה"י. מים
עליונים זכרים – י' עליונה. מים תחתונים נקבות
– י' תחתונה. שש אותיות ביניהם, כחשבון ו',
זה מטטרון, שהוא בין א.

ועוד, יוד נקדה. ו' גלגל. ואין תנועה בגלגל
בששה צדדים כחשבון ו', אלא באותה
נקדה. ואותה נקדה היא יחוד הכל, ומעידה על
אותו יחיד שאין לו שני, שפרשו עליה רבותינו
שצריך ליחד אותה כדי שתמליכהו על השמים
ועל הארץ, ועל ארבע רוחות העולם. ב' – שמים
וארץ. ג' – עמוד שסובל אותם. ד' – ארבע חיות.
ה' – הכסא. ו' – שש מעלות לכסא. ועוד, א ב ג
ד ה ו ז ח ט – אדם. י' יחוד שלו, מלכות, עשירי
של אדם. תשע הוא כנגד תשע אותיות. אשריהם
ישראל שיודעים סוד רבונם.

דבר אחר צו את בני ישראל ואמרת אליהם את
קרבני לחמי לאשי ריח נחוחי – רבי
יהודה אמר, בקרבן יש עשן, ויש ריח, ויש ריח
ניחח. עשן הוא מצד הדין, וזהו שכתוב (דברים כט)
כי אז יעשן אף ה'. (תהלים יח) עלה עשן באפו ואש
מפיו תאכל. ריח ניחחי, רחמים. (שיר השירים ז) וריח
אפך כתפוחים.

אמר הרוצה הנאמן, והרי שניהם – עשן וריח – הם באף, והפסוקים מעידים. אחד, עלה עשן באפו. והשני, וריח אפך כתפוחים. ולמה נקרא אחד עשן דין, והשני רחמים? אלא, בחטם יש שני חלונות, ונאמר בשמאל, עלה עשן באפו. מה עלה? אלא מהלב שהוא בשמאל, כנגד גבור. מימין יורדת אליו רוח לקררו ולשכך רגזו, מצד החסד, ששם המוח. חכמה לימין – הרוצה להחכים ידרים. בינה בלב, כלפי שמאל – הרוצה להעשיר יצפין. ולכן עלה עשן באפו, מבינה לחכמה, שהיא לימין, ומקבלו בחדוה, בנגון הלויים.

ועשן זה לא עולה, אלא על ידי אש שדולק בעצים, שהם איברים מלאים מצוות, עצי עולה. בעלי תורה, תורה שהיא נדלקת בהם, אש בתוך הגבורה, ועלה עשן בהם. בבינה עשן המערכה.

ומשעוזה לאף, נקרא קטרת, זהו שכתוב (דברים לג) ישימו קטורה באפך. ואין המבטל מות בעולם כמו קטרת, שהיא קשור הדין ברחמים עם ריח ניחוח באף. תרגום של קשר – קטירו. אמר רבי יהודה, אשרי חלקנו

שְׁהָרוּחָנוּ דְּבָרִים נִסְתָּרִים בְּגִלּוֹי. עוֹד אָמַר מְנוּרָה
הַקְדוּשָׁה, שְׁאַחַר הַתְּפִלָּה, שֶׁהִיא כְּמוֹ קָרְבָן, מִי
שִׁיאֵמַר פֶּטוּם הַקְטָרֶת אַחֲרֵי תְּהִלָּה לַדּוֹד, מְבַטֵּל
מוֹת מִן הַבֵּית.

אָמַר רוּעָה הַנֶּאֱמָן, כָּעֵת צָרֶיךָ לָדַעַת אֵיךְ
הַתְּקִינוֹ תְּפִלוֹת כְּנֶגֶד קָרְבָנוֹת. אֲלֹא שֶׁלֹּשׁ
תְּפִלוֹת, כְּנֶגֶד אֶת הַכֶּכֶשׁ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בִּבְקָר – זו
תְּפִלַּת שַׁחֲרִית, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (בראשית יט) וַיִּשְׁכֹּם
אַבְרָהָם בִּבְקָר אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר עָמַד שָׁם אֶת פָּנָיו
ה'. וּפְרָשׁוֹהָ רַבּוֹתֵינוּ, שֶׁאֵין עֲמִידָה אֲלֹא תְּפִלָּה.
וְאֵת הַכֶּכֶשׁ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים – כְּנֶגֶד
תְּפִלַּת מִנְחָה שֶׁתִּקֵּן אוֹתָהּ יִצְחָק. זֶהוּ שִׁכְתוּב (שם
כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוֹחַ בִּשְׂדֵה לְפָנוֹת עָרֵב, וְאֵין
שִׁיחָה אֲלֹא תְּפִלָּה. תְּפִלַּת עֶרְבִית כְּנֶגֶד אֲמוּרִים
וּפְדָרִים שֶׁמִּתְאַפְּלִים כָּל הַלַּיְלָה, זֶהוּ שִׁכְתוּב (שם
כח) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלֵּן שָׁם כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ, וְאֵין
פְּגִיעָה אֲלֹא תְּפִלָּה.

בֵּין כֵּךְ שֶׁאֵנוּ בַּמָּקוֹם זֶה, לָמָּה כָּתוּב וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי
הַמָּקוֹם וַיִּשֶׁם מְרֹאשֵׁתוֹ וַיִּשְׁכֹּב בַּמָּקוֹם
הַזֶּה? וְכִי לֹא הָיוּ לוֹ כָּרִים וּכְסָתוֹת לְשֹׁכֵב? אֲלֹא
הוּאִיל וּבָא חֲתָן לְכָלָה, אָף עַל פִּי שֶׁלֹּא הָיָה דְּרָכּוֹ
לְשֹׁכֵב אֲלֹא בְּכָרִים וּכְסָתוֹת, וְהִיא נִתְּנָה לוֹ אֲבָנִים

לְשֹׁכֵב – יִקְבֹּל הַכֹּל בְּרָצוֹן הַלֵּב, וְהָרִי נִתְבָּאֵר. וְגַם
כֶּךָ נֶאֱמַר בַּחֲבוּר הָרָאשׁוֹן. מִהוּ שִׁפְתוֹב (שם לב)
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כִּאֲשֶׁר רָאָם? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שֵׁב
וְאָמַר הַפְּסוּק. (ערד כאן רעיא מהימנא).

סדר הלימוד ליום כב אייר [יום 229 בשנה]

אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, הָיִיתִי מְסַתְּפֵל, הַשְּׁמִירָה הִיא
וְדַאי בִּלְב, (שְׂרָאָה בלב) (וְהַלֵּב דְּגִמַּת הַלֵּב הָעֲלִיּוֹן) וְלִכְן
שְׁמוֹר בִּלְב וְלֹא בְּמָקוֹם אֲחֵר. זְכִירָה בְּזָכֹר, בִּמְחַ,
שְׂרוּכָב וְשׁוּלֵט עַל הַלֵּב. וְאֵין זְכִירָה אֶלָּא בִּמְחַ.
וְעַל זֶה זְכוּר לְזָכֹר, וְשְׁמוֹר לְנִקְבָּה. הַמְּחַ שֶׁהוּא
זָכֹר, רוּכָב וְשׁוּלֵט עַל הַלֵּב. הַלֵּב שׁוּלֵט וְרוּכָב
עַל הַכֶּבֶד. הַכֶּבֶד, סְמָאֵל וְנִחָשׁ זֶה בְּזֶה, וְהוּא
אֶחָד. (וְהֵם זָכֹר וְנִקְבָּה) יוֹתֶרֶת הַכֶּבֶד וְכֶבֶד. וְלִכְן
בְּקֶרְבָן, יוֹתֶרֶת הַכֶּבֶד זֶה נִחָשׁ. כֶּבֶד מֵאֲכָל זָכֹר,
סוּד שֶׁל סְמָא"ל.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדַאי כֶּךָ זֶה, וַיִּפֶּה הוּא. וּבְרוּר
הַדָּבָר וְסוּד וְנִסְתָּרוֹת הַקֶּרְבֵּן כֶּךָ הוּא. כֶּבֶד
לִוְקַח בִּהְתַּחֲלָה, הוּא וְהַיּוֹתֶרֶת שְׁלוֹ, (וְאַחֵר כֶּךָ הַיּוֹתֶרֶת
שְׁלוֹ) סְמָאֵל וּבֵת זִוְגוֹ. (וְאַחֵר כֶּךָ כָּל וְכוּ' שְׁאוּתָם חִילוֹת) וְכָל
אוֹתָם עוֹרְקֵי הַכֶּבֶד חִילוֹת וּמִחֲנוּת שְׁלָהֶם,
וְלוֹקָחִים אֶת שְׁלָהֶם, שְׁאוּכָלִים חֲלָבִים וְשִׁמְנוֹנֵי

הַקָּרְבָּן. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְאֵת הַחֵלֶב אֲשֶׁר עָלֵיהֶם. וְאֵז
נִקְרַב הַכֹּל לֵילָב.

וְהַיֵּלָב לֹא לִוְקַח מֵהַכֹּל, אֲלָא וְדוּי שְׁנַעֲשָׂה בּוֹ
וְעוֹלָה בָּאוּתוֹ עֶשֶׂן וּתְפִלָּה שְׁנַעֲשָׂה עָלָיו
הַקָּרְבָּן. הַיֵּלָב מִקְרִיב לְמַח, רְצוֹן שֶׁל הַיְחִיד
שֶׁהִכְהֵן בּוֹ וְחֻדוֹת הַלְוִיִּם. הַמַּח הַזֶּה אֹר שְׁבֹא
מִמַּח עָלָיוֹן. הַמַּח מִקְרִיב לְטָמִיר מֵהַכֹּל, שֶׁלֹּא
נוֹדַע כָּלֵל, (אֵלָיו, מִכָּלֵל שֶׁלֹּא נִפְרַע כָּלֵל) וְהַכֹּל נִקְשָׁר זֶה
בָּזֶה, וְהַמַּח מִקְרִיב נַחַת רוּחַ שֶׁל הַכֹּל.

עוֹרְקֵי הַכָּבֵד, אֵלּוּ אֲשֵׁים וְכָל אוֹתָם חִילוּתֵיהֶם.
כָּבֵד, כָּמוֹ שְׁנֵאמַר. יוֹתֵרֶת נִקְבָּה, נִקְבָּה
שָׁלוֹ. לָמָּה יוֹתֵרֶת? שֶׁלֹּא מִתְחַבֵּרֶת בְּזָכֶר, אֲלָא רַק
כְּשֶׁנִּשְׁאַרְתָּ לָּהּ שְׁעָה לְאַחַר שְׁעִשְׁתָּה נְאוּפִיָּה
וְעִזְבָּה אוֹתוֹ. עוֹד יוֹתֵרֶת נִקְבָּה – שְׁכִשְׁרוּצָה
לְהִתְחַבֵּר בְּאָדָם, נַעֲשִׂית אֵלָיו שִׁירִים, שֶׁלֹּא
נַחֲשֶׁכֶת כָּלֵל. לְאַחַר מִכָּן מִתְקַרֶּבֶת לְאֵט לְאֵט
אֵלָיו, עַד שְׁנַעֲשִׂית אֵלָיו חִבּוּר אֶחָד. וּמִעוֹרְקֵי
הַכָּבֵד הִלְלוּ מִתְפַּשְׁטִים אֲחֵרִים קְטָנִים לְכַמָּה
מִיָּנִים, וְהַכֹּל לִוְקָחִים אֲמוּרִים וּפְדָרִים, וְכָלֶם
כָּלוּלִים בַּכָּבֵד.

הַיֵּלָב שֶׁהוּא עֶקֶר בִּקְדוּשָׁה, לִוְקַח וּמִקְרִיב לְמַח,
כָּמוֹ שְׁנֵאמַר. הַיֵּלָב שְׁרוּי עַל שְׁתֵּי כָלִיּוֹת,

וְהֵם שְׁנֵי כְּרוּבִים, נוֹתְנִים עֲצָה, וְהֵם רְחוּקִים
 קְרוּבִים, יְמִין וּשְׂמָאל, וְכֹלֶם נוֹטְלִים וְאוֹכְלִים כָּל
 אֶחָד כְּרָאוּי, עַד שֶׁהַכֹּל נִקְשָׁר כְּאַחָד.

זְבָחִי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁפָּרָה. זֶה נִקְרָב לֵיֵלֵב, רוּחַ
 נִשְׁפָּרָה, וְדוּי וּתְפִלָּה. שְׁהֲרִי וְדָאִי (קֹהֶלֶת יב)

וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה. וְהַכֶּבֶד
 מִקְרִיב אוֹתוֹ לְגִבֵּי הַלֵּב, שֶׁהוּא סִנְגוֹר עָלָיו,
 וְהַכֹּל קָשׁוּר אֶחָד בְּקֶרֶבָן.

מִהַכֶּבֶד יוֹצְאִים כָּל הַחֲלָאִים וְכֹל הַמַּכּוֹת לְכֹל
 אֵיבָרֵי הַגּוּף, וְבוֹ שְׂרוּיִים. הַלֵּב הוּא זֶךְ
 מִהַכֹּל, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא כָּל טוֹב, וְכֹל בְּרִיאֹת
 הָאֵיבָרִים כָּלֶם, וְכֹל חֲזָק, וְכֹל חֲדוּהָ, וְכֹל
 הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁצָּרִיכִים לְכֹל הָאֵיבָרִים.

רַעֲיָא מְהֵימְנָא

אָמַר רוּעָה הַנֶּאֱמָן, אֵין קֶרְבָּנוֹת אֲלָא לְהִרְחִיק
 צָדָדִים טְמֵאִים וּלְקַרֵּב דִּרְגוֹת קְדוּשׁוֹת.

וְנֶאֱמַר בַּחֲבוּר הָרִאשׁוֹן שְׁלָהֶם: (עוֹרְקֵי הַכֶּבֶד אֵלּוּ אֲשִׁים
 וְכֹל אוֹתָם תִּזְלֹת, וְנִתְבָּאֵר) עוֹרְקֵי הַכֶּבֶד, יֵשׁ מֵהֶם
 גְּדוֹלִים, יֵשׁ מֵהֶם גְּדוֹלִים וְקִטְנִים, וּמִתְפַּשְׁטִים
 מֵהֶם לְכַמָּה צָדָדִים. וְאֵלּוּ לוֹקְחִים אֵיבָרִים
 וְאִמּוּרִים וּפְדָרִים שֶׁמֵּתְאֲפְלִים כָּל הַלֵּילָה, שְׁהֲרִי
 קֶרֶבָן כָּלּוּ לָהּ.

אָמַר מְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, רוּעָה הַנֶּאֱמָן, הֲלֹא
אָמַרְתָּ לְעִיל שְׁקִרְבָּנוֹת שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֵינָם אֵלָּא לְקָרֵב י' לָהּ, ו' לָהּ. אֵלָּא שְׁאֵף
עַל גַּב שְׁכָל הַקְרָבָנוֹת יֵשׁ לְהַקְרִיב לְפָנָיו, הוּא
מַחְלֵק לְכָל הַמַּחֲנוֹת מֵאֲכָלֵי הַקְרָבָנוֹת, לְכָל אֶחָד
כָּרְאוּ לוֹ. לְשִׁכְלִיִּים מְזֻנּוֹת הַתּוֹרָה, וּמִשְׁתַּה
הַיֵּין וּמִים שֶׁל הַתּוֹרָה. לְטַבְעִיִּים, שֶׁהֵם שְׂדִים,
שֶׁהֵם כִּבְנֵי אָדָם, נוֹתֵן לָהֶם מֵאֲכָלִים טַבְעִיִּים
יָלוּ, שְׂיֹרֵד אֵשׁ שְׁלָהֶם לֶאֱכֹל אוֹתָם.

כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁוּהָ רַבּוֹתֵינוּ, אִם זָכוּ – הִיא יוֹרֵד
כְּאֲרִיהָ שֶׁל אֵשׁ לֶאֱכֹל הַקְרָבָנוֹת, וְאִם לֹא –
הִיא יוֹרֵד שָׁם כְּמִין כָּלֵב שֶׁל אֵשׁ. וְגַם כֶּף כְּשִׁמַּת
אָדָם, אִם זֹכָה – יוֹרֵד בְּדַמּוֹת אֲרִיָּה לְקַבֵּל אֶת
הַנֶּפֶשׁ, וְאִם לֹא – בְּדַמּוֹת כָּלֵב, שְׁאָמַר עָלָיו דָּוִד,
(תהלים כב) הִצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדַתִּי.

וּבְדִי לְהַצִּיל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת גּוֹפִיהֶם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל מֵהֶם וְאֶת נַפְשוֹתָם, מִנֶּה לְהַקְרִיב
קְרָבָנוֹת שֶׁל בְּהֵמוֹת וְגוֹפִים בְּמִקּוֹמָם, לְקִיָּם (משלי
כה) אִם רָעַב שִׁנְאָךְ הֶאֱכִילָהוּ לֶחֶם וְאִם צָמָא
הִשְׁקָהוּ מַיִם. אֲבָל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא לוֹקַח כִּי
אִם אֶת רִצּוֹן הַלֵּב וְשִׁבְרוֹנוֹ (שְׁהוּא יִשְׂרָאֵל). זֶהוּ שְׁכַתּוֹב
(תהלים נא) זָבַחִי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבְּרָה לֵב נִשְׁבָּר

וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. כְּמוֹ כָּלִי חֶרֶס שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶם נִשְׁבְּרוּ נִטְהָרוּ.

כִּהֵן מַח. לְוִי לֵב. יִשְׂרָאֵל גּוֹף. וְנֶאֱמַר בָּהֶם,
כִּהְנִים בַּעֲבוּדָתָם וּלְוִיִּם בְּדוּכָנָם וַיִּשְׂרָאֵל
בְּמַעֲמָדָם. וְאִם צָרִיךְ לְהַקְרִיב כְּבֵד לֵלֵב, חֲלָבוֹ
שֶׁל אוֹתָם טְמֵאִים, הוּא לֹא לֹקָח. אֲלֹא שֶׁמִּנּוּנוֹ
שֶׁל חֲלָב טָהוֹר. כְּמוֹ שֵׁשׁ בַּגּוֹף חֲלָב טָהוֹר וְחֲלָב
טָמֵא, דָּם צָלוּל בְּלִי פִסְלֹת וְדָם עָכוּר בַּפִּסְלֹת.
וְעוֹרְקֵי הַלֵּב חֲטִילֹת קְדוּשִׁים, וְעוֹרְקֵי הַכֶּבֶד
חֲטִילֹת טְמֵאִים. גַּם כֶּךָ הֵם מַחֲנֹת הַיֵּצֶר הָרַע
וּמַחֲנֹת הַיֵּצֶר הַטּוֹב. אֵלּוּ מְמַנִּים עַל עוֹרְקֵי הַלֵּב,
וְאֵלּוּ מְמַנִּים עַל עוֹרְקֵי הַכֶּבֶד. גַּם כֶּךָ שְׁתֵּי אַמּוֹת,
יִשְׂרָאֵל וְאַמּוֹת הָעוֹלָם עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת.

אָמַר לוֹ רוּעָה הִנָּאמֵן, יִפֶּה אִמְרַת בְּכָל, אָבֵל
אֶפְלוּ יִשְׂרָאֵל לֹא כָּלָם שְׁוִים, שֵׁשׁ בָּהֶם
בְּנֵי מַלְכוּת מִצַּד מַלְכוּת הַקְּדוּשָׁה, כְּלוּלָה מִעֶשֶׂר
סְפִירוֹת וּמִכָּל הָהֵיאוֹת וְכַנּוּיִים. וַיֵּשׁ מֵהֶם עֲבָדִים
מִצַּד שֶׁל עֶבֶד, שֶׁהוּא (בְּרַאשִׁית כד) עֲבָדוֹ זֶקֶן בֵּיתוֹ.
וַיֵּשׁ מֵהֶם כְּבֶהְמוֹת, וְנֶאֱמַר בָּהֶם (יחזקאל לד) וְאַתָּן
צֹאנִי צֹאן מִרְעִיתִי אָדָם אִתָּם. וְאוֹתָם שְׂדוּמִים
לְצֹאן, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא צֹנֶה לְהַקְרִיב בִּהְמוֹת
בְּמִקּוֹמָם לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם. וְאוֹתָם שְׂדוּמִים

למלאכים, קרִבְנוֹת שְׁלֵהֶם הֵם מַעֲשִׂים טוֹבִים
שְׁמַמְנִים עֲלֵיהֶם מְלָאכִים שְׁמַקְרִיבִים לְקָדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּמִקּוֹמָם.

וְאוֹתָם שֶׁהֵיוּ בָּנִים לַה', זֶהוּ שְׁכָתוֹב (דברים י'
בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם, בַּחֲטֵאֵיהֶם
מִתְפָּרְדוֹת הָאוֹתִיּוֹת, וְהַתְקוֹן (שְׁלֵהֶם הוּא הַתּוֹרָה) הוּא
שֶׁתְּהִיָּה תוֹרָה, שֶׁהוּא שֵׁם יְהוָה, לְקָרֵב אֶת
הָאוֹתִיּוֹת, י' בָּה', ו' בָּה', בְּקִרְבָּנוּתֵיהֶם.

הָרִי בְּכָל הַקִּרְבָּנוֹת – בֵּין שֶׁל בְּהֵמוֹת, בֵּין שֶׁל
מְלָאכִים שְׁמַמְנִים עַל מַצּוֹת, בֵּין בְּמַלְכוּת,
בֵּין בְּשֵׁמוֹ – הַכֹּל צָרִיךְ לְהַקְרִיב לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא (שְׁתוֹרָתוֹ) בָּאוֹתִיּוֹת קְדוֹשׁוֹת, וְהוּא רוֹכֵב
בְּאַרְבַּע חֵיּוֹת שֶׁל הַמְּלָאכִים, וְהוּא רוֹכֵב
בְּאַרְבַּעַּה יְסוּדוֹת, שְׁמֵהֶם נִבְרָאוּ אַרְבַּע חֵיּוֹת
טְבָעִיּוֹת. וְהוּא הוּא שְׁמַקְרֵב מִים לָאֵשׁ, וְרוּחַ
לְעָפָר. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (איוב כח) עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו.
וְגַם כֶּךָ הוּא מְקָרֵב אֶת מִיכָאֵל, שֶׁהוּא מִים
שְׁכָלִיִּים, עִם גְּבִרְיָאֵל, שֶׁהוּא אֵשׁ שְׁכָלִי. וְהוּא
מְקָרֵב אֶת אוֹרִיאֵל, שֶׁהוּא אוֹר, שֶׁהֵינּוּ רוּחַ
שְׁכָלִי, עִם רְפָאֵל, שֶׁהוּא אֶפֶר, שֶׁהֵינּוּ עָפָר
שְׁכָלִי. שְׁמִיד שְׁמִסְתֵּלֵק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִבִּינֵיהֶם, אֵין בָּהֶם כַּח.

וְאֵם תֹּאמַר, הֲרִי כָּתוּב בְּכָל הַקְּרָבָנוֹת לִיהוָה, וְאִיךָ אִמְרָנוּ שֵׁשׁ פְּרוּד בְּאוֹתִיּוֹת? אֵלָּא זֶה נֶאֱמַר בְּדִרְגוֹת שֶׁנִּבְרָאוּ וְנִקְרְאוּ בְּשֵׁמוֹ, וְלֹא שֶׁהֵם הוּא מִמֶּשׁ. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (ישעיה מג) כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי בִּרְאֵיתוֹ יִצְרָתוֹ אִף עֲשִׂיתִיו. שֵׁשׁ אוֹתִיּוֹת שֶׁל יְהוָה בְּאַצִּילוֹת, שָׂאִין בָּהֶן פְּרוּד וְהַפְסָקָה, שֶׁהֵן כְּמוֹ מְבוּעֵין אֲלֵיהֶם שֶׁמִּשְׁקִים אֶת הָאֵילָנוֹת. וּמִשּׁוֹם אֵלֶּה שֶׁנִּבְרָאוּ מִתְדַּמִּים י' לְרֹאשׁ, ו' לְגוֹף, ה' ה' לְעֶשֶׂר אֲצָבָעוֹת.

אֲבָל עֲלֵת הָעֲלוֹת עַל הַכֹּל, שֶׁנִּקְרָא יְהוָה, נֶאֱמַר בּוֹ (שם מ) וְאֵל מִי תִדְמִינִי וְאִשּׁוּהָ יֹאמַר קְדוּשׁ. (שם) וְאֵל מִי תִדְמִיּוֹן אֵל וּמָה דְמוּת תַּעֲרֹכוּ לוֹ. (מלאכי ג) אֲנִי ה' לֹא שְׁנִיתִי. לֹא מִגִּיעַ אֵלָיו חֲטָאִים לְהַפְרִיד אוֹתִיּוֹתָיו – י' מֵה', ו' מֵה'. שָׂאִין בָּהֶם פְּרוּד. וְעָלָיו נֶאֱמַר (תהלים ה) לֹא יִגְרֹךְ רָע. הוּא שׁוֹלֵט עַל הַכֹּל, וְאִין מִי שֶׁשׁוֹלֵט בּוֹ. הוּא תּוֹפֵס אֶת הַכֹּל, וְאִין מִי שֶׁתּוֹפֵס בּוֹ. וְהוּא לֹא נִקְרָא יְהוָה, וּבְכָל הַשְּׁמוֹת, אֵלָּא בְּהַתְּפַשְּׁטוֹת אוּרֵי עֲלֵיהֶם. וּכְשֶׁמִּסְתַּלֵּק מֵהֶם, אִין לוֹ מַעְצָמוֹ שֵׁם כָּלֵל מֵהֶם. עֲמַק עֲמַק מִי יִמָּצְאוּ.

אִין אוּר יָכוֹל לְהַסְתַּכֵּל בּוֹ, שֶׁלֹּא נִחְשֶׁךְ. אֲפֹלוּ כֶּתֶר עָלָיוֹן, שֶׁאוּרֵי חֲזָק עַל כָּל הַדִּרְגוֹת וְעַל

כָּל חֵילוֹת הַשָּׁמַיִם, עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, נֶאֱמַר
 עָלָיו (שם יח) יֵשֶׁת חֶשֶׁךְ סִתְרוֹ. וְעַל חֻכְמָה וּבִינָה –
 (שם צג) עָנָן וְעַרְפֶּל סְבִיבָיו. כָּל שָׁכֵן שָׂאֵר הַסְּפִירוֹת,
 כָּל שָׁכֵן הַחַיּוֹת, כָּל שָׁכֵן יְסוּדוֹת, שֶׁהֵם מֵתִים.
 הוּא סוֹבֵב עַל כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְאֵין סוֹבֵב אוֹתָם
 לְכָל צַד, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה וּלְאַרְבָּעָה צְדָדִים, פָּרֻט
 לוֹ. וְאֵין מִי שְׂיוֹצֵא מִרְשׁוֹתוֹ הַחוּצָה. הוּא מְמַלֵּא
 כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְאֵין (אֱלוֹהִים וְכוּ' לָהֶם חוּץ מִמֶּנּוּ) אַחֵר
 שֶׁמְמַלֵּא אוֹתָם.

הוּא מְחַיֶּה אוֹתָם, וְאֵין אֱלוֹהִים אַחֵר עָלָיו לְתֵת לוֹ
 חַיִּים. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (נחמיה ט) וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת
 כָּלֶם. וּבִגְלָלוֹ אָמַר דָּנִיֵּאל, (דניאל ד) וְכָל דִּירֵי הָאָרֶץ
 כְּאִינָם חֲשׁוּבִים, וְכִרְצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּחֵיל הַשָּׁמַיִם.
 הוּא מְקַשֵּׁר וּמְיַחֵד מִין לְמִינוֹ, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה,
 וְאֵין קִרְבָּה לָהֶם בְּאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת, רַק הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא כְּשֶׁהוּא בִּינֵיהֶם.

מִיָּד שֶׁחֲטָאוּ, אֵלּוֹ שֶׁנִּקְרְאוּ בָּנִים אֲתָם לֵה'
 אֱלֹהֵיכֶם, הִסְתַּלַּק מִן הָאוֹתִיּוֹת, וְנִשְׁאַרוּ
 בְּפִרוּד. וּמָה תְקוּנוֹ? לְקַרֵּב אוֹתִיּוֹת בְּקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא – י' בִּה', ו' בִּה'. גַּם כִּן הֵם עֲבָדִים שְׁלוֹ מַצַּד
 הַחַיּוֹת, בְּחֲטֵאֵיהֶם גָּרְמוּ לוֹ לְהִסְתַּלַּק מֵהֶם. מָה
 תְּקַנְתָּם? לְהוֹרִיד אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם

לְקָרֵב אוֹתָם. גַּם כֹּךְ אֵלּוּ שֶׁהֵיוּ מֵאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת,
שֶׁהֵם צֵאֲנוּ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁגָּרְמוּ לְסַלֵּק
אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵהֶם, מָה הַתְקַנָּה? לְקָרֵב
לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְלִכְן בְּכֻלָּם צִוָּה: קָרֵב לֵה', אֶת קָרְבָּנִי לַחֲמִי
לְאַשִׁי. גַּם, אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בִּבְקָר
וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָּיִם. וְכִתּוּב
(וְלִקְחָתָּ) שְׁתֵּי תָרִים אוֹ שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה. כָּל מִין הוֹלֵךְ
לְמִינוֹ. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקָרֵב הַכֹּל בְּמָקוֹם זֶה,
הוּא עֹלֵת הַכֹּל, שְׁאִין אֱלֹהִים פָּרֹט לוֹ, וְאִין מִי
שִׁיכּוֹל לְקָרֵב חֲטָאוֹת פָּרֹט לוֹ.

אֲבָל חֲטָאוֹת אֲמוֹת עוֹבְדֵי עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
וּמִזְלוֹת, הֵם מֵצֵד הַפְּרוּד. אוֹי לְמִי
שֶׁגִּזְרָם בְּחֻטְאֵיו לְהַעֲלוֹת אוֹתִיּוֹת וְחִיּוֹת יְסוּדוֹת,
שֶׁמִּיד מִסְתַּלֵּק הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִיִּשְׂרָאֵל,
וְיִכְנָסוּ בֵּינֵיהֶם אֲמוֹת עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים
וּמִזְלוֹת, שְׁאִין לָהֶם קִרְבָּה לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁאִין קִרְבָּנוֹת בַּחוּץ לָאָרֶץ. וְלִכְן פֶּרֶשׁוּהָ
רַבּוֹתֵינוּ, הִדָּר בַּחוּצָה לָאָרֶץ דּוֹמָה כְּמִי שְׁאִין לוֹ
אֱלֹהִים. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁאָמַר דְּבָרִים הֵלֵלוּ, יָרְדוּ כָּל
הָאוֹתִיּוֹת הַקְדוּשׁוֹת וְחִיּוֹת קְדוּשׁוֹת וְאַרְבָּעָה
יְסוּדוֹת אֵלָיו, וּבִרְכוּ אוֹתוֹ וְאָמְרוּ: עַל יְדֶךָ, רוּעָה

הַנְּאֻמָּן, יֵרֵד עָלֵינוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִתְקַרְבִּים
מִיָּן לְמִינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּאַרְבַּעַת יְסוּדוֹת. כָּעֵת הַתְּבַרֵּר הַכֹּל עַל בְּרִיו. (עד
כאן רעיא מהימנא).

פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים לז) בְּטַח בַּה' וַעֲשֵׂה טוֹב שְׁכֵן
אֶרֶץ וּרְעֵה אַמּוּנָה. בְּטַח בַּה', כָּרְאוּי.
וַעֲשֵׂה טוֹב, תִּקּוֹן שֶׁל בְּרִית הַקְּדוֹשׁ, שֶׁתִּתֵּן אוֹתָהּ
וְתִשְׁמַר אוֹתָהּ כָּרְאוּי. וְאִם תַּעֲשֶׂה אֶת זֶה, אַתָּה
תִּהְיֶה כָּאֵן בְּאֶרֶץ, וְאוֹתָהּ הָאֻמּוּנָה שֶׁלְּמַעְלָה תִּזּוֹן
מִמֶּךָ וְתִתְּפָרֵס מִמֶּךָ.

וְעוֹד, (מתקן אותו ושומר עליו. שְׁכֵן אֶרֶץ - אֶרֶץ קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה, אֶרֶץ
הַחַיִּים, שֶׁהָאֶרֶץ הַזֶּה תִּשְׁרָה בְּטוֹב הַהוּא. וּרְעֵה אַמּוּנָה - אוֹתָהּ
הָאֻמּוּנָה שֶׁלְּמַעְלָה תִּהְיֶה נְזוּנִית וּמִתְּפָרֵס מִמֶּנּוּ עַל יָדְךָ. וְאִם תַּעֲשֶׂה זֶה)
תִּתְּעַנֵּג עַל ה' וְיִתֵּן לְךָ מִשְׁאֵלֶת לְבָבְךָ - כָּל זֶה
מִתְּתֵן בְּתִקּוֹן הַבְּרִית. כִּיּוֹן שֶׁהַתִּקְנָה הַבְּרִית,
הַתִּתֵּן הַכֹּל. פְּנִיחָס, מִשּׁוֹם שֶׁקָּנָא עַל בְּרִית זו,
זָכָה לְכֹל. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שֶׁהִגֵּן עַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְכֹו הַתִּקְנִים וְהַתְּעַנֵּג עַל ה'. שֶׁהִרִי עָלָה וְהַתִּקְשָׁר
לְמַעְלָה (וְהָאִיר) בְּאוֹר הָרֵאשׁוֹן שֶׁבָּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְגִנֵּז אוֹתוֹ. בְּאוֹתוֹ אוֹר שֶׁנִּהְיָה מִמֶּנּוּ אֲבָרָהִם,
וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן נִקְשָׁר בּוֹ.

אַחַר שְׁעָלָה לְכַהֲנָה גְדוּלָּה, לֹא הִזְכִּיר לוֹ הָרַג
זְמָרִי, וְלֹא רָאוּי, בְּשָׁבִיל שְׁלֹא יֵאָחַז כָּלֵל
בְּעִנְפָיו שֶׁל הַצַּד הָאַחֵר, וְלֹא רָאוּי לְהִזְכִּיר עָלָיו.
שְׁכַל מִי שֶׁהוֹרֵג, עֲנָפִים שֶׁל צַד הָאַחֵר יֵשׁ בּוֹ.
וּפְנִיחָס הָרִי נֶאָחַז בִּימִין, וְאֵין לוֹ חֶלֶק בְּצַד הָאַחֵר
כָּלֵל, וְלָכֵן לֹא נִזְכָּר כָּאן. מֶה שֶׁנִּרְאָה שְׁבַח – גִּנְאִי
הוּא לוֹ, וְנִחִיתוֹת מִמַּעַלָּה עֲלִיוֹנָה שֶׁנֶּאָחַז בָּהּ.
וְלָכֵן כְּתוּב הַמָּכָה אֲשֶׁר הִכָּה סֵתָם, וְשֵׁם הָאִשָּׁה
הַמָּכָה, וְלֹא נִזְכָּר עַל יְדֵי מִי.

אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שֶׁשׁוֹמְעִים דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה שְׁלֵף, וְאֲשֶׁרִי חֶלְקִי שְׁזָכִיתִי לְכָךְ.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שֶׁאֵתָּה וַחֲסִידוֹת
שְׁלֵף נִמְצָא בְּתוֹכוֹ. עַד שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבִים וּמְפִיסִים זֶה
אֶת זֶה, בָּא רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן רַבִּי שְׁמַעוֹן וּמְצָא
אוֹתָם שָׁם. אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, וְדָאִי שְׁכָתוּב (בראשית
לב) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כְּאֲשֶׁר רָאִם מַחְנֶה אֱלֹהִים זֶה.
אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בֶּן־יִשָּׁכָר, שֶׁב בְּנֵי וַאֲמַר
הַפְּסוּק. יֵשֵׁב רַבִּי אֶלְעָזָר.

פִּתְחָה וַאֲמַר, (שם) וַיַּעֲקֹב הֵלֶךְ לְדֶרֶכוֹ וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ
מְלֹאכֵי אֱלֹהִים. מֶה זֶה וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ? אֵלָּא
יֵשׁ פְּגִיעָה לְטוֹב וַיֵּשׁ פְּגִיעָה לְרָע וַיֵּשׁ פְּגִיעָה
לְתַפְלָה. אֵלָּא בְּשַׁעַה שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ לְחָרָן מֶה

כתוב? (שם כח) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם. תִּפְלֹת עֲרֵבִית הָיָה
מִתְפַּלֵּל בְּאוֹתוֹ מָקוֹם, כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות לג) הִנֵּה
מָקוֹם אֲתִי. וְתִפְלֹת עֲרֵבִית בְּאוֹתוֹ מָקוֹם נִרְאָתָה.

עוֹד וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם – דְּבָרֵי פִּיּוּסִים הֵם. שְׂבָא
הַשֹּׁמֵשׁ הַקָּדוֹשׁ אֶל הַלְבָנָה, בַּעֲלָהּ אֶל
אִשְׁתּוֹ. מִכָּאן שֶׁלֹּא רָאוּי לַבַּעַל לָבֹא לְאִשָּׁה אִם
לֹא הָיָה בְּדִבְרֵי פִּיּוּסִים לְפִיּוּסָהּ, שֶׁכְּתוּב וַיִּפְגַּע
בַּמָּקוֹם, וְאַחֵר כֵּן וַיֵּלֶן שָׁם. כְּשֶׁהָיָה בָּא יַעֲקֹב
מִחֶרֶן, מֶה כְּתוּב? וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ. שְׁלַחָה הִיא לְפִיּוּס
אוֹתוֹ לָבֹא אֵלֶיהָ.

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כִּי אֲשֶׁר רָאָם. מֶהוּ כִּי אֲשֶׁר רָאָם? אֵלּוֹ
מִלֵּאכֵי הַיּוֹם. וּמִלֵּאכֵי הַלַּיְלָה הָיוּ,
וְנִתְכַּסּוּ מִמֶּנּוּ, וְאַחֵר כֵּן נִתְגַּלּוּ לוֹ. וְלִכֵּן כִּי אֲשֶׁר
רָאָם, כְּתוּב מִחֲנִיָּה אֱלֹהִים זֶה. מִכָּאן שֶׁהָיוּ אֵלּוֹ
שֶׁל הַיּוֹם, וְאֵלּוֹ שֶׁל הַלַּיְלָה. בְּאֵלּוֹ שֶׁל הַלַּיְלָה
כְּתוּב מִחֲנִיָּה אֱלֹהִים, וּבְאֵלּוֹ שֶׁל הַיּוֹם כְּתוּב בְּהֵם
זֶה. וְלִכֵּן וַיִּקְרָא שָׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מִחֲנִיָּים, שְׁתֵּי
מִחֲנִיּוֹת. וְעַכְשָׁיו מִחֲנִיּוֹת קְדוּשִׁים רָאִיתִי כָּאֵן. אֲשֶׁרִי
הַדֶּרֶךְ שֶׁבָּאתִי לְכָאֵן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִי שֶׁפּוֹתַח פֶּתַח יֹאמַר. אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר, שְׁנִינּוּ, כֹּל מִי שֶׁאוֹמֵר תְּהִלָּה

לְדוֹד בְּכָל יוֹם שֶׁלֹּשׁ פַּעַמִּים, הוּא בֶן הָעוֹלָם
הַבָּא. וְהָרִי נִתְבָּאֵר הֵטַעַם. אִם בְּגִלְל פְּרִנְסָה
וּמְזוֹן שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת – פַּעַמִּים הֵם בְּכָל יוֹם,
בִּבְקָר וּבֶעֶרֶב, שִׁכְתוּב (שמות טז) בְּתַת ה' לָכֶם
בֶּעֶרֶב בֶּשֶׂר וְגו'. לָמָּה שֶׁלֹּשׁ פַּעַמִּים בְּכָל יוֹם?
אֲלֹא שְׁנַיִם לְמְזוֹן בְּנֵי אָדָם וְשֶׁל כָּל הָעוֹלָם,
וְאַחַד לְתַת חֲזֵק לְאוֹתוֹ מְקוֹם שִׁידּוֹ פְּתוּחוֹת.

וְשְׁנַיִ מְזוֹנוֹת אֵלּוּ מְשָׁנִים זֶה מִזֶּה, וְכֻלָּם שְׁלֹשָׁה
מְזוֹנוֹת כְּתוּבִים כָּאן: (תהלים קמה) וְאַתָּה נוֹתֵן
לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ – זֶה מְזוֹן הָעֲשִׁירִים, שְׁנוֹתֵן
אֲכָל רַב בְּעֵתוֹ. הָרִי אַחַד. שְׁנַיִם – שִׁכְתוּב
וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן, זֶה מְזוֹן הָעֲנִיִּים, שֶׁהֵם
שׁוֹבְעִים מִרָצוֹן וְלֹא מִתּוֹךְ אֲכָל רַב. שְׁלֹשָׁה –
שִׁכְתוּב פּוֹתַח אֶת יָדָךְ, זֶהוּ חֲזֵק לְאוֹתוֹ מְקוֹם,
וּבִפְתִּיחַת יָדּוֹ יוֹצֵא רָצוֹן וְשׁוֹבֵעַ לְכָל.

עוֹד כֵּךְ לְמַדְנּוּ, שְׁאִינוּ אֲלֹא פַּעַמִּים בְּשִׁבִּיל מְזוֹן
וּפְרִנְסָה בְּכָל יוֹם, שְׁאֵלּוּ חַיִּיב עַל הָאָדָם.
וְאִם אָמַר יוֹתֵר, לֹא בְּגִלְל חוֹבָה הוּא, אֲלֹא
בְּשִׁבִּיל שִׁבְחַת תּוֹךְ תְּשֻׁבָּחוֹת שֶׁל זְמִירוֹת דְּוֹד
הַמֶּלֶךְ. (שׁוֹצֵא יָדּוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמִבְּרֹךְ וּשְׁבֻעִים מִרָצוֹן, וְעַל זֶה
אֵין חַיִּיב הוּא אֲלֹא פַּעַמִּים בְּיוֹם, וְשִׁבְחַת הוּא לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְתַת לוֹ זְמִירוֹת
שֶׁל דְּוֹד הַמֶּלֶךְ) מָה הֵטַעַם? מִשּׁוֹם שֶׁפְּרִנְסָה לֹא רְאוּי

לשאל, רק לאחר התפלה ופרנסת רבונו. המלך
יאכל בתחלה, ואחר כך יאכלו עבדיו.

זהו שכתוב, (שיר השירים ה) באתי לגני אחתי כלה
[וגו'] אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם
חלבי, אחר כך אכלו רעים. אכלתי יערי – זו
תפלת מישוב. עם דבשי – זו קריאת שמע. אכלתי
יערי – זו תפלת מישוב, אותו יער לבנון, יוצר
אור (משרתים) והאופנים וחיות הקדש (כלם קדושים), כל
אלה נקראים יער עצים ונצבים שבו. עם דבשי –
זו קריאת שמע, שהיא מתיקות הכל, בכמה
צופים ומתוקים.

שתיתי ייני – זו תפלת מעמד, מהטוב (משיכה)
של יין עליון המשמר, וזה בשלש
ברכות ראשונות. עם חלבי – אלה אותן שלש
ברכות אחרונות, וכלולים אלו באלו. עד כאן
מאכל המלך. לאחר שאכל המלך – אכלו רעים
למעלה, שתו ושכרו דודים למטה.

ולכן אין חיוב של מזון אלא לאחר התפלה.
בתפלת מנחה (בערב) לפני התפלה. מה
הטעם? משום שעד שלא נמצא דין קשה בעולם,
בעוד שפני המלך מאירות, יאמר תהלה לדוד

בְּסִדּוּר זֶה שֶׁל הַמְּזוּן. שְׁלֹא־אֲחֵר שֶׁהֵדִין שְׂרׁוּי וְתִלּוּי
עַל הָעוֹלָם, זֶה אֵינָהּ הַשְּׁעָה. בָּא רַבִּי פִּנְחָס וּנְשָׁקוּ.

רַעֲיָא מִהֵימָנָא

אָלָא פִּגְיָעָה הִיא פִּיּוּס. שְׁכַּשְׁיבֵא הֶחֱתָן לַכֶּלֶה,
אֵין דֶּרֶךְ לַחֲתָן לְהִתְיַחַד עִם הַכֶּלֶה אֲלֵא
בְּפִיּוּס, וְאַחֵר כֵּךְ יַעֲשֶׂה עֲמָה לִינָה. וְהֵינּוּ כִי
בָא הַשֹּׁמֵשׁ.

אָמַר רוּעָה הֵנָּא־מֶן, אִם כֵּךְ, מֵהוּ כִי בָא הַשֹּׁמֵשׁ,
שֶׁהֲרִי דֶּרֶךְ דִּרְשׁ פִּרְשׁוּהָ לְשׁוֹן כְּבוּי, וְהֵינּוּ
כִי בָא הַשֹּׁמֵשׁ? אֲלֵא מִכָּאן לְמִדְּנוּ, מִי שֶׁמִּתְיַחַד
עִם אִשְׁתּוֹ צָרִיךְ בְּלִילָה לְכַבּוֹת אֶת הַנֵּר, וּבִיּוֹם אֵין
דֶּרֶךְ רַבּוֹתֵינוּ לְשֹׁמֵשׁ מִטָּתָם, רַק בְּלִילָה, דֶּרֶךְ
צְנָעָה. וְלִכֵּן מְתִי נַעֲשֶׂה לִינָה? כִי בָא הַשֹּׁמֵשׁ,
שֶׁהִתְפַּנֵּה הַשֹּׁמֵשׁ מִהָעוֹלָם.

וְלִכֵּן גַּם כֵּן צָרִיךְ לְהִתְכַּסּוֹת מִהַשֹּׁמֵשׁ, וְכֵךְ צָרִיךְ
לְהִתְכַּסּוֹת מֵאֵלוּ הַמְּלָאכִים, שֶׁהֵם מֵיִצֵּר
הַטּוֹב מִיָּמִין בְּכַמָּה מַחֲנוֹת, וּמֵיִצֵּר הָרַע שֶׁהוּלֵךְ
לְשֹׁמְאֵל בְּכַמָּה מַחֲנוֹת. וְלִכֵּן אַחֵר שְׂבָא הַבִּקֵּר
אָמַר כְּאֲשֶׁר רָאָם. וּמִצַּד יַעֲקֹב שֶׁהָיָה אִישׁ תָּם, לֹא
הָיָה עָמוּ, רַק חִילוֹת הַמֶּלֶךְ וְהַמְּלָכָה, וְלִכֵּן וַיִּקְרָא
שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵי. אוֹתָם מְלָאכֵי הַיּוֹם

כתוב, כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחְנֶה אֱלֹהִים זֶה. וּכְשָׁבֹאוֹ
מִלְאֲכֵי הַלִּילָה, שֶׁהִתְכַּנְּסוּ אֹתוֹ לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ, אָמַר
וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מַחְנֵים.

מִשּׁוּם שֶׁהִתְפַּלֶּה הִיא כֻּלָּה, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (שיר השירים
ד) אֲתִי מִלְּבָנוֹן כֻּלָּה אֲתִי וְגו'. נִקְרָא כָּאֵן
”אֲתִי”, וּבִתְוֹרָה שֶׁבְּכָתַב נֶאֱמַר עָלֶיהָ, (שמות לג) הִנֵּה
מָקוֹם אֲתִי. וּמִשּׁוּם שֶׁהִיא נִקְרָאָה מָקוֹם בָּעוֹלָם
הַזֶּה, נֶאֱמַר בָּהּ וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלֶּן שֵׁם.

וְלִבָּן הִיא אֲמָרָה, (ירמיה ט) מִי יִתְּנֵנִי בַּמִּדְבָּר מְלוֹן
אוֹרְחִים. שֶׁהִיָּתָה רְשׁוּת בִּפְנֵי עַצְמָהּ, וְלֹא
עִם אוֹתָם שְׁקוּבָעִים אוֹתָהּ חוֹבָה עִמָּם, בְּלִי הַחֲתָן
שָׁלָה. וּבְכָל שָׁעָה שָׁאֲדָם מִתְפַּלֵּל, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְקַדֵּים וְשׁוֹמֵר אוֹתוֹ. וְסוּד הַדְּבָר – (בראשית כד)
וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֵה לָּהּ. וְאֵין אִישׁ אֶלָּא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (שמות טו) ה' אִישׁ מִלְחָמָה. (בראשית
כד) וַיְהִי הוּא טָרָם כֻּלָּה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יֵצֵאת,
כְּמוֹ (זכריה ט) וַיֵּצֵא כְּבָרֶק חֲצוֹ.

וְאֵם תֹּאמְרוּ שֶׁהָרִי פָּרְשׁוּהָ רַבּוּתֵינוּ, לַעֲשֹׂרָה
מְקַדִּימָה הַשְּׂכִינָה וּבָאָה, לְאַחַד עַד
שִׁיוֹשֵׁב. לַעֲשֹׂרָה שֶׁהִיא י' קְדָמָה ה'. לְאַחַד שֶׁהוּא
ו', עַד שִׁיוֹשֵׁב לֹא בָּאָה אֵלָיו ה' שְׁנִית. וְסוּד הַדְּבָר

– שְׁבַמְקוֹם שְׁאִין שָׁם י"ה, לא באָה שָׁם ה'. ומי שְׁרוּצָה לִיַּחַד אוֹתִיּוֹת, צָרִיךְ בַּתְחִנָּה וּבַתְחִנוּנִים. וְלִכְן (דברים ג) וְאַתְחַנֵּן אֶל ה', בַּאֲדַנְי לְשִׁכְנָה בַּתְחִנוּנִים, וְלִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרַחֲמִים. עַד כָּאן.

אֵת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים. שֶׁהוּא סוּד שֶׁל סִתְרֵי הָרַחֲמָן, שֶׁבָּאֲרוּ עֲלֵיהֶם רַבּוֹתֵינוּ, גִּבִּי סִתְרֵי הָרַחֲמָן לָמָּה לָךְ? אֵלָּא דְּבָרִים שִׁיְהִיו תַּחַת סִתְרֵי הָעוֹלָם, יִהְיוּ מְכֻסִּים תַּחַת לְבוּשָׁךְ. מֶה לְבוּשׁ מְכֻסָּה עַל הַגּוּף, גַּם כֹּךְ צָרִיךְ לְכֻסּוֹת סוּדוֹת הַתּוֹרָה. כָּל שָׁכֵן סוּדוֹת הַקְּרִבָּנוֹת, שֶׁהֵם כְּמוֹ קְרִבַּת אִשָּׁה לְבַעְלָהּ.

וְכֵּן קְרִבָּתָם צְרִיכָה בְּמְכֻסָּה, גַּם כֹּךְ צָרִיךְ קְרִבָּן לְכֻסּוֹת אוֹתָם מִבְּנֵי עֲרִיּוֹת רְשָׁעִים חֲצוּפִים, שֶׁעֵין לָהֶם לֹא בִשֵּׁת פָּנִים וְלֹא עֲנוּהָ. וְכֵּמָּה מִיָּנִי מִמְּזִרִים הֵם: בְּנֵי עֲרִיּוֹת, בְּנֵי נָדָה, שֶׁנֶּדֶה ה' מִמֶּנָּה וְנִמְצָאת בְּמִקּוֹמָהּ, שֶׁפָּחָה בַת אֵל נָכַר זוֹנָה. וְזֶהוּ סוּד (משלי ל) תַּחַת שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וְגו', תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְנָבֵל כִּי יִשָּׁבַע לָחֶם וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבֻרָתָהּ. שֶׁנֶּדָּה ה' מִמִּקּוֹמָהּ, שֶׁהִיא הַמְּלָכָה, יֵצֵר הַטּוֹב, וְנִכְנָסָה בְּמִקּוֹמָהּ שִׁפְחָה, יֵצֵר הָרָע.

וְסוּד הַדָּבָר – (ויקרא יד) כִּנְגַע נִרְאָה לִי בְּבֵית, הֵינוּ
 דָּם טָמֵא שֶׁל נִדְּהָ. וּמָה שָׁם (שם יג) וְהִסְגִּירוּ
 הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים – אָף כֹּף (שם טו) שִׁבְעַת יָמִים
 תִּהְיֶה בְּנִדְתָּהּ. אֲשֶׁרִי אוֹתָם אֵיבָרִים שֶׁמִּתְקַדָּשִׁים
 בְּשִׁעַת תַּשְׁמִישׁ, שֶׁהֵם עֲצֵי הָעוֹלָה שְׂאוּחִזִּים בָּהֶם
 אֲשִׁים קְדוֹשׁוֹת, שֵׁם יְהוָה שְׂאָחוֹז בְּאֲשִׁים
 שְׁלָהֶם, וְלִכֵּן (ישעיה כד) בְּאוֹרִים כִּבְדּוֹ ה'. עַל זֶה
 נִסְתָּרוֹת ה', הֵינוּ אֶת הַכֶּכֶשׁ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בִּבְקָר
 וְאֵת הַכֶּכֶשׁ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים.

שְׁלֵמוֹת הַכְּתוּב – וְעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֵלֶת. אֲשֶׁרִי
 מִי שֶׁמִּשְׁפִּיעַ מִמַּחוּ טָפָה סֵלֶת נִקְיָה
 בְּלִי פְסִלֶת. וְהִיא רְמוּזָה בְּאוֹת י' שֶׁל אֲדֹנָי,
 כְּלוּלָה בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, שֶׁהִיא בְּלוּלָה בְּשִׁמְן כְּתִית
 רְבִיעִית הֵזִין. וְהִיא בְּלוּלָה בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה,
 בְּתַלְמוּד, בְּקַבָּלָה.

כְּשֶׁרָאָה יַחֲזִקָאֵל אֶת הַשְּׂכִינָה מִתּוֹךְ הַקְּלָפוֹת,
 רָאָה עֲמָה עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִי פִּרּוּד
 כָּלָל, וְאֵלָה הֵם מַח, מִבְּפָנִים, אֶת כָּלָם רָאָה
 מִתּוֹךְ נִהַר כָּכָר שְׁלֵמָטָה, הִיא (תהלים סח) רָכַב
 אֱלֹהִים רִבְתִּים. כָּל רְבוּא עֲשָׂרָה אֲלָפִים, רִבּוּתִים
 עֲשָׂרִים אֲלָף. תּוֹצִיא שָׁנִים שְׁאִינָם, נִשְׁאָרוּ
 שְׁמוֹנָה עָשָׂר, בְּחֻשְׁבוֹן שְׁמוֹנָה עָשָׂר עוֹלָמוֹת,

שְׂכוּלִים עֶשֶׂר סְפִירוֹת שֶׁתִּלְבַּשׁ ט"ט
מִמַּטְטְרוֹן. ט"ט מַטְטֶפֶת, וְנֶאֱמַר בּוֹ (דְּבָרִים ו') וְהָיוּ
לְטֶטֶפֶת בֵּין עֵינֶיךָ. מִי הָעֵינַיִם? אֱלוֹ לְמַעְלָה,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶן (יחזקאל א') נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲרָאָה
מִרְאוֹת אֱלֹהִים. אֵילֹו מִרְאוֹת? אֱלוֹ עֲשָׂרָה
מִרְאוֹת שֶׁל מַטְטְרוֹן שֶׁנֶּרְאָה כְּמוֹ נֵר בַּעֲשָׂשִׁית,
תִּשְׁעָה בְּגָלוּי וְאַחַד בְּנִסְתָּר.

מִרְאָה אֶחָד, שֶׁהוּא מִרְאָה רִאשׁוֹן מֵאֱלוֹ
הָעֲשָׂרָה, זֶהוּ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ, וּמִמַּעַל
לְרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ כְּמִרְאָה אֶבֶן סַפִּיר דְּמוֹת
כֶּסֶף. וְאֵף עַל גִּבּוֹ שֶׁנִּפְרָד לְמַעְלָה, צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ
עָלָיו חֲדוּשִׁים.

אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַחֲנוֹת שְׁלֵמַעְלָה: מִי
שֶׁמֶתְפַּלֵּל, בֵּין שְׁיֵהִיָּה גְבוּר, בֵּין שְׁיֵהִיָּה
חָכָם, בֵּין שְׁיֵהִיָּה עֲשִׂיר; בְּזִכִּיּוֹת גְבוּר, חָכָם
בְּתוֹרָה, וְעֲשִׂיר בְּמַצּוֹת – לֹא תִכְנַס תְּפִלָּתוֹ
בְּהִיכָל זֶה עַד שִׁירָאוּ בּוֹ סִימָנִים אֱלוֹ, שֶׁנֶּתַן עֲצָמוֹ
בּוֹ תְּקוּנִים שְׁלִי. וּמִשּׁוֹם זֶה פִּרְשׁוֹהָ בַּעֲלֵי
הַמִּשְׁנָה, אִם הָרַב דּוֹמָה לְמֵלֶכֶךְ ה' צְבָאוֹת, תּוֹרָה
יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ. לְמִי שְׁיֵהִיָּה רָשׁוֹם בְּסִימָנִים הִלָּלוּ
בְּלְבוּשׁוֹ, תִּקְבְּלוּ תְּפִלָּתוֹ. סִימֵן אֶחָד שְׁיֵהִיָּה
רָשׁוֹם בְּתְּפִלָּתוֹ, בְּתִכְלֵת בְּכַנְפֵי מַצֹּה צִיצִית,

שֶׁהוּא דוֹמָה לְרָקִיעַ, שֶׁהוּא מְטָרוֹן. דְּמוּתוֹ
תְּכַלֵּת שְׂבָצִיצִית.

וּמִשּׁוֹם זֶה שְׁעוֹר הַצִּיצִית פֶּרְשׁוֹהוּ רַבּוֹתֵינוּ,
טְלִית שֶׁהֶקְטָן מִתְכַּסֶּה בָּהּ רֹאשׁוֹ וְרַבּוֹ.
וְזֶהוּ שְׁנֶאמַר בּוֹ (ישעיה יא) וְנָעַר קֶטֶן נִהַג בָּם. וְזֶהוּ
נִוְהַג בְּאַרְבַּע חֵיוֹת, שֶׁהֵם אַרְבַּע, וְהוּא כּוֹלֵל
(מלכים-א י') שֵׁשׁ מַעֲלוֹת לְכֶסֶּא, שֶׁהֵם ו'. וּמִשּׁוֹם
שֶׁהוּא כָּלוּל עֶשֶׂר, מִתְלַבָּשִׁים בּוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, י'.
וּבּוֹ נִרְאֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁכְנָתוֹ, שֶׁהִיא
כָּלוּלָה מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת - לְנִבְיָאִים. וּמִצַּד
הַשְּׁכִינָה, שֶׁהִיא עֲשִׂירִית, תְּכַלֵּת שְׂבָצִיצִית, הִיא
תְּכַלֵּת שֶׁל כָּל הַגּוֹנִים.

שֶׁהִיא תְּכַלִּית שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת, וּבּוֹ (שמות לט)
וַתִּכֵּל כָּל עֲבֹדַת [מִשְׁכָּן] אֶהָל מוֹעֵד,
וְהִיא לְשׁוֹן כְּלָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (במדבר ז) וְיִהִי
בַּיּוֹם כָּלֹת מִשָּׁה לְהַקִּים אֶת הַמִּשְׁכָּן. וּפֶרְשׁוֹהָ
רַבָּנָן, כָּלֹת כָּתוֹב, וְהִיא תְּכַלֵּת הַנֹּר, שְׂאוֹכֶלֶת
חֲלָבִים וְעוֹלוֹת.

וְעַלֵּיו אָמַר יְחִזְקָאל, דְּמוּת כְּמִרְאָה אָבֵן סְפִיר
דְּמוּת כֶּסֶּא. סְגֻלַּת הָאָבֵן הַזֶּה, שְׁמִי שְׁיִוְרֵשׁ
אוֹתָהּ לֹא שׁוֹלֶטֶת בּוֹ אִשׁ הַגִּיהֶנֶם. אֵין אִשׁ

שְׁמַקְלָקֶלֶת אוֹתָהּ וְלֹא כָּל מִינֵי מַתְכוֹת, כָּל שָׁכַן
 שֶׁהַמִּים לֹא מַזִּיקִים אוֹתָהּ. מִי שִׁיּוֹרֵשׁ אוֹתָהּ,
 מַתְקִים בּוֹ (ישעיה מג) כִּי תַעֲבֹר בְּמִים אֶתְּךָ אָנִי וְגו'.
 וְכָל עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים שֶׁל צַד הָאֲחֵר פּוֹחָדִים
 מִמֶּנּוּ. תְּכַלֵּת הֵם, בְּשִׁבְלָהּ נֶאֱמַר כִּי תַעֲבֹר בְּמִים
 אֶתְּךָ אָנִי. שֶׁבִּסְגָּלָה זֶה (שמות טו) סוֹס וְרֹכְבוֹ רָמָה
 בָּיִם, זֶה מִמֶּנָּה שֶׁל מִצְרַיִם.

מִגִּזָּן זֶה פּוֹחָדִים עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. מַחֲנוֹת הֵם
 פּוֹחָדִים מִמֶּנּוּ. וּמַחֲנוֹת הָרָקִיעַ, שֶׁהוּא
 תְּכַלֵּת, מִמֶּנּוּ פּוֹחָדִים. מַחֲנוֹת הַתְּכַלֵּת (ומחנות הרקיעים
 ומחנות)

וְתַכְלֵת זֶה הִיא דִּין, דִּינָא – אֲדִנָּי. דִּינָא
 דְּמַלְכוּתָא דִּינָא, וְשְׁנֵי גֻּנִים רְשׁוּמִים
 בְּטִלִּית, אֶחָד לְבָן וְאֶחָד תְּכַלֵּת. וְעַל שְׁנֵי גֻּנִים
 אֵלּוּ נֶאֱמַר, (שמות כד) וְתַחַת רַגְלֵי כְּמַעֲשֵׂה לְבַנֹּת
 הַסִּפִּיר. לְבַנֹּת – לְבָן הַסִּפִּיר, שֶׁהוּא כָּלוּל בְּשְׁנֵי
 גֻּנִים, רַחֲמִים וְדִין, לְבָן וְשָׁחַר. שָׁחַר הַתְּכַלֵּת.
 וְעַל שְׁנֵי גֻּנִים רָמְזוּ רַבּוֹתֵינוּ, מְאִימָתִי קוֹרְאִים
 אֶת שְׁמַע בְּשַׁחֲרִית? מְשִׁיכִיר בֵּין תְּכַלֵּת לְלָבָן.
 לְהִיּוֹת בֵּת הַמֶּלֶךְ, קָרִיאַת שְׁמַע, יַחּוּד הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, כָּלוּל מְשְׁנֵי גֻּנִים אֵלּוּ, שֶׁהֵם יְהוָה

אֲדֹנָי, רַחֲמִים וְדִין. כְּמוֹ שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 כּוֹלֵל שְׁנֵי גּוֹנִים – יְהוָה אֲדֹנָי, לַהֲיוֹת רַחֲמִים
 וְדִין, כֹּסֵא דִין וְכֹסֵא רַחֲמִים. (מַטְטְרוֹן).

כְּמִרְאָה אֲבֵן סַפִּיר דְּמוּת כֹּסֵא. מַה זֶה דְּמוּת
 כֹּסֵא? אֵלָּא כְּנֶגֶד הַכֹּסֵא, שֵׁשׁ לוֹ
 שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם גָּשָׁרִים. שִׁיְהִי אָדָם רָשׁוּם
 בְּשְׁבָעִים וּשְׁנַיִם קָשָׁרִים, וְחֲלִיּוֹת הַצִּיצִית, כְּנֶגֶד
 שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם גָּשָׁרִים שֶׁל הַכֹּסֵא, שֶׁהֵם שְׁמוֹנֶה
 עָשָׂר קָשָׁרִים, וְחֲלִיּוֹת לְכָל צֶדֶד. שֶׁהַכֹּסֵא שֶׁהוּא ה',
 לְכָל צֶדֶד בְּאַרְבַּע חֵיּוֹת הַכֹּסֵא, שֶׁהֵם ד'.

וְיֵשׁ מַעֲלוֹת הַכֹּסֵא, שֶׁהֵם ו', וְזֶה מַטְטְרוֹן, הוּא
 כּוֹלֵל אַרְבַּע חֵיּוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה יא)
 וְנֶעַר קִטָּן נִהַג בָּם, וְהֵם: מִיכָאֵל, גַּבְרִיאֵל,
 נוּרִיאֵל, רַפָּאֵל. מַטְטְרוֹן, (מלכים-א י') שֵׁשׁ מַעֲלוֹת
 לַכֹּסֵא, שְׁעוֹלִים שֵׁשׁ מֵאוֹת, צִיצִית בִּשְׁתֵּי יוֹדֵי"ן.
 וְאֵם חֶסֶד יו"ד, הָרִי חִירָק בְּמִקּוֹמָהּ, כֶּף עוֹלָה.
 בְּכָל צֶדֶד בְּאַרְבַּע כְּנָפוֹת, צִיצִית וּשְׁלֹשׁ עָשָׂרָה
 חֲלִיּוֹת הַצִּיצִית – הֵם תְּרִי"ג.

וְעוֹד שֵׁשׁ מַעֲלוֹת לַכֹּסֵא – בְּסוּד זֶה וָא"ו, עוֹלָה
 לְחֶשְׁבוֹן י"ג, שְׁנַרְמָז בְּשְׁלֹשׁ תְּבוּת (שמות יד)
 וַיִּסַּע, וַיָּבֹא, וַיֵּט. שֶׁהֵם וְהוּ אֲנִי וְהוּ. חֲמִשָּׁה

קָשָׁרִים, ה' לְכָל צַד. א' טְלִית אַחַת לְכָלֶם. וּבָאוֹת
ה' נִשְׁלָם ח"י, שָׁהֶם ט"ט, לְהִיּוֹת חִיָּה לְכָל צַד,
כּוֹלֵל אַרְבַּע חִיּוֹת. וּלְכָל חִיָּה אַרְבַּע פָּנִים וְאַרְבַּע
כְּנָפִים, הֵם ל"ב פָּנִים וּכְנָפִים, וְהֵם תְּלוּיִים מִחִיָּה
שֶׁהוּא אָדָם.

וְהֵם ל"ב, כְּחֶשְׁבוֹן יו"ד ה"א ה"א. שְׁלֵמוֹת
שְׁלֵהֶם וְא"ו. שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה חֲלִיּוֹת בְּכָל
אַרְבַּע הַכְּנָפִים. וְהוּא"ו מְתִיחַד עִם כָּל אַרְבַּע
חִיּוֹת, וּמִשְׁלִים לְמַעְלָה, מִשְׁלִים לְמַטָּה. עֲמוּד
הָאֲמָצִי הוּא מְטַטְרוֹן, לְהַשְׁלִים לְמַעְלָה, כְּמוֹ
הַתְּפָאֶרֶת. שְׁמוֹ כְּשֵׁם רַבּוֹ. בְּצִלְמוֹ כְּדַמּוֹתוֹ נִבְרָא.
שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל הַדְּרָגוֹת, מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה,
וּמִלְּמַטָּה לְמַעְלָה, וְאַחֲזוֹ הוּא בְּאֲמָצֵעַ. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב (שְׁמוֹת כו) וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכָן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים
מִבְּרַח מִן הַקְּצָה אֶל הַקְּצָה.

וְהוּא כּוֹלֵל אַרְבַּע פָּנִים וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְכָל חִיָּה
וְחִיָּה שְׁלֵמַעְלָה, שָׁהֶם יְאֶהֱדוּנָהּ. אֲזִי יָשִׁיר
מִשֶּׁה. בְּכָל חִיָּה אַרְבַּע פָּנִים וְאַרְבַּע כְּנָפִים כְּמוֹ
זֶה. א"ז בְּאַרְיֵה. א"ז בְּשׁוֹר. א"ז בְּנֶשֶׁר. א"ז
בְּאָדָם. שָׁהֶם ל"ב פָּנִים וּכְנָפִים, בְּחֶשְׁבוֹן א"ז
אַרְבַּע פְּעָמִים.

וְהֵם אַרְבַּע פָּנִים: יְהוָה. אַרְבַּע כְּנָפִים: אֲדֹנִי.
 כְּנָגַד אַרְבַּעַה בְּגָדֵי זָהָב וְאַרְבַּעַה בְּגָדֵי לָבָן
 שְׁלוֹבֵשׁ הִכְהִין לְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל, כְּנָגַד (תהלים נא)
 אֲדֹנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח. וּתְפִלָּה, שֶׁל תְּפִלָּה יְהוָה,
 בְּחִתִּימָה י"ח בְּרָכוֹת הַתְּפִלָּה. וּשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה
 פְּעָמִים יְהוָה, יֵשׁ בָּהֶם ע"ב אוֹתִיּוֹת, בְּחִשְׁבוֹן
 (בראשית ב) וַיִּכְלוּ, שְׁכָלוּלִים בְּצַדִּיק ח"י הָעוֹלָמִים.

וּבְאַרְבַּע חִיּוֹת, יְהוָה אֲדֹנִי. שְׁמוֹנֶה לְכָל צַד –
 הֵם ל"ב אוֹתִיּוֹת, וַי"ג אוֹתִיּוֹת
 שְׁנִמְצְאוּ מִן ז' אֲנִי וְה"ו. הָרִי שְׁלֹשָׁה עָשָׂר
 שְׁכָלוּלִים לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, בָּהֶם הַשְּׁתֵּלֵם אָדָם,
 שֶׁהוּא מ"ה, עֲמוּד הָאֲמָצְעִי.

לְמַעַלָּה בְּעֵץ הַחַיִּים אֵין קְלָפוֹת, (אסתר ד) כִּי אֵין
 לָבָא אֶל שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בְּלִבּוֹשׁ שָׂק. לְמַטָּה
 יֵשׁ קְלָפוֹת בְּמִטְטְרוֹן, שֶׁהוּא בְּדָמוֹת הָעֲמוּד
 הָאֲמָצְעִי. שְׁבִזְמָן שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַחוּץ
 לְמַלְכוּתוֹ, מִתְכַּסֶּה בְּכִנְפֵי וּפָנָי הָעֶבֶד שָׁלוּ, זֶהוּ
 שְׁכָתוֹב (שמואל-ב כב) וַיִּרְכַּב עַל כְּרוֹב וַיַּעַף.

וְאוֹתָן קְלָפוֹת שְׁסוּבָבוֹת לְאַרְבַּע חִיּוֹת מִטְטְרוֹן
 הֵן: תָּהוּ – (מלכים-א יט) וַהֲנֵה רוּחַ גְּדוּלָּה
 וַחֲזָק מִפָּרֶק הָרִים וּמִשִּׁבַּר סִלְעִים לֹא בְרוּחַ ה'.

בה"ו – ואחר הרוח רעש לא ברעש ה'. הרי שתי קלפות, ירק ולבן. שקלפות האגוז – אחד תהו, קו ירק. שני בהו, אבנים מפלמות, קלפה חזקה באבן מפלמת. כנגד שתי קלפות אלו, מוץ ותבן של חטה.

קלפה שלישית, דקיקה – כנגד סבין של חטה, שפאן הוא נדבק בחטה ולא יכול להפרד משם עד שטוחנים אותו ברחים, שהן כנגד טוחנות הפה של האיש, שצריך לטחן בהן דברי תורה עד שיהיו כמו קמח סלת נקיה. ובנפה, שהיא השפה, מתבררת הפסלת, שהוא סבין (של התורה), עד שתמצא הלכה סלת נקיה. באותו זמן נוטל אותה הלב והמח, וכל איברי הגוף שהנשמה מתפשטת בהם, והנשמה מתפרנסת ממנה כמו שהגוף מתפרנס מדברי העולם. שזה לעמת זה עשה אלהים – לחם הגוף, ולחם התורה. זהו שכתוב (משלי ט) לכו לחמו בלחמי.

וקלפה זו היא כמו קלפה שנדבקת למח האגוז, וכשהאגוז רך, נפרדת אותה קלפה ממח האגוז בלי קשי. וכשהאגוז יבש, קשה לאדם להעבירה משם, כי עדין הקשיא במקומה עומדת. ולכן צוה הקדוש ברוך הוא לאדם לחזר

בְּתִשׁוּבָה בְּבַחֲרוֹתוֹ, לִפְנֵי שִׁיזְקִין בּוֹ יֵצֵר הָרָע.
 זֶהוּ שְׁכָתוֹב (ויקרא יט) מִפְּנֵי שִׁיבָה תָקוֹם, קִדָּם שִׁיבָה
 שְׁלָךְ. וְקִלְפָה זֹו הִיא אֵשׁ, וְנֶאֱמַר בָּהּ, וְאַחַר
 הָרַעַשׁ אֵשׁ לֹא בָאָהּ. רְבִיעִית – תְּהוֹם, חָלָל
 הָאֵגוֹז, קוֹל דְּמָמָה דְקָה, שֵׁם בָּא הַמֶּלֶךְ, (יחזקאל א)
 וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחֲשֵׁמַל מֵתוֹךְ הָאֵשׁ.

וְאוֹתָן קִלְפוֹת רְשׁוּמוֹת בְּאַרְבָּעָה אֵיבָרִים שֶׁל
 הַגּוּף. בְּרָאָה, שֵׁם לֶחָה, שְׁמִמָּנָה יוֹצְאוֹת
 סִרְחוֹת הָרָאָה, (משלי ה) רִגְלֶיהָ יִרְדּוּת מוֹת שָׁאוֹל
 צָעָדֶיהָ יִתְמַכּוּ. וְשֵׁם רוּחַ חֲזָק מִפָּרָק, שְׁדוּפָק
 בְּכִנְפֵי הָרָאָה שֶׁל הָאָדָם, וְזֶהוּ רוּחַ שְׁמִסְעִיר אֶת
 גּוּף הָאָדָם, מֵה שְׁכוּפָף לוֹ אֵלֵיהֶו תַּחְתּוֹ וְעוֹלָה בּוֹ
 לְמַעַלָּה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (מלכים-ב ב) וַיַּעַל אֵלֵיהֶו בְּסַעְרָה
 הַשָּׁמַיְמָה [הַשָּׁמַיִם]. וְזֶהוּ דוּפָק עַל הָרָאָה,
 שְׁשׁוֹתָהּ כָּל מְשָׁקִים, וּבָהֶם (בראשית א) וְרוּחַ אֱלֹהִים
 מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, זֹוּהִי קִלְפָה לְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ.
 לְשִׁמְאָל, רוּחַ סַעְרָה, עֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר (קהלת י) לֵב חָכָם
 לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לְשִׁמְאָלוֹ.

דָּוִד הָעֶבְרִי מִלְּבוֹ וְהָרַג אוֹתוֹ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים
 קט) וְלִבִּי חָלָל בְּקִרְבִּי, וְלִכְן זָכָה לְנִשְׁוֹב רוּחַ
 צְפוּנִית בְּכִנּוּרוֹ, וְנֶאֱמַר בּוֹ (יחזקאל לו) כֹּה אָמַר ה'
 מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ, וְהָיָה מְנִיָּן בּוֹ בְּכִנּוּר

בְּאַרְבַּעַה מִיָּי נִגְוָנִים: בְּשִׁיר פָּשוּט, שֶׁהוּא י'.
 וּבְשִׁיר כָּפוּל, שֶׁהוּא י"ד. וּבְשִׁיר מְשֻׁלָּשׁ, שֶׁהוּא
 יה"ו. וּבְשִׁיר מְרַבֵּעַ, שֶׁהוּא יְהו"ה. הָרִי הֵן עֶשֶׂר
 אוֹתִיּוֹת שֶׁעָשָׂה דָּוִד כְּנִגְדֵּן עֲשָׂרָה מִיָּי תֵּלִים,
 וְעוֹלָם לַע"ב פָּנִים, כְּחֹשֶׁבוֹן עֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת אֱלֹהִים.
 וּמִתִּי עָלוּ בַּע"ב מִיָּי נִגְוָן? כְּשֶׁעָבַר שְׁלֹטוֹן
 עוֹן מִשְׁחִית אֶף וְחִמָּה, שֶׁבָּהֶם דּוֹפְקֵת
 רוּחַ סַעְרָה בְּאַרְבַּעַה צְדָדִים שְׁעוֹלָם לַעֲשָׂרָה
 כְּתָרִים לַע"ב אֲמוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוּב (משלי יא)
 וּבְאַבֶּד רָשָׁעִים רָנָה.

שְׁמִיכָא"ל גְּבִרְיָא"ל נוֹרְיָא"ל רְפָא"ל שׁוֹלָטִים
 עַל אַרְבַּעַת הַצְּדָדִים (הִיסוּדוֹת)
 הַטּוֹבִים שֶׁל הָאָדָם, שֶׁהֵם מַיִם וָאֵשׁ וְרוּחַ וְעָפָר,
 וּלְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ אַרְבַּע פָּנִים: עוֹן מִשְׁחִית אֶף
 וְחִמָּה, תְּלוּיִים (שׁוֹלָטִים) עַל מָרָה לְבָנָה, שֶׁרְאָה
 עוֹשָׂה סִרְכָּה. וּבְמָרָה הָאָדָם שֶׁל הַכֶּבֶד
 שֶׁהִתְאָדָם בְּמַאֲדִים. וּבְמָרָה יִרְקָה שֶׁאֲחֻזָּה
 בְּכֶבֶד, שֶׁהוּא חָרַב מִלֶּאךְ הַמּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (שם)
 וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כִּלְעָנָה חֲדָה כְּחָרַב פִּיּוֹת.
 (ה) וּבְמָרָה שְׁחָרָה, לִילִית, שְׁבֹתִי, שְׁלֹטוֹן בְּטָחוֹל,
 שֶׁהוּא עֲצָבוֹת, שָׂאוֹל תַּחֲתִית, עֲנִיּוֹת וְחֹשֶׁךְ,
 בְּכִיָּה וְהֶסֶפֶד וְרַעְבוֹן.

מִיָּד כְּשֶׁעוֹבְרוֹת קִלְפוֹת אֵלּוּ מֵהָאָדָם, שׁוֹלֵט
עָלָיו עֵץ הַחַיִּים בְּע"ב פָּנִים, שֶׁהֵם י'
י"ה יה"ו יְהוָה, שֶׁנִּמְצְאוּ עֲשָׂרָה תְּלוּיִים
מֵאֲרַבַּע רוּחוֹת, שֶׁהֵם יְהוָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם, כֹּה
אָמַר ה' מֵאֲרַבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ. זֶהוּ רוּחוֹ
שֶׁל מָשִׁיחַ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (ישעיה יא) וְנָחָה עָלָיו רוּחַ
ה', כְּשֶׁהוּא מְנֻשָּׁב בְּאֶזֶן יָמִין שֶׁל הַלֵּב, שֶׁשֵּׁם
חֻכְמָה מְצִד הַחֹסֶד, שָׁבוּ הָרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים
בְּחֻכְמָה. וְחֹס"ד נוֹשָׁב בְּבִינָה. שֶׁבְּחֻכְמָה י',
בְּבִינָה ה', בְּתַפְאֶרֶת ו', בְּמַלְכוּת ה'. יְהוָה דּוֹפֵק
בְּכָל הָאֲרַבְעָה, שְׁעוֹלִים לַעֲשָׂרָה, וְלַע"ב
מִחֻשְׁבֵּת הַלֵּב.

זֶה יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. יָמִין הוּא מִים, וְהוּא יָד
הַגְּדוּלָּה. מִשְׁמָאל אֵשׁ, וְהִיא יָד הַחֲזָקָה.
בְּעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי י"ד רָמָה, שֶׁהִיא רוּחַ הַקֹּדֶשׁ.
וְהַכֹּל בֶּן י"ד.

כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאוֹפָנִים. אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁמָּה
הָרוּחַ לְלָכֶת יִלְכוּ (יחזקאל א). בּוֹ מִתְנַהֲגִים מִים
וְאֵשׁ. שְׁאוּחִז בְּשִׁנְיָהֶם, וְדוֹפֵק בְּעוֹרְקֵי הַמַּחַ,
שֶׁהוּא מִים. וּבְעוֹרְקֵי הַלֵּב, שֶׁהוּא אֵשׁ. וְרוּחַ
בְּכַנְפֵי רֹאֵה.

בְּכָל אֵיכָר וְאֵיכָר שֶׁל הַגּוֹף נִמְצָאִים גִּלְגָּלֵי יָם
הַתּוֹרָה וְגִלְגָּלֵי הָרָקִיעַ, שֶׁהֵם אֵשׁ. כֻּלָּם
עוֹלָם וְיוֹרְדִים בּוֹ, וְהוּא מְקוֹמוֹ בֵּין רָקִיעַ וְיָם.
כָּלִי שֶׁלוֹ אֶרֶץ, שֶׁהִיא שְׂכִינָה.

וְכִמּוֹ עוֹפוֹת, פּוֹתָחִים כְּנִפְיָהֶם לְקַבֵּל רוּחַ לְפָרֹחַ
בוֹ – כֶּף כָּל הָאֵיכָרִים אֵיכָרֵי הַגּוֹף פְּתוּחִים
בְּכֶמֶה מְקוּרוֹת, בְּכֶמֶה פְּרָקִים, בְּכֶמֶה עוֹרָקִים,
בְּכֶמֶה חֲדָרֵי הַלֵּב, חֲדָרֵי הַמֶּחֱ, לְקַבֵּל אוֹתוֹ. שְׂאֵם
לֹא יִנָּשֵׁב בְּבִתֵּי הַלֵּב, הֵיחָא אֵשׁ הַלֵּב שׁוֹרֵף כָּל
הַגּוֹף. וְכֶמֶה סְלָמוֹת וְחֲדָרִים שֶׁל עוֹרָקֵי קִנְיָה הַלֵּב
וְקִנְיָה הָרָאָה, כֻּלָּם מִתְתַּקְּנִים אֵלָיו.

סדר הלימוד ליום כג אייר [יום 230 בשנה]

בְּשִׁעוּלָה הַדְּבוּר עַל כְּנִפְיָה הָרָאָה, נַעֲשֶׂה קוּל.
בְּאוֹתוֹ זְמַן, (קִהְלֵת י) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם
יוֹלִיף אֶת הַקּוּל. (תְּהִלִּים כט) קוּל ה' עַל הַמַּיִם – מִצַּד
הַמַּיִם, שֶׁהוּא מֶחֱ, שֶׁשָּׂם עוֹלָה בְּכִנְפֵי רָאָה. קוּל
ה' חִצֵּב לְהַבּוֹת אֵשׁ – מִצַּד הַלֵּב, כְּשִׁיוֹצֵא מִהֶפֶה,
נִקְרָא דְבוּר.

וְכִנְגֵּד שְׁתֵּי כְנִפְיָה רָאָה שְׁפוֹתָחוֹת כְּנִפְיָם לְקַבֵּלוֹ,
זֶהוּ שְׂכָתוֹב (יִחְזַקְאֵל א) וְכִנְפֵיהֶם וְכִנְפֵיהֶם

פְּרֻדוֹת מְלַמְעָלָה – כִּךְ שִׁפְתִּים לִוְקָחוֹת הַדְּבוּר
וּמִפְּרִיחוֹת אוֹתוֹ לְמַעְלָה.

וּכְמוֹ שְׁאוֹתֵן חֲמֵשׁ כְּנָפִי (עֲנִפִּי) רְאֵה, כִּלְּן פְּתוּחוֹת
בְּלֹא סִרְכָּה לְקַבֵּל קוֹל זֶה – כִּךְ גַּם צְרִיכִים
לִהְיוֹת חֲמֻשָּׁה תְּקוּנֵי הַפֶּה, כֻּלָּם פְּתוּחִים בְּלִי
סִרְכָּה בְּחֲמֻשָּׁה תְּקוּנִים, שֶׁהֵם: אַחַה"ע בְּגֵרוֹן.
בּוּמ"ף בְּשִׁפְתִּים. גִּיכ"ק בַּחֲךְ. דְּטִלנ"ת בְּלָשׁוֹן.
זִסְשֵׁר"ץ בְּשִׁנִּים.

וְדְבוּר שִׁיחָה בָּהֶם בְּלִי סִרְכָּה וְעֵכוּב כָּלֵל, זֶהוּ
שִׁכְתוּב (בְּרֵאשִׁית כד) וַיְהִי הוּא טָרֵם כָּלָה
לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יֵצֵאת, זֹו תִּפְלָה, שֶׁהוּא דְבוּר,
וּבְגִלְלָה נֶאֱמַר, אִם שְׁגוּרָה תִּפְלְתִּי בְּפִי, יוֹדַע אָנִי
שֶׁמֶקְבֵּל. וְאִם יֵשׁ סִרְכָּה וַיּוֹצֵא בְּעֵכוּב, יוֹדַע אָנִי
שֶׁמֶטֶרֶף, בְּגִלְל (כְּגוֹן) סִרְכָּה בְּרֵאָה שֶׁהִיא טְרָפָה.
וְקוֹל זֶה שִׁמְעַ יִּשְׂרָאֵל, שָׁבוּ (יִחְזָקָא א) וְאֶשְׁמַע אֶת
קוֹל כְּנַפֵּיהֶם. וְזֶה יְהוָה שֶׁהוּא קוֹל,
כְּשִׁיוֹצֵא לְקַבֵּל שְׁכִינָה בְּתִפְלָה בְּחֻשָּׁאִי, שֶׁהוּא
דְבוּר, שָׁבוּ אֲדָנָי שִׁפְתֵי תִפְתָּח, כָּל הָאֵיבָרִים
פּוֹתָחִים כֻּלָּם אֶת כְּנַפֵּיהֶם בְּרֵמ"ח תְּבוֹת, שֶׁהֵם
בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁבֶהֱן יוֹרֵד הַקּוֹל.
וּכְשִׁיּוֹרֵד, כִּמָּה צְפָרִים מְצַפְּצְפוֹת לוֹ בְּכִמָּה
מִיָּנִי נִגּוֹן, כֻּלָּם עַל אֵיבָרֵי הַגּוּף,

שֶׁהֵם עֲנֵפֵי הָאֵילָן. וּבְכָל כִּנְפֵי כָּל אֵיכָר, שֶׁשֵּׁם
דְּיוֹר הַצָּפוֹר, שֶׁהִיא אֲדֹנָי, בְּכָל עֲנָף וְעֲנָף נִמְצָאָה
פְּתוּחָה לְבַעֲלָהּ. אֲדֹנָי שִׁפְתֵי תִפְתָּח, הוּא פֶּתַח
אֵלָיו בְּתַפְלַת הָעֲמִידָה – אֵין אֵיכָר מִמָּאתִים
אֲרָבָעִים וּשְׁמוֹנֶה אֵיכָרֵי הַשְּׂכִינָה שֶׁלֹּא פְּתוּחַ
לְקַבְּלוֹ, וְלָכֵן נִקְרָאת שִׁיחַת מְלָאכֵי הַשָּׂרָת. הוּא
צָפְצוֹף עוֹפּוֹת, שֶׁהֵם נְשָׁמוֹת שְׁשׁוּרוֹת בְּאֵיכָרִים.
הִיא שִׁיחַת דִּקְלִים, שֶׁהֵם עֲנֵפֵי הָאֵילָן.

וּבָאוּתוֹ הַזְמַן שֶׁיּוֹרֵד יְהוָה אֶל אֲדֹנָי בְּכָל
אֵיכָר, נֹאמֵר בָּהֶם, בְּעִמָּדִם תִּרְפִּינָה
כִּנְפֵיהֶם. וְזֶה סוּד הַחֲשֵׁמ"ל, חֵיוֹת אֵשׁ, עֲתִים
חָשׁוֹת, וְעֲתִים מְמַלְלוֹת. וְאָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
בְּמִתְנִיתָא לְמִדְנֹו, כְּשֶׁהַדְּבוּר יוֹצֵא מִפִּי הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא – הֵן חָשׁוֹת. וּכְשֶׁאֵין הַדְּבוּר יוֹצֵא
מִפִּי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא – הֵן מְמַלְלוֹת. בָּאוּתוֹ
זְמַן שֶׁמִּתְיַחֲדִים קוֹל וְדְבוּר כְּאַחֵד, שֶׁהֵם
יֶאֱהָדוּנָהּ – חָשׁוֹת. אֲבָל בְּזְמַן שֶׁפְּנִיָּהֶם
וּכְנִפֵּיהֶם פְּרוּדוֹת, יְהוָה מְאֲדֹנָי בְּפִרוּד – הוּא
נִמְצָא בְּאַרְבַּע פְּנֵי הַחֵיוֹת, כָּלֶם פְּתוּחִים,
לְעֻמָּתָן מְמַלְלוֹת לְשֶׁאֵל מְזוֹן מְשׁוּם שְׁמִזּוֹן
לְכָל בּוֹ. אֲדֹנָי נִמְצָא בְּכִנְפֵי הַחֵיוֹת, כָּלֶם
פְּתוּחִים לַחֵיוֹת.

שׁוֹאֲגִים בְּקוֹל, שֶׁהוּא יְהוָה, כָּלָם בְּיָמִין.
 אוֹפָנִים מִצְפָּצָפִים בְּדַבּוֹר, שֶׁהוּא
 אֲדֹנָי, בְּשִׁמְאֵל. בְּשָׂרָפִים מִתְחַבְּרִים קוֹל וְדַבּוֹר
 בְּאַמְצֵעַ. יֶאֱהַדְוֹנָהי. בָּהֶם (בראשית א) וְעוֹף יְעוֹפֵף.
 זֶהוּ שְׁכֶתוֹב (ישעיה ו) וַיֵּעַף אֵלַי אֶחָד מִן הַשָּׂרָפִים.
 וְנֶאֱמַר בָּהֶם, (קהלת י) וְעוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל
 וּבַעַל כְּנָפִים יִגִּיד דְּבַר. וְשָׂרָפִים – שֶׁשׁ כְּנָפִים
 לְאֶחָד (ישעיה ו), מִצַּד הָאוֹת ו', שֶׁהוּא הָעֵמּוּד
 הָאֲמֻצֵּי, כּוֹלֵל יָמִין וּשְׂמָאל. וְהוּא כּוֹלֵל שֶׁשׁ
 תִּבּוֹת – בְּשִׁתִּים יְכֶסֶה פָּנָיו וּבְשִׁתִּים יְכֶסֶה רַגְלָיו
 וּבְשִׁתִּים יְעוֹפֵף סִימָן

תִּקּוּן שְׁנִי – וְעַל דְּמוּת הַכֶּסֶּא דְּמוּת כְּמֵרָאָה אָדָם
 עָלָיו מְלַמְעָלָה. רָשָׁם שֶׁל סֵפֶר תּוֹרָה, וְהוּא
 כְּתִפְאֶרֶת אָדָם לְשִׁבְת בֵּית.

וּפְרָשׁוּהָ רַבָּנָן, כָּל הַקּוֹרָא קְרִיאַת שְׁמַע עֲרַבִית
 וּשְׁחָרִית כָּאֵלוּ מְקִיָּים (יהושע א) וְהִגִּיתָ בּוֹ
 יוֹמָם וְלַיְלָה. שְׁטִלִית לְבָנָה הִיא לְיָמִין, מִצַּד חֹסֶד,
 וְנֶאֱמַר אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג
 בְּחִסְדוֹת. (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בַּחֹסֶד כֶּסֶּא. חֹסֶד עוֹלָה
 ע"ב חֲלִיּוֹת וְקִשְׁרֵי הַטִּלִּית.

וַיֵּשׁ טִלִּית מִצַּד מְטָטְרוֹן, שֶׁהוּא ט"ט, כּוֹלֵל
 ח"י, בֵּין קִשְׁרִים וְחֲלִיּוֹת לְכָל צַד. חֲמֻשָּׁה

קְשָׁרִים כְּנֶגֶד חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה. וּשְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה
חֲלִיּוֹת כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה מִדּוֹת הַרְחָמִים שֶׁל
הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶן, בְּשֹׁלֵשׁ עֲשָׂרָה מִדּוֹת
הַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת.

וּבְגִלְגָּלָה נֶאֱמַר, כְּמֵרָאָה אָדָם עָלָיו מְלַמֵּעָה.
בְּצוּרַת הַתַּפְּאֶרֶת, שֶׁהוּא תַּפְּאֶרֶת אָדָם
עָלָיו מְלַמֵּעָה. וְנִקְרָא בְּשֵׁמוֹ, יו"ד ה"א וָא"ו
ה"א. (ישעיה מג) כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי בִּרְאֵיתוֹ
יֵצְרָתוֹ אֶף עֲשִׂיתִיו. וּלְמַעַלָּה כְּמֵרָאָה אָדָם – זו
שְׂכִינָה, שֶׁהִיא כְּמֵרָאָה שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי
בְּאַרְבַּעַת פָּנִים וּבְעֶשֶׂר סְפִירוֹת, שֶׁהֵם אָדָם.
וְאַרְבַּעַת פָּנִים שֶׁל אָדָם – אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת. וְהֵם יו"ד
אוֹתִיּוֹת, וּבָהֶן (הוֹשֵׁעַ יב) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה.

וְעוֹד נִקְרָא ח"י מֵצֵד שֶׁל צְדִיק, וְבוֹ הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ נִקְרָא אָז אָדָם,
שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, ט"ל, וְהַשְׂכִּינָה ה'.
וּבַה' הוּא אָדָם, מְשׁוּם שֶׁט"ל כֶּךָ עוֹלָה
בְּחֻשְׁבוֹן – יו"ד ה"א וָא"ו. וְזֶהוּ מוֹרִיד הַט"ל,
לְגַבֵּי אוֹת ה"א. קֶשֶׁר הַטְּלִית – ח"י הָעוֹלָמִים,
שֶׁקוֹשֶׁר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ בְּכָל
הָעֲדָדִים בְּאַרְבַּע כְּנָפוֹת הַטְּלִית.

תַּפְּלִין מִשְׁמָאלוֹ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (ישעיה סב) נִשְׁבַּע ה' בִּימֵינוּ וּבִזְרוּעַ עָזוֹ. בִּימֵינוּ – זו תוֹרָה. וּבִזְרוּעַ עָזוֹ – אֵלּוֹ תַּפְּלִין. יְהוֹ"ה בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת. אֲדָנָי – הֵיכַל לְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת בְּאַרְבָּעָה בְּתֵי הַתַּפְּלִין. קֶשֶׁר שֶׁל תַּפְּלִין שֶׁל יָד זֶה צָדִיק ח"י הָעוֹלָמִים, שֶׁהוּא קֶשֶׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם, בִּזְרוּעַ שְׁמָאל. קֶשֶׁר שֶׁל רֹאשׁ זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי שְׁאָחוֹז בּוֹ יְהוֹ"ה אֱהִי"ה לְמַעְלָה, שֶׁהֵם (כַּת"ר) חֲכָמָ"ה וּבִינָ"ה.

קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהִיא הַיְחוד בְּאֲמֻצָּע, וְהִיא אַחוּזָה בֵּין צִיצִית וּתַפְּלִין, שְׁכַל הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל צִיצִית וּתַפְּלִין הֵן כְּלוּלוֹת בַּיְחוד שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע. וּמִצַּד שֶׁל עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא טְלִית וּתַפְּלִין, שְׁנֶאֱמַר בָּהֶן (שמות יג) וְהָיָה לְאוֹת עַל יָדְכָה וּלְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ. (במדבר טו) וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִת.

ש' שֶׁל תַּפְּלִין, הֵלָכָה לְמִשָּׁה מְסִינִי. (דברים כח) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ וַיֵּרָאוּ מִמֶּךָ. וּבְאֲרוּהוּ – מֵהוּ שֵׁם ה'? אֵלּוֹ תַּפְּלִין שְׁבִרָאשׁ. ש' שֶׁל תַּפְּלִין. שְׁתֵּי שִׁנַּיִן – שֵׁשׁ מֵאוֹת. שֵׁשׁ מִדְּרָגוֹת וְשִׁבְעָה עֲנָפִים שֶׁל שְׁתֵּי שִׁנַּיִם –

הַרִי שְׁלֶשָׁה עָשָׂר, וְהַכֹּל תַּרִּי"ג. וְאֵין מִצּוֹה שְׂאִינָה
שְׁקוּלָה לְכָל הַתּוֹרָה.

בְּגוֹן זֶה, כָּל מִצּוֹה הִיא יְהוּ"ה. י"ה עִם שְׁמ"י –
שס"ה. ו"ה עִם זְכָרִי – רמ"ח. וּמִשּׁוּם זֶה
כָּל מִצּוֹה הִיא שְׁקוּלָה לְתַרִּי"ג. וְהַרִי פֶרְשׁוּהוּ,
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל – כָּלוּל תַּרִּי"ג מִצַּד שֶׁל צִיצִית.
וְתַרִּי"ג מִצַּד שֶׁל תְּפִלִּין הוּא בְּכָל מָקוֹם.

וְהָיוּ לְטוֹטָפֶת. טְטָפֶת – ט"ט, ח"י עוֹלָמִים,
צָדִיק, כְּנֻגְדּוֹ שֶׁל מְטָטְרוֹן. פ"ת, תְּפָאֶרֶת.
מְטָטְרוֹן סוֹס שֶׁל תְּפָאֶרֶת, שָׁבוּ כָּל הַסְּפִירוֹת
מִתְּלַבְּשׁוֹת. וְכֵן הוּא כְּגוֹף לְנִשְׁמָה. וְכֹאֲשֶׁר
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַתְּלֵק מִמֶּנּוּ, נִשְׁאָר אֵלֶם, אֵין
לוֹ קוֹל וְלֹא דְבוּר. נִמְצָא שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְהַשְׂכִּינָה הֵם קוֹל וְדְבוּר שֶׁל כָּל מְלָאךְ וּמְלָאךְ,
וּבְכָל קוֹל וְדְבוּר שֶׁל תּוֹרָה, וּבְכָל קוֹל שֶׁל תְּפִלָּה
וּבְכָל מִצּוֹה וּמִצּוֹה. בְּכָל מָקוֹם שְׁלִיטָתוֹ
בְּעֲלִיּוֹנִים וּבִתְחִתּוֹנִים, הוּא חַיִּים שֶׁל הַכֹּל וְהוּא
סוֹבֵל הַכֹּל.

וְאֵין אֲדָנִי בְּלֹא יְהוָה, כִּמוֹ שְׂאֵין דְבוּר בְּלֹא קוֹל.
וְאֵין קוֹל בְּלֹא דְבוּר. וְזֶהוּ אֲמַת בְּעוֹלָם
הָאֲצִילוֹת. אֲבָל בְּעוֹלָם הַפְּרוּד יֵשׁ קוֹל בְּלֹא דְבוּר.

קָשֶׁר שֶׁל תַּפְלִין שְׂדֵי, אָחוּז בּוֹ הָעֲלִיּוֹן וְהַתַּחְתּוֹן.
 וְזֶה צַדִּיק חֵי הָעוֹלָמִים, אָחוּז (בו) בֵּין קוֹל וְדְבוּר.
 בַּתּוֹךְ כִּךְ הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן נִזְדַּמֵּן אֶצֶל הַזֶּקֶן וְאָמַר,
 זֶקֶן זֶקֶן, תַּפְלִין וְצִיצִית וּפָרָשֶׁת מְזוּזָה הֵן
 שֶׁלשׁ מִצְוֹת כְּלוּלוֹת בְּקִרְיַת שְׁמַע, וְקִרְיַת
 שְׁמַע הִיא מִצְוָה רַבִּיעִית. וְצִיצִית מְזַכֶּרֶת שֶׁלשׁ
 פְּעָמִים. וּבַתַּפְלִין נִזְכָּרֶת בָּהֵן שְׁתֵּי פְעָמִים אוֹת.
 וּבְצִיצִית, הָאוֹת ז' שֶׁל תִּזְכְּרוּ שְׁצִירֶיךָ לְהַתִּיז בָּהּ.
 וּבַמְזוּזָה, שְׂדֵי"י מִבְּחוּץ, יִהְיֶה מִבְּפָנִים.

וּפְרָשִׁיּוֹת סְתוּמוֹת וּפְתוּחוֹת מְדוּעַ? וְשַׁעֲוֹר
 אֲרָכָה שֶׁל צִיצִית וְרַחֲבָה, שֶׁתִּקְנֶנּוּ
 אַרְךְ כָּל הַצִּיצִית שְׁתֵּים עָשָׂרָה אֶצְבָּעוֹת בְּגוּדָל.
 מִצְוֹת תְּכֵלֶת שְׁלִישׁ גָּדִיל, וּשְׁנֵי שְׁלִישֵׁי עָנָף, וּבֵין
 קָשֶׁר לְקָשֶׁר כִּמְלֵא גוּדָל. וְכָל חֲלִיָּה וְחֲלִיָּה תִּהְיֶה
 מְשֻׁלָּשֶׁת. וְכִךְ תַּפְלִין מְדוּעַ בַּמַּח? וּכְנָגֵד הַלֵּב,
 וְשַׁעֲוֹר הֶרְצוּעוֹת, מְדוּעַ הֵן עַד הַלֵּב לְשִׁמְאֵל וְעַד
 הַטְּבוֹר לְיָמִין? וְרְצוּעָה שֶׁל יָד עַד שְׁיִכְרֶךְ, וְיִשְׁלֹשׁ
 שֶׁלשׁ פְּעָמִים בְּאֶצְבַּע הָאֲרָכָה?

אַתָּא וְדַאי בְּגַד חָשׁוּב אֵין הוּא, אֶלָּא שֶׁלשׁ עַל
 שֶׁלשׁ לְכָל צֶד. וְהֵם שְׁנַיִם עָשָׂר, כְּנָגֵד
 אֲרָבָעָה בְּגָדֵי לֶבָן וְאֲרָבָעָה בְּגָדֵי זָהָב וְאֲרָבָעָה

בגדי כהן הדיוט. ומצד של ברכת כהן הדיוט
הוא רומז: אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך.
שליש גדיל ושני שלישי ענף, שהוא תכלת.
וכך חליה משלשת, כל משלש מצד הקדשה.
זהו שכתוב קדשה לך ישלשו. וישראל
שלישיה, משום (שמות יד) שושלשם על כלו.
שציצית מצד העמוד האמצעי, שהוא שלישי
לאבות, וכל דבר משלש, וה"ו יל"י, כל תבה
משלשת מצדו. חליה כלולה משלש כריכות
משלשות, זו השכינה. קדשה לך ישלשו. והיא
משלשת בעמוד האמצעי, כלול משלשה ענפי
האבות, שהם אות ש' משבת, שכינה בת יחידה.
(מלאה מן) חליה, תכלת שבציצית.

אשרי הגוף שפך הוא רשום בשכינה והקדוש
ברוך הוא על כנפי המצוה. רשום
ברצועה שהיא תפלה של יד בשלש כריכות
באצבע הארבה, שהיא כדגמת החליה, כרוכה
בשלש כריכות באצבע. רשום בקשר של תפלין,
כלול בשני קשרים, עולים חמשה עשר
משלשים, שנים בקשר אחד.

שלש עשרה חליות יש בהן תשע ושלשים
כריכות כחשבון ט"ל, ושלש עשרה

חֲלִיּוֹת כְּחֶשְׁבוֹן אֶחָד – עוֹלָיִם בִּ"ן. וְזֶהוּ בֶן י"ה,
הַעֲמוֹד הָאֲמָצִי.

כָּל קֶשֶׁר בַּצּוּרָה שֶׁל כַּף יָמִין, כָּל חֲלִיָּה בַצּוּרָה
שֶׁל אֲצַבַּע, שֵׁשׁ בָּהּ שְׁלֹשָׁה פָּרְקִים כְּנֶגֶד
שְׁלֹשׁ כְּרִיכוֹת. וְכֵן בְּכָל אֲצַבַּע שְׁלֹשָׁה פָּרְקִים,
חוּץ מִגּוּדָל, שֶׁהוּא שְׁעוֹר בֵּין קֶשֶׁר לִקֶּשֶׁר שֶׁל
הַצִּיצִית כְּמֵלֵא גּוּדָל. הִיא מֵדַת הַחֹטֶם, וּמֵדַת שֶׁל
עֵין יָמִין וּשְׂמָאל, וְהִיא מֵדַת בֵּין עֵין לְעֵין, וּמֵדַת
שֶׁל אֶזֶן יָמִין וּשְׂמָאל, וּמֵדַת שֶׁל כָּל שִׁפָּה וּשְׁפָה,
וּמֵדַת הַלְשׁוֹן. (שְׁמוֹת כו) מֵדַת אַחַת לְכָל הִירִיעַת.

הָאֵמָה הִיא שְׁעוֹר הַגּוֹף, לְאַרְבָּעָה צַדִּדִּים
וּמַעֲלָה וּמַטָּה, שֶׁהֵם שֵׁשׁ אֲמוֹת. וּבְכָל
אֵמָה וְאֵמָה שְׁלֹשָׁה פָּרְקִים. ח"י פָּרְקִים בְּשֵׁשׁ
אֲמוֹת. וְהֵם סוּד שֶׁל ח"י נְעֻנוּעִים שֶׁל הַלּוּלָב
לְשֵׁשׁ צַדִּדִּים, שְׁלֹשָׁה נְעֻנוּעִים לְכָל צֶד,
וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) זֹאת קוֹמַתָּךְ דְּמַתָּה
לְתֹמַר. וְזֶה שְׁעוֹר קוֹמָה, מְקוֹה יִשְׂרָאֵל בְּשִׁכְנָה,
הוּא ח"י אַרְבַּע פְּעָמִים, שְׂאֵלוֹ הָאַרְבַּע עוֹלָיִם
לְשִׁבְעִים וּשְׁתֵּים.

וְסוּד שֶׁל הַחִיּוֹת, הַקּוֹמָה שְׁלֵהֶן – (יחזקאל א) –
וּגְבִיָּהֶן וּגְבָהָה לָהֶם וִירָאָה לָהֶם וּגְבָתָם

וְגו'. וּגְבִיּהֶן - אַרְבַּע חִיּוֹת שֶׁל הַמֶּרְכָּבָה
הַתַּחְתּוֹנָה. וּגְבִיָּה לָהֶם - אַרְבַּע חִיּוֹת שֶׁל
הַמֶּרְכָּבָה הָאֲמֻצָּעִית. וּגְבִיתָם - אַרְבַּע חִיּוֹת שֶׁל
הַמֶּרְכָּבָה הַשְּׁלִישִׁית. וְכָלֵן שְׁתֵּים עָשָׂרָה. וְהֵן
מִלְאוֹת עֵינַיִם. כְּדָגְמָא זֶה (ראה ציור למעלה) סָבִיב
לְאַרְבַּעַתָּן - יְהוָה יְהוָה יְהוָה.

וּבַעֲלֵי הַקּוֹמָה רְשׁוּמִים בָּהֶם בַּתְּפִלָּה בְּאִיזָה
מָקוֹם. אֲלָא כָּל הַכוֹרֵעַ - כּוֹרֵעַ בְּכוֹרֶךָ,
וְכָל הַזּוֹקֵף - זּוֹקֵף בְּשֵׁם. זְקִיפּוֹת אַרְבַּע וְכִרְיּוֹת
אַרְבַּע. הֲרִי כָּאֵן רוּמֵז בְּאֵלּוֹ הַזְקִיפּוֹת וְהַכִּרְיּוֹת,
מוֹלִיךְ וּמַבִּיא לְמִי שְׁאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם שְׁלוֹ,
מַעֲלָה וּמוֹרִיד לְמִי שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ שְׁלוֹ. וְאֵלּוֹ
הֵם שְׁשֶׁה צְדָדִים - שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְאַרְבַּע רוּחוֹת.
כְּנֻגַּד שְׁלֹשׁ בְּרָכוֹת רֵאשׁוֹנוֹת וְשְׁלֹשׁ אַחֲרוֹנוֹת.
בְּעֶשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוּמָיו - אַרְבַּע, כְּרִיעָה וְזְקִיפָה
לְשִׁמְאֵל, וְכְרִיעָה וְזְקִיפָה לְיִמִּין. וְזֶה הוּא נוֹתֵן
שְׁלוֹם לְשִׁמְאֵל וְיִמִּינוֹ. לְשִׁמְאֵל רַבּוֹ, וְלְיִמִּין רַבּוֹ.
הֲרִי הֵן שְׁתֵּים עָשָׂרָה בֵּין (כְּרִיכוֹת) (כְּרִיעוֹת) וְכִרְיּוֹת
וְזְקִיפּוֹת, וּבִהֵן ע"ב עֵינַיִם. שֵׁשׁ כְּרִיעוֹת
בִּהֵן שְׁמוֹנֶה עָשָׂר נְעֻנוּעִים, שְׁלֹשׁ בְּכָל פַּעַם, רֵאשׁ
וְגוּף וְזָנָב, שְׁצָרִיךְ לְכוֹרֵעַ בְּשִׁמּוֹנֶה עָשָׂרָה חֲלִיּוֹת
שְׁעוֹלוֹת שְׁבָעִים וּשְׁתֵּים. בְּאֵלּוֹ הַשְּׁבָעִים וּשְׁתֵּים

עֵינִים שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאִירִים שְׁבָעִים
וּשְׁתַּיִם כְּנָפֵי הַשְּׂכִינָה, וְעוֹמְדֵת עֲלֵיהֶם, וְנִקְרָאת
עֲמִידָה. שְׁבַתְחָלָה הִיְתָה נְפִילָה, וְצָרִיךְ לְזַקְפָּהּ
בְּשֵׁם יְהוָה, בַּח"י עוֹלָמוֹת, וּבְאַרְבַּע זְקִיפּוֹת בְּשֵׁם
בְּרָכוֹת, שֶׁהוּא תַפְאֲרָת, כָּלוּל בְּשֵׁלשׁ בְּרָכוֹת
רִאשׁוֹנוֹת וְשֵׁלשׁ בְּרָכוֹת אַחֲרוֹנוֹת.

וְלִכְרַע בַּח"י עוֹלָמוֹת, וְזֶהוּ ו' ו' ו'. כָּל הַכוֹרֵעַ
– כוֹרֵעַ בְּבְרוּךְ, וְכָל הַזּוֹקֵף – זּוֹקֵף בְּשֵׁם
יְהוָה. הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי וְצָדִיק ו"ו. ו' עֲלִיוֹנָה
בֵּינָה, בֶּן י"ה, וְאֵלּוּ רְמוּזִים בְּו' יֵסַע ו' יבֹא ו' יט. ו'
עֲלִיוֹנָה בֶּן י"ה אַחֲזוּז בְּזִקְיָפָה וּכְרִיעָה, וְכֻלָּם
עוֹלִים ח"י בְּרָכוֹת שֶׁל הַתַּפְּלָה.

אַרְבַּע כְּרִיעוֹת בְּשֵׁם אֲדָנִי, אַרְבַּע זְקִיפּוֹת בְּשֵׁם
יְהוָה, הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי וְהַשְּׂכִינָה – ח"י
הָעוֹלָמִים, קוֹשֵׁר אוֹתָם, וְזֶה יֶאֱהַדְוֶנָה"י, אָמֵן.
בְּכָל בְּרָכָה יַח"י בְּרָכוֹת, ח"י פְּעָמִים יְהוָה שֶׁהֵם
ע"ב עֵינִים שְׁמֵאִירִים בַּע"ב כְּנָפִים, שֶׁהֵם ח"י
פְּעָמִים אֲדָנִי.

וְסוּד הַדָּבָר – וּגְבִיָּהּ, וּגְבִיָּה לָהֶם, וּגְבַתָּם.
וּגְבִיָּהּ – כְּנָפִים. וּגְבִיָּה לָהֶם – פָּנִים.
וּגְבַתָּם – שֶׁהֵם עֲלֵיהֶם. מְלֵאת עֵינִים סָבִיב

לְאַרְבַּעַתָּן – כָּלָם מְרַבְּעוֹת. וְהַכֹּל אֶמֶת. שִׁבְעִים
עֲנָפִים (פָּנִים) לַתּוֹרָה. כְּנָפִים – אֲדָנִי. פָּנִים – יְהוָה.
עֵינַיִם – אֶהְיָה. וְעוֹלָיִם יב"ק בְּחֻשְׁבוֹן, אֲדָנִי,
בְּמַעֲשֵׂה. יְהוָה בְּדַבּוּר. אֶהְיָה בְּמַחֲשָׁבָה.

בְּכ"ל עֵין וְעֵין שְׁעוֹר גּוֹדֵל. וְזֶה אוֹת ו' בִּינוּנִית.
וּשְׁנֵי פְרָקִים בְּגוֹדֵל הֵם י' י'. כְּנֶגֶד הַחֹטֵם
אוֹת ו'. כְּנֶגֶד שְׁנֵי נִקְבִּים שֶׁל הַחֹטֵם שְׁתֵּי י' י',
וְעוֹלוֹת יוֹד הָא. וְזֶה וִיִּיצֵר. שְׁעוֹר שֶׁל כָּל מִדָּה
וּמִדָּה – יוֹד הָא, בְּכָל מָקוֹם שְׁלִיטָתוֹ, בְּכָל אֵבֶר
וְאֵבֶר. כָּל אֵבֶר, כְּגוֹן (דְּבָרִים לֵב) יִפְרֹשׁ כְּנָפָיו יִקְחֵהוּ
יִשְׁאַהֲוֶה עַל אֶבְרָתוֹ.

אֵין אֵבֶר בְּכָל מְרַכְּבָתוֹ שְׁאִין הוּא כָּל אֵבֶר
בְּצוּרָתוֹ. וּבְכָל מָקוֹם נִמְצָא. (יִחוּזְקָא ל א)
וּפְנִיָּהּם וְכִנְפֵּיהֶם פְּרָדוֹת מְלַמְעָלָה. כְּנֶגֶד
הַפְּרָשִׁיּוֹת הַפְּתוּחוֹת שֶׁל הַתְּפִלִּין. כְּנֶגֶד הַתּוֹרָה.
וְכַאֲשֶׁר הֵן לְמִטָּה הֵן סְתוּמוֹת הַפְּרָשִׁיּוֹת, כְּנֶגֶד
יֶאֱהָדוֹנָהי עֲלֵיהֶם, בְּפָנָיו וּבְכִנְפָיו.

וְהַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא רִשָּׁם בִּישְׂרָאֵל כְּנֶגְדָם
בְּתַפְּלָה לְהִיּוֹת חֲבֵרִים עִמָּהֶם, לְכַרְעַ
בְּכָל גּוּפָם, בְּשִׁמוּנָה עֲשֵׂרָה בְּרָכוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה,
לְהַמְלִיךְ עֲלֵיהֶם אָמֵן, וְהוּא יֶאֱהָדוֹנָהי, בְּכָל אֵבֶר

וְאָבֵר שְׁלָהֶם. וְאָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִי שֶׁלֹּא
 יִהְיֶה רָשׁוּם לַפְּנִיכֶם לִהְיוֹת כּוֹרֵעַ בְּבִרוּךְ וְזוֹקֵף
 בִּיהוּה בְּקוֹמַת הַגּוֹף, לֹא תִכְנַס תְּפִלָּתוֹ בְּהִיכַל
 שְׁלִי, שֶׁהוּא אֲדֹנָי. לֹא תִקְבְּלוּ דְבוּרִים שְׁלֹו עַל
 כִּנְפֵיכֶם וּפְנִיכֶם. שֶׁכֹּל מִי שֶׁמֵתַפְלֵל בְּאֲדֹנָי,
 וּמִצָּרָף לִיהוּה פָּנִים (עֲנָפִים) שֶׁל הַמַּלְאָכִים, וּפְנִיָּהֶם
 וְכִנְפֵיָּהֶם פָּרְדוֹת לְמַעְלָה, (לְטַל) יֵאָהֲדוּנָהּ, בְּדִבְרֵי
 הַתְּפִלָּה שִׁיּוּצָאִים מִפִּי שֶׁל הָאָדָם.

וְגִדּוּל הָעוֹנָה אֲמֵן יוֹתֵר מִן הַמְּבָרֵךְ. שֶׁלְּגַבֵּי אֲדֹנָי
 יִהְיֶה בַתְּפִלָּה נֶאֱמַר וּפְנִיָּהֶם וְכִנְפֵיָּהֶם
 פָּרְדוֹת. כִּנְגֵד יִהְיֶה בְּפָנִים, אֲדֹנָי בְּכִנְפֵּים, (שְׁמוֹת כה)
 כְּרוּב אֶחָד מְקַצֶּה מְזָה וְכְרוּב אֶחָד מְקַצֶּה מְזָה.
 אֲבָל כֹּאֲשֶׁר חוּזַר שְׁלִיחַ צְבוּר הַתְּפִלָּה וְעוֹנָה אֲמֵן,
 הוּא בְּמַחְבֶּרֶת הַשְּׁנִית, מִתְחַבְּרִים שְׁנֵי שְׁמוֹת
 בְּמַחְבֶּרֶת הַשְּׁנִית. בַּתְּחִלָּה - (שְׁמוֹת לו) מְקַבִּילַת
 הַלְּאֵת אַחַת אֶל אַחַת וְגו' בְּקִרְסִים, שֶׁהֵם קִשְׁרֵי
 הָאֶצְבָּעוֹת. אֲבָל בְּאֲמֵן - (שם כו) וְהִיא הַמְּשַׁכֵּן
 אֶחָד, שֶׁבּו חוֹבְרוֹת אֵשָׁה אֶל אַחֲתָהּ.

הַתְּקוּן הַשְּׁלִישִׁי סֵדֵר הַדְּבוּר (תָּדָר שֶׁל הַדְּבוּר) שֶׁל
 הַתְּפִלָּה, שֶׁבּו חִיּוֹת אֵשׁ מְמַלְלוֹת. וְזֶהוּ
 (יִחְזָקָא א) וְאָרָא כְּעֵין חֲשֵׁמֶל כְּמֵרָאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ
 סָבִיב. זֶהוּ סוּד הַחֲשֵׁמֶל, שֶׁהֵן חִיּוֹת אֵשׁ, עֲתִים

שׁוֹתְקוֹת עֵתִים מְדַבְּרוֹת. וְהֵן שׁוֹתְקוֹת לִסְפָּר
תּוֹרָה בְּזִמָּן שֶׁדְּבוּר יוֹצֵא מִפִּי הַקּוֹרֵא. הוּא נֶחֱשֵׁב
לָהֶן כְּאֵלוֹ מְקַבְּלִים הַתּוֹרָה בְּהַר סִינִי. וּבְזִמָּן
שֶׁאָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָנֹכִי – לֹא נִשְׁמַע קוֹל
וְלֹא דְבוּר אַחֵר שֶׁל הַחַיּוֹת אֵלָּא שְׁלוֹ.

כְּגוֹן זֶה, כְּאֲשֶׁר דְּבוּר זֶה יוֹצֵא מִפִּי שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, חַיּוֹת אֵשׁ שׁוֹתְקוֹת. וּבְזִמָּן
שֶׁשׁוֹתֵק – חַיּוֹת אֵשׁ מְדַבְּרוֹת. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת כ)
וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֶת, קוֹלוֹת שֶׁל הַחַיּוֹת
שֶׁהֵיוּ שׁוֹאֲגוֹת. וְאֵת הַלִּפְיָדִם – שֶׁהֵיוּ יוֹצְאִים
בְּדְבוּר שֶׁל הַחַיּוֹת בְּכֹמָה מִינֵי נְגוּנִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ.
וְאֵלוֹ שֶׁהֵן שׁוֹתְקוֹת לִסְפָּר תּוֹרָה, הֵן בַּצּוּרָה שֶׁל
הַחַיּוֹת. וּמִמֶּנָּה לָהֶן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲלוֹת
אוֹתָן בְּחֹדֶר שֶׁל מְרָאָה אֵשׁ בֵּית לֵה.

וְעוֹד, שֶׁאֵלוֹ שֶׁשׁוֹתְקוֹת (וְעוֹד אֵלוֹ שֶׁיוֹצֵא מֵהֶם דְּבוּר בַּתְּפִלָּה
שְׁבוּ חַיּוֹת אֵשׁ מְדַבְּרוֹת וְהֵן שׁוֹתְקוֹת) בַּתְּפִלָּה בְּח"י
בְּרָכוֹת, יִכְנָסוּ בְּחֹדֶר שֶׁל מְרָאָה זֶה. וְעוֹד, אֵלוֹ
שֶׁשׁוֹתְקִים לְהִלְכָּה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ שְׂכַר הַשְּׁמוּעָה
הַבְּנָה, יִכְנָסוּ בְּחֹדֶר שֶׁהוּא הֵיכַל שֶׁל מְרָאָה זֶה,
שֶׁהַתּוֹרָה, עָלֶיהָ נֶאֱמַר (יִרְמְיָה כג) הֲלֹא כֹה דִּבַּרְתִּי כֹּאֵשׁ
נֶאֱמַר ה' וּכְפֹטִישׁ יִפְצֹץ סֵלַע. וְזֶה הַסֵּלַע שֶׁנֶּאֱמַר
בוֹ (בַּמִּדְבָּר כ) וּדְבַרְתָּם אֶל הַסֵּלַע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן

מימיו. אלו שמשתדלים בזה לשמה, יוצא להם מים של התורה מתוקים, ונאמר בהם (שם) ותשת העדה ובעירם. ואלו שלא משתדלים בזה לשמה, יוצא להם מים מרים, שנאמר בהם (שמות א) וימררו את חייהם בעבדה קשה – זה קשה. בחמר – זה קל וחמר. ובלבנים – בלבון הלכה.

תקוץ רביעי וחמישי – (יחזקאל א) ממראה מתניו ולמעלה וממראה מתניו ולמטה. שבהם שוקי החיות כנגד כלם, ובספירות נצח והוד. מטטרון הוא אות בצבא שלו, והוא צורת הצדיק. שהצדיק הוא אות בצבא של מעלה, ומטטרון הוא אות בצבא של מטה. מטטרון שדי בו נאמר, (שם) והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק.

ורגליהם רגל ישרה – שרגליהם של המזיקים כלם עקלתון. ורגליהם – והרגלים של חיות הקדש, נאמר בהן ורגליהם רגל ישרה, מצד חיה שהיא ישראל, ישראל כלול בשלש חיות, שנאמר בהם, האבות הן הן המרכבה.

וכף רגליהם ככף רגל עגל (שם) – מצד החיה שהיא שור. ונצצים כעין נחשת קלל – מצד הנחש בריח של הים, שהוא עולה אצל זה

שְׂבִיבָשָׁה. רְצוּא – מְצִדּוֹ שֶׁל נֹרִיאל שְׁעוּלָה
גִּימְטְרִיָּא רְצוּ"א. וְשׁוּב – מְצִד שֵׁם שֶׁד"י, שְׁכָךְ
עוּלָה בְּחֻשְׁבוֹן. וְהוּא עוּלָה מְטְטְרוֹן.

וְכַאֲשֶׁר הָיוּ יִשְׂרָאֵל שׁוֹמְעִים קוֹל מִמְּזִרָח, הָיוּ
רָצִים שָׁם. וְלִמְעַרְב כֶּךָ, וְכֵן לְדָרוֹם
וְלַצָּפוֹן. אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַלְאָכֵי
הַשָּׁרָת: אֵלֹה שְׂרָצִים לְתַפְלָה שֶׁל מִצְוָה, וְרָצִים
לְדִרְשָׁה בְּשִׁבְתָּ, וְרָצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן שְׁלִי וְשָׁבִים
בְּתִשׁוּבָה – קִבְּלוּ אוֹתָם בְּהִיכָל שֶׁל זֶה הַמְּרָאָה,
שֶׁבָּאֵלוּ הַסִּימָנִים הֵם חֲבֵרִים אִתְּכֶם. אֵלֹה שְׂרָצִים
וְשָׁבִים בַּתּוֹרָה, בְּדְבוּר שֶׁל הֶלְכָה, הֵם רְשׁוּמִים
אִתְּכֶם, וְתַכְנִיסוּ אוֹתָם בְּהִיכָל הַזֶּה.

כֶּךָ כַּאֲשֶׁר מִתְפַּלְלִים יִשְׂרָאֵל, מִיכָא"ל עָף
הָעוֹלָם בְּמַעוֹף אֶחָד. וְגִבְרִיָּא"ל עָף בְּשִׁתִּי
עֲפִיפּוֹת. וְכַאֲשֶׁר יוֹצֵא דְבוּר מִיִּשְׂרָאֵל בְּהֶלְכָה,
בְּתַפְלָה וּבְכָל מִצְוָה שֶׁהַשְׂכִּינָה שָׁם – הֵם רָצִים
אֶצְלָה וְשָׁבִים בָּהּ בְּשִׁלִּיחוֹת קוֹנָם. וּבְכָל מְקוֹם
שֶׁשׁוֹמְעִים קוֹל הַתּוֹרָה, שֶׁשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
הֵם רָצִים אֶצֶל הַקּוֹל הַהוּא, וְשָׁבִים בָּהּ בְּשִׁלִּיחוֹת
קוֹנָם. שֶׁבְּכָל קוֹל שֶׁשֵּׁם יְהוָה אֵינוֹ שָׁם, וּבְדְבוּר
שֶׁאֵין שָׁם אֲדָנִי, לֹא רָצִים וְשָׁבִים שָׁם. וּמַשׁוּם זֶה,
וְרִגְלֵיהֶם רָגַל יִשְׂרָה, (הוֹשֵׁעַ יד) כִּי יִשְׂרָיִם דִּרְכֵי ה'.

במקום ששם יהו"ה שם, היא דרך ישרה. ואם אין שם יהו"ה, אין היא דרך ישרה.

ועוד רגליהם רגל ישרה – אמרו בעלי המשנה, שמי שמתפלל צריך לתקן רגליו בתפלתו כמלאכי השרת. ככף רגל עגל, להיות רשום עמם. ומשום זה פרשוהו חכמים, המתפלל צריך לכונן את רגליו, שנאמר וכף רגליהם ככף רגל עגל. ואמר הקדוש ברוך הוא: אלו שהם רשומים בתפלה כך, לכונן רגליו כמותכם – פתחו לו שערי ההיכל להכנס במראה זו.

תקונו ששי – (יחזקאל א) ראיתי כמראה אש. כאן ראיה ממש. אמר הקדוש ברוך הוא: מי שיכנס במראה זה, ויהיה בתפלתו לבו למעלה לשם יהו"ה, ועיניו למטה בשם של אדנ"י, תכניסוהו בהיכל הזה כמו המלאכים, וגביהן – למעלה, ויראה להם – למטה, כנגד השכינה שהיא יראת יהו"ה.

ובראיה ושמיעה וריח ודבור שורה שם יהו"ה. בעשיה, במשוש, שמוש, הלוח, שורה שם אדנ"י. וזו ראיה של אור וגר (של התורה), שנאמר בזה (משלי ו) ותורה אור. ריח הקרבנות, שהם

תַּפְלוּת, דְּבוּר – בְּתוֹרָה, דְּבוּר בְּתַפְלָה. וְעִשְׂיָה שֶׁל
מִצּוֹה, וְשִׁמּוּשׁ שְׁלָה, וּמִשּׁוּשׁ שְׁלָה, וְהַלּוּךְ שְׁלָה.
וְרֵאִיָּה וְשִׁמְיָעָה שְׁאִין שֵׁם תוֹרָה וּמִצּוֹה, הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְיָנָתוֹ אֵינָה שׁוֹרָה שָׁם. שֶׁהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא שׁוֹרָה בְּרֵאִיָּה, וְכֵן הַשְׁכִּינָה, שֶׁהַתוֹרָה
– וְתוֹרָה אֹר, וְהַשְׁכִּינָה הִיא רֵאִיָּה שְׁלוֹ, (במדבר יב)
ה' בְּמִרְאָה אֱלֹיו אֶתְדַּע (הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא – בְּמִרְאָה אֱלֹיו
אֶתְדַּע – שְׁכִינָתוֹ).

בְּמַחְשָׁבָה מְבַפְּנִים בִּינָה – בֶּן יִ"ה. יִשְׂרָאֵל עָלָה
בְּמַחְשָׁבָה. הִרְהוּר חֲכָמָה, לְחֻכָּם
בְּרָמָז. חֲכָמָה עָלָה בְּמַחְשָׁבָה, שֶׁהוּא בִּינָה.
מַחְשָׁבָה וְהִרְהוּר הַכֹּל אֶחָד. הַחֲכָמָה לֹא נֹדַעַת
אֶלָּא בְּבִינָה, וְהַבִּינָה בְּלֵב. וּמִשּׁוּם זֶה הַמַּחְשָׁבָה
בְּלֵב, הִרְהוּר בְּלֵב.

וְכֵן הַתוֹרָה – סֵפֶר תוֹרָה, מִצּוֹה לְשִׁמְעָה. וְכֵן
בַּחֲטָם, רֵיחַ נִיחָח לָהּ. הַשְׁכִּינָה הִיא קָרְבָן
שְׁלוֹ, עוֹלָה שְׁלוֹ, וְהַתַּפְלָה הִיא כְּמוֹ קָרְבָן, וְעוֹלָה
כְּרֵיחַ נִיחָח אֶצְלוֹ וּמִתְקַרְבֶּת אֶצְלוֹ בְּתַפְלָה. וְכֵן
בְּדְבוּר – (יִרְמְיָה כג) הֲלֹא כֹה דְּבָרִי כָּאֵשׁ נָאֵם ה'. אוֹת
ה' – שְׁכִינָה, דְּבוּר שְׁלוֹ.

כְּמוֹ שֶׁהַשְׁכִּינָה הִיא מִרְאָה שְׁלוֹ, שְׁמִיעָה שְׁלוֹ,
רֵיחַ נִיחָח שְׁלוֹ, דְּבוּר שְׁלוֹ, בְּרֵאשׁ – כֶּךָ

הוא בִּידִים עֲשִׂית מְצוֹה שְׁלוֹ, בְּגוֹף כְּרִיעָה שְׁלוֹ.
 בְּתַפְלָה זְקִיפָה שְׁלוֹ, בְּתַפְלָה עֲמִידָה שְׁלוֹ (שְׁהִיא מְזֵל
 שְׁלוֹ), שְׁהִיא שְׁעוּמָדָת לְפָנָיו בְּכָל מָקוֹם וְכוּרְעַת
 לְגַבְיוֹ וְנוֹפֶלֶת לְרַגְלָיו בְּנִפְּלִית אַפִּים לְשָׂאֵל מִמֶּנּוּ
 רַחֲמִים עַל בְּנֵיהָ. הִיא עֲנוּה לְגַבְיוֹ, וַיֵּשׁ לָהּ בִּשְׁת
 פָּנִים מִמֶּנּוּ.

וְלֹא כִּמוֹ שִׁפְחָה רָעָה, לִילִית, חֲצוּפָה בְּלִי עֲנוּה,
 אֵין לָהּ בִּשְׁת פָּנִים, אָמֵם שֶׁל הָעָרֵב רַב,
 וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר שְׁלֹמֹה, (מִשְׁלִי יב) אִשֶּׁת חַיִּל עֲטָרָת
 בְּעָלָהּ וּכְרָקֵב בְּעֲצָמוֹתָיו מִבִּישָׁה. שְׁהַשְׁכִּינָה הִיא
 מַלְכָּה. הַשִּׁפְחָה שְׁלָה לִילִית, אֵין לָהּ עֲנוּה וְלֹא
 בִּשְׁת פָּנִים מִהֶקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכֵן בְּנֵיהָ עָרֵב
 רַב. וְהֶקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד לְהַעֲבִיר אוֹתָהּ וְאֵת
 בְּנֵיהָ מִהָעוֹלָם, שְׁמִמְזִרִים הֵם מִבְּנֵי ט' מְדוֹת –

אֲסֻנָּת מִשְׁגַּח"ת (רָאשֵׁי תִבּוֹת: אָנוּס"ה, שְׁנוּא"ה, נְדוּי, תִּמְוֹרָה,
 מוֹרְדָת, שְׁכוּרָה, גְּרוּשַׁת הַלֵּב, חֲצוּפָה, תַּעֲרֻכָת), מִמְזִרִים מְדַרְבָּנָן.
 וְכֵן שְׁכִינָה הִיא שְׁמוּשׁ שֶׁל הֶקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 הֵיחֻד שְׁלוֹ עַל יְדֵי הַצַּדִּיק חֵי הָעוֹלָמִים.
 וְהִיא הַהֲלִיכָה שְׁלוֹ, (תְּהִלִּים פה) צֶדֶק לְפָנָיו יְהִלָּךְ,
 לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ. (בְּרֵאשִׁית כד) וַיְהִי הוּא טָרֵם כָּלָה לְדַבֵּר
 וְהִנֵּה רַבָּקָה יִצְאָת, רָצָה לְקַרְאָתוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ.
 בְּרֵאשִׁי, בְּשִׁמְיעָה, בְּרִיחַ, בְּדַבּוּר, בְּעֲשִׂיָּה, בְּגוֹף,

בְּשֵׁמוֹשׁ, בְּהִלּוּף, בְּכָל אֲבָר הִיא מְצוּה לְשֵׁשׁ
אוֹתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ.

וּבְנִיָּהּ, כֵּךְ הֵם בְּצוּרָתָהּ; בְּנֵי עֲנוּהָ, בְּנֵי בִשָּׁת
פָּנִים. כָּלֵם כִּמּוֹ הַמְדוּת שְׁלֵה. וּמִשּׁוּם
זֶה צוּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַשֶּׁה, (שְׁמוֹת יח) וְאַתָּה
תִּתְּחֶזֶה מִכָּל הָעָם אֲנָשִׁי חֵיל יִרְאֵי אֱלֹהִים אֲנָשִׁי
אַמֶּת שְׁנָאֵי בָצַע. אֲנָשִׁי חֵיל – מִצַּד יָמִין שֶׁל
אַבְרָהָם, שֶׁשֵּׁם רְאִיָּה שֶׁל הַתּוֹרָה, (דְּבָרִים לג) מִיָּמִינוֹ
אֵשׁ דָּת לָמוֹ. יִרְאֵי אֱלֹהִים – מִצַּד שֶׁל יִצְחָק, שֶׁשֵּׁם
שְׁמִיעָה, שֶׁאָמַר חֲבִקוּק הַנָּבִיא, (חֲבִקוּק ג) ה' שָׁמַעְתִּי
שְׁמִיעָךְ יִרְאֵתִי. אֲנָשִׁי אַמֶּת – מִצַּד שֶׁל יַעֲקֹב, שֶׁשֵּׁם
רֵיחַ נִיחַח לֵה', בַּחֲטָם. שְׁנָאֵי בָצַע – מִצַּד שֶׁל
הַדְּבוּר, רִגְל רְבִיעִית שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן שֶׁהִתְחַבֵּר
בְּאֲבוֹת. שְׁלֹשׁ חֵיוֹת הֵן: אֲרִיָּה שׁוֹר נֶשֶׁר, בְּרִאֲיָה
שְׁמִיעָה רֵיחַ. אָדָם – בְּדְבוּר.

וְשִׁמְתָּ עֲלֵהֶם שְׂרֵי אֲלָפִים – מִצַּד הָאוֹת א'. וְשְׂרֵי
מֵאוֹת – מִצַּד הָאוֹת ד', אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה
שֶׁנִּשְׁתַּעֲבְדוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם (בְּעֲנִיּוֹת שֶׁל תּוֹרָה). שְׂרֵי
חֲמִשִּׁים – אוֹת נ'. וְשְׂרֵי עֶשְׂרֵת – אוֹת י'.

יִשְׂרָאֵל – בְּאֵלוֹ הַמְדוּת נִכְרִים, שֶׁהֵם בְּנֵים שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנִיתוֹ לִהְיוֹת בָּהֶם

אֲנָשֵׁי חֵיל, כְּגוֹן אִשֶּׁת חֵיל עֲטָרַת בַּעֲלָהּ, בַּעֲלֵי
 חֶסֶד. יֵרָאִי אֱלֹהִים. אֲנָשֵׁי אֱמֶת, וְלֹא אֲנָשֵׁי שֶׁקֶר,
 שְׁבָנִי (צפניה ג) יִשְׂרָאֵל לֹא יַעֲשׂוּ עוֹלָה וְלֹא יִדְבְּרוּ
 כָּזָב וְלֹא יִמָּצֵא בְּפִיהֶם לְשׁוֹן תְּרֻמִּית. וְשֹׁנְאֵי בָצַע
 – כְּאָדָם הַשֹּׁמֵחַ בְּחֻלְקוֹ. וְלֹא כְּעֹרֵב רַב בְּנֵי
 הַשִּׁפְחָה הָרָעָה, שֶׁהֵם כְּנָחֵשׁ שְׁכָל הָאָרֶץ לִפְנֵינוּ.
 זֶהוּ שִׁפְתוֹב (ישעיה סה) וְנָחֵשׁ עֶפֶר לְחֻמוֹ, וּמִפֶּחַד
 לְשִׁבְעַ מִהֶעֱפֹר, שִׁמְפֶּחַד שִׁיחֶסֶר לוֹ. וְכֵךְ בַּעֲלֵי
 בָצַע, שֶׁלֹּא שִׁבְעִים מְכָל מָמוֹן שֶׁבַעוּלָם.

וּמִשּׁוּם זֶה פִּרְשִׁיהָ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, לֹא הַמְדִּירָשׁ
 הוּא הָעֵקֶר אֲלָא הַמַּעֲשֶׂה. מִשּׁוּם
 שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא סֵתוּם בְּסִתְרֵי הַתּוֹרָה,
 בְּמָה מִתְגַּלֶּה? בַּמַּצּוֹת, שֶׁהִיא שְׂכִינָה, שֶׁהִיא
 צוּרָתוֹ. כְּמוֹ שֶׁהוּא עָנוּ – שְׂכִינָתוֹ עֲנָה. הוּא חֲסִיד
 – וְהִיא חֲסִידָה. הוּא גָבוֹר – וְהִיא גְבוּרַת עַל כָּל
 אֲמוֹת הָעוֹלָם. שֶׁהוּא אֱמֶת – וְהִיא אֱמוּנָה. הוּא
 נָבִיא – וְהִיא נְבִיאָה. הוּא צַדִּיק – וְהִיא צְדָקָה.
 הוּא מֶלֶךְ – וְהִיא מַלְכוּת. הוּא חָכֵם – וְהִיא
 חֲכָמָה. הוּא מִבִּין – וְהִיא הִתְבוּנָה שְׁלוֹ. הוּא כֶּתֶר
 – וְהִיא עֲטָרָה שְׁלוֹ, עֲטָרַת תְּפָאֶרֶת. וּמִשּׁוּם זֶה
 פִּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים, כָּל מִי שֶׁאֵין תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ אֶל יִכְנֹס
 לְבֵית הַמְדִּירָשׁ. כְּדָמוֹת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא

תוֹכוֹ, וְהַשְׂכִּינָהּ הִיא בָּרוּ. הוּא תוֹכוֹ מִבְּפָנִים –
וְהִיא בָּרוּ מִבַּחוּץ. וְלֹא מִשְׁתַּנִּית הִיא שֶׁבַחוּץ
מֵאוֹתוֹ שֶׁבְּפָנִים לְהִיּוֹת יָדוּעַ שֶׁהִיא אֲצִילוֹתוֹ, וְאֵין
פֶּרוּד שֵׁם כָּלָל, (שְׁמוֹת כה) שְׁמִבִּית וּמַחוּץ תִּצְפֹּנוּ.
וּמִשּׁוּם שֶׁהוּא יְהוָה, סְתוּם מִבְּפָנִים, וְלֹא נִקְרָא
אֶלָּא בַשְׂכִּינָתוֹ, אֲדָנִי. וּמִשּׁוּם זֶה אָמְרוּ
חֲכָמִים, לֹא כִשְׂאֲנִי נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא. בְּעוֹלָם הַזֶּה
נִכְתָּב אֲנִי בִיהוֹ"ה, וְנִקְרָא אֲנִי בְּאֲדֹנָי. אֲבָל
בְּעוֹלָם הַבָּא נִכְתָּב בִּיהוֹ"ה, וְנִקְרָא בִּיהוֹ"ה,
לְהִיּוֹת רַחֲמִים מְכֹל צֶדֶד. וּמִשּׁוּם זֶה צָוָה הַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא לְמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת: מִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה תוֹכוֹ
כְּבָרוֹ בְּכָל אֵיבָרִים פְּנִימִיִּים וְחִיצוֹנִיִּים – לֹא יִכָּנס
בְּהִיכָל זֶה. וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר הַפֶּסוּק, (דְּבָרִים לב) הַצֹּר
תָּמִים פָּעֵלוּ. (דְּבָרִים יח) תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ.
הַתִּקּוּן הַשְּׁבִיעִי – (יחזקאל א) כְּמֵרָאָה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר
יִהְיֶה בְּעֵנָן בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם. אָמְרוּ חֲכָמִים,
מִן וָאֶרָא עַד כְּמֵרָאָה הַקֶּשֶׁת, הֵן הֵן מַעֲשֵׂה
הַמְּרַכָּבָה. וְאָמְרוּ חֲכָמִים, כְּשֶׁהִיא רַבִּי עֲקִיבָא
דּוֹרֵשׁ בְּמַעֲשֵׂה מְרַכָּבָה, יֵרֵדָה אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם
וְסִבְבָּהּ הָאֵילָנוֹת, וְהָיוּ מִתְקַבְּצִים מִלְּאֲכֵי הַשָּׁרֵת
כְּבִשְׁמַחַת חֲתָן וְכֻלָּה, בְּגִלְלֵי שְׂאִין יַחּוּד וְקִשּׁוּר
וּמְרַכָּבָה לְשֵׁם יְהוֹ"ה בְּאֲדֹנָי אֱלֹא עַל יְדֵי הַצַּדִּיק.

שֶׁהוּא קָשֶׁת, שֶׁהִיא (שְׁבוּ) מִרְכָּבָה שְׁלֵמָה שְׁלֵמָעָלָה
– יֵאָהֲדוּנָה"י.

סדר הלימוד ליום כד אייר (יום 231 בשנה)

שְׂכִינָה הִיא מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וּבִאֲרוּהוּ, אֵין
דוֹרְשִׁין בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית בְּשָׁנִים.
מִשּׁוּם שֶׁעֲנַפֵּי הָאֵילָן הֵם פְּרוּדִים מִלְמַעְלָה בְּכַנְפֵּי
הַחַיּוֹת – יְהוָה לִימִין, אֲדָנָי לְשֹׁמַאֵל. חָתָן
לִימִין, כֶּלָּה לְשֹׁמַאֵל. כָּאֲשֶׁר מְבִיאִים אוֹתָהּ
לַחֲפָה, בְּכֻמָּה מִיָּנִי נְגוּנִים צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְעוֹרֵר
אוֹתָם לְמַטָּה, בְּשִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת, בְּכֹל מִיָּנִי נְגוּן,
בְּתַפְלָה הִנֵּה הֵם בָּאִים לַחֲפָה.

וּצְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לָתֵת קְדוּשִׁין לְכֶלָּה מִהַחֲתָן
בְּקִשְׁרֵת תַּפְלָה שֶׁל יָד, לַהֲיוֹתָהּ
קְשׁוּרָה לוֹ, וּלְעֵטֶר אוֹתָם בְּתַפְלִין שֶׁל רֹאשׁ,
שֶׁהִיא פָּאָר. זֶהוּ שְׁכָתוּב (יחזקאל כד) פֶּאֶרְךָ חֲבוּשׁ
עָלֶיךָ. וְשֹׁלֵשׁ כְּרִיכוֹת שֶׁל רְצוּעָה כְּנָגֵד שֹׁלֵשׁ
קְדָשׁוֹת, שֶׁהֵן קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ, (רְצוּעָה) קְדָשָׁה
לְךָ יִשְׁלָשׁוּ. וְצָרִיךְ לְבָרֵךְ אוֹתָן בְּשֶׁבַע בְּרָכוֹת,
שֶׁהֵן שֶׁבַע בְּרָכוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע – בְּשַׁחַר
שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרֶב שְׁתֵּים
לְפָנֶיהָ וְשְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ.

וּבְלָה בַחֲפָה, שְׁהִיא בְּצוּרַת כְּנָפֵי מְצוּה,
 בְּצִיצִיּוֹת מְזֻהָבוֹת, וּתְכֵלֶת וְלָבָן, כֶּסֶּא
 דִּין וְכֶסֶּא רַחֲמִים, כָּלּוּל זֶה בָּזֶה. וְכַמָּה קְשָׁרִים
 וְחֲלִיּוֹת סְבִיבָה, בְּכַמָּה מַרְגְּלִיּוֹת וְאַבְנִים יְקָרוֹת
 מְלֵאוֹת סִגְלוֹת, סוּבָבִים אֲצֻלוֹ כְּדָמוֹת פְּעֻמוֹנִים
 וְרֻמוֹנִים שֶׁל לְבוּשֵׁי הַמֶּלֶךְ וְהַמְּלָכָה, שֶׁהֵם
 אַרְבָּעָה בְּגָדֵי לָבָן וְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב, מֵצַד שֶׁל
 שְׁנֵי שְׁמוֹת – יְהוָה אֲדֹנָי. כְּשֶׁמוֹ כֵּן כֶּסֶּאוֹ, כֵּן
 חֲפָתוֹ, כֵּן לְבוּשׁוֹ. רָשׁוּם שְׁמוֹ בְּכָל כֶּאֱשֶׁר רוֹצֶה
 לַעֲלוֹת בִּהְיָכָל לְהִיּוֹת שָׁם חָתָן בְּכֻלּוֹתוֹ בַּח"י
 בְּרָכוֹת הַתְּפִלָּה, שְׁהִיא (בְּהִיכָל לְהַתְיַחֵד שֵׁם בַּתְּפִלָּה בַּח"י

בְּרָכוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק שֶׁהוּא) כְּמֵרָאָה הַקִּשְׁתָּ.

אֵינְ דּוֹרְשִׁין בְּמַרְכָּבָה בִּיחִיד, מִשּׁוּם שֶׁהַדּוֹרֵשׁ –
 יַחֲדָה עִמּוֹ, וְהָרִי הֵם שְׁנַיִם בַּדֶּרֶשׁ. וְלֹא
 צָרִיךְ לְהַשְׁמִיעַ קוֹל בַּתְּפִלָּתוֹ, אֲלָא (שְׁמוּאֵל-א א) רַק
 שִׁפְתָּיָה נְעוֹת וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע. וּבִסּוּד זֶה (בַּמִּדְבָּר ג)
 וְהָזֶר הַקָּרֵב יוֹמֵת. וְכֵן בְּאַצִּילוֹת (בַּתְּפִלָּה) כָּל אֶחָד
 מִתְּפִלָּל בַּחֲשָׁאִי, שֶׁלֹּא תִשְׁמַע תְּפִלָּתוֹ לְגַבֵּי חִבְרוֹ.
 כְּמוֹ מִי שֶׁדּוֹרֵשׁ לַחֲבֵרוֹ, וַיִּשְׁתִּיק הַדְּבוּר לַחֲבֵרוֹ,
 לֹא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כֵּן אֲלָא לְדַבֵּר בַּחֲשָׁאִי, שֶׁלֹּא
 יִשְׁמַע חֲבֵרוֹ. וּמִשּׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים, כָּל
 הַמְּשַׁמֵּיעַ קוֹלוֹ בַּתְּפִלָּתוֹ הָרִי זֶה מְקַטְנֵי אָמְנָה.

וּמִשּׁוּם זֶה חַיּוֹת אֵשׁ לְמַעַלָּה, מְדַבְּרוֹת כְּעֲנַפֵּי
הָאֵילָן, שֶׁהֵיוּ מְתַקְּבוֹת שֵׁם כָּמוֹ
בְּשִׁמְחַת חֲתָן וְכֵלָה. בְּאִיזָה מְקוֹם? בְּקִרְיַת שֹׁמֶר, שֶׁשֵּׁם
וְאֶשְׁמַע אֶת קוֹל כְּנַפֵּיהֶם, שֶׁהֵם ס"ד לְאַרְבַּע
כְּנָפִים, אַרְבַּע פְּעָמִים ס"ד עוֹלָיִם רנ"ו. וְזֶהוּ (יִרְמִיָּה
לא) רְנֹו לִיעֶקֶב שִׁמְחָה. מָתִי? לְאַחַר שְׁנוּטֵל נִקְמָה
מִשּׁוֹנְאָיו וַיִּשְׂרֹף הָאֱלִילִים שְׁלָהֶם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
(מִשְׁלֵי יא) וּבִאֲבֹד רְשָׁעִים רְנָה. שֶׁהוּא הֵנָּה (מ' שְׁנִים)
לְהַשְׁלִים ע"ב ע"ב ע"ב. וְתִלְוִיִּים ס"ד.

וְתִלְוִיִּים ס"ד מְשֻׁמוֹנָה א"ז. וְכֵן ס"ד מְשֻׁמוֹנָה
א"ז לְאַרְבַּעַת צְדָדִים – רנ"ו. וְכֹאֲשֶׁר
מִגִּיעַ לְ"ב, שֶׁהֵם א"ז א"ז א"ז א"ז, שֶׁהֵם ח' ח'
ח' ח', מִתְחַבֵּרֶת אוֹת י' לְכָל צֶדֶד, לְהִיּוֹת ח"י
יְהוֹנָה, בְּח"י בְּרָכוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה שִׁישׁ בָּהֶן ח"י
פְּעָמִים יְהוֹנָה, שְׁעוֹלִים ע"ב. בְּזִמְנָה הַהוּא
שֶׁמִּתְחַבֵּר יְהוֹנָה בְּאֲדָנִי עַל יְדֵי ח"י הָעוֹלָמִים
יֶאֱהָדוֹנָה, מִיד חַיּוֹת שֶׁל אֵשׁ שׁוֹתֵקוֹת. מֶה כָּתוּב
בָּהֶן? (יִחְזָקְאֵל א) בְּעַמָּדָם תִּרְפִּינָה כְּנַפֵּיהֶן. בְּעַמִּידָתָם
שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת (בְּתַפְּלָה), תִּרְפִּינָה כְּנַפֵּיהֶן, כְּדִי
שֶׁלֹּא יוֹדְעוּ עַד הַשָּׁעָה הַהִיא.

וְזֶה הוּא רַק שְׁפָתֶיהָ נִעוֹת. שֶׁהֵן כְּנַפֵּי הַחַיּוֹת,
וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע. וְזֶה שֶׁהִיא חֲשֵׁמֶל, חַיּוֹת

אש מדברות, הן עתה שותקות. ומשום זה תקנו תפלה בלחש, וכן מעשה מרכבה בלחש, לדבר שם בלחש בינו לבין עצמו. שלש תפלות תקנו, ובכלן ח"י יהו"ה, שהן ע"ב אותיות, בכל תפלה בשמונה עשרה ברכות, שהן רי"ו, וכלולות בחסד, בע"ב, ועם ל"ב נתיבות, והרי הן ר"נ חסר שתיים שכלולות בעמוד האמצעי.

ומהקרבנות נשמע על התפלה, ומהתפלה – לקרבן, כמו שנאמר בהם, (יחזקאל

(א) ואשמע את קול כנפיהם. כך בכרובים, (במדבר ז) וישמע את הקול מדבר אליו. כמו הכבש שעולים ויורדים בו קרבנות ועולות – כך בתפלה, מלאכים עולים שנים ויורדים שנים. וכמו סיני, שבו משה ואהרן עולים ויורדים, עולים שנים ויורדים שנים. ובמצוה זו נרמזו כל מצוות התורה.

וכך כאשר היה פותח רבי עקיבא במעשה מרכבה, פיו היה סיני, וקולו היה סלם, שבו מלאכים עולים ויורדים. בכל דבור ודבור שלו היה רוכב עליו מלאך מטטרו"ן. הוא רכב לשכינה שכלולה בו ספירות, עמוד האמצעי, שהוא שם יו"ד ה"א וא"ו ה"א מבפנים.

וְהַשְׂכִּינָה שְׁכֻלָּה מַעֲשֵׂר סְפִירוֹת, מִבְּחוּץ.
וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׁכִינָתוֹ הֵם רֶכֶב וּמִרְכָּבָה.
(עלות העלות) הַעֲמוּד הָאֲמָצִי הוּא רֶכֶב לְעֵלָת
הָעֵלֹת. וְהַשְׂכִּינָה הִיא רֶכֶב לְעֲמוּד הָאֲמָצִי.
וְעֵלָת הָעֵלֹת הוּא הַמֵּיחָד לְכָל, וּמִסְדֵּר לְכָל,
וּמֵאִיר בְּכָל. אִירָו עוֹבֵר בְּנִשְׁמָה וּבְגוֹף וּבְלְבוּשׁ,
וְאֵין בּוֹ שְׁנוּי וְשִׁתּוּפֹת וְחִשְׁבוֹן וְתִמּוּנָה וְדִמְיוֹן
מִכָּל הַמִּרְכָּבוֹת וּמִרְאָה וְדִמְיוֹן שֶׁנִּרְאָה בְּעֵין
הַשֵּׁכֶל. מִדְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת וְתַחְתּוֹנוֹת הֵן רֶכֶב
וּמִרְכָּבָה אֲצִלוֹ, וְעֲלִיוֹ אֵין מִי שְׂרוּכָב.

קִשְׁת – סִימָן תְּקִיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה. וְהֵם סִימָן
הַמִּרְכָּבָה שֶׁל הָאֲבוֹת. תְּקִיעָה – שֶׁל
אֲבָרָהִם. שְׁבָרִים – שֶׁל יִצְחָק. תְּרוּעָה – שֶׁל יַעֲקֹב,
שֶׁנֶּאֱמָר בּוֹ (במדבר כג) וְתִרְוַעַת מֶלֶךְ בּוֹ. וְשִׁלְשָׁה
צְבָעִים נִרְאִים בּוֹ, לְבָן אָדָם וִירֹק. וּמִצַּד הַגְּבוּרָה
נִקְרָא (שמואל-א ב) קִשְׁת גְּבָרִים חֲתִים. וּמִצַּד הַיְמִין
– (יחזקאל א) כְּמִרְאָה הַקִּשְׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּעֲנָן בְּיוֹם
הַגֶּשֶׁם. כְּאֲשֶׁר נִרְאָה בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם – מִרְאָה רַחֲמִים.
וְכֵאֲשֶׁר נִרְאָה בְּלִי מָטָר – מִרְאָה דִּין. וְכֵאֲשֶׁר
מַעֲרֵב בֵּין גֶּשֶׁם וְשֶׁמֶשׁ – מִרְאָה דִּין וְרַחֲמִים
כְּלוּלִים. וְזוֹהִי אוֹת שׁ' מִשְׁדֵּי, שְׁלִשָּׁה עֲנָפֵי
הָאֲבוֹת, שֶׁהֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה. שְׁלִשָּׁה

שמות כנגד שלשה ענפי האבות, ובהם י"ד
אותיות, בחד שבון אותיות ד"י משדי. ומלבד
שם שדי הוא מטטרון, שפך עולה בחד שבון שדי.
(ע"כ רעיא מהימנא).

אמר רבי יהודה, יאמר לנו הרב, (מאלו) דברים
עליונים של ראש השנה. פתח רבי
שמעון ואמר, (מלכים ב ד) ויהי היום. בכל מקום
שכתוב ויהי – הוא צער. ויהי בימי – צער ודאי.
ויהי היום – יום שיש בו צער, וזהו ראש השנה,
יום שיש בו דין קשה על העולם. ויהי היום
ויעבר אלישע אל שונם – יום של ראש השנה
היה. ובכל מקום ויהי היום – זה ראש השנה.
(איוב א) ויהי היום ויבאו בני האלהים – יום ראש
השנה היה.

בבב פעם שני ימים הם. מה הטעם? כדי שיהיה
יצחק כלול מדין ורחמים, שני ימים ולא
אחד. שאם ימצא יחידי, יחריב העולם. ועל זה
כתוב שתי פעמים ויהי היום ויהי היום.

ויבאו בני האלהים – אלו בית דין הגדול. בני
האלהים – ודאי בניו של המלך קרבים
אליו. והם שבעים ממנים שסוכבים תמיד את

הַמֶּלֶךְ, וְהֵם חוֹתָכִים דִּין עַל הָעוֹלָם. לְהִתִּיצֵב עַל ה', וְכִי מַעַל ה' עוֹמְדִים? אֵלָּא בְּשַׁעָה שְׁאֵלוֹ עוֹמְדִים בְּדִין, דִּין הָרָאשׁוֹן שְׁהַכַּל בּוֹ מֵהוּ? מִי שְׁלֹא מְכַבֵּד לְשֵׁם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׁלֹא מְכַבֵּד לְתוֹרָה וְלַעֲבָדָיו. אֵף כֵּן – מִי הוּא שְׁלֹא חוֹשֵׁשׁ עַל כְּבוֹדוֹ שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ שְׁלֹא יִתְחַלֵּל בְּאַרְץ. מִי הוּא שְׁלֹא חוֹשֵׁשׁ לְכְבוֹדוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִי הוּא שְׁלֹא נוֹתֵן כְּבוֹד לְשֵׁם זֶה. וַיְבֹא גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם, גַּם – לְרַבּוֹת אוֹתָהּ הַנִּקְבָּה שְׁלוֹ. אֵף כֵּן לְהִתִּיצֵב עַל ה', שֶׁהוּא חוֹשֵׁשׁ גַּם לְכְבוֹדוֹ שֶׁל שֵׁם זֶה.

בְּאֵן נִחְלָקוּ עַמּוּדֵי עוֹלָם הָרָאשׁוֹנִים. אֶחָד אָמַר, אִיּוֹב מִחֲסִידֵי אֲמוֹת הָעוֹלָם הָיָה. וְאֶחָד אָמַר, מִחֲסִידֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה. וְלָקָה לְכַפֵּר עַל הָעוֹלָם. שְׁהָרִי יוֹם אֶחָד מֵצֵאוֹ רַב הַמְּנוּנָא לְאַלְיָהּ. אָמַר לוֹ, וְדַאי לְמַדְנּוּ שֵׁישׁ צָדִיק וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ. אָמַר, צָדִיק – כָּל שְׂמֻמָּעֻטִין לוֹ חוֹבוֹתָיו, נוֹתְנִים לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה חוּבוֹ, וְעַל כֵּן צָדִיק וְרַע לוֹ. וְכָל שְׂמַרְבֵּים עוֹנוֹתָיו וּמִמַּעֲטִים זְכוּיָתָיו, נוֹתְנִים לוֹ שְׂכָרוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה – רָשָׁע וְטוֹב לוֹ. אָמַר לוֹ, דִּינֵיו שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם עֲתִיקִים (עֲמָקִים), אֲבָל בְּשַׁעָה שְׁרוּצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

לְכַפֵּר חוֹבוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, מַלְקָה בְּזִרְעַ שְׁלֵהם
וּמִרְפָּא לְכֻלָּם. מָשַׁל לְרוּפָא שֶׁהִלְקָה לְזִרְעַ
לְהַצִּיל כָּל הָאֵיבָרִים, כָּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה נג) וְהוּא
מַחֲלֵל מִפְּשָׁעֵנוּ וְגו'.

כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה,
שְׁעוּמָדִים שִׁבְעִים כִּסָּאוֹת לְדוֹן דִּין
הָעוֹלָם, כִּמָּה הֵם בְּעָלֵי מַגְנִים, קְטָגוֹרִים,
שְׁעוּמָדִים לְמַעְלָה. אֱלוֹ מִיָּמִינִים לְזִכּוֹת, וְאֱלוֹ
מִשְׁמָאלִים לְחוּבָה לְהַזְכִּיר חוֹבוֹת הָעוֹלָם, חוֹבוֹת
שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְעַל זֶה צָרִיךְ הָאָדָם לְפָרֵשׁ
חוֹבוֹתָיו, כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּמוֹ שֶׁהוּא. מִשּׁוּם שֶׁמִּי
שֶׁמִּפְּרֵשׁ חֲטָאוֹ, לֹא נִמְסָר דִּינוֹ אֶלָּא בְּיַד הַמֶּלֶךְ,
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלִבְדּוֹ. וּמִי שֶׁדָּן אוֹתוֹ הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא – הוּא לְטוֹב. וְעַל זֶה בִּקֵּשׁ דָּוִד הַמֶּלֶךְ
(וְאָמַר), (תהלים מג) שְׁפִטְנִי אֱלֹהִים. אַתָּה, וְלֹא אֲחֵר.
וְכֵן שְׁלֵמָה אָמַר, (מלכים-א ח) לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עִבְדּוֹ.
הוּא, וְלֹא אֲחֵר. וְכָל בֵּית דִּין מִתְרַחֲקִים מִמֶּנּוּ.
וְעַל זֶה צָרִיךְ לָנוּ לְפָרֵשׁ הָעֲבֵרוֹת שֶׁל כָּל אֵיבָר
וְאֵיבָר, וְכָל מָה שֶׁעוֹשֶׂה בִּפְרָט. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב
(תהלים לב) חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְגו'. וּלְבִסּוּף – וְאַתָּה
נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סִלָּה. מִנֵּין לָנוּ? מִמַּשָּׁה,
שֶׁכָּתוּב (שמות לב) אֲנִי חֲטָא הָעָם הַזֶּה וְגו'.

בִּישְׂרָאֵל כָּתוּב, (שמואל-א יב) חָטְאוּנוּ כִּי עָזַבְנוּ אֶת
ה'. שָׁאם תֹּאמַר זֶה בְּיַחֲד, אֲבָל בְּצָבוּר לֹא – הָרִי
כָּתוּב פָּסוּק זֶה. וְאִם תֹּאמַר זֶה בְּצָבוּר, אֲבָל
שְׁלִיחַ שְׁלָהֶם לֹא – הָרִי כָּתוּב (שמות לב) וַיָּשֶׁב מֹשֶׁה
אֶל ה' וְגו'. וְכָתוּב (שם) וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם וְגו'. מָה
הַטַּעַם? מִי שֶׁמִּפְּרֵשׁ חוּבוֹתָיו, בֵּית דִּין מְתַרְחָקִים
מִמֶּנּוּ, מַשּׁוּם שֶׁבֶן אָדָם קָרוּב לַעֲצָמוֹ וְלֹא נִדּוֹן
עַל פִּיו.

וְעוֹד, לֹא עוֹזֵב לְמַקְטֵר לְלַמֵּד עָלָיו חוֹב וּמוֹם.
שֶׁבֶן אָדָם יִקְדִּים וַיֹּאמֶר, וְלֹא יִתֵּן מָקוֹם
לְאַחֵר לֵאמֹר, וְאִזְּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹחֵל לוֹ. זֶהוּ
שֶׁכָּתוּב (משלי כח) וּמוֹדָה וְעוֹזֵב יִרוּחָם.

בַּיּוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה מְתַקְנִים בֵּית דִּין כֶּסֶּא לְמֶלֶךְ
לְדוֹן אֶת כָּל הָעוֹלָם, וַיִּשְׂרָאֵל נִכְנָסִים
בְּרֵאשׁוֹנָה בְּדִין לְפָנָיו, שִׁירְבוּ הֶרְחָמִים. (לפני שִׁירְבָה
הַרְגִּזוּ). לְמַדְנֹו, וּמִשְׁפָּט עָמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ.
יוֹם בְּיוֹמוֹ מָה הוּא? אֵלָּא אֵלּוֹ שְׁנֵי יָמִים שֶׁל רֹאשׁ
הַשָּׁנָה. מִדּוּעַ שְׁנֵי יָמִים? מַשּׁוּם שֶׁהֵם שְׁנֵי בְּתֵי דִין
שֶׁמִּתְחַבְּרִים כְּאַחֵד. דִּין עֲלִיוֹן, שֶׁהוּא קָשָׁה, בְּדִין
תַּחְתּוֹן, שֶׁהוּא רַפָּה, וּשְׁנֵיהֶם נִמְצָאִים.

וְעַל זֶה לֹא יוֹדְעִים אֵלּוֹ הַבְּבָלִים סוּד שֶׁל הִיכָבָה
וְהִילָלָה, וְלֹא יוֹדְעִים שֶׁשְׁנֵיהֶם צְרִיכִים,

יִלְלָה שֶׁהוּא דִין תְּקִיף. שְׁלֹשָׁה שְׁבָרִים שֶׁהוּא דִין רָפָה, גְּנִיחוֹת שְׁגוּנָה בְּרַפְיוֹן. הֵם לֹא יוֹדְעִים, וְעוֹשִׂים שְׁנִיָּהֶם. וְאָנוּ יוֹדְעִים וְעוֹשִׂים שְׁנִיָּהֶם. (ועל זה סוד הִיכָבָה וְהִיזָלָה, וְשִׁנְיָהֶם צָרִיכִים. אֱלוֹ הַכְּבָלִים אֵינָם יוֹדְעִים, וְעוֹשִׂים שְׁנִיָּהֶם.) וְהַכֹּל יוֹצֵא לְדֶרֶךְ אֱמֶת.

פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים פא) תִּקְעוּ בַּחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בִּכְסֶּה לְיוֹם חֲגֻנּוֹ. תִּקְעוּ בַּחֹדֶשׁ שׁוֹפָר, מֵהוּ בַּחֹדֶשׁ? זֶה בֵּית דִּין רָפָה, שֶׁנִּקְרָא חֹדֶשׁ. בִּכְסֶּה – (כסא של העולם העליון, כסא של אות ה', זה פחד יצחק שהוא כסא למלך העליון. עוד בכסה) זֶה דִּין קָשָׁה, פֶּחַד יִצְחָק. דִּין שְׁמִת־כֶּסֶה תָּמִיד, שְׁאִין הוּא דִין בְּגִלוּי. כִּי חָק – זֶה דִּין רָפָה. וּמִשְׁפָּט – זֶה דִּין (קָשָׁה). וְשִׁנְיָהֶם הֵם כְּאַחַד. בְּגִלָּל זֶה שְׁנֵי יָמִים, וְשִׁנְיָהֶם בְּסוּד אֶחָד. **אַשְׁרֵי** הָעָם יֹדְעֵי תְרוּעָה וְגו' (תהלים פט). לֹא כְּתוּב שׁוֹמְעֵי, אוֹ תוֹקְעֵי תְרוּעָה, אֲלֵא יֹדְעֵי תְרוּעָה. בְּגִלָּל (בְּגוֹן) הַחֲכָמִים שֶׁדָּרִים בְּאֹוִיר שֶׁל הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה, אֱלוֹ יֹדְעֵי תְרוּעָה. סוּד שֶׁל הַתְרוּעָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים ב) תִּרְעַם בְּשֹׁבֶט בְּרָזֶל. מִי עִם כִּישְׁרָאֵל שִׁיּוּדְעִים סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים שֶׁל רְבוּנָם, לַעֲלוֹת לְפָנָיו וּלְהִתְקַשֵּׁר בּוֹ. וְכָל אֱלוֹ שִׁיּוּדְעִים סוּד הַתְרוּעָה, יִתְקַרְבוּ לְלֶכֶת בְּאוֹר פָּנָיו שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְזֶה הָאוֹר הָרָאשׁוֹן

שְׁגָנֵז הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַדִּיקִים. וְעַל זֶה צָרִיךְ
לְדַעַת אוֹתָהּ.

כְּתוּב (ויקרא ט) הִיתְתָּר מִן הַכָּבֵד. וְכָתוּב (שם ג) וְאֵת

הִיתְתָּר עַל הַכָּבֵד. (אחר שְׁעֲשֶׂתָה נְאוּף, עוֹלָה עָלָיו).

יִתְתָּר מִן הַכָּבֵד – זֶה אֵשֶׁת זְנוּנִים שֶׁהוֹלֶכֶת וְיוֹצֵאת
מִן הַכָּבֵד לְהַחֲטִיא בְנֵי הָעוֹלָם וּלְקַטְרֵג עָלֵיהֶם,
וְעוֹזֶבֶת אֶת הַזָּכָר לַעֲשׂוֹת זְנוּנִים, וּמִשּׁוּם זֶה
הִיתְתָּר, שֶׁנִּפְרְדָּת מִן הַכָּבֵד. יִתְתָּר עַל הַכָּבֵד –
אַחַר שְׁעֲשֶׂתָה נְאוּף, עוֹלָה עָלָיו. מִצַּח אֵשֶׁה זוֹנָה.
מִתְגַּבֶּרֶת עַל בַּעֲלָהּ, שֶׁהוּא כָּבֵד, בַּכַּעַס שֶׁל
הַמָּרָה. אֵשֶׁת מְדָנִים וְכַעַס, שֶׁשׁוֹלֶטֶת עַל הַזָּכָר
שְׁלָהּ. מִצַּח אֵשֶׁה זוֹנָה שׁוֹלֶטֶת עַל הַכָּבֵד, אֵשֶׁת
מְדָנִים וְכַעַס.

יִתְתָּר מִן הַכָּבֵד – מִן הַכָּבֵד יוֹצֵאת לְהַבְאִישׁ
לְכָל הָעוֹלָם וְלַעֲשׂוֹת נְאוּפִים עִם הַכָּל.
לְבִסּוּף הִיא עוֹלָה לְגַבִּי הַזָּכָר, מִצַּח אֵשֶׁה זוֹנָה,
בַּעֲזוֹת שֶׁל פָּנִים, וְאִזּוּ הִיא עַל הַכָּבֵד. וְעוֹד, יִתְתָּר
מִן הַכָּבֵד נִקְרֵאת מֵהַצַּד הָאַחֵר. אַחֵר שִׁיּוּצֵאת
לְנֶאֱפֵף עִם כָּלֶם, נוֹתֶנֶת שִׁיּוּרִים לְבַעֲלָהּ, וְזוֹהִי
יִתְתָּר מִן הַכָּבֵד.

מִתּוֹךְ הַכָּבֵד וְהִיּוֹתְתָר שְׁלָהּ יוֹצֵאת מָרָה, וְהִיא
חֶרֶב שֶׁל מֶלֶאךְ הַמּוֹת, שִׁיּוּצָאוֹת מִמֶּנָּה

טפֿות מְרוֹת לְהַרְג לְבַנֵּי אָדָם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (משלי ה)
 וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כִּלְעָנָה. וְהִיא תְּלוּיָה בַּכָּבֵד, וְכָל
 הַחֲלָאִים וְהַמִּיתוֹת תְּלוּיוֹת בּוֹ. וְאוֹתוֹ יוֹם שֶׁל
 רֹאשׁ הַשָּׁנָה (הַמַּשְׁטִין) מְשׁוּטְט בְּעוֹלָם לְאַסֹּף אֶת כָּל
 חוֹבוֹת הָעוֹלָם, וְאֵז כָּל הָאִיבָרִים, שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל,
 הֵם בְּצָרָה, שֶׁהֵם אִיבָרִים שֶׁל הַמֶּלֶכָה, שֶׁנֶּאֱמַר
 (משלי כ) יָרָה ה' נִשְׁמַת אָדָם. הַשְׂכִּינָה הַקְּדוּשָׁה. וְאֵז
 כָּל יִשְׂרָאֵל בְּצָרָה, וְלוֹקָחִים שׁוֹפֵר לְעוֹרֵר בּוֹ
 אוֹתָהּ תְּקִיעָה וּשְׂבָרִים וּתְרוּעָה.

רַעֲיָא מְהִימָנָא

אָמַר הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, וְדַאי אַחֲרֵי שֶׁהָאִיבָרִים
 וְהָעוֹרָקִים שֶׁל הַלֵּב, שְׂדוּמִים לְיִשְׂרָאֵל,
 הֵם בְּצָרָה. צְרִיכִים לְעוֹרָרָם בְּקֶנֶה, שֶׁהוּא שׁוֹפֵר.
 וְזֶה קֶנֶה שֶׁל רָאָה. אַחֲרֵי שֶׁכִּנְפֵי רָאָה לֹא יְכוּלוֹת
 לְהַשְׁקִיט רִגְזֵי הַמָּרָה שֶׁמִּתְגַּבֶּרֶת עַל עוֹרְקֵי הַלֵּב,
 וְעַל כָּל הָעוֹרָקִים שֶׁל הָאִיבָרִים שֶׁל הַגּוּף. אוֹתָהּ
 הָרוּחַ שֶׁנוֹשֶׁבֶת בָּהֶם עוֹלָה בְּקֶנֶה, שֶׁהוּא שׁוֹפֵר,
 עוֹלָם הַבָּא. שֶׁכֵּךְ פֶּרְשׁוּהוּ, וְשֵׁט דּוֹמָה לְעוֹלָם
 הַזֶּה, שֶׁבּוֹ אָכִילָה וּשְׂתִיָּה. קֶנֶה דּוֹמָה לְעוֹלָם
 הַבָּא, שֶׁאֵין בּוֹ אָכִילָה וּשְׂתִיָּה.

וְאַחֲרֵי שֶׁשֵּׁט אוֹת ו' מִן וְשֵׁט, בְּרַבּוּי אָכִילָה
 שֶׁל גִּזְלֵל, נִתְאַרְךָ וְנַעֲשֶׂה שֶׁטָּן. וּמִי גֵרֵם

את זה? שְׁנֵאמַר (במדבר יא) שְׁטוּ הָעַם וּלְקָטוּ.
הַשְּׁטוּת שְׁלָהֶם שְׁנַתְּעָרְבוּ בְּעָרְב רַב הַשּׁוֹטִים,
שֶׁהַתְּאוּה שְׁלָהֶם הִיא אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה שֶׁל גִּזְל
וְחָמֶס שֶׁל (תהלים יב) שֹׂד עֲנִיִּים וְאֶנְקַת אֲבִיוֹנִים.
בָּאוֹת נו"ן כְּפוּפָה, הַשּׁוֹטִים, שְׁאוּכְלִים וּבְלִי
לְטַחֵן. מַה כָּתוּב בָּהֶם? (במדבר יא) הַבָּשָׂר עוֹדֶנּוּ
בֵּין שְׁנֵיהֶם טָרֶם יִכָּרֵת וְאַף ה' חָרָה בָּעַם.
נִתְּפְשְׁטָה אוֹת ו' שֶׁל שְׁטוּ, אוֹתוֹ שְׁרוּחוֹ כְּפוּף,
וְהוּא אוֹת נ'. וְזֶה גֶרֶם שֶׁהַתְּפִשְׁט הַשֵּׁטֶן
בְּאֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה, וּמִתְגַּבֵּר עַל כָּל אֵיבָרִים
וְעוֹרְקִים בְּשִׁלְשׁ מְאוֹת שָׁשִׁים וְחָמֶשׁ מִצּוֹת לֹא
תַעֲשֶׂה. כְּחֻשְׁבוֹן הַשֵּׁטֶן חָסֵר אֶחָד, זֶה יוֹם
הַכְּפוּרִים, שָׁאִין בּוֹ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה.

וְהוּא כְּדִגְמַת הַקֶּנֶה, וְהוּא אוֹת ו' בֶּן י"ה מְבִינָה.
וּלְכֵן בָּאָרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, הַרְוָא קֶנֶה
בְּחִלּוֹם זוּכָה לְחֻכְמָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (משלי ד) קֶנֶה
חֻכְמָה קֶנֶה בִּינָה. שָׁאִין קֶנֶה שֶׁהוּא פְּחוֹת
מִשְׁנֵיהֶם, שֶׁהֵם י' חֻכְמָה, ה' בִּינָה. וּמִשּׁוֹם זֶה
צָרִיךְ לַעֲוֹרֵר בְּשׁוּפָר, שֶׁהוּא קֶנֶה, עוֹלָם הַבָּא,
עוֹלָם אֶרֶץ, אֶרֶץ אֲפִים, שְׁנִמְצָאִים מִמֶּנּוּ שְׁלֹשׁ
עֲשָׂרָה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים, כְּחֻשְׁבוֹן וַא"ו. אוֹת א'
- אֶרֶץ, שְׁתֵּי ווִי"ם - אֲפִים.

וְאָמַר עֲלִיּוֹנָה הִיא תְּקִיעָה, מִצְדּוֹ שֶׁל אֲבָרָהָם.
 שְׁבָרִים מִצְדּוֹ שֶׁל יִצְחָק. תְּרוּעָה מִצְדּוֹ
 שֶׁל יַעֲקֹב. שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה קֶשֶׁר שֶׁל כָּלָם. כְּלוּמַר,
 אוֹת ק' – תְּקִיעָה. אוֹת ש' – שְׁבָרִים. אוֹת ר' –
 תְּרוּעָה. וְכָלָם מְשַׁלְשִׁים לְגַבֵּי הַשְּׂכִינָה. זֶהוּ
 שְׁכָתוּב קִדְשָׁהּ לָךְ יִשְׁלָשׁוּ. שְׂאִין קוֹל יָכוֹל לִצְאֹת
 הַחוּצָה אֲלָא מִן הַפֶּה. אֵף כֵּף אֵין לְהַפְרִיד
 הַשְּׂכִינָה מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 נֶאֱמַר בּוּ, (תהלים כט) קוֹל ה' חֲצֹב לְהַבּוֹת אֵשׁ.
 וְהַשְּׂכִינָה – תְּפִלַּת כָּל פֶּה. וְאֵלּוּ סִמְנָיִם: קֶשֶׁר"ק,
 קֶשׁ"ק, קֶר"ק. וּבִחְבוּר הַקְדָּמוֹן. (עַד כֹּאן).

זֶהר

לִזְקָתִים שׁוֹפֵר לְעוֹרֵר בּוּ תְּרוּעָה וּתְקִיעָה, דִּין
 קֶשֶׁה בְּרַחֲמִים, וּשְׁבָרִים – דִּין קֶשֶׁה
 בְּלִי רַחֲמִים (דִּין רֶפֶה בְּרַחֲמִים), וְאֵז כֵּף יַעֲזִירָה לְמַעְלָה
 לְהַתְעַרֵּב זֶה בְּזֶה.

רַעֲיָא מְהִימָנָא

אָמַר הַרְוּעָה הַנֶּאֱמָן, בְּזֶה מִתְמַתֵּק הַשְּׁטֵן
 וּמִתְקַצֶּרֶת אוֹת נו"ן מִן וְשֵׁט. מֶה שֶׁהִיָּה
 שְׁטֵן מִקֶּדֶם, שָׁב לְאַחֲרָיו, וְחִזֵּר לְהִיּוֹת וְשֵׁט
 כְּבָרָא שׁוֹנָה. מִשּׁוּם שֶׁהַקֵּל קוֹל יַעֲקֹב. יִשְׂרָאֵל

שְׁאִין כַּחַם בְּאֶכִילָה וּשְׁתִּיָּה כְּשֶׁאֵר הָאֲמוֹת,
 שְׁיורֵשִׁים עוֹלָם הַזֶּה, שְׁכַחַם בְּאֶכִילָה וּשְׁתִּיָּה.
 אֵלָא כַּחַם בְּקוֹל זֶה, שֶׁהוּא עוֹלָם הַבָּא, עוֹלָם
 אֲרֵךְ, שְׁנִבְרָא בָּאוֹת יו"ד. וּמִשּׁוּם שְׁקוֹל שׁוֹפֵר
 מִמֶּנּוּ יוֹצֵא, אָמְרוּ חֲכָמִים, אֵין פּוֹחַתִין מַעֲשֶׂרָה
 שׁוֹפְרוֹת. וּבָאוֹת י' וַדַּאי נַעֲשֶׂה עוֹלָם אֲרֵךְ,
 שֶׁהוּא אוֹת ו', עוֹלָם הַבָּא. וּבָאוֹת ה' בְּרָא עוֹלָם
 הַזֶּה, שֶׁהִיא אוֹת ה' קִטְנָה, שְׁבָה אֶכִילָה וּשְׁתִּיָּה
 שֶׁל הַתּוֹרָה.

וַעֲוֹד סוּד אַחֵר, אַחֵר שְׁנִגְזָרָה גְזֵרָה בְּשִׁתִּי
 אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם שְׁתִּי ה' ה', שְׁנֵי בְּתֵי דִינִים
 – מִי יָכוֹל לְבַטֵּל גְזֵרָה שֶׁל שְׁנֵיהֶם? י' ו', שְׁאוֹת
 ה"א הִיא אִמָּא עֲלִיוֹנָה. י' – אָב. וּמָה כָּתוּב?
 (במדבר ל) כָּל גֵּדֵר וְכָל שְׁבַעַת אֶסֶר לַעֲנֹת נָפֶשׁ,
 שֶׁהִיא אוֹת ה', אִישָׁה יְקִימְנוּ וְאִישָׁה יִפְרְנוּ.
 וּמִשּׁוּם זֶה צָרִיךְ לַעֲוֹרֵר הַקּוֹל, שֶׁהוּא אוֹת ו',
 בַּעֲשֶׂרָה שׁוֹפְרוֹת, שֶׁהֵם אוֹת י'. וְהַעֲקָר שְׁלָהֶם
 בְּנִשְׁמָה אַחַת, כָּל סִימֵן וְסִימֵן, בְּפֶה, שֶׁהִיא אוֹת
 י' – מַעֲשֶׂרָה.

מִיָּד שְׁשִׁמְעוּ דְּבָרִים אֵלּוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכָל
 הַחֲבֵרִים, אָמְרוּ, בְּרוּךְ ה' שֶׁזְּכִינוּ לְשִׁמְעַ
 דְּבָרִים אֵלּוּ מֵאוֹתוֹ שְׁנִקְרָא רַבָּם שֶׁל נְבִיאִים,

רַבָּם שֶׁל חֻכָּמִים, רַבָּם שֶׁל מְלָאכֵי הַשָּׂרָת,
שֶׁהַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכִּינְתּוֹ מְדַבֵּר עַל פִּיו,
וְכָתַב עַל יָדָיו סוּדוֹת אֵלּוּ שֶׁלֹא נִשְׁמָעוּ כְּמוֹתָם
מִמֶּתֶן תּוֹרָה וְעַד כָּאֵן.

אָמַר לוֹ, מְנוּחָה קְדוּשָׁה, הַשָּׁלֵם דְּבָרֵי הַסּוּדוֹת
שֶׁל הַחֲבוּר הַקִּדְמוֹן לְפָרֵשׁ אוֹתָם, שֶׁהָרִי
כָּל בַּעֲלֵי הַיְּשִׁיבוֹת שֶׁל מַעֲלָה, וּבַעֲלֵי הַיְּשִׁיבוֹת
שֶׁל מַטָּה, כֻּלָּם מְזַמְּנִים לְשִׁמְעַ דְּבָרִים אֵלּוּ מִפִּיָּךְ
וּפְרוּשִׁים שְׁלָךְ, שֶׁהָרִי שִׁמְחָה וּפְדִיוֹן יִתְעוֹרֵר
בָּהֶם לְמַעֲלָה וּמַטָּה. אֵל תִּתְּנוּ דָּמִי לוֹ, אֶתָּה וְכָל
הַחֲבוּרָה שְׁלָךְ. עוֹד נֶאֱמַר בַּחֲבוּר הַקִּדְמוֹן. (ע"כ

רעיא מהימנא).

זוהר

בְּתַרְוֵעָה וְתִקְיָעָה וְשִׁבְרִים נִמְתָּק הַכֹּל זֶה בְּזֶה.
וְכָל מָה שֶׁאוֹתוֹ כָּבֵד לוֹקַח – מְקַרֵּיב
אֶל הַלֵּב, שֶׁהוּא מֶלֶךְ, לָזוֹן. (לְדִין). וְאוֹתוֹ הַלֵּב אֵין
דִּרְכוֹ וְאֵין חֲשֵׁקוֹ בַּמַּעֲשִׂים הָעֲכוּרִים שֶׁל עָמוֹ,
אֶלָּא לוֹקַח כָּל הַמְּבָרָר וְכָל הַצָּח וְכָל הַזְּכִיּוֹת וְכָל
הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים. וְכָל אוֹתָהּ הָעֲכִירוֹת וְהַטְּנוּף
וְהַלְכָּלוֹךְ, שֶׁהֵם מַעֲשִׂים רָעִים, (אֵין) (זוֹרֵק אוֹתָם לְשֶׁאֵר
עַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלֹת אוֹתוֹ כָּבֵד) מִשָּׂאִיר לְכָבֵד, שֶׁנֶּאֱמַר
בּוֹ (בְּרֵאשִׁית כז) יַעֲשׂוּ [אָחִי] אִישׁ שָׂעֵר. וְכָל הָעוֹרָקִים

תיקון הכללי

קודם אמירת תהלים ביום חול אומרים זה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנֵהי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, הַבּוֹחֵר בְּדָוִד עַבְדּוֹ וּבִזְרָעוֹ אַחֲרָיו
וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירֹת וּתְשַׁבְּחוֹת שְׁתַּפֵּן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת
מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁאֶקְרָא בָּאלוֹ אֲמָרם דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם בְּעֶצְמוֹ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וַיַּעֲמֵד לָנוּ זְכוּת פְּסוּקֵי
תְהִלִּים וּזְכוּת תְּבוּלֵיהֶם וְאוֹתֵייתֵיהֶם וּנְקֻדּוֹתֵיהֶם
וּמַעֲמֵיהֶם וְהַשְׁמֹת הַיּוֹצֵאִים מֵהֶם מֶרְאִשֵּׁי תְבוּת
וּמִסּוֹפֵי תְבוּת, לְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ וְעֲוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
וּלְזַמֵּר עֲרִיצִים וּלְהַכְרִית כָּל הַחוּחִים וְהַקּוֹצִים הַסּוֹכְבִּים
אֶת הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיוֹנָה וּלְחַבֵּר אִשָּׁת גְּעוּרִים עִם דּוֹדָהּ
בְּאַהֲבָה וְאַחֻזָּה וְרַעוּת וּמִשָּׁם יִמָּשֶׁךְ לָנוּ שְׁפַע לְנַפְשׁ
רוּחַ וּנְשָׁמָה לְמַהֲרָנוּ מֵעֲוֹנוֹתֵינוּ וּלְסִלּוֹחַ חַטָּאתֵינוּ
וּלְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ כְּמוֹ שֶׁסִּלַּחְתָּ לְדָוִד שֶׁאָמַר מִזְמוֹרִים אֵלּוֹ
לְפָנֶיךָ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גַּם יְהוָה יֵאָהֲדוּנֵהי הָעֶבֶר חַטָּאתֶךָ
לֹא תָמוּת. וְאֵל תִּקְחֵנוּ מִהָעוֹלָם הַזֶּה קֶדֶם זְמַנּוֹ עַד
מְלֹאֶת שְׁנוֹתֵינוּ בְּאִפֶּן שְׂנוּכָל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ.
וּזְכוּת דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם יִגַּן עָלֵינוּ וּבְעֶדְנוּ
שֶׁתֹּאֲרִיד אַפָּךְ עַד שׁוּבְנוּ אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ

וּמֵאוֹצֵר מִתֵּנָת חֲנָם חֲנָנוּ כְּדִכְתִּיב וְחֲנוּתִי אֶת אֲשֶׁר אֲחֹן
 וְרַחֲמֵי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וּכְשֶׁם שְׁאֲנוּ אוֹמְרִים לְפָנֶיךָ
 שִׁירָה בְּעוֹלָם הִזָּה כִּךְ נִזְכָּה לֹאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהּ
 אֱלֹהֵינוּ שִׁיר וּשְׂבַחָהּ לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל יְדֵי אֲמִירַת
 תְּהִלִּים תִּתְעוֹרֵר חֲבֻצַּלַת הַשָּׁרוֹן וְלִשִׁיר בְּקוֹל נְעִים
 בְּגִילַת וְרֵגֶן כְּבוֹד הַלְבָנוֹן נִתֵּן לָהּ הוֹד וְהָדָר בְּבֵית
 אֱלֹהֵינוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סְלָה:

תְּרִינִי מִזְמָן אֶת פִּי לַהֲדוּת וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי
 לֵשֶׁם יְחֹד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינָתָהּ בְּדַחִילוֹ
 וְרַחֲמֵיו עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טוב לומר זאת קודם אמירת העשרה מזמורים:

תְּרִינִי מְקַשֵּׁר עֲצָמִי בְּאֲמִירַת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרִים אֵלַי
 לְכָל הַצַּדִּיקִים הָאֲמֵתִיִּם שֶׁבְּדוֹרֵנוּ וּלְכָל
 הַצַּדִּיקִים הָאֲמֵתִיִּם שׁוֹכְנֵי עֶפְרָה קְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
 הַמָּה, וּבִפְרֹט לְרֵבֵנוּ הַקְדוֹשׁ צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם נַחַל נֹבֵעַ
 מְקוֹר חֲכָמָה רֵבֵנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּיגָא שְׁגָלָה תִּקּוֹן זֶה זְכוּתָם
 יִגֵּן עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן.

לְבוֹ בְּרִנָּה לִיהוָה יֵאָהֲדוּנָהּ נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ:
 נִקְדָּמָה פָּנֵינוּ בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל
 גָּדוֹל יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהּ וּמִלְךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

מִזֹּ « מִכְתָּם לְדוֹד, שְׁמֵרְנִי אֵל כִּי־חֲסִיתִי בְךָ: » אָמְרַת
 לִיהוָה יֵאָהֲדוּנָהּ, אֲדַנִּי אֶתָּה, טוֹבָתִי בַל־עָלֶיךָ:

ג לקדושים אשר-בארץ המה, ואדירי, כל-חפציהם:
 ד ירבו עצבותם, אחר מהרו, בל-אסוף נספיהם מדם,
 ובל-אשא את-שמותם על-שפתי: ה יהוה יאהדונה
 מנת-חלקי וכוסי, אתה תומיד גורלי: ו חבלים נפלו-לי
 בנעמים, אף-נחלת שפרה עלי: ז אברך את-יהוה
 יאהדונה אשר יעצני, אף-לילות יסרוני כליותי: ח שויתי
 יהוה לנגדי יאהדונה לנגדי תמיד, כי מימיני בל-אמוט: ט לכן
 שמח לבי ויגל כבודי, אף-בשרי ישכן לבטח: י כי
 לא-תעזב נפשי לשאול, לא-תתן חסידך חסידך כ' לראות
 שחת: יא תודיעני ארח חיים, שבע שמחות את-פניך,
 נעמות בימיך נצח:

לב א לדוד משכיל, אשרי נשוי-פשע, כסוי חטאה:
 ב אשרי-אדם לא יחשב יהוה יאהדונה לו עון,
 ואין ברוחו רמיה: ג כי-החרשתי בלו עצמי, בשאגתי
 כל-היום: ד כי יומם ולילה תכבד עלי ידך, נהפך
 לשדי, בחרבני קיץ סלה: ה חטאתי אודיעך, ועוני
 לא-כסיתי, אמרתי אודה עלי פשעי ליהוה יאהדונה,
 ואתה נשאת עון חטאתי סלה: ו על-זאת יתפלל
 כל-חסיד אליך לעת מצא, רק לשטף מים רבים אליו
 לא יגיעו: ז אתה סתר לי, מצר תצרני, רני פלט
 תסובבני סלה: ח אשכילה, ואורך בדרך-זו תלה,

אִיעָצָה עָלַיָּךְ עֵינַי: ט אֶל-תְּהִיו כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הָבִין,
בְּמַתַּג-וֹרְסֵן עֲדִיו לְבָלוּם, בַּל קָרַב אֵלַיָּךְ: י רַבִּים
מִכְּאוּבִים לָרָשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי חֶסֶד
יְסוּבְכֶנּוּ: יא שְׂמַחוּ בַּיהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי, וְגִילוּ צַדִּיקִים,
וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל-לָב:

מא * לְמַנְצָח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל-דָּל,
בְּיוֹם רָעָה יִמְלֻטְהוּ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי: ג יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי
יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ, וְאֲשֶׁר יֵאָשֶׁר כ' בְּאַרְצָן, וְאֶל-
תַּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אִיבִיו: ד יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי יִסְעֲדֶנּוּ עַל-עֵרֶשׁ
דָּוִי, כָּל-מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֶתָּ בַחֲלִיו: ה אֲנִי-אִמְרָתִי יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי
יֵאָהֲדוּנְהִי חֲנֻנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי-חָטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ
רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם-בָּא לְרֹאוֹת, שָׂוֵא
יְדַבֵּר, לָבוֹ יִקְבֹּץ-אָוֶן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ח יַחַד עָלִי
יִתְלַחֲשׁוּ כָּל-שֹׁנְאֵי, עָלִי יַחֲשָׁבוּ רָעָה לִי: ט דְּבַר-כְּלִיעַל
יִצּוֹק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם-אִישׁ שְׁלוֹמִי
אֲשֶׁר-בִּטַּחְתִּי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמִי, הַגְדִּיל עָלִי עֶקֶב:
יא וְאַתָּה יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאַשְׁלֹמָה לָהֶם:
יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חָפַצְתָּ בִּי, כִּי לֹא-יִרְעֶה אוֹיְבִי עָלַי:
יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכָּתָּ בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לִפְנֵיךְ לְעוֹלָם: יד בְּרוּךְ
יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם,
אָמֵן וְאָמֵן:

מב » לְמִנְצַח מִשְׁפִּיל, לְבְנֵי-קָרַח: ^ב כָּאֵיל תֵּעָרַג
עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם, בֵּן נִפְשֵׁי תֵּעָרַג אֱלֹהִים:
^ג צִמְאָה נִפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לֹאֵל חָו, מְתִי אָבּוֹא וְאֶרְאָה
פָּנֵי אֱלֹהִים: ^ד הִיתָה-לִּי דְמַעְתִּי לֶחֶם יוֹמָם וּלְיָלָה,
בְּאֹמַר אֵלִי כָל-הַיּוֹם, אֵיזָה אֱלֹהֶיךָ: ^ה אֵלֶּה אֲזַכָּרָה
וְאֶשְׁכָּח עָלַי נִפְשִׁי, כִּי אֶעֱכַר בְּסֶף, אֲדֹדִם עַד-בֵּית
אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה, הַמּוֹן חוּגֵג: ^ו מֵה-תִּשְׁתַּוְּחָחִי
נִפְשִׁי וְתַהֲמִי עָלַי, הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, כִּי-עוֹד אֲדֹנּוּ
יִשְׁעוֹת פָּנָיו: ^ז אֱלֹהִי, עָלַי נִפְשִׁי תִשְׁתַּוְּחָח, עַל-בֵּן
אֲזַכָּרָה מֵאֶרֶץ יִרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים, מֵהַר מִצְעָר: ^ח תַּהוֹם-
אֶל-תַּהוֹם קוֹרָא, לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל-מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיָךָ עָלַי
עֲבְרוּ: ^ט יוֹמָם יִצְוָה יְהוָה יֵאֱהַדּוּנְהִי חֶסֶדּוֹ, וּבְלִילָה
שִׁירָה עָמִי, תִּפְלָה לֹאֵל חַיִּי: ^י אֲמַרָה לֹאֵל סִלְעִי,
לָמָּה שְׂכַחְתָּנִי, לָמָּה-קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אֹיִב: ^{יא} בְּרִצַּח
בְּעֲצָמוֹתִי, חֲרַפּוֹנִי צוֹרְרִי, בְּאֹמְרָם אֵלִי כָל-הַיּוֹם אֵיזָה
אֱלֹהֶיךָ: ^{יב} מֵה-תִּשְׁתַּוְּחָחִי נִפְשִׁי, וּמֵה-תַהֲמִי עָלַי,
הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, כִּי-עוֹד אֲדֹנּוּ יִשְׁעֵת, פָּנֵי וְאֱלֹהֵי:

נב » לְמִנְצַח אֶל-תִּשְׁחַת, לְדוֹד מִכְתָּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוּל
וַיִּשְׁמְרוּ אֶת-הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: ^ב הִצִּילֵנִי מֵאִיבֵי אֱלֹהִי,
מִמִּתְקוֹמְמִי תִשְׁגְּבֵנִי: ^ג הִצִּילֵנִי מִפַּעְלֵי אֹוֹן, וּמֵאֲנָשִׁי
דְּמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ^ד כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנִפְשִׁי, יָגוּרוּ עָלַי עֲזִים,

לֹא-פִשְׁעִי וְלֹא-חַטָּאתִי יְהוָה יֵאָהֳדוּנִה: ה בְּלִי-עוֹן
 יִרְצוֹן וַיְכַוְּנֵנוּ, עוֹרָה לְקִרְאתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה
 יֵאָהֳדוּנִה-אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַקִּיצָה לְפָקֶד
 כָּל-הַגּוֹיִם, אֶל-תַּחֲזֹן כָּל-בְּגָדֵי אֹן סֵלָה: ז יֵשׁוּבוּ לְעֶרְב,
 יִהְיוּ בְּכָלֵב, וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: ח הִנֵּה יִבְעִיו בְּפִיהֶם, חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, כִּי-מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה יֵאָהֳדוּנִה
 תִּשְׁחַק-לָמוֹ, תִּלְעַג לְכָל-גּוֹיִם: י עֲזוּ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁמְרָה,
 כִּי-אֱלֹהִים מְשֻׁנָּבִי: יא אֱלֹהֵי חֲסִדֵי חֲסִדוֹ כ', יִקְדָּמֵנִי,
 אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשֶׁרְרִי: יב אֶל-תַּהֲרִגֶם פֶּן-יִשְׁכְּחוּ עָמִי,
 הַנִּיעַמּוֹ בְּחִילָךְ וְהוֹרִידֵמוֹ, מִגִּגְנוֹ אֲדָנִי: יג חַטָּאת-פִּימוֹ,
 דַּבֵּר-שִׁפְתֵימוֹ, וַיִּלְכְּדוּ בְּגָאוֹנָם, וַיִּמְאֲלָה וַיִּמְכַּחֵשׁ יִסְפְּרוּ:
 יד כִּלָּה בַּחֲמָה, כִּלָּה וַאֲיַנְמוֹ, וַיִּדְעוּ כִּי-אֱלֹהִים מִשְׁלַל
 בִּיעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיֵּשְׁבוּ לְעֶרְב יִהְיוּ בְּכָלֵב,
 וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיֵעוֹן יִנְעוֹן כ' לְאָכֹל, אִם-לֹא
 יִשְׁכְּעוּ וַיִּלִּינוּ: יז וַאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ, וְאַרְגֵּן לְבָקֶר חֲסִדָּךְ,
 כִּי-הָיִיתָ מְשֻׁנָּב לִי וּמְנוֹם, בְּיוֹם צָר-לִי: יח עֲזוּ אֱלֹהֶיךָ
 אֲזַמְרָה, כִּי-אֱלֹהִים מְשֻׁנָּבִי אֱלֹהֵי חֲסִדֵי:

עז א לְמַנְצָה עַל-יְדוּתוֹן יִדִּיתוֹן כ' לְאַסְף מְזִמּוֹר: ב קוֹלִי
 אֶל-אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי:
 ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי דִרְשֵׁתִי, יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תַפּוּג,
 מֵאֲנָה הַנָּחַם נַפְשִׁי: ד אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה

וְתַתְּעַטֵּף רוּחִי סֵלָה: ^ה אֲחֻזָּת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא
 אֲדַבֵּר: ^ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ^ז אֲזַכֶּרָה
 נִגְיַנְתִּי בַלִּילָה, עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׁ רוּחִי:
^ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדָנִי, וְלֹא-יִסִּיף לְרֻצוֹת עוֹד: ^ט הָאִפֶּס
 לְנֻצָּח חֲסִדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדֹר וָדֹר: ^י הִשְׁכַּח חֲנוּת אֵל,
 אִם-קָפִץ בָּאֵף רַחֲמָיו סֵלָה: ^{יא} וְאֲמַר חֲלוֹתִי הִיא, שָׁנוֹת
 יָמַי עָלְיוֹן: ^{יב} אֲזַכּוֹר אֲזִכִּיר ^כ מַעֲלֵלֶי-יָהּ, כִּי-אֲזַכֶּרָה מִקֶּדֶם
 פִּלְאָהּ: ^{יג} וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּהּ, וּבַעֲלִילוֹתֶיהָ אֲשִׁיחָה:
^{יד} אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דִּרְכָּהּ, מִי-אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: ^{טו} אַתָּה
 הָאֵל עֲשֵׂה פֶלֶא, הוֹדַעַת בְּעַמִּים עֶזְךָ: ^{טז} גָּאֻלְתָּ בְּזוֹרַע
 עֲמָהּ, בְּגִי-יַעֲקֹב וַיֹּסֶף סֵלָה: ^{יז} רָאוּךָ מֵיִם אֱלֹהִים, רָאוּךָ
 מֵיִם יַחִילוּ, אֵף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: ^{יח} זָרְמוּ מֵיִם עֲבוֹת, קוֹל
 נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֶף-חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: ^{יט} קוֹל רַעֲמָךְ בַּגִּלְגָּל,
 הֵאִירוּ בְּרָקִים תִּבֵּל, רָגְזָה וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: ^כ בָּיִם דִּרְכָּהּ,
 וַשְׁבִּילָהּ וַשְׁבִּילֶיהָ ^{כא} בְּמֵיִם רַבִּים, וְעַקְבוֹתֶיהָ לֹא נִדְּעוּ:
^{כב} נַחֲתִיתָ כִּצְאוֹן עֲמָהּ, בִּיד-מִשָּׁה וְאַהֲרֹן:

צ ^א תִּפְלָה לְמִשָּׁה אִישׁ-הָאֱלֹהִים, אֲדָנִי מַעֲזֵן אַתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בְּדֹר וָדֹר: ^ב בְּמִרְם הָרִים יִלְדוּ, וַתְּחַלֵּל
 אֶרֶץ וַתִּבֵּל, וַיַּמְעוֹלִם עַד-עוֹלָם אַתָּה אֵל: ^ג תֵּשֵׁב אֲנוֹשׁ
 עַד-דָּבָא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְּנֵי-אָדָם: ^ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים
 בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוֹרָה בַּלִּילָה:

ה זרמתם שנה יהיו, בפקר כחציר יחלף: ו בפקר יציין
 וחלף, לערב ימולל ויבש: ז כיכלינו באפך, ובחמתך
 נבהלנו: ח שפה שת כ' עונתינו לנגדך, עלמנו למאור
 פניך: ט כי כל־ימינו פנו בעברתך, כלינו שנינו כמו־
 הקה: י ימי־שנותינו בהם שבעים שנה, ואם בגבורת
 שמונים שנה, ורהבם עמל ואון, כִּי־גו חיש ונעפה:
 יא מי־יודע עז אפך, וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו
 בן הודע, ונבא לבב חכמה: יג שובה יהוה־יאהדונחי
 עד־מתי, והנחם על־עבדיך: יד שבענו בפקר חסדך,
 ונרגנה ונשמחה בכל־ימינו: טו שמוחנו כימות עניתנו,
 שנות ראינו רעה: טז יראה אל־עבדיך פעלך, והדרך
 על־בניהם: יז ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה
 ידינו בוננה עלינו, ומעשה ידינו בוננהו:

קה א הודו ליהוה־יאהדונחי קראו בשמו, הודיעו
 בעמים עלילותיו: ב שירו־לו זמרו־לו, שיחו
 בכל־נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב
 מבקשי יהוה־יאהדונחי: ד דרשו יהוה־יאהדונחי ועזו,
 בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר־עשה, מפתיו
 ומשפטי־פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו:
 ז הוא יהוה־יאהדונחי אלהינו, בכל־הארץ משפטיו:
 ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ט אשר ברת

אֶת־אֲבָרָהֶם, וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק: י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק,
 לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ־כְּנָעַן,
 חֲבֹל נַחֲלָתְכֶם: יב בְּהֵיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר, כְּמַעֲט וְגָרִים
 בָּהֶ: יג וַיִּתֶּהֱלְכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי, מִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אֲחֵר:
 יד לֹא־הָנִיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 טו אֶל־תִּגְזְעוּ בְּמִשְׁחִי, וּלְנִבְיָאֵי אֶל־תִּרְעוּ: טז וַיִּקְרָא רָעַב
 עַל־הָאָרֶץ, כָּל־מִטְהַלֵּחַ לֶחֶם שָׁבָר: יז שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ,
 לַעֲבֹד גִּמְכָר יוֹסֵף: יח עָנוּ בְּכָבֵל רִגְלוֹ רַגְלוֹ כ', בְּרוֹזַל בָּאָה
 נַפְשׁוֹ: יט עַד־עַתָּה בֹּא־דְבָרוֹ, אִמְרַת יְהוָה יאהרונחי
 צִרְפָּתָהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ, מִשֵּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ:
 כא שָׁמוֹ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ, וּמִשֵּׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ: כב לְאַסֹּר שָׂרָיו
 בְּנִפְשׁוֹ, וּזְקִנָּיו יַחֲבִם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, וַיַּעֲקֹב גָּר
 בְּאֶרֶץ־חָם: כד וַיִּפְרַר אֶת־עַמּוֹ מָאֵד, וַיַּעֲצִמְהוּ מִצְרָיו:
 כה הִפְךָ לָבָם לְשֹׂנְאֵי עַמּוֹ, לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו: כו שָׁלַח
 מִטְּשֵׁה עֲבָדוֹ, אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בוֹ: כז שָׁמוֹ־בָם דְּבָרֵי
 אֱתוֹתָיו, וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח חֲשֹׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ,
 וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ דְּבָרָיו כ': כט הִפְךָ אֶת־מִימֵיהֶם לָדָם,
 וַיָּמַת אֶת־דֹּגְתָם: ל שָׂרֵץ אֲרָצָם צִפְרָדַיִם, בְּחֻדְרֵי
 מְלִכֵּיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עֶרֶב, בָּנִים בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן
 גִּשְׁמֵיהֶם בָּרֶד, אִשׁ לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיָּה, גִּפְגָּפָם
 וַתֵּאֱנָתָם, וַיִּשְׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם: לד אָמַר, וַיָּבֹא אֲרָבָה,

וַיֵּלֶק, וַאֲזַן מִסָּפֶר: ^ל וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֶרֶץ, וַיֹּאכַל
פְּרֵי אֲדָמָתָם: ^{לו} וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ, רֵאשִׁית לְכָל-
אוֹנָם: ^{לז} וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב, וַאֲזַן בְּשִׁבְטָיו בּוֹשֵׁל:
^{לח} שְׁמַח מִצְרִים בְּצִאתָם, כִּי-נָפַל פַּחַדָּם עֲלֵיהֶם:
^{לט} פָּרַשׁ עֵנָן לְמַסָּךְ, וְאֵשׁ, לְהָאִיר לַיְלָה: ^מ שָׁאֵל וַיָּבֵא
עֲלָיו שְׁלוֹ כ', וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: ^{מא} פָּתַח צוּר, וַיּוֹצִי
מִים, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נָהָר: ^{מב} כִּי-זָכַר אֶת-דְּבַר קָדְשׁוֹ,
אֶת-אַבְרָהָם עַבְדּוֹ: ^{מג} וַיּוֹצֵא עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרָנָה
אֶת-בְּחִירָיו: ^{מד} וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרֻצּוֹת גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֻמִּים
יִירָשׁוּ: ^{מה} בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו, וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ, הַלְלוּיָהּ:

קלז א על נהרות בבֵּל שָׁם יִשְׁבְּנוּ, גַּם-בְּכִינוּ בְּזִכְרֵנוּ
אֶת-צִיּוֹן: ^ב עַל-עֲרֻכִּים בְּתוֹכָהּ, תָּלִינוּ בְּנֻרוֹתֵינוּ:
^ג כִּי שָׁם נִשְׁאַלֵנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבַר-יְשׁוּעָה, וְתוֹלְלֵנוּ שְׁמֻחָה,
נִשְׁרִי לָנוּ מִנְּשִׁיר צִיּוֹן: ^ד אִיךָ נִשְׁרִי אֶת-שִׁיר-יְהוָה:
יֵאֱהֻדוּנָהּ, עַל אֲדָמַת גִּבֹּר: ^ה אִם-אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם,
תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ^ו תִּדְבֹּק-לְשׁוֹנִי לְחִפִּי, אִם-לֹא אֶזְכְּרֶנּוּ,
אִם-לֹא אֶעֱלֶה אֶת-יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֻחָתִי: ^ז זָכַר
יְהוָה יֵאֱהֻדוּנָהּ לִבִּנִי אֲדוֹם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם, הָאֻמִּים
עָרוּ עָרוּ עַד הַיָּסוֹד בָּהּ: ^ח בַּת-בָּבֶל הִשְׁדּוּדָהּ, אֲשֶׁרִי
שִׁישְׁלָם-לָךְ אֶת-גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלָתָ לָנוּ: ^ט אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחֹז
וְנִפֹּץ אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל-הַסָּלַע:

קנ א הללויה הללו-אל בקדשו, הללוהו ברכיע עזו:
 ב הללוהו בגבורתיו, הללוהו כרב גדלו: ג הללוהו
 בתקע שופר, הללוהו בגבל וכנור: ד הללוהו בתוף
 ומחול, הללוהו במנים ועגב: ה הללוהו בצלצלי-שמע,
 הללוהו בצלצלי תרועה: ו כל הנשמה תהלל יי, ה
 הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה יאהרונהי
 שבות עמו. יגל יעקב ישמח ישראל: ותשועת
 צדיקים מיהוה יאהרונהי מעוזם בעת צרה: ויעזרם
 יהוה יאהרונהי ויפלטם ויפלטם מרשעים ויושיעם פי
 חסו בו:

רבנו של עולם, עלת העלות וסבת כל הסבות, אנת
 לעלא, לעלא מן כלא, ולית לעלא מנה, דלית
 מחשבה תפיסא כך כלל, ולך דומיה תהלה, ומרמם
 על כל ברכה ותהלה. אותך אדרש, אותך אבקש
 שתחתך חתירה דרך כבושה מאתך, דרך כל
 העולמות, עד ההשתלשלות שלי במקום שאני עומד,
 כפי אשר נגלה לך, יודע תעלומות, ובדרך ונתיב הזה
 תאיר עלי אורך, להחזירני בתשובה שלמה לפניך
 באמת, כפי רצונך באמת, כפי רצון מבחר הפרואים,
 לבלי לחשב במחשבותי שום מחשבת חוץ ושום

מחשבה ובלבול שהוא נגד רצונה, רק לדבק במחשבות
 זכות צחות וקדושות בעבודתך באמת בהשגתך
 ובתורתך. הט לבי אל עדותיך, ותן לי לב מהור לעבדך
 באמת. וממצולות ים תוציאני לאור גדול חיש קל
 מהרה. תשועת יהוה יאהדונהי כהרף עין, לאור באור
 החיים כל ימי היותי על פני האדמה. ואזכה לחדש
 נעורי, הימים שעברו בחשך, להחזירם אל הקדשה,
 ותהיה יציאתי מן העולם כביאתי, בלא חטא. ואזכה
 לחזות בנעם יהוה יאהדונהי ולבקר בהיכלו, בלו אומר
 כבוד, אמן נצח סלה ועד:

דיני וסדר תפלת הדרך

לעירו או לעיר שרוצה ללון בה,
 רמשם ואילך יאמר אותה בלא
 חתימה. וטוב להסמיק תפלת הדרך
 לברכה אחרת כרי שתהא ברכה
 הסמוכה לחברתה. לכן כשיוצא
 בדרך בשחרית קודם התפלה כגון
 שהוא נחוץ, יאמר ברכת השחר על
 הדרך ויסמיק תפלת הדרך לברכת
 השחר, וביום יאכל איזה פרי ויסמיק
 תפלת הדרך לברכת הפרי, או
 כשמטיל מים יסמוך אותה לברכת
 אשר יצר.

היוצא לדרך מהלך שיעור פרסה
 (שבעים ושנים דקות) ויותר צריך
 להתפלל תפלת הדרך. אבל אם הוא
 צריך לילך רק פחות ממהלך שיעור
 פרסה, מתפלל בלא שם ומלכות.
 ובמקום סכנה אפילו בפחות ממהלך
 שיעור פרסה צריך להתפלל
 בחתימה בשם ומלכות. תיכף
 כשיוצא מעיבורה של עיר צריך
 להתפלל תפלה זו. ואם שכח מתפלל
 כל זמן שהוא בדרך, ובלבד שלא
 הגיע עדיין תוך פרסה הסמוכה

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם
וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַסְמְכֵנוּ לְשָׁלוֹם. (ואם חוזר באותו היום
יאמר וְתַחַזִּירֵנוּ לְשָׁלוֹם) וְתַצִּילֵנוּ מִכָּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב
בְּדֶרֶךְ, וְתִשְׁלַח בְּמַעֲשֵׂה יָדָיו. וְתַתֵּנּוּ לַחַן וּלְחֶסֶד
וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
יֵאָהֲדוּנָהי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

ויש מוסיפים פסוקים אלו לשמירה:

וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדֶרֶכוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר
יַעֲקֹב כֹּאֲשֶׁר רָאִים מַחֲנֶה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם
הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵם:

ג' פעמים

וַיִּסָּעוּ וַיְהִי חֶמֶת אֱלֹהִים עַל הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם
וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְנֵי יַעֲקֹב: לִישׁוּעָתְךָ קוִיֹּתִי
יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי:

ג' פעמים

וַיִּבְרַךְ יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי
פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ: יֵשֵׂא יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי פָּנָיו
אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:

ג' פעמים

הִנֵּה אֲנִי שֹׁלַח מַלְאָךְ לִפְנֶיךָ לְשֹׁמְרֶךָ בְּדֶרֶךְ וְלִהְבִּיאָךְ
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִכְנַתִּי:

ג' פעמים

חַמְלָאָךְ הַגּוֹאֵל אוֹתִי מִכָּל רָע, יִבְרַךְ אֶת הַנְּעָרִים,
וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבוֹתֵי, אֲבָרָהם

וַיַּצְחֶק, וַיִּדְגּוּ לָרוֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

ג' פעמים

להודות ולהלל את ה' יתברך מביאה לכל הישועות.
כל האומר אותה כל יום יזכה לראות נסים גלויים מבורא עולמים,
וכל האומר תחנה זו מהלב הופך מיד מדת דין לרחמים.

תפילת הודיה לבורא עולם

מִלְךָ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲדוֹן עוֹלָם, רְבוּנוּ
שֶׁל עוֹלָם, תּוֹדָה.

תּוֹדָה שְׁאֲנִי עוֹמֵד/ת כָּאֵן לְפָנֶיךָ וּמוֹדָה לָךְ.
וְכֹל מִה שְׁאֲנִי אוֹמֵר יְהִי כָאֵין וּכְאֶפֶס לַעֲמֵת כְּמִה שְׁאֲנִי
בְּאֶמֶת צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לָךְ.

הָרִי עַל הַכֹּל אֲנִי צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לָךְ.
כִּי הַכֹּל מִמֶּךָ, הַכֹּל נָתַתָּ לִי בְּחֵן, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים.
תּוֹדָה עַל כָּל הַדְּבָרִים בְּעוֹלָם.

תּוֹדָה עַל רוֹב רַבִּי רַבּוֹת פְּעָמִים שְׁעוֹרְתָּ לִי, תְּמוּכָתָּ בִּי,
הוֹשַׁעְתָּ אוֹתִי הַצַּלְתָּ אוֹתִי, שְׁמַחְתָּ אוֹתִי רִיפֵאתָ אוֹתִי,
שְׂמַרְתָּ עָלַי, עוֹדְדַת אוֹתִי, תּוֹדָה שְׂאֵתָה אֶתִּי תְּמִיד.

תּוֹדָה שְׂאֵתָה נוֹתֵן לִי כּוֹחַ לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת, כּוֹחַ לַעֲשׂוֹת
מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכֹחַ לְהִתְפַּלֵּל.

תּוֹדָה עַל כָּל הַפְּעָמִים שְׁעוֹרְתָּ לִי וְלֹא יָדַעְתִּי לְהַגִּיד לָךְ
תּוֹדָה.

תּוֹדָה עַל כָּל הַחֲסָדִים שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה עִמִּי בְּכֹל רָגַע וְרָגַע.
תּוֹדָה עַל כָּל נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה שְׁאֲנִי נוֹשֵׁם/ת.

תודה לך מלך מלכי המלכים, גם על כל הדברים שאין לי.
תודה שקשה לי לפעמים, כי הכל לטובתי אפילו אם לא
תמיד ראיתי שזה לטובתי, עמוק בלב אני יודע/ת שכל מה
שמוציא ממך הוא הדבר הטוב ביותר עבורי, והוא נעשה
במיוחד בשבילי, בהשגחה פרטית מדקדקת ומשלמות, כמו
שרך מלך מלכי המלכים יכול לעשות.

תודה שלפעמים קשה לי, כי רק כך אני יודע/ת להעריך
את הטוב,

כי רק כשנמצאים בחשך אפשר להעריך את האור.

תודה על החיים הנפלאים שנתת לי.

תודה על הדבר הכי קטן שיש לי, כי את הכל אתה נתת
לי ולא אף אחד אחר.

תודה שאתה שומע את התפלות שלי.

בורא עולם! אני מבקש/ת ממך סליחה מעמקי לבי, אם
היו פעמים שלא הערכתי את מה שנתת לי, ובמקום לומר
לך תודה, רק התלוננתי.

אני עפר ואפר ואתה אדון כל העולם, אנא אל תרחק
ממני לעולם!!!

מבוסס על פ' הסה"ק יסוד ושרש העבודה (צוואה ס' כ"ו)
מצוה גדולה לפרסם ולהפיץ את התפלה הקדושה הזו

תפילה קצרה לאומרה קודם הלימוד

לְשֵׁם יְחִיד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיהּ וְכוּ'. עַל
יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל
לְאַקְמָא שְׁכִינְתָא מַעְפָּרָא, וְלַעֲלוֹי שְׁכִינַת עוֹזְנוֹ אִם
הַבְּנִים שְׁמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם
כָּל יִשְׂרָאֵל.

חֲרִינִי מִקָּשֶׁר עֲצָמִי בְּלִימוֹד הַקְדוֹשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כָּל
הַתְּנָאִים וְהַצְדִּיקִים הַכְּתוּבִים בְּזוּהַר הַקְדוֹשׁ
וּבְרֵאשֵׁם הַתְּנָא הָאֱלֹקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בֶּנוֹ. וְעַל יְדֵי זֶה תִּתְקַיֵּים תְּפִילַת דָּוִד הַמְּלֶכֶךְ
עָלָיו הַשָּׁלוֹם (תְּהִלִּים ס"א ד' ה') כִּי הָיִיתָ מַחֲסֶה לִּי מִגְדֵּל
עַז מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲגוּרָה בְּאֶהְלֶךְ עוֹלָמִים אֲחַסֶּה בְּסֶתֶר
בְּנִפְיָךְ סֵלָה. וְאַזְכֶּה שְׁבִלִימוֹדִינוּ זֶה יִהְיוּ שְׁפָתוֹתֶיהֶם
דּוֹכְבוֹת בְּקָבֶר, לְמַעַן שָׁמוּ בְּאֶהְבָּה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ
לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבַהֲדִין סִפְרָא סִפְרָא
הַזוּהַר, יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, יִרְאֶה אֵל
עַבְדֶּיךָ פִּעְלֶךָ וְהִדְרֶךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיִהִי נָעַם אֲדָנִי
אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ
בּוֹנֵנָה, וְיִהִי נָעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ
בּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנֵנָה (תְּהִלִּים צ' ט"ז י"ז).

תפילה קודם לימוד קבלה

מהאר"י זלה"ה

רבוּן העוֹלָמִים וְאֲדֹנֵי הָאָדוֹנִים. אָב הַרְחָמִים
וְהַסְּלִיחוֹת. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יְהוָה
יֵאֱהֹדְנֵהוּ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּקִידָה וּבְהַשְׁתַּחֲוָיָה,
שֶׁקִּבְּרָתָנוּ לְתוֹרָתְךָ וְלַעֲבוּדָתְךָ עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, וְנָתַתָּ לָנוּ
חֵלֶק בְּסוּדוֹת תּוֹרָתְךָ הַקְדוּשָׁה. מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ,
אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ חֶסֶד גָּדוֹל כְּזֶה. עַל כֵּן אֲנַחְנוּ מִפִּילִים
תַּחֲנוּגֵינוּ לְפָנֶיךָ שֶׁתִּמְחַל וְתִסְלַח לְכָל חַטֹּאתֵינוּ
וְעֲוֹנוֹתֵינוּ. וְאֵל יְהִי עֲזוּתֵינוּ מִבְּדִילִים בֵּינֵינוּ לְבֵינֶךָ.
וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהֹדְנֵהוּ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּכַוֵּן אֶת לִבֵּנוּ לְיִרְאָתְךָ וְאֶהְבְּתָךְ,
וְתִקְשִׁיב אָזְנְךָ לְדִבְרֵינוּ אֱלֹהִי, וְתִפְתָּח לִבֵּנוּ הָעֵרֶל
בְּסוּדוֹת תּוֹרָתְךָ. וְיִהְיֶה לַמוֹדֵנוּ זֶה נַחַת רוּחַ לִפְנֵי כִסֵּא
כְּבוֹדְךָ כְּרִיחַ נִיחוּחַ. וְתִאֲצִיל עָלֵינוּ אוֹר מְקוֹר נִשְׁמָתָנוּ
בְּכָל בְּחִינוֹתֵינוּ. וְשִׁיתְנוּצְצוּ נִיצוּצוֹת עֲבָדֶיךָ הַקְדוּשִׁים
אֲשֶׁר עַל יָדָם גָּלִיתָ דְּבָרֶיךָ אֱלֹהִי בְּעוֹלָם. וּזְכוֹתָם וּזְכוֹת
אֲבוֹתָם וּזְכוֹת תּוֹרָתָם וְתַמִּימוֹתָם וְקִדְשָׁתָם יַעֲמִד לָנוּ
לְבַל גִּפְשָׁל בְּדִבְרִים אֵלֹהִי. וּבְזְכוֹתָם תִּתֵּן עֵינֵינוּ בְּמָה
שָׂאֵנוּ לִזְמָדִים. כִּמְאֹמֶר נָעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל, גַּל עֵינֵי
וְאִבִּטָּה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ. יְהִי לְרְצוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן
לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה יֵאֱהֹדְנֵהוּ צוּרֵי וְגֹאֲלֵי. כִּי יְהוָה

יֵאֱהֹדְנֵהוּ יִתֵּן חֲכָמָה, מִפִּי דַעַת וְתִבְנוּנָה:

רבוֹן עֲלֵמִין, דְּאַנְתָּ הוּא מְגַלִּי עֲמִיקְתָּא וּמִסְתַּרְתָּא
וְגַלִּי רְזִיא. יְהֵא רַעְוֹא מִן קַדְמָךְ לְאַסְפְּרֵא
מַלִּין בְּפּוּמָנָא, לְקִימָא בְּנֵא מְקָרָא שְׁכָתוּב, וְאַנְכִי
אַהֲיָה עִם פִּיד וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבֵּר. וְלֹא נִיעוּל
בְּכִסּוּפֵא קַדְמָךְ. וְנִזְכִּי לְמִשְׁמַע רְזִין עֲלָאִין דְּאוּרִיתָא
מְפּוּמָא דְּרִישָׁא דְּמַתִּיבְתָּא עֲלָאָה. אֲמֵן וְכֵן יְהִי רְצוֹן,
אֲמֵן, סְלָה:

וְנִתְהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגֶּן, וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה
לְאַרְבַּעַה רָאשִׁים: וְהַמִּשְׁבָּלִים יִזְהָרוּ כְּזוֹהַר
הַרְקִיעַ, וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִּים לְעוֹלָם וָעֶד: גַּל־עֵינֵי
וְאַבְיִטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ:

תפלה לרפואות וישועות

הֲרִינִי מְקַבֵּל עָלִי מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל וְאַהֲבַת לְרַעָךְ
כְּמוֹךְ, וְהֲרִינִי אוֹהֵב כָּל אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כְּנַפְשִׁי וּמַאֲדִי, וְהֲרִינִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַזֹּהַר
הַקְדוּשׁ לְזִכּוֹת ... פ"ב (וְכֵאן יִפְרֹט בְּקִשְׁתּוֹ) [לְרַפּוּאֹת...]
[יְשׁוּעֹת ...] [לְבָנִים ...] הַשֵּׁם יִשְׁלַח דְּבָרוֹ יַחֲזִקְהוּ
[וְיִרְפְּאֵהוּ בְּרַפּוּאֹת הַנֶּפֶשׁ וּרַפּוּאֹת הַגּוּף בְּרַמ"ח אֲבָרָיו
וְשֵׁם"ה גִּידָיו בְּתוֹךְ שָׁאֵר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאֲרִיךְ יָמָיו
וְשָׁנוּתָיו בְּנְעִימִים] [וַיּוֹשִׁיעֵהוּ בְּדִבְרֵי יְשׁוּעָה
וְרַחֲמִים ...] אֲמֵן סְלָה:

תפילה לאחר קריאת הזוהר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבֹתֵי
שְׂמִינִימִים בְּנוֹ עֵתָה מִקְרָא שְׁכָתוֹב "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי
בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדֵי בְּסִינִיךָ לְגִמְעַ שְׁמִים וְלִיסֵד אֶרֶץ",
לְהַעֲלוֹת לְרוּמָם וּלְתַקֵּן הָרִיסוֹת וְחֲרָבוֹת הַשְׁכִּינָה
הַקְדוּשָׁה לְקִשּׁוּט וּפּוֹרְפִירָא עֲלָאָה וּלְאַרְמוֹן שְׁעַל מְכוֹנוֹ
יֵשֵׁב לְהַחְזִיר עֲטָרָה לְיוֹשְׁנָה וְקִים בְּנוֹ מְהֵרָה מִקְרָא
שְׁכָתוֹב "וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְבָּנָה כְּאֹרֶךְ הַחֲמָה וְאֹרֶךְ הַחֲמָה
יְהִיָּה שְׁבַע־עֶשְׂרִים כְּאֹרֶךְ שְׁבַע־עֶשְׂרֵת הַיָּמִים". וְזִכּוֹת הַרְשָׁב־י
הַקְדוּשׁ וּבְנוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְיוֹתָם בֶּן עֲזִיחָה, יַעֲמֹד לָנוּ
לְתַקֵּן הָעוֹלָם מִיּוֹם שְׁנִבְרָא עַד סוֹפּוֹ כְּרָצוֹנוֹ וּכְרָצוֹן
יִרְאָיו. וּבְזִכּוֹת הַיּוֹתָנוּ עֲסוּקִים בְּחֲכָמָה הַזֹּאת, עַל יָדָהּ
תִּתְקַרֵּב הַגָּאוּלָּה, וְיִשְׁוּעָתָהּ מְהֵרָה תִּצְמִיחַ, לְעַלְוֵי
שְׁכִינָתָה עֲזוּנוֹ בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ. וְיִקְוִים בְּנוֹ מִקְרָא שְׁכָתוֹב
"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ", וְיִזְרַח עֲלֵינוּ אֹרֶךְ יְהוָה
יֵאָהֲדוּנְהִי, בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אַחֲרָה וְנִשְׁמוֹ
אַחֲרָה, אֲמֵן נִצַּח סֶלָה וְעַד. (נִסְחַת הַתְּפִלָּה מִתּוֹךְ לְשׁוֹנוֹ הַקְדוּשׁ שֶׁל

רַבִּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל זִיע"א)

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵי שְׂמִינִימִים לְלִמּוּד וּלְהַגּוֹת בְּסִפְרֵי הַקְדוּשׁ
הַזֶּה וְיִהְיֶה עֲלֵיָאָה, וְזִכּוֹת הַתְּנָאִים הַקְדוּשִׁים שְׁלִמְדָנוּ
תּוֹרָתָם יַעֲמֹד לָנוּ וּלְזִרְעָנוּ וְנִזְכֶּה לְהַבְטָחַת הַנְּבִיא

(ישעיה נט, כ-כא) וְכֹא לְצִיּוֹן גֹּאֵל וּלְשָׁבִי פֹשַׁע בִּיעֲקֹב נָאִם
 יְהוָה־יֵהוּא יֵאֱהֲדוּנְהִי. וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם אָמַר יְהוָה־יֵהוּא
 יֵאֱהֲדוּנְהִי רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרִי אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא
 יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַעַךָ וּמִפִּי זֶרַע זֶרַעַךָ אָמַר יְהוָה־יֵהוּא
 יֵאֱהֲדוּנְהִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וַיִּתְקַיֵּים בָּנוּ הַנְּבוּאָה (ישעיה
 נא, מז) וְאֲשִׁים דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבְצֶל יָדֶי בְּסִיתֶיךָ לְנִטְע
 שָׁמַיִם וְלִיסַד אֶרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אֲתָה. וּבִרְפַת
 מֹשֶׁה רַעֲיָא מְהִימָנָא תַתְּגַלָּה בְּמַהֲרָה דִּידָן, יְהוָה־יֵהוּא
 יֵאֱהֲדוּנְהִי בְּדָד יִנְחֶנּוּ וְאִין עֲמּוּ אֵל גָּבֵר, יִרְאוּ עֵינֵינוּ
 וַיִּשְׂמַח לִבָּנוּ וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתְךָ בְּאַמֶּת בְּאֵמֶר לְצִיּוֹן
 מֶלֶךְ אֱלֹהֶיךָ, בְּרוּךְ יְהוָה־יֵהוּא יֵאֱהֲדוּנְהִי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.
 (סוד ה')

אַלְהֵינוּ וְאֵלֵהִי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ
 טוֹב וּמַטִּיב הַדָּרֵשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ
 [עָלֵינוּ] בְּהַמּוֹן רַחֲמֶיךָ בְּגִלָּל אֲבוֹת שְׁעָשׂוּ רְצוֹנָךְ.
 בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבִתְחֻלָּה וְכוּנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוּנוֹ.
 וְהִרְאֵנוּ בְּכַנְיָנוּ וּשְׂמַחְנוּ בְּתַקּוּנוֹ. וְהִשָּׁב שְׁכִינְתְּךָ
 לְתוֹכּוֹ, וְהִשָּׁב כְּהָנִים לְעִבּוּדְתָם וְלוֹוִיִּם לְדוּכָּנָם
 לְשִׁירָם וְלִזְמָרָם. וְהִשָּׁב יִשְׂרָאֵל לְגוֹיָהֶם. וּמִלֵּאָה
 הָאֶרֶץ דַּעָה אֵת יְהוָה־יֵהוּא יֵאֱהֲדוּנְהִי לִירְאָה וּלְאַהֲבָה
 אֵת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.
 (סי"ת)

סוד הגאולה "בראשית תמו" תקון מ"ג" מתקוני זוהר השלם והמבואר

(זוהר הקדוש דף פ"ב ע"א)

א. הבנים צועקים שמע ישראל ואין קול ואין עונה

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם אֶת"ר יב"ש, וְזֶהוּ נִהַר יַיִרָב וַיִּבֶשׁ,
(שם ה), בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהוּא יִבֶּשׁ וְהִיא
יִבֶּשֶׁה, צוֹנְחִים הַבָּנִים לְמִטָּה בִּיחוד וְאוֹמְרִים שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל, וַאֲיִן קוֹל וַאֲיִן עוֹנָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (משלי א כח) אֵין
יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

ב. הלומד רק תורת הנגלה טוב לו שלא נבְּרָא כָּלל בְּעוֹלָם

וְכִךְ מִי שֶׁגוֹרֵם שְׁתַּסְתַּלַּק קְבָלָה וְחֻכְמָה מִתּוֹרָה שְׁבַעַל
פֶּה וּמִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְגוֹרֵם שְׁלֹא יִשְׁתַּדְּלוּ בָהֶן,
וְאוֹמְרִים שְׂאִין אֵלָּא פִּשְׁט בִּתּוֹרָה וּבִתְלִמּוֹד, בְּוֹדֵאֵי
כְּבָלוֹ הוּא יִסְלַק אֶת הַמַּעֲזֵן מֵאוֹתוֹ נִהַר וּמֵאוֹתוֹ גֵּן. אוֹי
לוֹ, טוֹב שְׁלֹא נִבְרָא בְּעוֹלָם וְלֹא יִלְמַד אוֹתָהּ תּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב וְתּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, שְׁנַחֲשֵׁב לוֹ כְּבָלוֹ הַחֲזִיר
הָעוֹלָם לְתֵהוּ וּבֵהוּ, וְגוֹרֵם עֲנִי בְּעוֹלָם וְאַרְךְ הַגְּלוּת.

ג. אם מתחיל ללמוד היום זוה"ק מתקן את העבר שלא למד

וַיֵּאמֶר אֱלֹהֵי"ם תִּדְרָשׁ הָאָרֶץ דְּרָשׁ וְכו' (בראשית א יא),
אָמַר רַבִּי אֱלֻעָזָר: אָבָא, וְהִירִי קָרָא לוֹ יִבֶּשֶׁה,

מאיפה תדשא הארץ? אמר לו: בני, כך למד תשובה
לכל בני העולם, שאם אדם יחזר בתשובה, מוריד לה
המעין שהסתלק, ומה שהיתה יבשה קורא לה ארץ,
ולנהר שהיה חרב ויבש קרא לו מקנה המים וימים,
זהו שכתוב (שם י) ויקרא אלהים לַיַבֶּשֶׁה אֶרֶץ וּלַמִּקְנָה
הַמַּיִם קָרָא יָמִים. באותו זמן שנקראת ארץ, מה כתוב
בו? ויאמר אלהים תדשא הארץ, להוציא זרעים
ופרות שהן נשמות, (דף פב ע"ב) כל אחד למינהו, אלו
הנשמות שנגזרו מכסא כבודו, ואלו רוחות שנגזרו
ממלאכים, ואלו הנפשות שנגזרו מהאופנים, כל אחד
הוציא למינהו את כל אחד כראוי. עץ פרי - זה
תלמיד חכם, עשה פרי - זו בת זוגו, לכל אחד כראוי
(כל אחד הוציא למינו).

ד. הת"ח שנסמטו גדולה, פוגם יותר אם אינו לומד זוהר

ועוד, עץ פרי - זה העמוד האמצעי, עשה פרי - זה
צדיק, אשר זרעו בו על הארץ - זו השכינה,
שכל הזרעים נכללים בה, וכאן המצוה של פריה
ורביה, לעשות פרות וזרעים, זהו שכתוב לא תהו
בראה לשבת יצרה, ומי שמתפטר מפריה ורביה, באלו
החזיר את אותה ארץ יבשה, ומונע ממנה ברכות, כל
אחד לפי דרגתו, מי שפוגם למטה פוגם למעלה את
המקום שנגזרה נשמתו.

תיקוני זוהר תיקון מ"ח

תקון שמונה וארבעים

סגולה נפלאה מרבנו האר"י זיע"א

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם תִּרְ"י, שֵׁם שַׁב"ת, כְּגוֹן זֶה, בְּרֵאשִׁית
 - בְּרֵ"א שֵׁת"י, וְהֵן שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת, עָלֵיהֶם
 נֶאֱמָר (שְׁמוֹת ל"א): "וַיִּשְׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת
 אֶת הַשַּׁבָּת" וְגוֹמֵר, שְׁתֵּי פְעָמִים הַזְכִּיר כָּאן שַׁבָּת, כְּגִיד
 הַשְׂכִּינָה הָעֲלִינָה וְהַתְּחִינָה. "לְדִרְתָּם", מֵהוּ
 לְדִרְתָּם? אֵלָּא זָכָא הוּא מִי שְׁעוֹשֶׂה לָהֶם דִּירָה בַּשַּׁבָּת
 בְּשְׁנֵי בְתֵי הַלֵּב, וּמִתְפַּנֶּה מִשֵּׁם יֵצֵר הָרַע שֶׁהוּא חֲלוּל
 שַׁבָּת, 'בְּרִית עוֹלָם', זֶה צְדִיק, שְׂשׂוּרִים שְׁנִיָּהִם עָלָיו,
 אֶחָד לְמַלְא אוֹתוֹ, וְאֶחָד לְהַתְּמַלֵּא מִמֶּנּוּ. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 הֵם כְּגִיד שְׁתֵּי כְלִיּוֹת - פְּנִימִיּוֹת נִצָּח וְהוֹד, בְּנִים
 לְיִשְׂרָאֵל סָבָא - עֲמוּד הָאֱמָצְעִי - תְּפֹאֶרֶת, שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי אֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, עֲנֵג
 שַׁבָּת "וְנִהְרָה יוֹצֵא מֵעֵד"ן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּ'ן" (בְּרֵאשִׁית
 כ"א). וְנִהְרָה, יֵשׁ נִהְרָה וְיֵשׁ נִהְרָה, יֵשׁ נִהְרָה הַנִּקְרָא נִהְרָה פְּלִגְיוֹ,
 וְיֵשׁ נִהְרָה הַנִּקְרָא נַחַל קְדוּמִים, עֵדֶן עֲלִיּוֹן עָלָיו נֶאֱמָר
 (יִשְׁעִיָּה ס"ד) "עֵין לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זֹלָתְךָ", זֶה הַנִּהְרָה
 הוּא אוֹת ו', הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא אוֹת א', וְעוֹכֵר
 בֵּין אָבָא - חֲכֵמָה וְאֱמָא - בִּינָה וְהוֹלֵךְ חֲמִשׁ מֵאוֹת
 שָׁנָה, וּמִגִּיעַ עַד צְדִיק - יְסוֹד שֶׁהוּא שְׁבִיעִי, וּמִשֵּׁם

מִשְׁקָה לְגָנָה - מְלָכוֹת, שֶׁהִיא הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה. וְכֵּן
הוּא מִי שֶׁשׁוּמֵר דִּירָה לְשַׁבָּת, שֶׁהוּא הַלֵּב, שֶׁלֹּא יִתְקַרֵּב
שָׁם עֵצֶב הַמַּחּוּל וְכַעַם הַמָּרָה שֶׁהִיא אִשׁ הַגִּיהֶנֶם,
שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר (שְׁמוֹת לז): "לֹא תִבְעְרוּ אִשׁ בְּכָל
מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת", וְכֵן הוּא וְדָאִי, שֶׁכָּל מִי
שֶׁכּוֹעֵם בָּאֵלּוּ מְדַלִּיק אֶת הָאִשׁ שֶׁל הַגִּיהֶנֶם. אֲרַבְעִים
מְלָאכוֹת חֹסֵר אַחַת, הֵן בִּנְגַד אֲרַבְעִים מְלָקִיּוֹת חֹסֵר
אַחַת בְּשַׁבָּת, וְהֵם עֲשָׂרָה שְׁלָקָה אָדָם, וְעֲשָׂרָה לְחֹהָה,
וְעֲשָׂרָה לְנַחֵשׁ, וְתִשְׁעָה לְאֲדָמָה, וּבִגְלָל זֶה אָמְרוּ בְּעָלֵי
הַמִּשְׁנָה אֵין לֹקִין בְּשַׁבָּת, שֶׁאֵלּוּ הַמְּלָאכוֹת הֵן נִחְשָׁבוֹת
לְיִשְׂרָאֵל בִּנְגַד מְלָקִיּוֹת. יְצִיאֹת הַשַּׁבָּת שְׁתֵּים, הֵם
עֲקִירָה וְהִנָּחָה, שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָם בְּבֵת אַחַת, מִי שֶׁעוֹקֵר
חֶפֶץ מִמְּקוֹמוֹ וּמַנִּיחַ אוֹתוֹ מִחוּץ לְמְקוֹמוֹ וּמַרְשׁוֹתוֹ,
בָּאֵלּוּ עָקֵר אֶת אֵילָן הַחַיִּים, שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית, וְהַנִּיחַ
אוֹתוֹ בְּרִשׁוֹת נְכָרִיָּה. מִי שֶׁעוֹשֶׂה אֶת זֶה, גּוֹרֵם לְעֻקּוֹר
נִשְׁמָתוֹ מִרְשׁוֹת שְׁלָה וּמַנִּיחָה בְּרִשׁוֹת אַחֲרֵת, שֶׁהִיא
מָרָה וּמַחּוּל, וְזֶה גֵרֵם לְיִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּעְקְרוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
וּגְלוּ לְאֶרֶץ נְכָרִיָּה, שֶׁהִיא רִשׁוֹת הָרָבִים, וְכֵן הוּא מִי
שֶׁמּוֹעֵל בָּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ שֶׁלּוֹ וּמַעְבִּיר כַּח לְרִשׁוֹת
נְכָרִיָּה. שַׁבְּתָא"י הוּא טַחּוּל, חֶמ"ה, - אִשָּׁה רָעָה וּמָרָה,
שַׁבְּתָא"י עָלָיו נֶאֱמַר: "וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם", מַיִם אֵין
בּוֹ אֲבָל נִחְשִׁים וְעֻקְרִים יֵשׁ בּוֹ, וְהוּא רָעֵב וְצָמָאֻן

וְקִינָה וְהֶסְפֵּד וְחִשְׁכָּה וְעֶרְפָּל - אֶפְלָה, וְהִיא גְלוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהּ שְׁנֵי בָּבֶל, וְהִרִי פְּרִשׁוּהָ, וְהוּא דְּבוּר שֶׁל חַל שֶׁהוּא אָסוּר בְּשַׁבָּת, וְכֵאֲשֶׁר לֹא מוֹצֵאת מָקוֹם לְשֵׁרוֹת שָׁם, הִיא בּוֹרַחַת, כְּמוֹ הַשְּׁפָחָה שֶׁל אֲבִרָהָם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ: "מִפְּנֵי שָׂרִי גְבֵרְתִּי אֲנִי בְּרַחַת". מְחוּל עָלָיו נֶאֱמַר: "שֶׁל נְעֻלָּיִךְ מֵעַל רִגְלֶיךָ", נֵעַל מִטְנֶפֶךָ שֶׁל טָפָה סְרוּחָה, כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, זֶה שַׁבָּת, וְעָלָיו אוֹמֶרֶת הַשְּׂכִינָה: "פְּשִׁמְתִּי אֶת בִּתְנִיתִי אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצִיתִי אֶת רִגְלֵי אֵיכָכָה אֲטַנְּפִים", וּמִפְּנֵי זֶה צָרִיךְ בֶּן אָדָם בְּשַׁבָּת לְשַׁנּוֹת בְּלִבוֹשִׁים, בְּגָד וּבִמְאָכָלִים, וְצָרִיךְ לִהְיוֹת מוֹסִיף מֵחַל עַל הַקֹּדֶשׁ, וְכָל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְרָה בְּשַׁבָּת, וְכָל הַגּוֹרֵעַ מִפְּסִידִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ יִתְרָה חֵם וְשָׁלוֹם וְכָל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְרָה בְּשַׁבָּת.

כשהנך מקדיש דקה בלבד ללמוד דף זהר ומצטרף ל-250.000 לומדי הזוהר הקדוש נחשב כאלו אתה מסיים 250.000 פעמים כל ספר הזוהר!!! - ויתקבלו תפלותיך ומשאלות לבך, כי התנאי לקבלת התפלות וקריאת שמע הוא למוד בזוהר כל יום (ותיקון"י תיקון מ"א). על כן כל אדמו"ר, ראש ישיבה, רב עיר, רב שכונה, רב בית מדרש, מגיד שעור של דף היומי, מלמד תינוקות של בית רבן טהורים, יקח בחשבון איזה נחת רוח הוא יכול לעשות להקב"ה, ולהציל את עם ישראל מכל הצרות בלומדו זוהר הקדוש דקה אחת עם הצבור, וכך כל עם ישראל יכנסו בתבת נח, וינצלו ממלחמת גוג ומגוג, כמו שכתב הזוה"ק, רבי חיים וויטאל, והרמח"ל ז"ע, ועיין עוד "אור הזוהר".

פתיחה אליהו הנביא

לקבלת התפלה. (עבודת הקודש מורה באצבע סוף סימן י'). והרי"ח הטוב כתב, שבאמירתה מסוגל לברור ניצוצי הקדושה (בא"ח, פ' בהר סוף ההקדמה).

כתב הרמ"ק: טוב לומר תפלת פתח אליהו זכור לטוב הנזכרת בריש ספר תיקוני הזוהר (סדור רבי שבתאי מראשקוב). וכתב החיד"א, אשר קבלו רבנן קדישין, שהיא מסגלת

פְּתַח אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב וְאָמֵר. רַבּוֹן הָעוֹלָמִים שְׂאֵתָה הוּא אֶחָד לְבָד, וְלֹא בְּחֻשְׁבוֹן הַמְּסַפְּרִים. אֵתָה הוּא עֲלִיּוֹן מֵעַל כָּל הָעֲלִיוֹנִים, נֶעְלָם מֵעַל כָּל נַעֲלָמִים. וְאֵין מַחְשָׁבָה אוֹ תַּפְסִיסָה בְּךָ לְהַשִּׁיגְךָ כָּלֵל. אֵתָה הוּא שֶׁהוֹצֵאת וְגַלִּיתָ עֶשֶׂר תְּקוּנִים, וְקוֹרְאִים לָהֶם עֶשֶׂר סְפִירוֹת, לְהַנְהִיג בָּהֶם עוֹלָמוֹת סְתוּמִים שְׂאִינָם נִגְלִים וְעוֹלָמוֹת הַנִּגְלִים. וּבָהֶם אֵתָה מִתְּכַסֶּה מִבְּנֵי אָדָם, וְאֵתָה הוּא שְׁקוּשֶׁר אוֹתָם וּמִיַּחַד אוֹתָם. וּמִפְּנֵי שְׂאֵתָה מִבְּפָנִים, כָּל מִי שֶׁמִּבְדִּיל וּמִפְּרִיד אֶחָד מִחֻבְרוֹ, מֵאֵלּוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, נִחְשָׁב לוֹ כְּאֵלּוּ הוּא מִפְּרִיד בְּךָ. וְאֵלּוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הֵם הוֹלְכִים כְּסֻדָּרָם, אֶחָד אַרְוֶה, וְאֶחָד קָצֵר, וְאֶחָד בִּינוּנִי. וְאֵתָה הוּא שֶׁמִּנְהִיג לָהֶם. וְאֵין מִי שֶׁמִּנְהִיג לָךְ, לֹא מִלְמַעְלָה וְלֹא מִלְמַטָּה וְלֹא מִכָּל צֶדֶד שֶׁהוּא. לְבוֹשִׁים תִּקְנֶתָ לָהֶם, שִׁמְהֵם פּוֹרְחִים נִשְׁמוֹת לְבַנֵּי אָדָם, וְכַמָּה גּוֹפִים תִּקְנֶתָ לָהֶם, שֶׁנִּקְרְאוּ גּוֹפִים כָּלִפִּי הַלְבוּשִׁים שֶׁמְכַסִּים עֲלֵיהֶם, וְנִקְרְאִים בְּתִקּוֹן הַזֶּה. הַחֹסֵד זְרוּעַ יְמִין. גְּבוּרָה זְרוּעַ שְׂמָאל. תַּפְאֶרֶת כְּנֻגַּד הַגּוֹף. נִצָּח וְהוּד כְּנֻגַּד שְׁנֵי רִגְלָיו. יְסוּד – שְׁלִימוֹת הַגּוֹף, וְהוּא אוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ. מַלְכוּת נִקְרְאת פֶּה, תוֹרָה שֶׁבַעֲלָ פֶה קוֹרְאִים לָהּ. מִדַּת הַחֻכְמָה הִיא הַמַּחֲ, הִיא הַמַּחְשָׁבָה שֶׁבְּפָנִים. מִדַּת הַבִּינָה הִיא הַלֵּב, וּבָהּ הַלֵּב מִבִּין, וְעַל אֵלּוּ שְׁנֵיהֶם [הַחֻכְמָה וְהַבִּינָה] נֶאֱמָר, הַנִּסְתָּרוֹת לֹא אֶלְקִינוּ. כְּתָר עֲלִיּוֹן, הוּא כְּתָר מַלְכוּת, וְעֲלִיוֹ נֶאֱמָר מַגִּיד

מראשית אחרית, והוא הראש שמניחים עליו תפלין, ובנשמה הפנימית מאיר שם אות יוד ואות הא ואות ואו ואות הא, שהוא דרך אצילות, והוא משקה את האילן בזרועותיו וענפיו, כמים שמשקים את האילן, ומתרבה ומתגדל באותה ההשקאה.

רבוץ העולם, אתה הוא עליון על כל העליונים, וסבת כל הסבות, ואתה משקה את הספירות שנקראים אילן, בנביעת המעין, ואותו אור המעין הוא כנשמה לגוף, שהוא חיים לגוף. ובך אין דמיון, ואין דמות מכל הספירות והנבראים הפנימיים והחיצוניים. ובראת שמים וארץ. והוצאת מהם שמש, וירח, וכוכבים ומזלות. ובארץ בראת אילנות ודשאים, וגן עדן, ועשבים, וחיות ועופות ודגים ובהמות ובני אדם. להפיר ולהודיע בהם עליונים, ואיך יתנהגו בהם עליונים ותחתונים, ואיך נכרים ונודעים עליונים ותחתונים, ואין מי שיודע ומשיג באין סוף בדרך הוא כלל. ובלעדי אורו יתברך, אין יחוד בעליונים ותחתונים, ואתה נפר ונודע אדון על כלם, ולכל ספירה לכל אחד יש שם ידוע, ובשמות הספירות נקראים המלאכים. ואתה אין לך שם ידוע, שאתה הוא ממלא ומחיה את כל הספירות הנקראים בשמות. ואתה הוא המשלים וממלא את כולם וכאשר אתה מסיר את השפעתך מהם, ישארו כל השמות כגוף בלי נשמה. אתה הוא חכם ולא על ידי החכמה הידועה בספירות, אתה הוא מבין ולא על ידי הבינה הידועה בספירות. אין לך מקום קבוע וידוע, אלא הנהגתך להודיענו תקופה וחזקה לבני אדם. ולהראות להם איך מתנהג העולם בדין וברחמים, שהם צדק ומשפט כפי מעשי בני אדם. דין הוא הגבורה. משפט הוא העמוד האמצעי. צדק היא המלכות הקדושה. מאזני צדק, שני עמודי האמת. הין צדק, היא אות ברית. הכל להראות

אִיךָ מִתְנַהֵג הָעוֹלָם אָבֵל לֹא שָׁיֵשׁ לְךָ צָדֵק הַיְדוּעַ שֶׁהוּא דִין
וְלֹא מִשְׁפָּט הַיְדוּעַ שֶׁהוּא רַחֲמִים, וְלֹא מְכַל אֱלוֹ הַמַּדּוֹת כָּלֵל.

קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְיִתְחַדְּשׁוּ סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים עַל יְדֶךָ שֶׁהָרִי
רְשׁוֹת נִתְּנָה לְךָ לְגִלּוֹת רָזִים נִסְתָּרִים עַל יְדֶיךָ, מִה שֶׁלֹּא
נָתַן רְשׁוֹת לְגִלּוֹת לְשׁוֹם בֶּן אָדָם עַד עֵתָה. קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח
וְאָמַר: לְךָ ה' הַנְּהַגוֹת הַגְּדוֹלָה, חֶסֶד וְהַגְּבוּרָה, וְהַתְּפָאֶרֶת,
וְהַנִּצָּח, וְהַהוּד. כִּי כָל – יְסוֹד, בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. לְךָ ה' הַמַּמְלָכָה
– מַלְכוּת. וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכָל לְרֹאשׁ. עֲלִיּוֹנִים שְׁמַעוּ, אֱלוֹ יִשְׁנֵי
חֻבְרוֹן, וְהַרְעֵה הַנֶּאֱמָן, הַתְּעוֹרְרוּ מִשְׁנִתְכֶּם. "הִקִּיצוּ וְרַנְּנוּ
שׁוֹכְנֵי עֵפְרָיִם", הֵם אֱלוֹ אוֹתָם הַצַּדִּיקִים, שֶׁהֵם מַחְלֵק הַשְּׂכִינָה
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ, "אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עֹר", וְאִינִם קְרוֹיִים מִתִּים אֲלֵא
יִשְׁנִים, וּבִשְׁבִיל זֶה נֶאֱמַר בָּהֶם, "הִקִּיצוּ וְרַנְּנוּ" וְגו', מִשֶּׁהָ
הַרְעֵה הַנֶּאֱמָן, אֵתָהּ וְהָאֲבוֹת. הַתְּעוֹרְרוּ לְשִׁמְחָה וּלְעוֹרֵר אֶת
הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא יִשְׁנָה בְּגִלּוֹת, שְׁעַד עֵתָה, הַצַּדִּיקִים כָּלֵם
רְדוּמִים, וְשִׁינָה בְּעֵינֵיהֶם. מִיד נִתְּנָה הַשְּׂכִינָה שְׁלֹשׁ קוֹלוֹת,
לְנֶגֶד הַרְעֵה הַנֶּאֱמָן, וְאוֹמֶרֶת לוֹ: קוּם הַרְעֵה הַנֶּאֱמָן. שֶׁהָרִי
עָלֶיךָ נֶאֱמַר "קוֹל דּוֹדֵי דּוּפֶק", אֲצִלִּי בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שְׁלוֹ,
וַיֹּאמֶר בָּהֶם בְּכַחֲסָם, פִּתְחֵי לִי אֲחוֹתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תַמְתִּי".
שֶׁהָרִי כְּתוּב: "תָּם עֲוֹנְךָ בֵּת צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהִגְלוֹתֶךָ" שֶׁהָרִי
רֹאשִׁי מִלֵּא טַל וּמִדְּעוּעַ מִלֵּא טַל? אֲלֵא אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
אֵת הַשְּׂכִינָה חֲשֵׁבֶתָ, שְׁמִיּוֹם שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שְׁעָלִיתִי
לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעְלָה, וְעָלִיתִי לִישׁוּבִי – יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל
מַעְלָה? אֵין זֶה כֶּף, שֶׁבְּאַמֶּת לֹא עָלִיתִי לְבֵיתִי כָּל זְמַן שֶׁאֵת
בְּגָלוֹת! הָרִי לְךָ סִימָן, "שְׂרָאשִׁי נִמְלֵא טַל" וְהֵא הִיא הַשְּׂכִינָה
בְּגָלוֹת, הַשְּׁלֵמוֹת שְׁלֵה וְהַחֲיִים שְׁלֵה הוּא בְּסוּד טַל, וְזֶה הוּא
סוּד אוֹת יוֹ"ד אוֹת ה"א אוֹת וָאוֹת ה"א הִיא הַשְּׂכִינָה
שֶׁאִינָה בְּחֲשָׁבוֹן ט"ל, אֲלֵא אוֹת יוֹד אוֹת הָא וְאוֹת וָאוֹת ט"ל עָלִים
הָאוֹתִיּוֹת לְחֲשָׁבוֹן ט"ל, שֶׁהֵשֵׁם הַזֶּה מְמַלֵּא אֶת הַשְּׂכִינָה

ממעין הנובע של כל המקורות העליונים, מיד קם הרועה הנאמן והאבות הקדושים עמו. עד כאן סוד היחוד.

ויהי רצון מלפני ה' העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים ונסתר מכל הנסתרים נעלם מהכל. שיתמשך טל העליון ממנו להשפיע ולמלאות הראש של זעיר אנפין ולהמשיך שפע לשדה תפוחין הקדוש בהארת פנים ברצון ובשמחת הכל. ויתמשך מלפני ה' "העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים, ונסתר מכל הנסתרים נעלם מהכל. רצון ורחמים חזן, וחסד, בהארה עליונה, ברצון, ושמחה, עלי ועל כל בני ביתי, ועל כל הקרובים אלי, ועל כל ישראל עמו. ויפדה אותנו מכל הצרות הרעות שבאות לעולם, ויכין וינתן לנו מזון ופרנסה טובה בלי צרה ומצוקה, מהמזל העליון, שכל המזונות ממנו משתלשלים. ויצילנו מעין הרע, ומחרב מלאך המות, ומהדין של גיהנום. ויתן לנו, ולכל נפשותנו, חן וחסד, וחיים ארכים, ומזונות ברווח, ורחמים, מלפניו, אמן כן יהי רצון. אמן ואמן.

אמר רבי שמעון, הרימותי ידי בתפלות, למעלה שפאשר הרצון העליון למעלה למעלה, עומד על אותו הרצון שלא נודע ולא נתפס כלל לעולם. הראש הסתום ביותר למעלה ואותו הראש הוציא מה שהוציא, ולא נודע, והאיר מה שהאיר, והכל בהעלם. ורצון המחשבה העליונה, לרדף אחריו לקבל הארה ממנו. כעין מסך אחד נפרס, ומתוך אותו המסך על ידי רדיפת זו המחשבה העליונה מגיע ולא מגיע עד אותו המסך ומזה האיר מה שהאיר וכשקבלה אותה המחשבה העליונה היה עתיק מאיר באור סתום שלא נודע וזו המחשבה לא ידע ואינו משיג גודל האור, אז הפה אותו האור שהוא סוד המחשבה שלא נודעה הפה בהארת מסך העומד והאיר ממה שאינו ידוע ומשג, ולא נודע ולא התגלה

ואז זה האור של המחשבה שלא נודעה הכה פעם ב' בהארת המסך העומד ועל ידי זה האירו כולם כאחד ונעשו ונתקנו תשעה היכלות ואלו ההיכלות אינם אורות ואינם בבחינת רוח ואינם בבחינת נשמות ולא יש מי שעומד בהם בבחינת חיה. הרצון של כל תשע האורות, שעומדים כלם בכח המחשבה שהוא אחד מהם בחשבונם כולם רוצים לדרך אחריהם בזמן שעומדים במחשבה ואינם משיגים אותו ולא נודע להם כלל ואלו לא קימים לא ברצון ולא במחשבה העליונה תופסים בה מעט הארה ולא תופסים. באלו נמצאים כל סודות האמונה וכל אותם האורות מסוד המחשבה העליונה, משם ולמטה כולם נקראים בערכם אין סוף. עד כאן מגיעים האורות בדקות ולא מגיעים, ולא נודעים מהותם, אין כאן השגה של רצון ולא השגה של מחשבה כאשר מאירה המחשבה ולא נודע לו מי מאיר אז מתלבש ונעלם בתוך בינה ומאירים למי שראוי להאיר ומתחבר זה עם זה עד שנכללים ונחשבים כולם לאחד ובסוד הקרבן כאשר עולה עשן הקטרת, כולם נקשרים זה בזה ומאירים זה בזה, אז עומדים כולם בסוד עליה והמחשבה עולה ומתעטרת באין סוף. זה האור שמאירה ממנו מחשבה עליונה (שלא נודע בה כלל) נקרא אין סוף וממנו נמצא ונאצל ומקים ומאיר למי שמאיר ועל סוד זה הכל עומד, אשרי וזך חלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.

